

X 209561

Dunay György,
Keller Éva,
Sótonyi Péter

Rendkívüli halálozás Budapesten

1945–2010

A Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézete
190 013 boncolására kiterjedő anyagának összehasonlító-statisztikai
elemzése

Simmelweis Kiadó

www.semmelweiskiado.hu

Budapest, 2012

A könyv az Egészségügyi Tudományos Tanács pályázati támogatásával valósult meg
(ETT 257/2009)

Lektorálta: Prof. Dr. Nemes Attila és Dr. Dósa Ágnes

SZTE Klebelsberg Könyvtár

J001070705

© Semmelweis Kiadó, 2012

© Dr. Dunay György, Dr. Keller Éva, Dr. Sótornyai Péter, 2012

ISBN 978-963-331-235-3

A könyv és adathordozó (legyen az e-könyv, CD vagy egyéb digitális megjelenés) szerzői jogi oltalom és kizárólagos kiadási felhasználási jog alatt áll. Bármely részének vagy egészének mindennemű többszörözése kizárólag a szerkesztők, a szerzők és a kiadó előzetes írásbeli engedélye alapján jogszerű.

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

Felelős kiadó: dr. Tancos László

Felelős szerkesztő és tervezte: dr. Vincze Judit

© Grafika: Angyán Gergő

© Borító: Tancos László

SKD371

Nyomta és kötötte: Avaloni Kft.

X 209561

TARTALOM

Előszó	7
A szerzők előszava	9
Chronological development of unusual deaths between 1945–2010	11
Bevezetés	13
Rendkívüli halálozás időbeli alakulása 1945–2010 között	17
Természetes halálokok	29
Keringési rendszer betegségei	35
A légzőrendszer betegségei	59
Cerebrovascularis eredetű halálozás	71
Daganatos betegségek okozta halálozás	91
Az emésztőrendszer betegségei okozta halálesetek	103
Fejlődési zavarok miatt boncolt halálesetek	113
Az újszülöttkori ártalmak(perinatalis hirtelen halálozás)	121
Fertőző megbetegedések	129
Idegrendszer megbetegedései okoztahirtelen halál esetek	137
Húgy-ivarszervi betegségek okoztahirtelen halál esetek	145
Nőgyógyászati betegségek okozta hirtelen halál esetek	153
Baleset okozta rendkívüli halálesetek	161
Közlekedési balesetek	173
Egyéb balesetek	199
Önkezü cselekmények miatt bekövetkezett halálesetek	251
Önkezü mérgezések	263
Önagasztás formájában elkövetett öngyilkosságok	291
Önkezü vízbefulladások	299
Fegyverrel elkövetett öngyilkosságok	309
Égéssel, forrázással elkövetett öngyilkosságok	319
Éles eszközzel elkövetett öngyilkosságok	329
„Tompá tárgygal” elkövetett öngyilkosságok	339

Emberölések előfordulása Budapesten	353
Testi erővel elkövetett emberölések.	365
Éles eszközzel elkövetett emberölések	377
Fulladással okozott emberölések	385
Lőfegyverrel elkövetett emberölések	393
Mérgezéssel elkövetett emberölések	403
Irodalom.	409

ELŐSZÓ

Idestova húsz éve, még ötödéves medikusként hallgattam a Igazságügyi orvostan című tárgyat, az akkor már Sótonyi Péter professzor úr által vezetett intézetben. A helynek már akkor sajátos varázsa volt számunkra, és azt hiszem egész évfolyamunk nevében elmondhatom, hogy szemléletünk sokat változott az ott töltött egy év alatt. Addig fiatal egyetemistaként úgy gondoltunk, hogy a szakma által meghatározott alapszintér az orvos-beteg kapcsolat, azonban az ott töltött idő alatt más összefüggéseket is megismertünk, és egyre többet éreztünk és értettünk meg a minket körülvevő társadalmi, szociológiai aspektusokból. Rájöttünk, hogy bizonyos értelemben rosszul helyeztük el magunkat abban a kapcsolatrendszerben, melyben majdani szakmánkat kívántuk gyakorolni, hogy a részt láttuk az egész helyett.

Az intézet működésének determinációi sajátos leképezését adták a mindenkori társadalomnak és a társadalom részét képező egyéni sorsoknak is. Ez a betegségekben és kórképeken túlmutató világ került be ismételtén a medikusok életébe egy sajátos intézeti tükrön át. Az intézet működését mindig is a precizitás, a terminus technicusok szakszerű használata, a szakmaiság és a vizsgálati eredmények szabatos, empirikus leírása jellemezte. A tragikus és minden részletében személyes sorsokkal kapcsolatba kerülő, kompromisszumok nélküli szakmai precizitás ezeket a sorsokat átkonvertálta szaknyelven leírható és statisztikailag bemutatható és értelmezhető tényekké, amelyek az egyént a társadalom részévé emelték, ezzel tompítva és elviselhetővé téve az egyéni tragédiát, mégis bemutatva a társadalmi változások egy sajátos és csak itt megjelenő aspektusát.

A most kiadásra kerülő munka az intézetre jellemző precizitással és magas szintű szakmaisággal mutatja be a Semmelweis Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében végzett, rendkívüli halálesetek boncolásának eredményeit. A jogi keretek változásai miatt csak leíró statisztikai módszerek alkalmazásával, és értelemszerűen csak Budapest területén bekövetkezett halálesetek számának alakulásáról ad képet a munka, ami így összehasonlítható elemzésre kevésbé alkalmas, a társadalom működésének és a város életének egy sajátos szempontú értelmezésére azonban lehetőséget ad.

Az Önök kezében lévő munka valójában egy pillanatra sem szakad el a szorosan vett szakmai környezettől, nem lépi át azt a határt amivel a szociológia területére kerülne, noha olvasás közben mindig várjuk ezt a pillanatot. A szerzők ezt a lépést az olvasónak szánják, elvitték az olvasót a határra, de azt átlépni senki helyett nem kívánják.

Ennek a lépésnek a megtétele azonban kötelező, mert az olvasó látja, hogy a különböző korszakokban hogyan változott Budapesten az öngyilkosságot elkövetők aránya, vagy miként alakult a gyilkosságok száma, vagy például a balesetek által okozott halálozás. Ezek az adatok, ezek a számok jelentik azt a tükröt, amibe bele kell néznie mindenkinek, és ezt követően meg kell keresni az okokat, meg kell hozni a döntéseket. Ezek a ki nem mondott szavak ott vannak az Önök előtt fekvő könyv táblázataiban, grafikonjaiban.

Érdekes következtetéseket lehet levonni számos, a könyvben publikált eredményből. Ilyen például az alkoholos befolyásoltság mellett elszennvedett balesetek alakulása, ezek számának emelkedése vagy csökkenése bizonyos időszakokban. De említhetnénk akár a lőfegyver okozta

baleseti halálozás alakulását is, ahol értelemszerű halmozódást lehetett tapasztalni a II. világháborút követő években, és rendkívül magas volt a nők és a fiatal korosztály részesedése. Az önkezelő események miatt bekövetkezett halálesetek vizsgálatánál rendkívül figyelemre méltó az a tény, hogy az öngyilkosságok száma 1945-től 1990-ig megháromszorozódott, és fokozatosan nőtt a fiatalok aránya. Nem meglepő, mégis fontos tény, hogy a rendszerváltást követően az évenkénti emberölések száma jelentősen megemelkedett.

A munka minden bizonnyal alap szakirodalom lesz, mert a Semmelweis Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében elvégzett halottvizsgálatok sajátos, mégis objektív képet adnak a kor budapesti társadalmáról és a társadalmi problémákról. A szerzők olyan tényadatokat hoznak felszínre most elkészült munkájukban, melyekből számos következtetés vonható le a társadalom működésére, erkölcsre, a törvényekhez való viszonyulásra vagy akár az egészségügyi ellátórendszer működésére vonatkozóan is. Kíváncsi vagyok, hogy minél többen olvassák és legyenek képesek hasznosítani azt a számos információt, amit a könyv tartalmaz.

Végül, Márai Sándor gondolataival kívánok hasznos perceket az olvasónak:

„Arról, hogy az értelem kevés a megértéshez

Az értelem nem elég ahhoz, hogy megértsük önmagunkat vagy a világ tüneményeit: a lényeges, a csalhatatlan megértéséhez és érzékeléséhez valami más is kell, több, mint az értelem. Kell hozzá kegyelem is, alázat is, testiünknek és ösztöneinknek valamilyen különösen szerencsés működése, vizsgálatunk tárgyának egyfajta előnyös elhelyezése, s talán a csillagképek megfelelő alakulása is szükséges hozzá, hogy megértsünk e földön valamit. Gondolj erre, amikor bűnös vagy, mert azt hiszed, érted ezt vagy azt.”

Dr. Szentés Tamás

főpolgármester-helyettes

Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal

A SZERZŐK ELŐSZAVA

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 218. § (3) bekezdésének meghatározása szerint: „*Rendkívüli az a halál, amelynek természetes módon való bekövetkezését a körülmények kétsésgessé teszik.*”

Olyan jogi kategória ez, amely azokat a haláleseteket foglalja egybe, amelyekben a bekövetkezés körülményeinek és a halál okának bizonytalansága hivatalos vizsgálatot, ún. hatósági boncolást tesz szükségessé. Annak célja a felmerülő orvosszakértői, szakmai és felelősség kérdések tisztázása. A rendkívüli halál esetén ezért kell hatósági boncolást végezni. Az eljárásra vonatkozó jogszabály nem teszi lehetővé a boncolás mellőzését.

A Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézetének hatósági boncolási anyaga hazánkban a legnagyobb, de európai összehasonlításban is jelentős. Az intézetben 1945–2010 között 190 013 hatósági boncolás történt, ami azt is jelenti, hogy Budapesten, a vizsgált időszakban, valójában ennyi rendkívüli haláleset következett be. Anyagunkat azért ítéltük meg a rendkívüli halálozás tanulmányozására alkalmasnak, mert a boncolási esetek nagy száma lehetővé tette az egyes halálmekövetkeztetésben elhaltak egy adott régióra, Budapestre vonatkozó rendkívüli halálozás egészére általános következtetések levonását is. Az anyag egy részének kivételével (1945–1959-ig) nem került a mai napig kellő részletességgel és rendszerességgel tudományos vizsgálatra, ezért az orvostudomány számára jórészt felhasználatlan maradt.

A feldolgozott boncolási esetek döntően az igazságügyi orvostan szempontjai szerint összeállított összefoglaló, adatközlő jellegűek. Ebből az is következik, hogy azok kritikai elemzésével társadalmi és gazdasági összefüggéseivel az össznépeség és összhálózás kérdéseivel érintőlegesen foglalkozik. Mértéktartóan ügyeltünk arra, hogy az adatközlés keretei között maradvajelzés értékű információkat közöljünk azzal a nem titkolt céllal, hogy más tudományterületek művelőinek a kutatómunkájához segítséget tudjunk nyújtani. Nem titkolt szándékunk és célunk az volt, hogy az igazságügyi orvostan preventív társadalmi tendenciáinak megfelelően a boncolási anyagot széleskörű felhasználás számára közkinccsé tegyük. Meggyőződésünk, hogy a rendkívüli halál boncolási anyagának statisztikai elemzése segíti az elhalálozás nosológiai okainak tanulmányozását, a megelőzési intézkedések szakszerű kidolgozását és a gyógyító munka minőségének javítását.

A könyv az Egészségügyi Tudományos Tanács pályázati támogatásával valósult meg (ETT 257/2009). Ezúton is köszönetet mondunk lektoraiknak Prof. Dr. Nemes Attilának és Dr. Dósa Ágnesnek, hogy értékes tanácsaikkal, részletes kritikai elemzéseikkel segítették munkánkat. Köszönet Major Attilának az adatok számítógépre történő precíz rögzítéséért. Nagyra értékeljük Dr. Táncos Lászlónak, a Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió Kft. igazgatójának, hogy vállalta a könyv kiadását és Vincze Juditnak, a nagy tapasztalatú főszerkesztőnek kivételes munkáját. A fejezetek leírásában és szerkesztésében köszönjük munkatársunk, Nagy Árpádnak igényes és kitartó munkáját.

A könyvet egyaránt ajánljuk az egészségüggyel foglalkozó szakembereknek, kutatóknak a döntéshozóknak és a kérdéskör iránt érdeklődő laikus olvasónak is.

A szerzők

CHRONOLOGICAL DEVELOPMENT OF UNUSUAL DEATHS BETWEEN 1945–2010

Studying the death cases in this long time series, it could be detected that following the changes in legislation a total of 1500 autopsies were performed annually in 1945–46, then a gradual and relatively steep increase was observable by the years 1965–67, when a total of 3500 post-mortem examinations were performed. Between the years 1975–80 there were 4000–4500 autopsy cases annually, then a significant decline was noticeable even to this day, with an annual of 2500 autopsies performed in 2010. Looking for the causes it could be seen that primarily the so-called „police autopsies“ not suspicious of crime decreased in number considerably, starting from 1982 and reaching the level of 1960 in the year 2000. A stagnation was observable following 2001 right up until 2010, in which year there was a drastic decline once again. At the same time the number of crime related forensic (judicial) autopsies did not show substantial changes, with a continuous number of 350–400 cases annually. Further, the range of events eliminated from the concept of extraordinary death due to legislative changes (death cases of unknown causes) turned up among the autopsies performed at the department with a considerable increase in number, reaching even an annual of around 700 cases. Criminalistical reasons were not always evident behind these changes, rather just simply there were close connections with the legislative changes, changes in juristical approaches and last but not least, with economic considerations.

Studying **distribution among gender** 60.3% of all cases (119 959 cases) were males and 39.7% (79054 cases) were females. This ratio did not show any essential changes in the time elapsed. Regarding age distribution, although the age composition of the Budapest population showed a trend of aging in the studied period, among the 0–20 age group the male ratio was experienced to be 6.6%, the female ratio 5.8% in all examined cases. Among the 21–59 age group almost a double ratio of males to females was observable: 50.6% males/33.3% females. Above the age of 60 a reversed ratio was characteristic, with a 41.9% male/60.2% female ratio (TABLE 2).

Analysing our autopsy cases according to **cause of death** it could be determined that 54.2% of cases were deaths from natural diseases. Regarding all studied cases, the ratio of these was highest between 1970 and 1989, even reaching a value of 55.1%. Deaths due to accidents constituted 23.3% of the total cases, the ratio of accidents being 27.5% of total cases between 1945–1959 after which, following a decreasing tendency, a rise again to 25.8% was manifest between 2000 and 2010. The ratio of suicides was 20.4%, with the highest value of 22.2% observable in the period between 1980 and 1989. The ratio of homicides was found to be rather low, with a total of 3295 cases denoting 1.7% of total post-mortem cases. The lowest ratio of 0.9% was detectable in the years between 1970–1979, the ratio was found to be 2.3% between 1945–1959 and 3.1% between 1990–1999 (Table 4). Regarding distribution among gender, deaths from natural diseases were higher in number among women (55.1%) than men (53.7%). Death cases due to accidents typically showed higher ratio in men (25.4%) than in

women (20.1%). The ratio of suicides was higher among women (22.8%) than among men (18.9%). Almost identical male/female ratio was observable in case of homicides.

Considering **natural diseases**, 65.1% of cases involved the circulatory system, being characteristically more frequent in males than in females. Between 1980 and 1999 the incidence of such cases was strikingly high, 74.4%. The second most frequent diseases were those of the respiratory system, with a figure of 9.7% of all studied cases. Such diseases were the highest (17.5%) between 1945–1949, following which years a continuous decrease in the number of cases was detectable. This disease group also primarily affected males, who showed higher ratios. In the third place, death cases involving disorders of the cerebrovascular system are to be mentioned, implying 6.5% of total cases and reaching the highest value of 9.5% characteristically in the period between 1945 and 1959, following which a gradually decreasing tendency was observable. All further disease categories remained under 5% of autopsy cases.

Regarding death cases due to **violent causes** the scope of suicides by poison should be mentioned in the first place, being 22.5% of total cases and primarily affecting women with a higher ratio. The incidence of poisonings was strikingly high between the years 1960 and 1999, being by turns 27.3% and 26.9% of total cases.

The second most frequent cause was death due to traffic accidents, showing 16.4% of the total cases and a higher incidence among men. The highest number of such deaths was between the years 1970–1979 (19.7%) and 1980–1999 (20%), respectively.

The third most outstanding group was deaths caused by other accidents, representing a 15.6% ratio and a twice as high incidence among men. Accumulation of these cases was observable between the years 1945–1959 and 1990–1999, with a share of 17.8% and 15.6%, respectively. Mention should be made of falling accidents occurring with a 14.1% ratio and in a higher proportion among men furthermore, of self-hangings occurring characteristically again among men, with a ratio of 11.6%. Regarding both latter death forms, occurrence was relatively consistent in the studied time period, no specific differences were demonstrable.

In summary it is typical of the extraordinary death cases occurring in Budapest between 1945–2010 that the highest number of total cases were between the years 1970 and 1989, showing dynamic decline after that. Over 50% of extraordinary death cases were of natural causes, with diseases of the circulatory system being the most significant cause. The rise in total case number between 1970–1989 was essentially due to this circumstance. Fluctuation was observable in the number of accidents, showing a downward trend in the past 20 years. The number of suicides was strikingly high between 1970 and 1999. This category also showed decreasing tendency during the last 20 years. Significant differences were not manifest in the number of homicides. It is worthy of note that the majority of extraordinary death cases indicated a rise starting from young adulthood, typically among males and showing higher incidence with age. A reverse ratio was noticeable in the older age group, mainly above the age of 70, in which case the ratio of females was higher. These phenomena, besides the gradual aging of the population, could primarily be in connection with the legal judgement of extraordinary deaths and related to this, with the established jurisprudence. No evidence of effect of other health or economic conditions could be found.

BEVEZETÉS

Magyarországon, a rendkívüli módon bekövetkezett halálesetekről egységes összefoglaló adatok nem állnak rendelkezésre, mind a mai napig egységes nyilvántartási rendszer nem alakult ki. Az irodalomból is csak egy-egy részterületre vonatkozóan rövid időszakra történt feldolgozást lehetett találni. Összefoglaló adatok legutóbb *Kenyeres-Somogyi-Szuchovszky* feldolgozásába 1945–1959 közötti időszakra vonatkoztak (Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1965).

Magyarország területén bekövetkezett „rendkívüli halálesetek” boncolását több intézmény végzi (Egyetemi Intézetek, Rendőrség és Szakértői Irodák). A boncolásokról országos összefoglaló statisztika nem készült. Részleges adatok az Igazságügyi Orvostani Szakmai Kollégium felméréseiből állnak rendelkezésre:

	Boncolási szám	
	Országos	Budapest
1996 évben	11 480	2 853 (24,89%)
1998 évben	12 018	3 218 (26,78%)
2009 évben	8 550	2 501 (29,25%)

A Semmelweis Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézete jellegénél fogva az ország legnagyobb igazságügyi orvostani intézete, egyéb feladatai mellett végzi a Budapesten történt rendkívüli halálesetek boncolását. Az itt történt hatósági boncolások száma európai mércével is jelentősnek mondható, részletes statisztikai értékelésük eddig nem történt meg.

Intézetünkben 1945–2010 között 190 013 olyan hatósági boncolás történt, amely statisztikai feldolgozásra alkalmas volt. Eseteink közül természetes kórokú halál 107 948 (54,2%) bal- eseti eredetű halál 46 365 (23,3%) öngyilkosság 40 681 (20,4%), emberölés 3295 (1,7%), egyéb ok miatt 724 (0,4%) került boncolásra. Feldolgozható esetek viszonylag nagy száma lehetővé teszi, hogy ezen boncolási anyag alapján a rendkívüli halálozás egészére, illetőleg az egyes haláleseti formákra vonatkozóan következtetéseket lehessen levonni.

Tekintve, hogy a „rendkívüli haláleset” jogi kategória és az értékelt időszakban a jogi keretek többszörös változáson mentek át, így a feldolgozásban a leíró statisztikai módszert választottuk, mivel ezek az eredmények igen nehezen összehasonlíthatók más forrásból származó adatokkal. Célunk lényegében azt volt, hogy az intézet boncolási anyagának feldolgozásából származó eredményeket ismertessük az érdeklődő igazságügyi orvosok, illetőleg hatósági személyekkel.

A feldolgozás adatközlő jellegéből adódóan nem tartottuk alkalmasnak bonyolultabb matematikai analízisre, mivel félrevezető eredmények születhettek volna. A feldolgozás során a módszer a következő volt; az eseményeket táblázatos formában jelenítettük meg, a legfontosabb, legjellemzőbb összefüggéseket grafikonon igyekeztünk a szemléletesség érdekében ábrázolni. Az anyag feldolgozásában két nagyobb időegység különült el. Ezek az 1945–1959 közötti időszak, korábban feldolgozásra került (Rendkívüli halálozás Budapesten 1945–1959, *Dr. Kenyeres, Dr. Somogyi, Dr. Szuchovszky*) Medicina, 1955, kiadványban megjelent. Ennek szellemét,

felépítését követve végeztük el az 1960–2010 közötti boncolási anyag feldolgozását és igyekeztünk azt egységes szerkezetben megjeleníteni.

A feldolgozás során mindenkor az esemény bekövetkezési helye és nem az elhalt volt lakóhelye szerinti adatokat vettük figyelembe. Ennek eredménye, hogy a boncolási anyag egészében a fővárosra jellemző rendkívüli halálozásról ad képet. Nyilvánvaló, hogy az eltérő települési viszonyok egyes térségek népességének szokásaiban megjelenő különbségek miatt a feldolgozás anyaga nem alkalmas arra, hogy országos halálozással összehasonlítást tegyünk.

Az egyes események részletezéseinél elsősorban az igazságügyi orvostani szabályokat vettük figyelembe. Alapvetően az egyes betegségi kategóriáknál a BNO X.-es revízió elveit követjük. Ugy ítéltük, hogy főleg az erőszakos behatások folytán elhaltak adatai jellemzőek egy nagyváros rendkívüli halálozására, mivel intézetünk anyaga közel 100%-osan lefedi a Budapest területén történt ilyen jellegű eseményeket. A természetes ok miatt bekövetkezett halálozások vonatkozásában ugyanez nem mondható el. Mivel ezeknek intézetünkbe kerülésében meghatározó szerepet a halál bekövetkezésének körülményei játszanak.

A HATÓSÁGI BONCOLÁSOKRA VONATKOZÓ JOGI SZABÁLYOZÁS

Intézetünk a Budapesten bekövetkezett rendkívüli halálozások boncolását végzi. A „rendkívüli halálozást” igazságügyi-jogi kategória és azon eseményekre vonatkozik, amelyben a jogszabályok hatósági intézkedést, hatósági boncolást írnak elő. Ezzel összefüggésben megemlítenéd, hogy az adatok időbeli összehasonlításánál mindig szem előtt kell tartani a jogszabályokban bekövetkező változásokat.

Az 1876. évi XIV. törvény (ún. Közegészségügyi törvény) 111. §-a szerint „Orvosrendőri boncolások eszközlendők: a) talált hullákon, b) járványos vagy ragályos betegségek megállapítása céljából, c) midőn a hatóság azt köztekintetből szükségesnek tartja.”

„A halottkémlés részletes szabályozása tárgyában kiadott 31025/1876. BM számú körrendelet vonatkozó rendelkezései szerint az erőszakos vagy hirtelen hallállal kimúltak a vízből kifogott hullák és a 7 évesnél fiatalabb életkorban orvosi gyógykezelés nélkül elhalt gyermekek is hatósági boncolás tárgyát képezik.”

A rendelet megjelenését követően részletes szabályozás ugyan nem került kiadásra, de a kialakult gyakorlat szerint „Hatósági boncolásra akkor kerül sor, ha 1.) a magzat halva születése, 2.) 18 éven alul, orvosi kezelés nélkül meghalt egyén, 3.) tisztázatlan halálozást, 4.) talált holttest, 5.) járványos megbetegedésben történt elhalálozás, 6 hirtelenhalál, 7.) erőszakos halál esete áll fenn.”

Az igazságügy miniszter 8/1954. (IX.1.) Eü. sz. rendeletében szabályozza a halál és testi sértés esetén követendő szakértői eljárást. E rendelet 12. § (1) bekezdése kimondja „Ha gyanú merül fel, hogy a halál bűncselekménnyel kapcsolatosan, vagy rendkívüli módon következett be a nyomozóhatóságnak azonnal halottszemlélt kell tartani.”

A kórházi boncolások tárgyában kiadott 8300-7/1952. EüM sz. utasítás 3. § (5) bekezdése ugyancsak foglalkozik a rendkívüli halál egyes eseteivel. Eszerint „ha kórházban folytatott boncolás közben derül ki, hogy a halált öngyilkosság, vagy baleset okozta, akkor gyanú merül fel arra, hogy a halált büntett idézte elő (pl. külső erőszak, mérgezés, orvosi műhiba, vagy gondatlanság) a boncolást haladéktalanul félbe kell szakítani és a kórház igazgatóját azonnal értesíteni kell.

- A kórházigazgató közvetlenül az illetékes hatóságnak köteles jelentést tenni.
- A hatósági boncolás elrendelésével kapcsolatos intézkedéseket megteszi.”

9/1965. (VIII.23.) IM rendelet, mely az igazságügyi szakértői működést szabályozza a 19. § (1) bekezdésében rögzíti „Rendkívüli halál (életleni bűncselekménnyel, balesettel, altatás, érzéstelenítés, műtét vagy vérátömlesztés közben, illetőleg azokkal összefüggésben bekövetkezett, vagy orvosi gyógykezelés hiányával kapcsolatos halálozást, öngyilkosságot, tisztázatlan halálozást, holtan talált ismeretlen személy) esetében a rendőrség orvos alkalmazásával azonnal halottszemlélt tart.”

Az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 64. § (3) bekezdésben kimondja, hogy „Rendkívüli halál esetében, valamint egyébként halottvizsgálatot végző orvos javaslatára a holttest hatósági boncolását kell elrendelni.”

E törvény végrehajtására kiadott 11/1983. (IX.22.) EüM-BM-IM együttes rendelet 1. § (2) bekezdése kimondja, hogy „rendkívüli az a halál, amelynek természetes módon való bekövetkezését a körülmények kétségessé teszik. Így különösen, ha a) bekövetkezésének körülményei bűncselekmény gyanújára utalnak, b) közlekedési vagy üzemi baleset okozta, vagy ezek gyanúja merült fel, c) egyéb (közterületi, háztartási) baleset okozta és a halál bekövetkezésével összefüggésben a felelősség vizsgálata szükséges, d) öngyilkosság okozta, vagy a körülmények arra utalnak, e) orvosi gyógykezelés során következett be és az orvos, vagy egészségügyi szakdolgozó foglalkozási szabályszegésének gyanúja merül fel, f) bekövetkezésének előzményei, körülményei ismeretlenek és nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyekből megalapozottan lehetne következtetni a halál okára, illetőleg arra, hogy a halál természetes módon következett be (tisztázatlan halálozást).”

A rendkívüli halál fogalmát és az esetek körét az 1997. évi CLIV. törvény 218. § (4) bekezdése szabályozza, eszerint „rendkívüli az a halál, amelynek természetes módon való bekövetkezését a körülmények kétségessé teszik. Így a) bekövetkezésének körülményei bűncselekmény elkövetésére utalnak, b) közlekedési vagy foglalkozáskörében bekövetkezett baleset okozta, vagy annak gyanúja merül fel, c) egyéb baleset, vagy mérgezés okozta és a halál bekövetkezésével összefüggésben szükséges a felelősség vizsgálata, d) öngyilkosság okozta vagy a körülmények arra utalnak, e) az egészségügyi ellátás során következett be és az egészségügyi dolgozó foglalkozási szabályszegésének gyanúja merül fel, f) bekövetkezésének előzményei, körülményei ismeretlenek, vagy nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyekből megalapozottan következtetni lehetne a halál bekövetkezésének körülményeire, g) fogvatartott elhalálozása esetén.”

Jelen feldolgozásunkban alapvetően a hatályos egészségügyi törvény kategóriáit vettük figyelembe. Könnyen belátható, hogy az egyes korszakokban a rendkívüli halál körét meghatározó jogszabályok tartalmában lényeges különbségek vannak. Ezen különbségek a gyakorlatban mintegy 2–5 év késéssel jelennek meg, alapvetően ezen körülmények képezik annak gátját, hogy az általunk boncolt és vizsgálat események más jogi környezetben végzett hasonló vizsgálatokkal összevethetők legyenek.

RENDKÍVÜLI HALÁLOZÁS IDŐBELI ALAKULÁSA 1945–2010 KÖZÖTT

A hosszú idősorban vizsgálva a haláleseteket, azt lehet megfigyelni, hogy a jogszabályi változásokat követve az 1945–46 években 1500 boncolás történt évente, ez fokozatosan és viszonylag meredeken emelkedett 1965–67 évekre, ekkor mintegy 3500 boncolás történt. Az 1975–80 közötti években elérte az évi 4000–4500 boncolást, majd a boncolt esetek számában jelentős csökkenést lehet megfigyelni, amely egészen napjainkig tart és 2010 évre már a 2500-as évi boncolási számra csökkent vissza. Az okot keresve kitűnik, hogy elsősorban a bűncselekmény gyanúját fel nem vető, ún. „rendőri boncolások” száma csökkent jelentős mértékben, az 1982-es évektől kezdve és 2000-re elérte az 1960-as szintet. A 2001 utáni időben stagnálás mutatkozik, egészen a 2010-es évig, ahol ismét drasztikus csökkenést lehet tapasztalni. Ugyanakkor a bűncselekménnyel összefüggő igazságügyi (bírói) boncolások száma érdemi változást nem mutat, éves átlagban 350–400 között mozog folyamatosan. Ugyanakkor a rendkívüli halál fogalomköréből a jogszabályi változások miatt kiesett események (a tisztázatlan körű halálesetek) köre megjelent az intézetben végzett kórboncolásokban, amelyek száma jelentős mértékben növekedett, az évi 700 körüli esetszámot is eléri. Ezen változások hátterében nem mindig kriminalisztikai okok húzódnak meg, hanem egész egyszerűen jogszabályi változásokkal, jogszemléleti változásokkal és nem utolsósorban gazdasági megfontolásokkal lehet szoros összefüggést találni.

A nemek közötti megoszlást vizsgálva az összes eset 60,3%-a (119 959 eset) volt férfi és 39,7% (79 054 eset) nő. Ez az arány az eltelt időszakban lényegesebb változást nem mutatott.

Az életkori megoszlás tekintetében, bár Budapest lakosságának korösszetétele a vizsgált időszakban enyhén az öregedés irányába mutat, az összes általunk vizsgált esetben azt tapasztalható, hogy a 0–20 év közötti korosztályban a férfiak aránya 6,6%, a nők 5,8%. A 21–59 éves korosztályban a férfiak aránya csaknem duplája a nőkének, 50,6%, míg a nők 33,3% volt. A 60 év fölötti korosztály esetében ez az arány jellemzően megfordul, a férfiak aránya 41,9%, a nők 60,2% (2. TÁBLÁZAT).

A boncolási eseteinket a kiváltó ok szerint vizsgálva megállapítható, hogy 54,2%-ukat természetes kórok miatt boncolták. Ennek aránya az összes esetet vizsgálva legmagasabb az 1970–1989-es évek között, ahol 55,1%-os értéket is elért. Baleset miatt bekövetkezett halálesetek az összes eset 23,3%-át teszik ki, 1945–59 közötti időszakban a balesetek aránya elérte az összes eset 27,5%-át, majd lassú csökkenést követően, a 2000–2010-es években ismét 25,8%-os értékre növekedett. Az öngyilkosságok aránya 20,4% volt. Legmagasabb értéket az 1980–1989-es években érte el 22,2% értékkel. Az emberölések aránya viszonylag alacsony, összesen 3295 eset fordult elő, ami az összes boncolt eset 1,7%-át jelenti. Az 1970–79-es években volt a legalacsonyabb az emberölések aránya 0,9%, míg 1945–59 között 2,3%, valamint 1990–1999 között 3,1%-os arányt is elért (4. TÁBLÁZAT).

A megoszlást nemek között vizsgálva a természetes kórokú halálesetek gyakrabban fordulnak elő nőknél 55,1%, míg a férfiaknál 53,7%-ban. Balesetek jellemzően férfiaknál magasabb arányban, 25,4%-ban, míg nőknél 20,1%-ban jelentkeznek. Öngyilkosságok aránya inkább a

nőknél magasabb értékű (22,8%), míg férfiaknál 18,9%. Az emberölések mind férfiaknál, mind nőknél közel azonos arányban fordultak elő.

Természetes kórokú megbetegedések közül, a keringési rendszert érintő betegségek teszik ki az eseteknek 65,1%-át. A megbetegedések jellemzően férfiaknál nagyobb gyakorisággal fordulnak elő, mint a nők körében. Az 1980–1999 közötti időszakban előfordulásuk kimagasló, 74,4%-os. Második helyen a légzőszervi megbetegedések gyakorisága említhető, ez az összes eset 9,7%-át jelenti. A megbetegedések az 1945–59 közötti időszakban voltak a legmagasabbak (17,5%), és innen kezdve folyamatos csökkenésüket lehetett tapasztalni. Ezen megbetegedési csoport is elsősorban férfiaknál jelentett magasabb megbetegedési arányt. Harmadik helyen említhető a cerebrovascularis rendszer károsodásához kapcsolódó halálesetek köre, amely az összes eset 6,5%-át jelenti, és jellemzően az 1945–59 közötti időszakban volt a legmagasabb, 9,5%, és ettől kezdve fokozatosan csökkenő tendenciát figyelhattunk meg. Valamennyi további megbetegedési kategória együttesen a boncolási esetek 5%-a alatt marad.

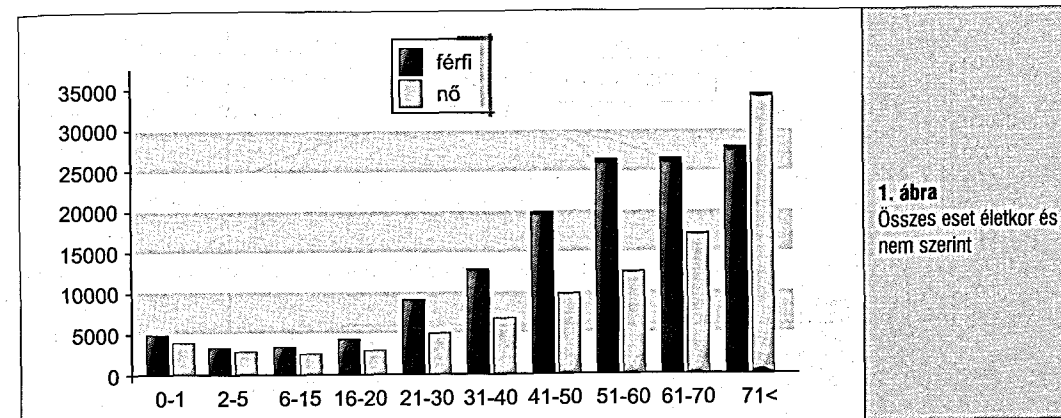
Az **erőszakos ok** miatt bekövetkezett haláleseteknél első helyen a mérgezéssel elkövetett öngyilkosságok köre említhető, mely az összes eset 22,5%-át jelenti, és elsősorban nőknél fordult elő magasabb arányban. A mérgezések gyakorisága kiemelkedően magas volt az 1960 és 1999 közötti években, rendre 27,3 és 26,9%-a volt az összes esetnek.

Második leggyakoribb ok a közúti baleset miatti halálozás volt, amely 16,4%-a volt az összes esetnek, a férfiaknál kétszer gyakoribb előfordulással. Az 1970–79 közötti években, illetőleg az 1980–99-es években volt a legnagyobb számú ilyen haláleset (19,7, illetve 20%).

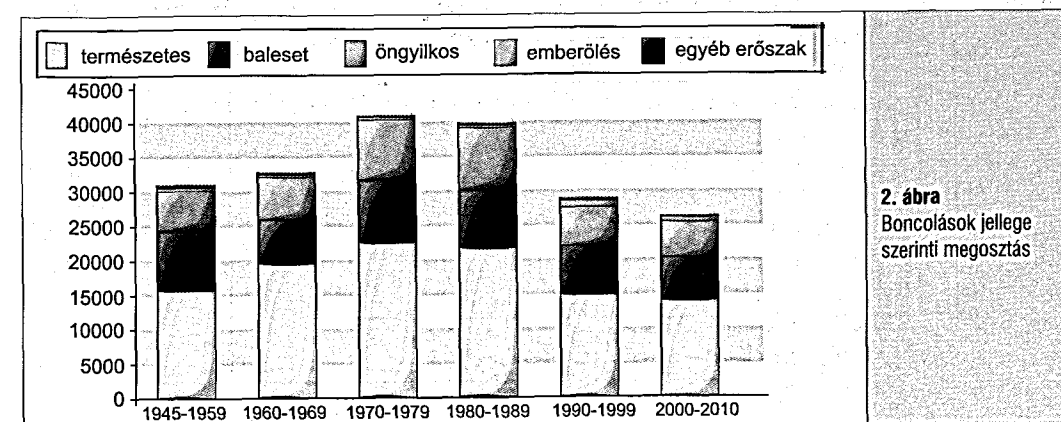
Harmadik kiemelkedően magas csoport az egyéb balesetek miatti halálozás, amely 15,6%-os arányt képvisel, a férfiaknál kétszer gyakoribb előfordulással. Az 1945–59-es években, valamint az 1990–99 közötti években volt halmozódásuk 17,8, illetőleg 15,6 részesedéssel. Mindenképpen említés érdemel a balesetszerű esések köre, amely 14,1%-os arányban fordult elő, szintén a férfiaknál magasabb részesedéssel, valamint az öngyilkossági esetek közül az önkasztás, amely 11,6%, jellemzően férfiaknál előfordulva. Mindkét utóbbi haláleseti formánál megfigyelhető, hogy a vizsgált időszakban viszonylag egyenletes volt a megjelenésük, jellemző eltérés nem lehetett kimutatni.

Összefoglalóan az 1945–2010 közötti budapesti rendkívüli halálozásra jellemzőnek mondható, hogy az össze esetszám 1970–1989 években volt a legmagasabb. Onnan kezdve erőteljes csökkenést mutat. A rendkívüli halálesetek több mint 50%-át a természetes kórokú halálozás adta, ezen belül is meghatározó jelentősége volt a keringési rendszer betegségeinek. Lényegében az 1970–89 közötti összes esetszám növekedését is ez a körülmény magyarázza. A balesetek száma ingadozást mutat az utóbbi 20 évben csökkenő tendenciával. Az öngyilkosságok száma kiemelkedően magas volt az 1970–99 közötti években. Ebben a kategóriában is az utolsó 20 évben csökkenő tendenciát lehet megfigyelni. Az emberölések számában jelentős eltérés nem mutatkozott. Mindenképpen említést érdemel, hogy a rendkívüli halálozás döntő része a fiatal felnőtt kortól emelkedik meg, jellemzően a férfiak körében és az életkor előrehaladtával egyre nagyobb számú az előfordulása. Az idős korosztályban, főleg a 70 év fölöttiekénél fordul meg az arány, és itt már magasabb a nők részesedése. Ezek a jelenségek a lakosság fokozatos elöregedése mellett elsősorban a rendkívüli halál jogi megítélésével és az ehhez kapcsolódóan kialakult joggyakorlattal hozhatók összefüggésbe. Egyéb egészségügyi vagy gazdasági körülmény hatása nem volt bizonyítható.

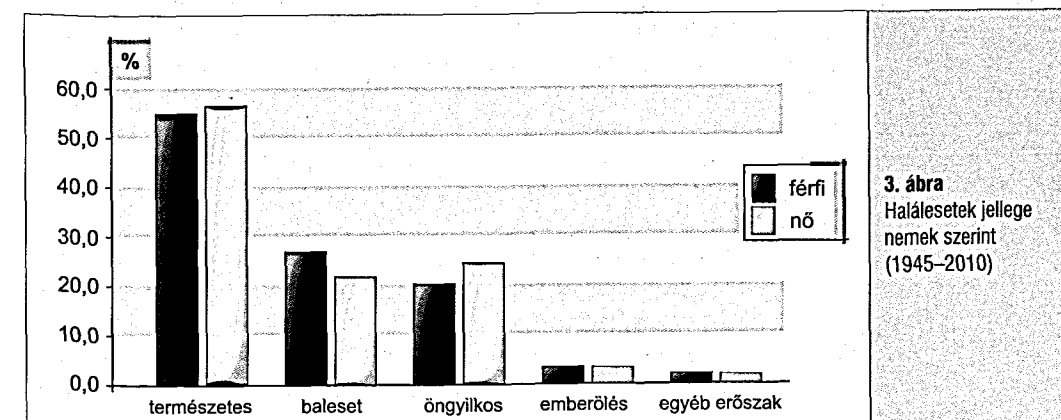
1945–2010 között Budapesten boncolt rendkívüli halálesetek

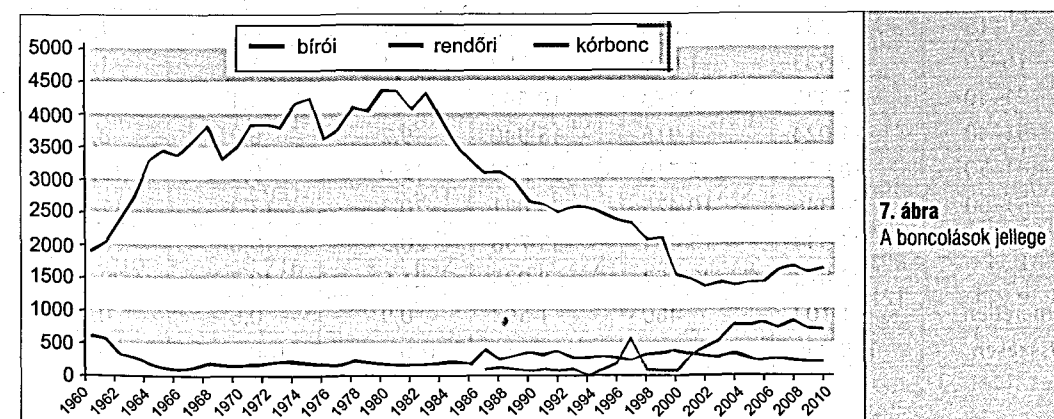
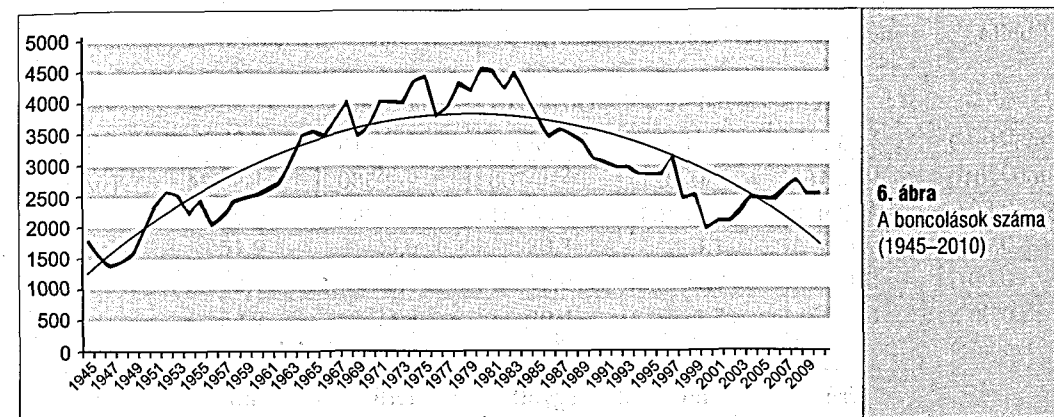
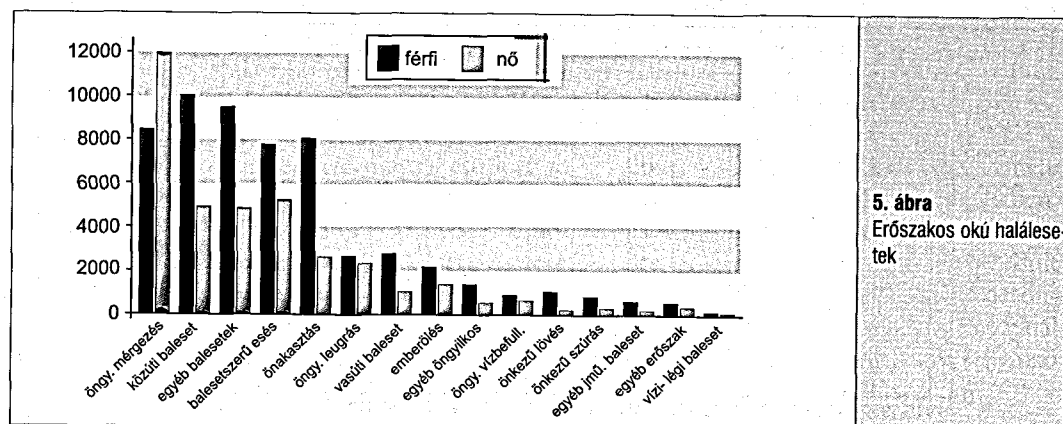
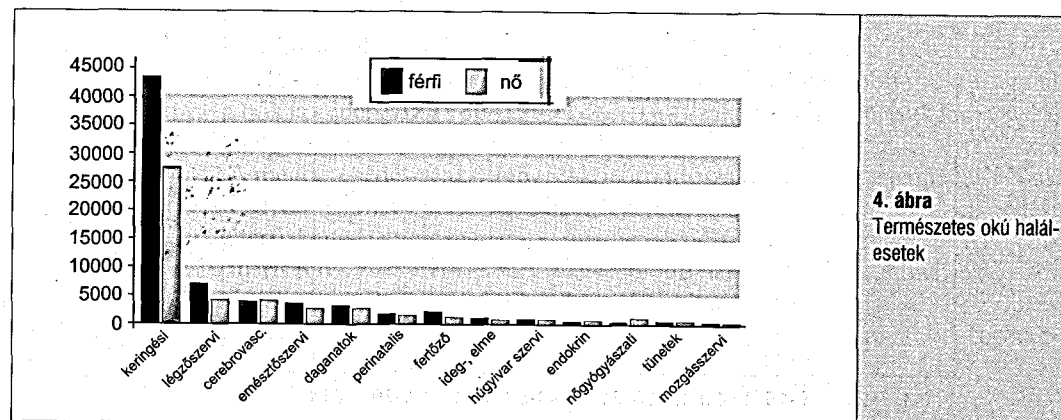
1. ábra
Összes eset életkor és nem szerint

2. ábra
Boncolások jellege szerinti megosztás

3. ábra
Halálesetek jellege nemek szerint (1945–2010)

Rendkívüli halálesetek Budapesten 1945–2010 között
Statistikai feldolgozás összefoglaló adatai

1. táblázat

Idő	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb	Mind
1945–1959	15 788	8 544	5 973	715		31 020
1960–2010	92 160	37 821	34 708	2 580	724	167 993
Összesen	107 948	46 365	40 681	3 295	724	199 013

2. táblázat

Életkor	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	2 895	2 051	4 946	2,4	2,6	2,5
2–5	1 158	868	2 026	1,0	1,1	1,0
6–15	1 331	656	1 987	1,1	0,8	1,0
16–20	2 533	1 049	3 582	2,1	1,3	1,8
21–30	7 335	3 253	10 588	6,1	4,1	5,3
31–40	11 024	4 916	15 940	9,2	6,2	8,0
41–50	18 027	7 710	25 737	15,0	9,8	12,9
51–60	24 346	10 475	34 821	20,3	13,3	17,5
61–70	24 334	15 464	39 798	20,3	19,6	20,0
70<	25 873	32 152	58 025	21,6	40,7	29,2
Ismeretlen	1 103	460	1 563	0,9	0,6	0,8
Összesen	119 959	79 054	199 013	100	100	100

3. táblázat

	Összes eset					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	15 788	8 544	5 973	715	0	31 020
1960–1969	19 460	6 317	6 436	341	58	32 612
1970–1979	22 511	9 299	8 662	348	3	40 823
1980–1989	21 631	8 662	8 810	469	55	39 627
1990–1999	14 932	6 795	5 839	904	285	28 755
2000–2010	13 626	6 748	4 961	518	323	26 176
Összesen	107 948	46 365	40 681	3 295	724	199 013

4. táblázat

	Százalékos arány					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	50,9	27,5	19,3	2,3	0,0	100,0
1960–1969	59,7	19,4	19,7	1,0	0,2	100,0
1970–1979	55,1	22,8	21,2	0,9	0,0	100,0
1980–1989	54,6	21,9	22,2	1,2	0,1	100,0
1990–1999	51,9	23,6	20,3	3,1	1,0	100,0
2000–2010	52,1	25,8	19,0	2,0	1,2	100,0
Összesen	54,2	23,3	20,4	1,7	0,4	100,0

5. táblázat

	Férfiak					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	9 082	6 032	3 187	434	0	18 735
1960–1969	11 131	3 871	3 664	179	32	18 877
1970–1979	12 920	5 502	4 555	190	3	23 170
1980–1989	12 981	5 631	4 543	277	28	23 460
1990–1999	9 543	4 767	3 470	579	192	18 551
2000–2010	8 716	4 642	3 277	335	196	17 166
Összesen	64 373	30 445	22 696	1 994	451	119 959

6. táblázat

	Férfiak (%)					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	48,5	32,2	17,0	2,3	0,0	100,0
1960–1969	59,0	20,5	19,4	0,9	0,2	100,0
1970–1979	55,8	23,7	19,7	0,8	0,0	100,0
1980–1989	55,3	24,0	19,4	1,2	0,1	100,0
1990–1999	51,4	25,7	18,7	3,1	1,0	100,0
2000–2010	50,8	27,0	19,1	2,0	1,1	100,0
Összesen	53,7	25,4	18,9	1,7	0,4	100,0

7. táblázat

	Nők					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	6 706	2 512	2 786	281	0	12 285
1960–1969	8 329	2 446	2 772	162	26	13 735
1970–1979	9 591	3 797	4 107	158	0	17 653
1980–1989	8 650	3 031	4 267	192	27	16 167
1990–1999	5 389	2 028	2 369	325	93	10 204
2000–2010	4 910	2 106	1 684	183	127	9 010
Összesen	43 575	15 920	17 985	1301	273	79 054

8. táblázat

	Nők (%)					
	Természetes	Baleset	Öngyilkos	Emberölés	Egyéb erőszak	Mind
1945–1959	54,6	20,4	22,7	2,3	0,0	100,0
1960–1969	60,6	17,8	20,2	1,2	0,2	100,0
1970–1979	54,3	21,5	23,3	0,9	0,0	100,0
1980–1989	53,5	18,7	26,4	1,2	0,2	100,0
1990–1999	52,8	19,9	23,2	3,2	0,9	100,0
2000–2010	54,5	23,4	18,7	2,0	1,4	100,0
Összesen	55,1	20,1	22,8	1,6	0,3	100,0

9. táblázat

Természetes ok	1945–59	1960–69	1970–79	1980–89	1990–99	2000–10	Mind
Fertőző	1 084	465	389	226	167	135	2 466
Daganatok	550	995	1066	974	631	840	5 056
Endokrin	186	152	156	116	78	81	769
Ideg-, elme	373	212	201	160	215	129	1 290
Keringési	7 069	11 586	15 161	15 919	11 109	9 406	70 250
Cerebrovascularis	1 499	1 858	1 549	1 084	504	555	7 049
Légzőszervi	2 762	2 255	2 264	1 364	864	984	10 493
Emésztőszervi	949	938	858	854	773	925	5 297
Húgy-ivarszervi	260	264	277	171	94	71	1 137
Nőgyógyászati	444	134	75	30	36	27	746
Mozgásszervi	88	26	15	24	22	32	207
Perinatalis	238	549	475	696	322	298	2 578
Tünetek	286	26	25	13	117	143	610
Összesen	15 788	19 460	22 511	21 631	14 932	13 626	107 948

10. táblázat

Természetes ok (%)	1945–59	1960–69	1970–79	1980–89	1990–99	2000–10	Mind
Fertőző	6,9	2,4	1,7	1,0	1,1	1,0	2,3
Daganatok	3,5	5,1	4,7	4,5	4,2	6,2	4,7
Endokrin	1,2	0,8	0,7	0,5	0,5	0,6	0,7
Ideg-, elme	2,4	1,1	0,9	0,7	1,4	0,9	1,2
Keringési	44,8	59,5	67,3	73,6	74,4	69,0	65,1
Cerebrovasc.	9,5	9,5	6,9	5,0	3,4	4,1	6,5
Légzőszervi	17,5	11,6	10,1	6,3	5,8	7,2	9,7
Emésztőszervi	6,0	4,8	3,8	3,9	5,2	6,8	4,9
Húgy-ivarszervi	1,6	1,4	1,2	0,8	0,6	0,5	1,1
Nőgyógyászati	2,8	0,7	0,3	0,1	0,2	0,2	0,7
Mozgásszervi	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Perinatalis	1,5	2,8	2,1	3,2	2,2	2,2	2,4
Tünetek	1,8	0,1	0,1	0,1	0,8	1,0	0,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

11. táblázat

Erőszakos ok	1945–59	1960–69	1970–79	1980–89	1990–99	2000–10	Mind
Vasúti baleset	2 042	395	345	307	277	187	3 553
Közúti baleset	1 380	2 097	3 605	3 133	2 764	1 922	14 901
Vízi-légi baleset	15	33	17	13	11	10	99
Egyéb jmű. baleset	739	5	2	1	6	4	757
Balesetszerű esés	1 664	1 954	2 777	2 392	1 701	2 340	12 828
Egyéb balesetek	2 704	1 833	2 553	2 816	2 036	2 285	14 227
Öngy. mérgezés	3 100	3 588	4 932	4 832	2 411	1 610	20 473
Önaktás	1 484	1 629	2 033	2 089	1 676	1 668	10 579
Öngy. vízbefull.	340	219	241	183	115	127	1 225
Önkezdő lövés	281	121	102	108	195	169	976
Önkezdő szúrás	121	87	174	187	172	201	942
Öngy. leugrás	630	474	831	1 069	952	802	4 758
Egyéb öngyilkos	17	318	349	342	318	384	1 728
Emberölés	715	341	348	469	904	518	3 295
Egyéb erőszak		58	3	55	285	323	724
Összesen	15 232	13 152	18 312	17 996	13 823	13 762	91 065

12. táblázat

Erőszakos ok (%)	1945–59	1960–69	1970–79	1980–89	1990–99	2000–10	Mind
Vasúti baleset	13,4	3,0	1,9	1,7	2,0	1,4	3,9
Közúti baleset	9,1	15,9	19,7	17,4	20,0	14,0	16,4
Vízi-légi baleset	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Egyéb jmű.baleset	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Balesetszerű esés	10,9	14,9	15,2	13,3	12,3	17,0	14,1
Egyéb balesetek	17,8	13,9	13,9	15,6	14,7	16,6	15,6
Öngy. mérgezés	20,4	27,3	26,9	26,9	17,4	11,7	22,5
Önagasztás	9,7	12,4	11,1	11,6	12,1	12,1	11,6
Öngy. vízbefull.	2,2	1,7	1,3	1,0	0,8	0,9	1,3
Önkezdő lövés	1,8	0,9	0,6	0,6	1,4	1,2	1,1
Önkezdő szúrás	0,8	0,7	1,0	1,0	1,2	1,5	1,0
Öngy. leugrás	4,1	3,6	4,5	5,9	6,9	5,8	5,2
Egyéb öngyilkos	0,1	2,4	1,9	1,9	2,3	2,8	1,9
Emberölés	4,7	2,6	1,9	2,6	6,5	3,8	3,6
Egyéb erőszak	0,0	0,4	0,0	0,3	2,1	2,3	0,8
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

13. táblázat

Évek	Bírói	Rendőri	Kórbonc.	Végösszeg	Bírói	Rendőri	Kórbonc.
					(%)		
1960	618	1 910		2 528	24,4	75,6	0,0
1961	578	2 033		2 611	22,1	77,9	0,0
1962	336	2 376		2 712	12,4	87,6	0,0
1963	287	2 722		3 009	9,5	90,5	0,0
1964	199	3 283		3 482	5,7	94,3	0,0
1965	129	3 445		3 574	3,6	96,4	0,0
1966	105	3 371		3 476	3,0	97,0	0,0
1967	134	3 581		3 715	3,6	96,4	0,0
1968	198	3 827		4 025	4,9	95,1	0,0
1969	176	3 304		3 480	5,1	94,9	0,0
1970	157	3 489		3 646	4,3	95,7	0,0
1971	200	3 829		4 029	5,0	95,0	0,0
1972	192	3 843		4 035	4,8	95,2	0,0
1973	215	3 795		4 010	5,4	94,6	0,0
1974	214	4 156		4 370	4,9	95,1	0,0
1975	199	4 234		4 433	4,5	95,5	0,0
1976	173	3 629		3 802	4,6	95,4	0,0

Évek	Bírói	Rendőri	Kórbonc.	Végösszeg	Bírói	Rendőri	Kórbonc.
					(%)		
1977	159	3 786		3 945	4,0	96,0	0,0
1978	238	4 093		4 331	5,5	94,5	0,0
1979	190	4 032		4 222	4,5	95,5	0,0
1980	183	4 364		4 547	4,0	96,0	0,0
1981	173	4 343		4 516	3,8	96,2	0,0
1982	173	4 072		4 245	4,1	95,9	0,0
1983	181	4 310		4 491	4,0	96,0	0,0
1984	200	3 926		4 126	4,8	95,2	0,0
1985	213	3 543		3 756	5,7	94,3	0,0
1986	182	3 288		3 470	5,2	94,8	0,0
1987	398	3 090	99	3 587	11,1	86,1	2,8
1988	258	3 124	131	3 513	7,3	88,9	3,7
1989	304	2 971	101	3 376	9,0	88,0	3,0
1990	354	2 664	82	3 100	11,4	85,9	2,6
1991	326	2 612	104	3 042	10,7	85,9	3,4
1992	374	2 497	82	2 953	12,7	84,6	2,8
1993	278	2 589	109	2 976	9,3	87,0	3,7
1994	266	2 570	5	2 841	9,4	90,5	0,2
1995	297	2 487	62	2 846	10,4	87,4	2,2
1996	275	2 378	197	2 850	9,6	83,4	6,9
1997	247	2 334	572	3 153	7,8	74,0	18,1
1998	338	2 066	79	2 483	13,6	83,2	3,2
1999	334	2 101	75	2 510	13,3	83,7	3,0
2000	369	1 546	66	1 981	18,6	78,0	3,3
2001	335	1 475	277	2 087	16,1	70,7	13,3
2002	313	1 348	433	2 094	14,9	64,4	20,7
2003	280	1 429	534	2 243	12,5	63,7	23,8
2004	330	1 381	774	2 485	13,3	55,6	31,1
2005	258	1 420	768	2 446	10,5	58,1	31,4
2006	233	1 415	798	2 446	9,5	57,8	32,6
2007	257	1 611	730	2 598	9,9	62,0	28,1
2008	248	1 673	826	2 747	9,0	60,9	30,1
2009	212	1 584	721	2 517	8,4	62,9	28,6
2010	206	1 628	698	2 532	8,1	64,3	27,6
Összesen	13 092	146 577	8 323	167 992	7,8	87,3	5,0

TERMÉSZETES HALÁLOKOK

Intézetünkben vizsgált időszak alatt összesen 199 013 boncolás feldolgozását végeztük el. Ebből 107 948 eset, az összes eset 54,3%-a volt természetes halálokkal összefüggő. A továbbiakban a természetes halálokok megoszlását vizsgáljuk az egyes évek, nemek, életkor szerint. A halálloki csoportokat a BNO X-es főcsoportjainak megfelelően alakítottuk ki. A leírás során a természetes halálokok abszolút számát, részarányokat és a halálokok változását vizsgáltuk az egyes években, nemek és életkor szerinti megoszlásban. Változatlanul megtartva azt a gondolatmenetet, hogy az 1945–59-es, korábban már feldolgozott adatokat az 1960–2010 közötti adatoktól részben elkülönítetten tárgyaltuk.

Az 1945 és 1959 közötti évek adatait 14. TÁBLÁZAT tartalmazza, ebben az időszakban legnagyobb gyakorisággal előforduló megbetegedési csoportot a keringési rendszer betegségei adták. Az összes természetes kórokú haláleset 44,7%-ban, jellemzően férfiaknál magasabb arányban, 48,1%-ban szerepelt. A második helyen szerepelnek a légzőszervi megbetegedések az összes természetes kórokú haláleset 16,6%-ában. Itt is a férfiak aránya magasabb (17,6%), szemben a nők 15,3%-ával. A harmadik leggyakoribb halálloki csoport a cerebrovascularis megbetegedések köre, az összes eset 11,6%-ában, és itt a nők megbetegedési aránya lényegesen magasabb (13,7%) a férfiak 9,8%-os részesedésénél.

Az 1960–2010 közötti időszakban a megbetegedések sorrendje nem változott, arányuk azonban igen. A keringési rendszer okozta halálozás az összes természetes haláleset 68,6%-ában jelentkezett. Férfiaknál 70,2, míg a nőknél 66,1%. A légzőszervi megbetegedések aránya alacsonyabb, mint a megelőző időszakban 8,4%. A férfiaknál 8,9, nőknél 7,6%-a az összes megbetegedésnek. Ugyancsak csökkenés tapasztalható a cerebrovascularis megbetegedések esetében is, mely 6%-át teszi a természetes ok miatti haláleseteknek. Ebben a csoportban is csökkent a nemek közötti különbség nőknél 5,5, férfiaknál 4,5%. A két időszakot vizsgálva, további különbségként említhető, hogy 1945–59 között negyedik helyen 6,8%-os részarányban, a fertőző megbetegedések álltak, ezt követte 6%-kal az emésztőszervi betegségek, majd 3,5% a daganatos eredetű halálozás. Az 1960–2010 közötti időszakban a sorrend megfordult, negyedik helyen a daganatos megbetegedések szerepelnek 4,9%-kal és velük csaknem azonos esetszámot képvisel az emésztőszervi megbetegedések 4,7%-os aránya. A fertőzőes eredetű megbetegedések száma, aránya jelentősen csökkent az összes megbetegedésnek 1,5%-át okozták.

Az életkor szerinti megoszlást vizsgálva az tapasztalható, hogy a halálozás döntő része az 51 év feletti korosztályoknál van, általában férfiaknál nagyobb arányban jelentkeznek, a 70 év feletti korosztályban azonban a nők halálozási arányszáma jelentősen meghaladja a férfiakét 47,1%, illetve 26,3% (16. TÁBLÁZAT).

Az események szezonális megoszlásában (17. TÁBLÁZAT) azt lehet megállapítani, hogy a téli hónapokban az események halmozódnak, különösen a nők esetében. A különbség azonban minimális mértékű. Legalacsonyabb a halálozás a kora nyári és kora őszi hónapok közötti időszakban. Továbbiakban természetes kórokú halálesetek részletes értékelését az észlelt megbetegedési gyakoriság sorrendjében végeztük el.

ÖNKEZŐ CSELEKMÉNYEK MIATT BEKÖVETKEZETT HALÁLESETEK

A vizsgált időszakban 40 681 önkész cselekmény miatt bekövetkezett haláleset történt, amely az összes rendkívüli halál 37,7%-a, illetve az összes erőszakos jellegű haláleset 44,67%-át jelentette. A halálos végű önkész cselekmények férfiaknál nagyobb gyakorisággal fordulnak elő, 55,8%, amely 22 596 halálesetet jelent, míg nőknél 44,2%-os az arány 17 985 halálesettel. Az önkész cselekményekkel kapcsolatban általánosságban megfogalmazható, hogy 1945-től az ilyen jellegű események száma fokozatosan növekedett az évi 292 eseményről 1990-re 881 esetre.

Az elkövetés módja szerint leggyakoribb volt a mérgezéssel elkövetett öngyilkosságok száma és aránya, ez az esetek mintegy felét teszi ki. Az önkész cselekmények egynegyedében szerepelt. A mérgezések nők körében gyakoribbak, itt 69% az arányuk, szemben a férfiak 37% körüli arányával. Az önkész cselekményeknél a helyzet fordított férfiaknál mintegy kétszer gyakoribb az előfordulás, mint nők esetében. Sorrendben harmadik leggyakoribb ok a különböző tompaerőhatások által elkövetett öngyilkosságok. Ezek jelentős része magasból történő leugrást jelent, férfiaknál, nőknél egyforma a gyakoriság (226., 227. TÁBLÁZAT).

Az életkor szerinti megoszlást vizsgálva a két időszak között jellemzőnek mondható különbség látszik, míg 1945–59 közötti években a 40–60 éves korosztályban volt legmagasabb az öngyilkosságok elkövetése, majd innen az életkor előrehaladtával fokozatos csökkenést lehetett tapasztalni. Ugyanakkor az 1960–2010 közötti években a 20–30 éves korosztálytól kezdődően folyamatos emelkedés tapasztalható az életkor előrehaladtával. Erre a haláleseti formára is jellemző, hogy a 70 év fölötti korosztályban a nőknél gyakoribb az öngyilkosság, mint férfiak esetében, a megelőző korosztályokban pedig általában a férfiaknál találtunk nagyobb arányú elfordulást (228., 229. TÁBLÁZAT).

A 230. TÁBLÁZATban részleteztük a halál bekövetkezésének helyét, az egyes elkövetési módok szerinti bontásban. A leggyakoribb volt a gyógyszerrel elkövetett öngyilkosság, melyre jellemző, hogy mintegy 50%-uk lakásban következett be, és az események, mintegy 50%-ában még sor került kórházi ellátásra. Hasonló arányt lehet tapasztalni az egyéb kémiai szerrel elkövetett öngyilkosságok esetében is. Kiemelendő, hogy a magasból történt leugrások esetén is 18,5%-ban még lehetőség volt kórházi kezelés végrehajtására.

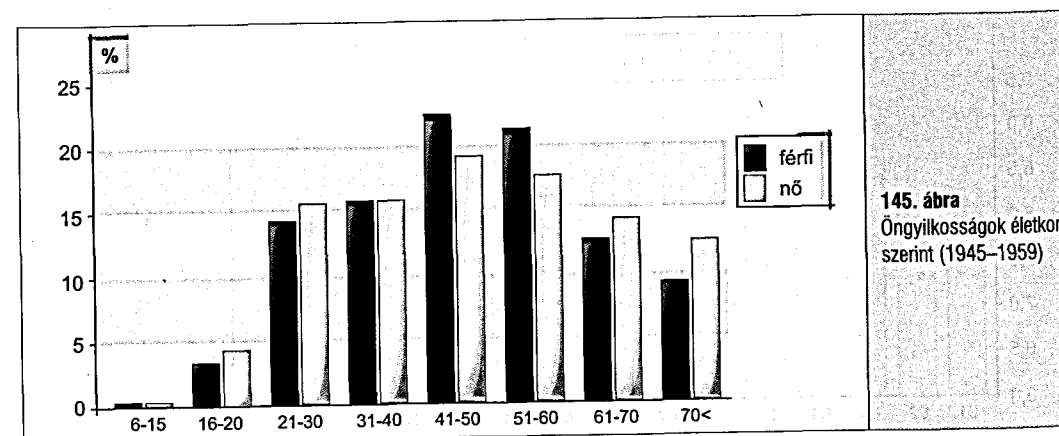
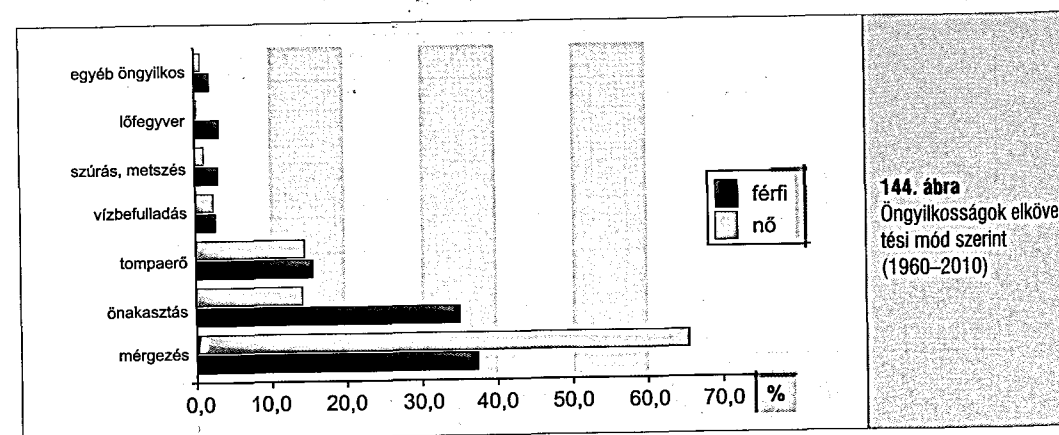
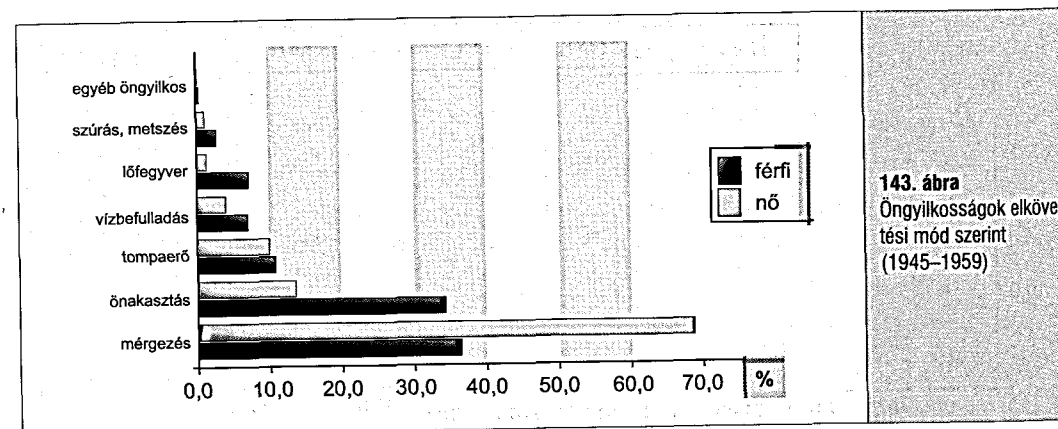
Vizsgálati anyagunkban az évenkénti átlagos eseményszám az 1945–50-es években 297,2 volt, majd innen kezdve az 1970-es években, majd az 1980-as évekig jelentősen megemelkedett, amikor is elérte a 881 halálesetet, és a vizsgált időszak végére ez 444,3 esetre csökkent. Ez azt jelenti, hogy a 1945–49-es években 2,89 haláleset jutott 10 000 lakosra, amely a 1990-es években 4,28-as értékre változott. 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékekben mindvégig azt lehet tapasztalni, hogy a férfiak aránya, mintegy 15–20%-kal meghaladja a nőknél észlelt előfordulási gyakoriságot (231. TÁBLÁZAT).

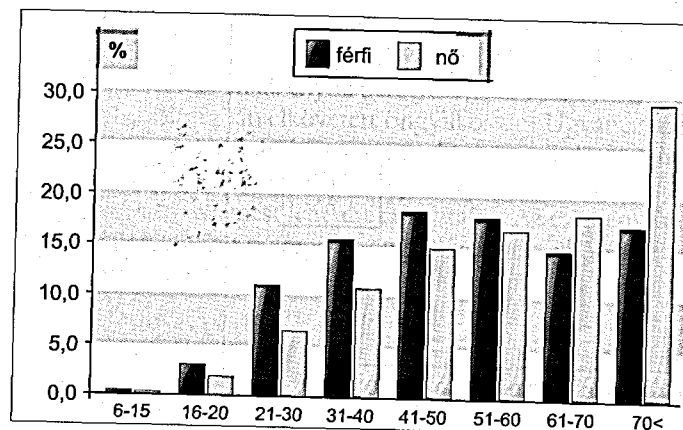
Az öngyilkossági esetek szezonális eloszlását vizsgálva azt tapasztaltuk, hogy a hidegebb hónapokban, téli időszakban, valamivel alacsonyabb az előfordulás mindkét nemből, míg a kora tavaszi, nyári hónapokban észlelhető kismértékű emelkedés. Ez a fajta szezonális ingadozás lé-

nyegében, valamennyi elkövetési módnál megfigyelhető. Az értékeket a 234. és 235. TÁBLÁZATOKban tüntettük fel.

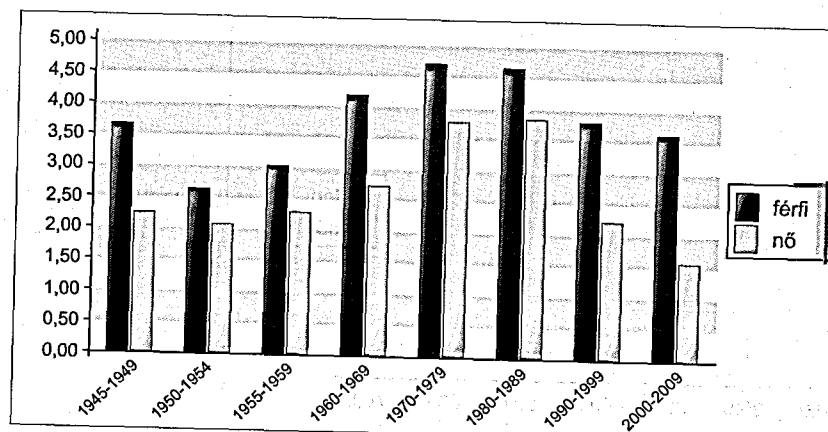
Vizsgáltuk az egyes elkövetési módoknál az alkohol esetleges szerepét is (236. TÁBLÁZAT). Jellemző eltérést az egyes elkövetési módoknál nem lehetett bizonyítani. Az öngyilkosságok jelentős részében az enyhe befolyásoltság volt a jellemző, és viszonylag alacsony az igen súlyos befolyásoltságban elkövetett öngyilkosság. Ugyanez mondható el az egyes időszakokra vetítve is, lényeges különbség nem mutatkozott, mindössze annyi, hogy az 1945-ös évektől kezdve kicsit emelkedett a közepesen befolyásolt állapotban történő öngyilkosságok száma, majd innen kezdve ismét csökkenést lehetett tapasztalni. Az események mintegy 85%-ában bizonyíthatóan alkoholnak nem volt szerepe az öngyilkosságok elkövetésében (237., 238. TÁBLÁZAT).

Öngyilkosságok miatt boncolt esetek (1945-2010)

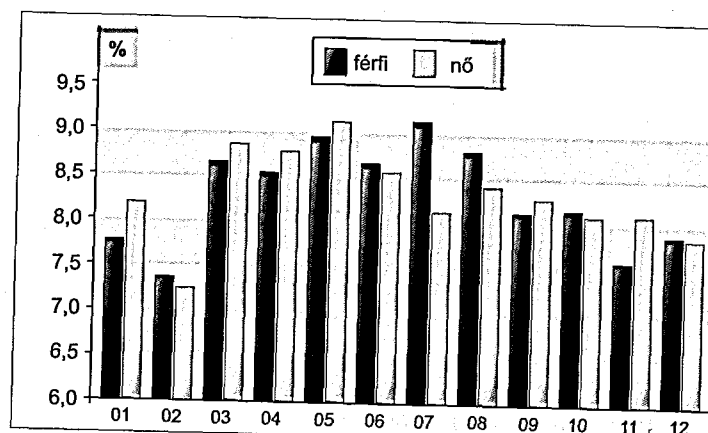

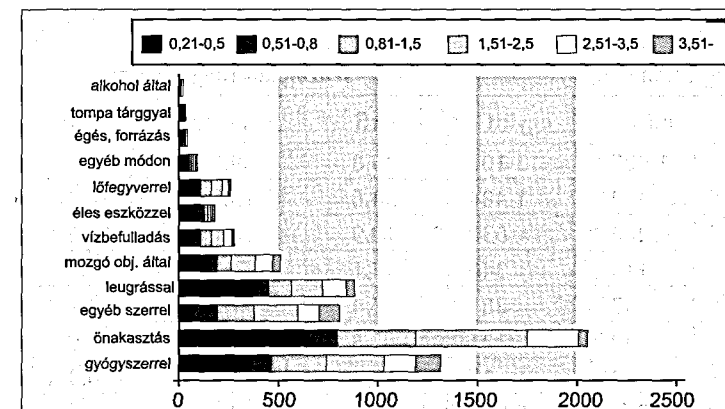
146. ábra
Öngyilkosságok életkor
szerint (1960-2010)

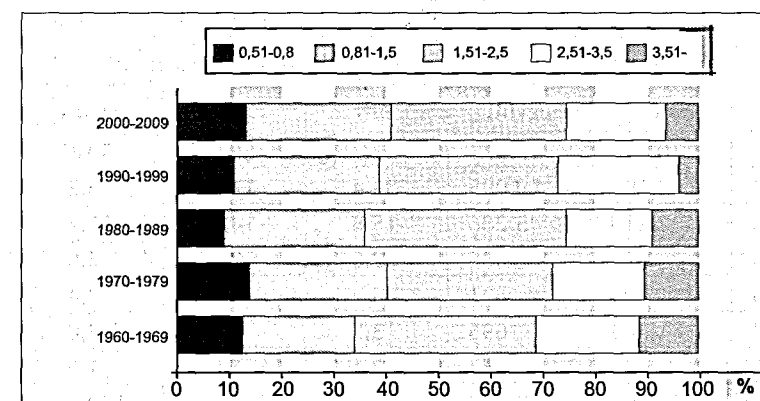
147. ábra
Öngyilkosságok alakulá-
sa 10 000 lakosra

148. ábra
Öngyilkosságok szezo-
nális megoszlása

149. ábra
Öngyilkosságok elköve-
tési módja és az alkohol
szerepe
(negatív: 81,41%)

150. ábra
Öngyilkosságok és
az alkohol összefüggé-
se a különböző időszak-
okban vizsgálva
(negatív: 81,41%)

Öngyilkosság miatti halálozás Budapesten 1945–2010 között

226. táblázat

Elkövetési mód (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Mérgezés	1 173	1 927	3 100	36,8	69,2	52,0
Önagasztás	1 102	382	1 484	34,6	13,7	24,8
Tompaerő	346	284	630	10,9	10,2	10,6
Vizbefulladás	226	114	340	7,1	4,1	5,6
Lőfegyver	238	43	281	7,4	1,5	4,7
Szűrés, metszés	89	32	121	2,8	1,2	2,0
Egyéb öngyilkos	13	4	17	0,4	0,1	0,3
Összesen	3 187	2 786	5 973	100	100	100

227. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Mérgezés	7 347	10 026	17 373	37,7	66,0	50,1
Önagasztás	6 904	2 191	9 095	35,4	14,4	26,2
Tompaerő	3 076	2 210	5 286	15,8	14,5	15,2
Vizbefulladás	509	376	885	2,6	2,5	2,5
Szűrés, metszés	616	205	821	3,2	1,3	2,4
Lőfegyver	652	43	695	3,3	0,3	2,0
Egyéb öngyilkos	405	148	553	2,1	1,0	1,6
Összesen	19 509	15 199	34 708	100	100	100

228. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	9	11	20	0,3	0,3	0,3
16–20	110	123	233	3,4	4,4	3,9
21–30	458	437	895	14,4	15,7	15,0
31–40	508	441	949	15,9	15,8	16,0
41–50	719	535	1 254	22,6	19,3	21,0
51–60	682	491	1 173	21,4	17,7	19,6
61–70	404	398	802	12,7	14,3	13,4
70<	297	350	647	9,3	12,5	10,8
Összesen	3 187	2 786	5 973	100	100	100

229. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	81	49	130	0,4	0,3	0,4
16–20	586	290	876	3,0	1,9	2,5
21–30	2 155	997	3 152	11,0	6,6	9,1
31–40	3 066	1 655	4 721	15,7	10,9	13,6
41–50	3 657	2 287	5 944	18,7	15,0	17,1
51–60	3 543	2 564	6 107	18,2	16,9	17,6
61–70	2 915	2 806	5 721	14,9	18,5	16,5
70<	3 393	4 518	7 911	17,4	29,7	22,8
Ismeretlen	113	33	146	0,6	0,2	0,4
Összesen	19 509	15 199	34 708	100	100	100

230. táblázat

Elkövetési mód	Lakás	Közterület	Intézmény	Mentő	Kórház	Mind
Gyógyszerrel	5 906	582	212	94	5 189	11 983
Alkohol által	10	6	1	1	9	27
Egyéb szerrel	3 390	182	117	51	1 622	5 362
Önagasztás	7 309	960	595	4	227	9 095
Vizbefulladás	76	783	5	2	19	885
Lőfegyverrel	335	115	85	12	148	695
Égés, forrázás	54	21	2		176	253
Éles eszközzel	487	54	34	16	230	821
Tompa tárgygal	13	51	1		12	77
Leugrással	56	3 034	154	121	763	4 128
Mozgó obj. által	1	967	2	23	88	1 081
Egyéb módon	217	27	14		43	301
Összesen	17 854	6 782	1 222	324	8 526	34 708

231. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	162,2	135,0	297,2	3,71	2,29	2,89
1950–1954	216,6	196,8	413,4	2,70	2,13	2,40
1955–1959	258,6	225,4	484,0	3,08	2,33	2,68
1960–1969	366,4	277,2	643,6	4,21	2,79	3,45
1970–1979	455,5	410,7	866,2	4,77	3,83	4,27
1980–1989	454,3	426,7	881,0	4,71	3,90	4,28
1990–1999	347,0	236,9	583,9	3,87	2,25	3,00
2000–2009	291,9	152,4	444,3	3,69	1,62	2,56

232. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	138	100	238	4,3	3,6	4,0
1946	115	127	242	3,6	4,5	4,0
1947	138	118	256	4,3	4,2	4,3
1948	202	195	397	6,3	7,0	6,6
1949	218	135	353	6,9	4,8	5,9
1945–1949	811	675	1 486	25,4	24,1	24,8
1950	210	152	362	6,6	5,5	6,1
1951	256	228	484	8,0	8,2	8,1
1952	217	219	436	6,8	7,9	7,3
1953	206	186	392	6,5	6,7	6,6
1954	194	199	393	6,1	7,1	6,6
1950–1954	1 083	984	2 067	34,0	35,4	34,7
1955	214	211	425	6,7	7,6	7,1
1956	194	184	378	6,1	6,6	6,3
1957	258	231	489	8,1	8,3	8,2
1958	297	271	568	9,3	9,7	9,5
1959	330	230	560	10,4	8,3	9,4
1955–1959	1 293	1 127	2 420	40,6	40,5	40,5
Összesen	3 187	2 786	5 973	100	100	100

233. táblázat

Évek)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	303	224	527	1,6	1,5	1,5
1961	330	245	575	1,7	1,6	1,7
1962	304	240	544	1,6	1,6	1,6
1963	352	270	622	1,8	1,8	1,8
1964	385	272	657	2,0	1,8	1,9
1965	423	291	714	2,2	1,9	2,1
1966	403	333	736	2,1	2,2	2,1
1967	424	314	738	2,2	2,1	2,1
1968	398	331	729	2,0	2,2	2,1
1969	342	252	594	1,8	1,7	1,7
1960–1969	3 664	2 772	6 436	18,8	18,2	18,5
1970	431	339	770	2,2	2,2	2,2
1971	439	357	796	2,3	2,3	2,3
1972	444	392	836	2,3	2,6	2,4
1973	392	320	712	2,0	2,1	2,1
1974	454	410	864	2,3	2,7	2,5
1975	469	409	878	2,4	2,7	2,5
1976	451	447	898	2,3	2,9	2,6
1977	493	444	937	2,5	2,9	2,7
1978	503	487	990	2,6	3,2	2,9
1979	479	502	981	2,5	3,3	2,8
1970–1979	4 555	4 107	8 662	23,3	27,0	25,0
1980	480	491	971	2,5	3,2	2,8
1981	509	530	1039	2,6	3,5	3,0
1982	433	449	882	2,2	3,0	2,5
1983	463	460	923	2,4	3,0	2,7
1984	501	458	959	2,6	3,0	2,8
1985	461	363	824	2,4	2,4	2,4
1986	466	414	880	2,4	2,7	2,5
1987	453	388	841	2,3	2,6	2,4
1988	392	385	777	2,0	2,5	2,2
1989	385	329	714	2,0	2,2	2,1
1980–1989	4 543	4 267	8 810	23,3	28,1	25,4
1990	392	293	685	2,0	1,9	2,0
1991	373	292	665	1,9	1,9	1,9
1992	398	264	662	2,0	1,7	1,9
1993	364	275	639	1,9	1,8	1,8
1994	356	235	591	1,8	1,5	1,7

Évek)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1995	343	213	556	1,8	1,4	1,6
1996	336	229	565	1,7	1,5	1,6
1997	318	215	533	1,6	1,4	1,5
1998	288	184	472	1,5	1,2	1,4
1999	302	169	471	1,5	1,1	1,4
1990–1999	3 470	2 369	5 839	17,8	15,6	16,8
2000	316	192	508	1,6	1,3	1,5
2001	303	167	470	1,6	1,1	1,4
2002	298	141	439	1,5	0,9	1,3
2003	309	153	462	1,6	1,0	1,3
2004	300	159	459	1,5	1,0	1,3
2005	280	141	421	1,4	0,9	1,2
2006	255	137	392	1,3	0,9	1,1
2007	252	137	389	1,3	0,9	1,1
2008	296	151	447	1,5	1,0	1,3
2009	310	146	456	1,6	1,0	1,3
2000–2009	2 919	1 524	4 443	15,0	10,0	12,8
2010	358	160	518	1,8	1,1	1,5
Összesen	19 509	15 199	34 708	100	100	100

Az események szezonális megoszlása

234. táblázat

Férfiak/ Hónapok	Mérge- zés	Ön- akasztás	Vizbefull adás	Lőfegy- ver	Szúrás, metszés	Tompa- erő	Egyéb módszer	Mind
01	602	509	34	50	50	183	90	1 518
02	563	468	37	56	45	165	105	1 439
03	702	561	60	60	41	182	84	1 690
04	646	577	51	59	50	177	108	1 668
05	626	662	66	49	50	184	111	1 748
06	609	638	40	60	55	188	101	1 691
07	613	677	51	43	61	205	135	1 785
08	627	598	59	58	63	203	112	1 720
09	559	578	38	55	45	190	123	1 588
10	590	570	29	55	61	186	101	1 592
11	594	499	27	44	38	180	103	1 485
12	598	555	16	60	56	172	84	1 541
Ismeretlen	18	12	1	3	1	7	2	44
Összesen	7 347	6 904	509	652	616	2 222	1 259	19 509

235. táblázat

Nők/ Hónapok	Mérgezés	Ön- akasztás	Vizbefull adás	Lőfegyver	Szúrás, metszés	Tompa- erő	Egyéb módszer	Mind
01	815	177	32	4	19	161	37	1 245
02	756	145	25		15	130	33	1 104
03	883	194	41	6	17	169	39	1 349
04	887	184	44	4	16	168	33	1 336
05	927	200	43	3	18	175	22	1 388
06	846	193	34	2	15	177	37	1 304
07	801	193	28	4	22	150	40	1 238
08	823	214	25	6	13	166	33	1 280
09	804	190	31	4	17	168	45	1 259
10	814	171	23	3	17	159	46	1 233
11	854	171	25	3	12	123	47	1 235
12	797	156	23	4	24	157	37	1 198
Nem ismert	19	3	2			3	3	30
Összesen	10 026	2 191	376	43	205	1 906	452	15 199

Alkohol szerepe

236. táblázat

Jelleg	negatív	0,21–0,5	0,51–0,8	0,81–1,5	1,51–2,5	2,51–3,5	3,51–	Mind
Gyógyszerrel	10 673	357	107	276	293	156	121	11 983
Önakeztés	5	649	152	387	561	247	56	9 095
Egyéb szerrel	4 556	77	115	181	222	109	102	5 362
Leugrással	7 043	401	53	103	161	118	44	4 128
Mozgó obj. által	605	157	33	70	121	93	33	1 081
Vizbefulladás	436	79	33	51	65	41	11	885
Éles eszközzel	213	84	14	25	34	10	6	821
Lőfegyverrel	648	94	18	51	58	31	7	695
Egyéb módon	44	45	7	10	17	8	3	301
Égés, forrázás	3 248	13	3	5	7	5	7	253
Tompa tárgygal	574	4	4	8	6	11		77
Alkohol által	211			3	3	2	14	27
Összesen	28 256	1 960	539	1 170	1 548	831	404	34 708

Alkohol szerepének változása

237. táblázat

Esetszám/ Időszak	negatív	0,21–0,5	0,51–0,8	0,81–1,5	1,51–2,5	2,51–3,5	3,51–	Mind
1960–1969	5 577	7	107	182	296	168	99	6 436
1970–1979	7 395	25	170	329	393	213	137	8 662
1980–1989	7 719	110	89	264	379	161	88	8 810
1990–1999	5 068	203	62	158	194	130	24	5 839
2000–2009	2 497	1 615	111	237	286	159	56	4 961
Összesen	28 256	1 960	539	1 170	1 548	831	404	34 708

238. táblázat

Százalékos megoszlás/ Időszak	negatív	0,21–0,5	0,51–0,8	0,81–1,5	1,51–2,5	2,51–3,5	3,51–	Mind
1960–1969	86,65	0,11	1,66	2,83	4,60	2,61	1,54	100
1970–1979	85,37	0,29	1,96	3,80	4,54	2,46	1,58	100
1980–1989	87,62	1,25	1,01	3,00	4,30	1,83	1,00	100
1990–1999	86,80	3,48	1,06	2,71	3,32	2,23	0,41	100
2000–2009	50,33	32,55	2,24	4,78	5,76	3,20	1,13	100
Összesen	81,41	5,65	1,55	3,37	4,46	2,39	1,16	100

ÖNKEZŐ MÉRGEZÉSEK

Mint az előbbi fejezetben már utaltunk rá, az összes öngyilkosság elkövetési módzatok között legnagyobb számban a mérgezések fordultak elő. Az összes önkéző cselekmény következtében meghaltaknak valamivel több, mint a fele 50,32% (20 473 haláleset), mérgezés miatt következett be. Férfiaknál 8520 esemény fordult elő, ami 41,6%-os arányt jelent, míg nőknél ennél magasabb számban 11 953 eset, amely 58,4%-os arányt jelentett.

A mérgezéshez használt anyagfajták szerinti bontásban az 1945–59 közötti időszakot a 239. TÁBLÁZAT tárgyalja. Az eseteknek 43,5%-a 1347 eset szén-monoxid-mérgezés formájában következett be. A bódítószerekkel elkövetett öngyilkosságok 888 eset, összes mérgezés 28,6%-át jelentette. Mindkét mérgező anyag fajtánál jellemző, hogy nők nagyobb arányban fordultak ezekhez a szerekhez.

Az 1960–2010 közötti időszakban a nyugtatószerekkel elkövetett öngyilkosságok szerepelnek a legnagyobb számban. A trankvillánsok 49,3%-ban, az egyéb nyugtatószerek 13,8%-ban és a barbiturát típusú gyógyszerek 1,7%-ban szerepelnek. A különböző gáznemű anyagokkal, elsősorban szén-monoxiddal elkövetett öngyilkosságok aránya 16%. Azt lehetett tapasztalni, hogy a nyugtatószerekkel, gyógyszerekkel elkövetett öngyilkosságok a nőknél valamivel magasabb arányban fordulnak elő, míg a gáznemű anyag (szén-monoxid-mérgezés) formájában elkövetett öngyilkosságok inkább férfiaknál gyakoribbak (240. TÁBLÁZAT).

Életkor és nem szerinti bontásban vizsgálva az önkéző mérgezéseket (241., 242. TÁBLÁZAT), azt lehet találtuk, hogy az 1945–59 közötti időszakban a 20–50 éves korosztályban jelentkezett az esetek halmozódása enyhe férfi túlsúllyal. Az 1960–2010 közötti időszakban az életkor előrehaladtával egyre gyakoribbá váltak az öngyilkosságok, és már fiatal-, 16–20 éves korban megjelennek. Különösen jelentős nők körében az emelkedés, és ebben a kategóriában is az tapasztalható, hogy 70 év felett jellemzően a nők részaránya igen magas.

Hosszú idősorban vizsgálva a mérgezéses eseteket (243. TÁBLÁZAT), azt lehet észlelni, hogy 1945–49-es években évente átlagosan 153,2 eset fordult elő, jellemzően nőknél nagyobb arányban, majd a legmagasabb érték az 1970–79-es években fordult elő, 493,2 ilyen haláleset volt, évente átlagosan, majd ettől az időszaktól kezdve 2010-es évekre 68,1 eseményre csökkent. A nemek között érdemi jelentős eltérés nem mutatkozott, kivéve talán az 1970 és 1990-es éveket, amikor a nőknél gyakoribb volt a mérgezéssel elkövetett öngyilkosságok aránya. Ez különösen a 10 000 azon nemű lakosra számított értékekben mutatkozik meg. Ez utóbbi két évtizedben férfiaknál 1,98, míg a nőknél 2,71 haláleset jutott 10 000 azonos nemű budapesti lakosra. A vizsgált időszak utolsó két évtizedében, 1990-től a 10 000 lakosra jutó mérgezéssel elkövetett öngyilkossági esetek aránya 0,39-re csökkent (243. TÁBLÁZAT).

Az alkohol esetleges szerepét vizsgálva, a 245. TÁBLÁZATban tüntettük fel adatainkat. Az összes mérgezési eset 87,7%-ában nem játszott szerepet az alkohol. Férfiak körében az enyhe közepes alkoholos befolyásoltság a jellemző, 3,9–4,6%-os arányban, szemben a nők 1,7–1,8 arányával. A mérgezéses esetekben a súlyos, igen súlyos alkoholos befolyásoltság is jelentős arányban fordult elő férfiaknál 2,2–2,6%-os részesedéssel.

A különböző **gyógyszerekkel** elkövetett öngyilkossági esetek megoszlását a 247. és 248. TÁBLÁZAT tartalmazza, életkor szerinti bontásban. A gyógyszerrel elkövetett önkész mérgezés összesen 12 871 eset volt, amely az összes mérgezés 62,7%-át teszi ki. Jellemzően magas, 63,75% a nők aránya, szemben a férfiak 36,25%-os részesedésével. Az életkori megoszlást vizsgálva, jellemző eltérés mutatkozik az 1945–59-es időszak és az 1960–2010 közötti időszak között. Míg az előbbinél jellemzően 30–60 éves korosztálynál igen magas az előfordulás, és mind a fiatal, mind az időskor felé csökkenést lehet tapasztalni, addig a második időszakban az életkor előrehaladtával egyenletesen nő mindkét nemből a gyógyszeres öngyilkosságok száma, és jellemző itt is, hogy az időskorban elsősorban a nőknél jellemző a jelentős mértékű növekedés. A másik jellemzőnek mondható különbség, hogy 1945–59 között évente előforduló gyógyszeres öngyilkossági esetek száma 100 alatt volt, míg 1960-tól fokozatos növekedés jelentkezik, amely az 1970–89-es években elérte az évenkénti 371,9-es halálesetet. A 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékek is hasonló tendenciát mutatnak, férfiaknál az 1989-es évig észlelhető a növekedés, míg onnan lassú csökkenés, a nőknél hasonló tendencia látszik, de végig magasabb értékeken (férfiaknál: 1,15, nők 2,26 haláleset/10 000 lakos).

A **szén-monoxiddal** elkövetett öngyilkosságok életkor és nemek szerinti megoszlását a 252. és 253. TÁBLÁZAT tartalmazza. A vizsgált időszakban 3973 ilyen öngyilkosság fordult elő, mely az összes mérgezéssel elkövetett öngyilkosságok 19,4%-át jelentik. Jellemzően magasabb 58,24%-os arányban nőknél, szemben a férfiak 41,75%-os arányával. A szén-monoxid-mérgezésekre is elmondható, hogy 1945–59 között időszakban a fiatal felnőtt kortól az időskorig viszonylag egyenletesen magas az előfordulás, a 40–50 éve korosztályban kiemelkedően magas volt a férfiak ilyen jellegű öngyilkossága. Míg 1960–2010 időszakban a nőknél fiataloktól az időskorig egyenletes emelkedést lehet tapasztalni, úgy, hogy a 70 év feletti korosztályban itt is meghaladja a férfiaknál tapasztalható előfordulási gyakoriságot az esetek száma.

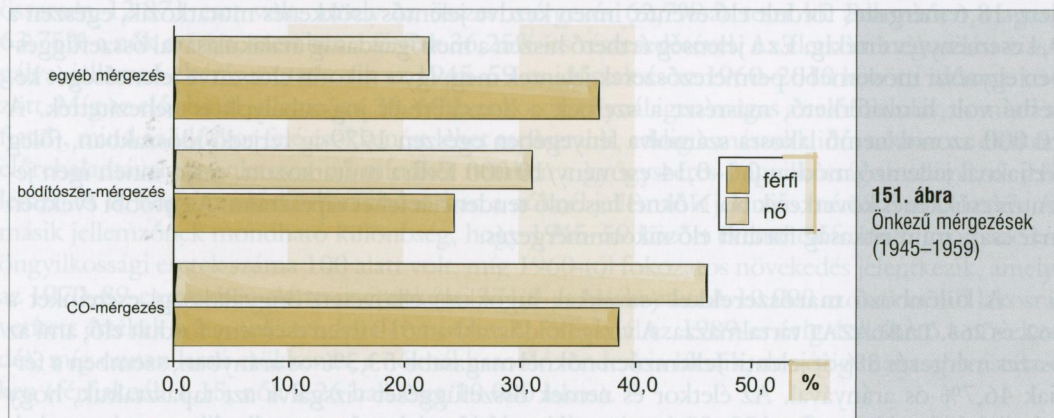
Az évenkénti előfordulást vizsgálva úgy találtuk, hogy 1945–54 között évente átlagosan 64,6–77,7 esemény fordult elő, majd 1955–69 között jelentős emelkedést lehetett tapasztalni, amelynek maximális értéke 131 évi előfordulást érte el. Innen folyamatos, egyenletes csökkenést észleltünk és a 2000–2010 közötti időszakban évente átlagosan már csak 1,0–1,4 ilyen jellegű mérgezés fordult elő. A 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékeknél hasonló tendencia tapasztalható azzal, hogy 1945–54 között is 0,5–0,6 esemény/10 000 lakos érték mutatkozott, majd a 1970-es évekig egy folyamatos emelkedést, azt követően pedig egy meredek csökkenést lehet tapasztalni mindkét nemnél.

A **nikotinnal** elkövetett öngyilkosságok a dohányfőzetek vagy permetezéshez használatos nikotinoldatok Magyarországon könnyen hozzáférhetők voltak, és egyik „kedvenc” kémiai szerként használták, öngyilkossági célra. A vizsgált időszakban a nikotinmérgezések előfordulását életkor és nemek szerinti bontásban a 257. és 258. TÁBLÁZAT tartalmazza. Összesen 465 nikotinnal elkövetett öngyilkossági eset került feldolgozásra, amely az összes mérgezési esetek 2,27%-át jelenti. Több mint kétharmada 66,9% férfiaknál fordult elő, szemben a nők 33,1%-os arányával. Az 1945–59 közötti időszakban magas a 21–30 éves korosztály aránya és a 60–70 éves korig közel azonos mértékben lehet találkozni nikotinnal elkövetett öngyilkosságokkal, addig az 1960–2010 közötti időszakban szintén a fiatal korosztálynál már megjelenik a nikotin, mint öngyilkossághoz használt szer, innen mindkét nemből fokozatos, egyenletes növekedés van 70 éves korig és érdekes módon 70 év fölötti korcsoportnál jelentősen visszaesik a nikotinmérgezések aránya.

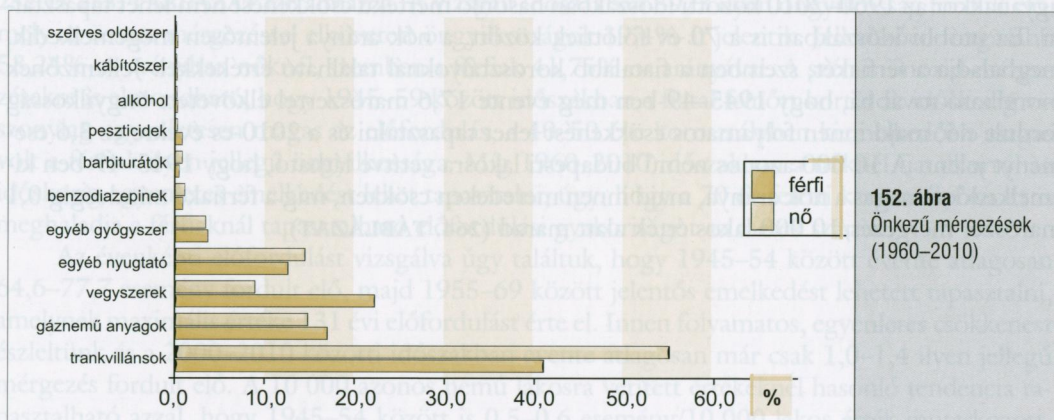
Az időbeli eloszlását a 259. TÁBLÁZATban tüntettük fel ahol látható, hogy 1959-ig évente 6–14 nikotinmérgezést történt, majd az 1960–79 közötti időszakban jelentősen megemelkedett, 18,6 mérgezés fordult elő évente, innen kezdve jelentős csökkenés mutatkozik, egészen a 0,4 esemény/év értékig. Ez a jelenség érthető hiszen a mezőgazdaság átalakulásával összefüggésben egyrészt modernebb permetezőszerek jelentek meg, így a nikotin elvesztve jelentőségét kevésbé volt hozzáférhető, másrészt a szernek a hozzáférését jogszabályok is nehezítették. A 10 000 azonos nemű lakosra számolva lényegében egészen 1979-ig terjedő időszakban, főleg férfiaknál jellemző módon 0,1–0,14 esemény/10 000 férfira mutatkozott, majd innen igen jelentős csökkenés következik be. Nőknél hasonló tendenciát lehet tapasztalni. Az utóbbi években már csak, mint ritkaság fordult elő nikotinmérgezés.

A különböző **marószerekkel** (savakkal, lúgokkal) elkövetett öngyilkossági eseteinket a 262. és 263. TÁBLÁZAT tartalmazza. A vizsgált időszakban 619 ilyen esemény fordult elő, ami az összes mérgezés 3%-át jelenti. Jellemzően nőknél magasabb 53,3%-os arányban, szemben a férfiak 46,7%-os arányával. Az életkor és nemek összefüggését vizsgálva azt tapasztaltuk, hogy mindkét időszakban a fiatal 21–30 éves kortól kezdődően jelentősen emelkedik a marószerekkel elkövetett öngyilkosságok száma és 1945–59 között az idős korosztálynál ez jelentősen lecsökken, ugyanakkor az 1960–2010 közötti időszakban hasonló mértékű csökkenést nem lehet tapasztalni. Ez utóbbi időszakban is a 70 év fölöttiek között, a nők aránya jelentősen megemelkedik, meghaladja a férfiakét, szemben a fiatalabb korosztályoknál található értékekkel. Jellemzőnek mondható továbbá, hogy 1945–49-ben még évente 17,6 marószerekkel elkövetett öngyilkosság fordult elő, majd innen folyamatos csökkenést lehet tapasztalni és a 2010-es évekre ez 3,6 eseményt jelent. A 10 000 azonos nemű budapesti lakosra vetítve látható, hogy 1945–49-ben kiemelkedően magas a nők aránya, majd innen meredeken csökken, míg a férfiaké mindvégig 0,1 marószerek mérgezés/10 000 lakos érték alatt marad (264. TÁBLÁZAT).

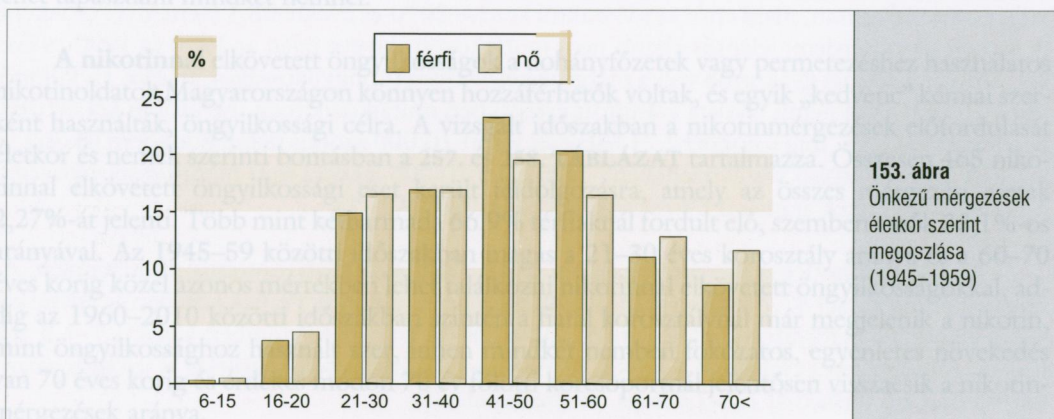
Önkezü mérgezések miatt boncolt esetek (1945-2010)

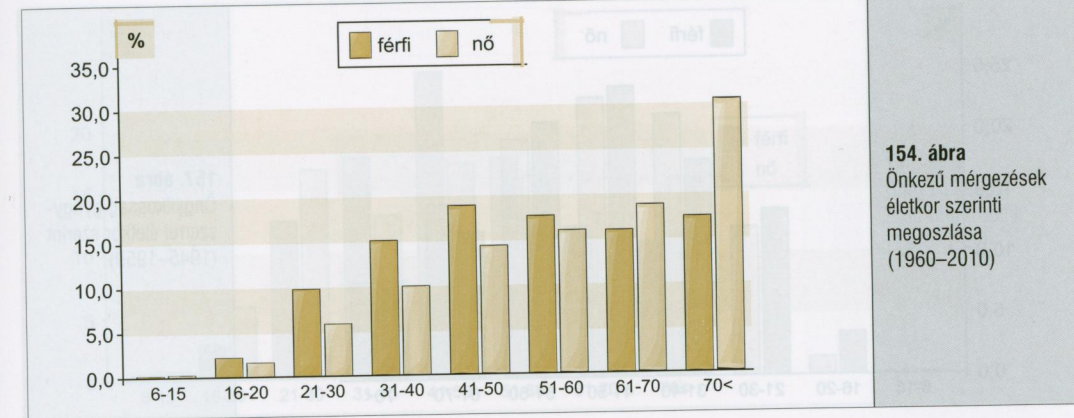
151. ábra
Önkezü mérgezések
(1945–1959)

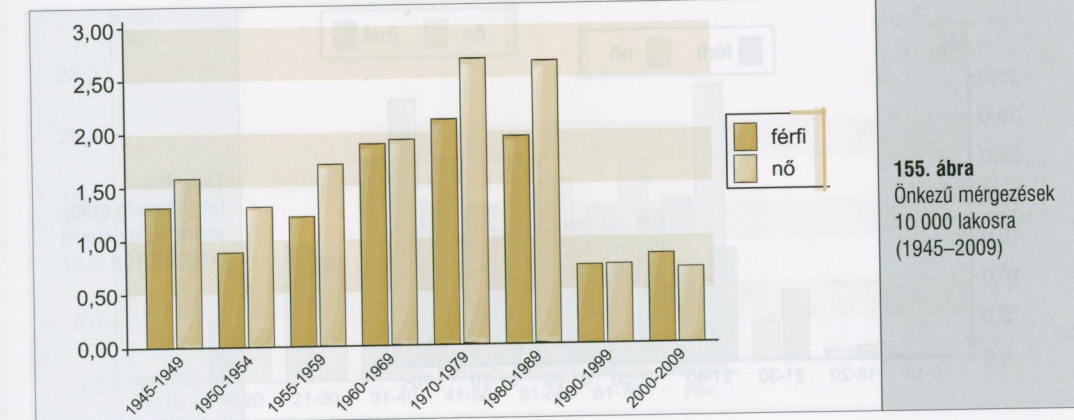
152. ábra
Önkezü mérgezések
(1960–2010)

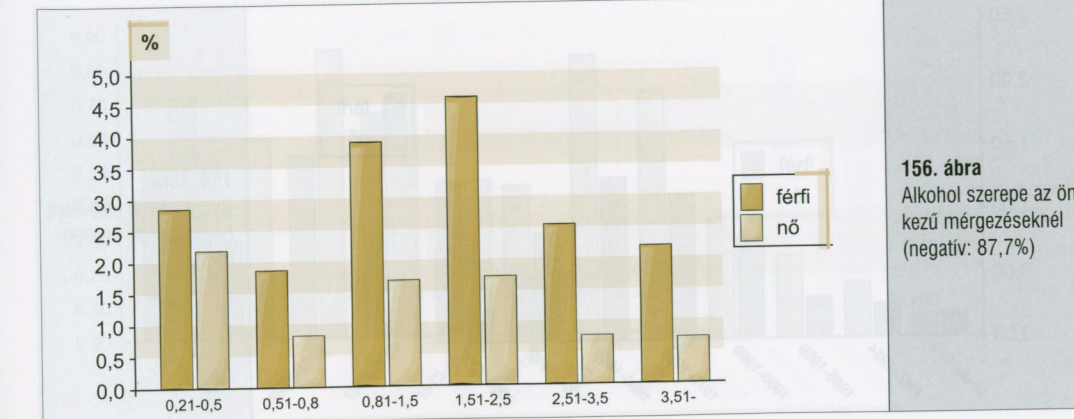
153. ábra
Önkezü mérgezések
életkor szerint
megoszlása
(1945–1959)

154. ábra
Önkezü mérgezések
életkor szerinti
megoszlása
(1960–2010)

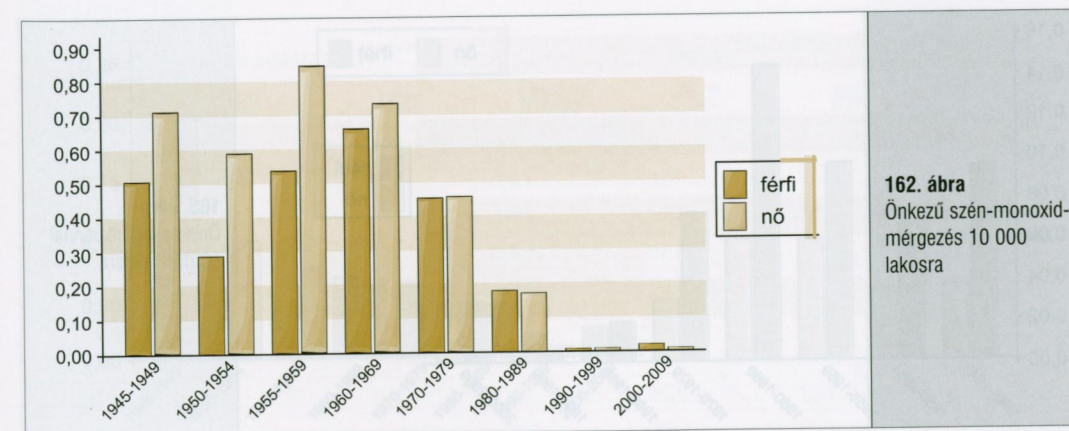
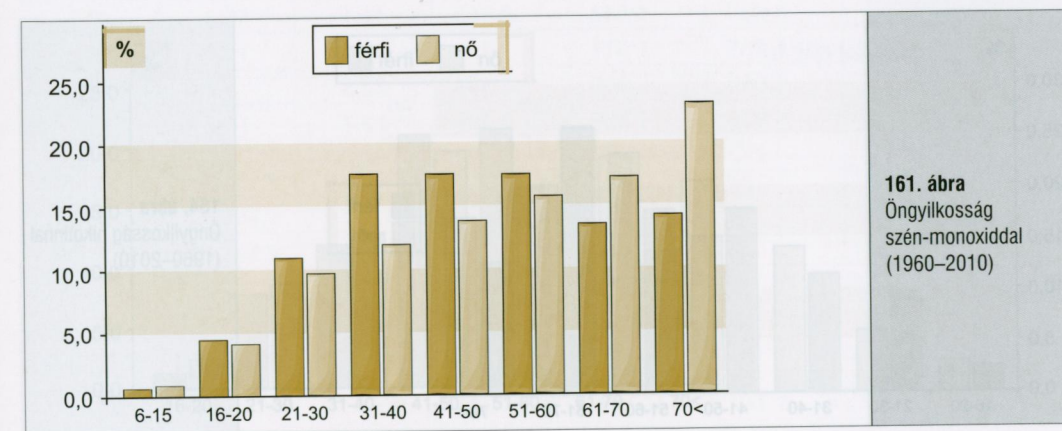
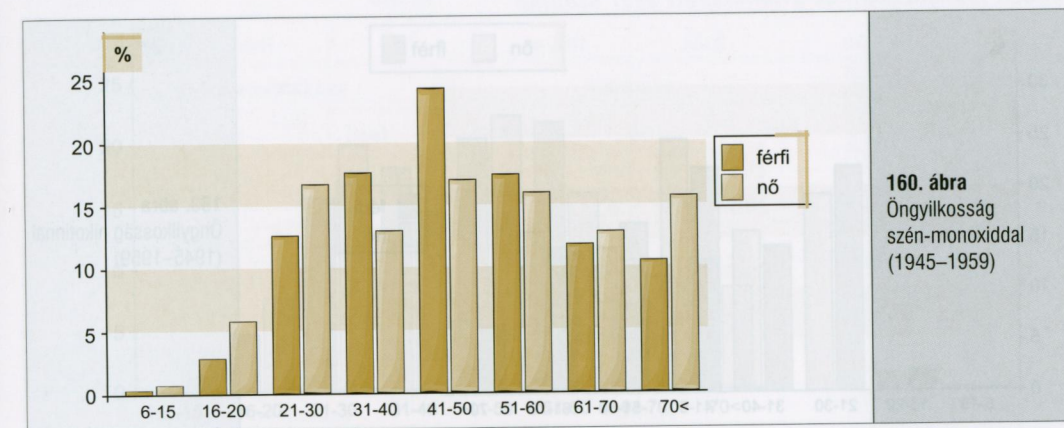
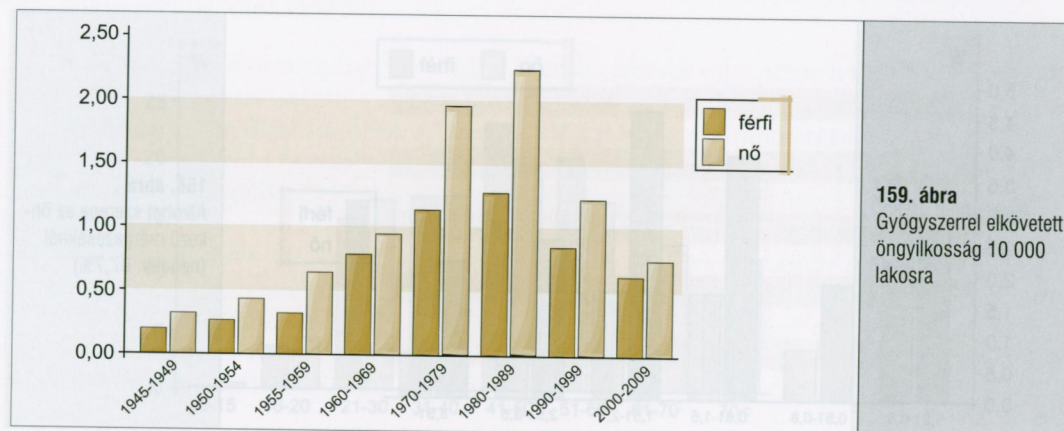
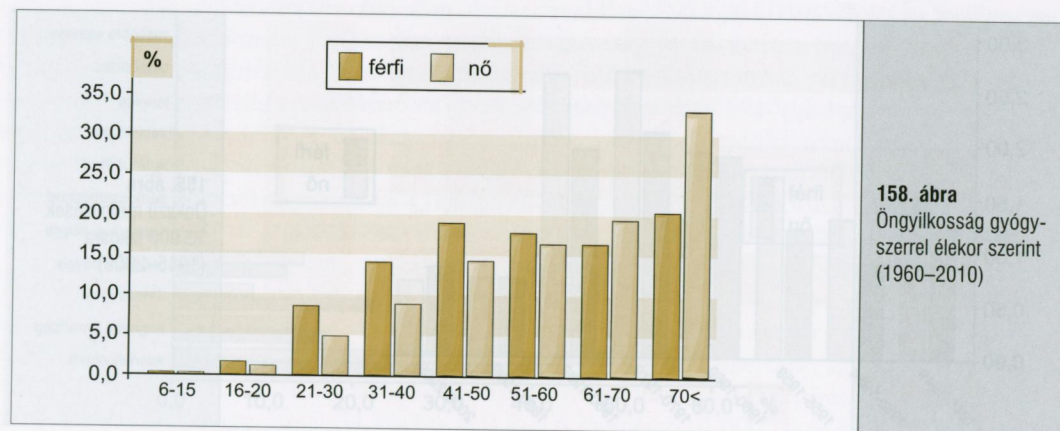
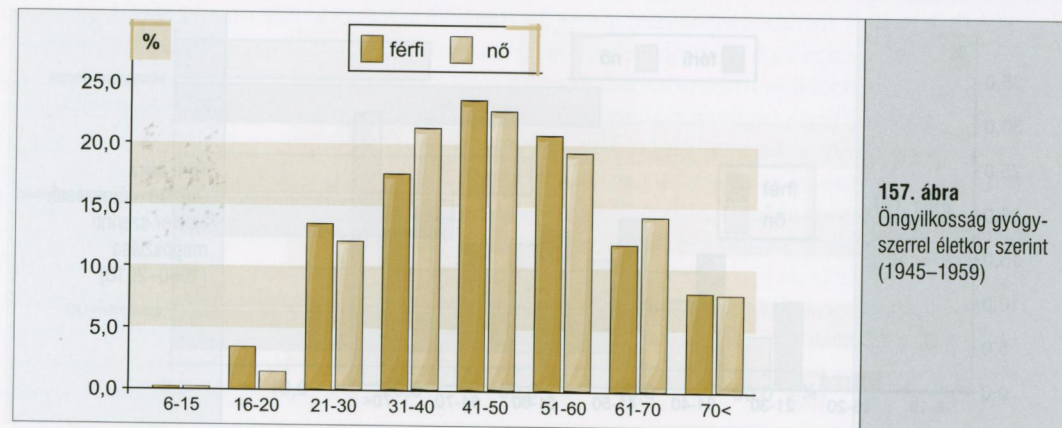

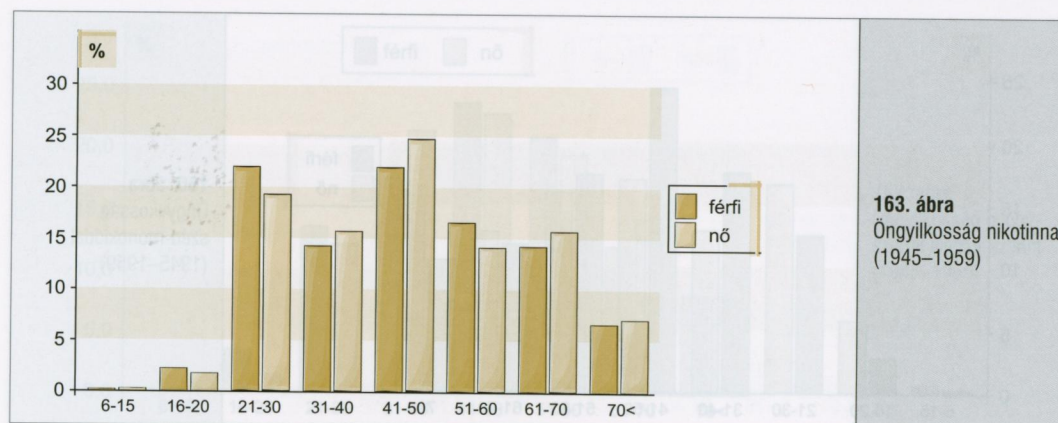
155. ábra
Önkezü mérgezések
10 000 lakosra
(1945–2009)

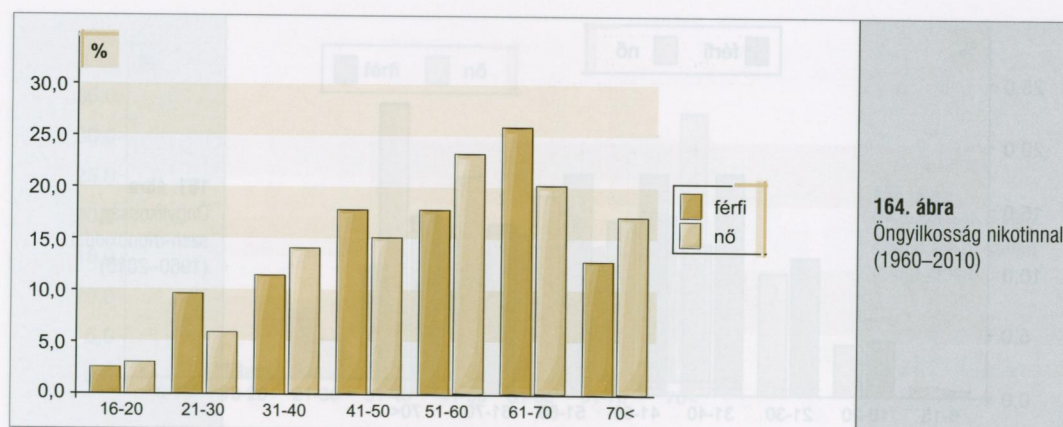
156. ábra
Alkohol szerepe az ön-
kezü mérgezéseknél
(negatív: 87,7%)

Önkező mérgezések miatt boncolt esetek (1945-2010)

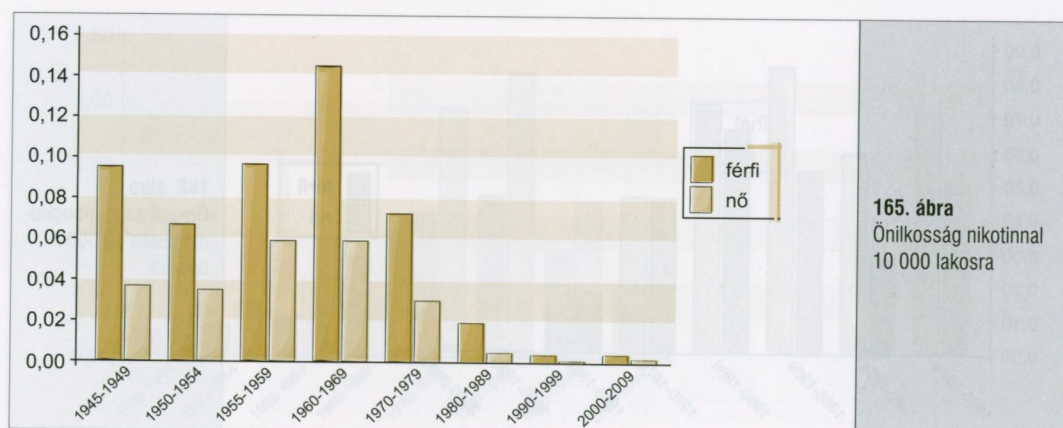

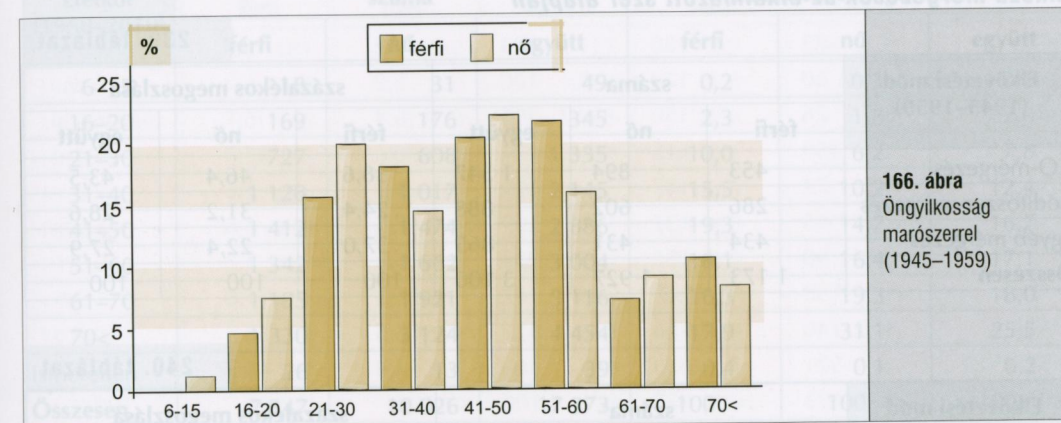
163. ábra
Öngyilkosság nikotinnal
(1945–1959)

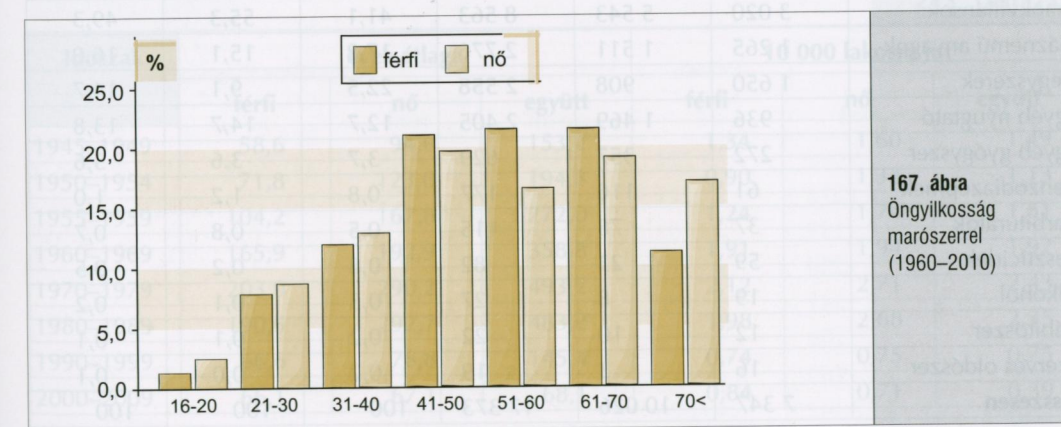
164. ábra
Öngyilkosság nikotinnal
(1960–2010)

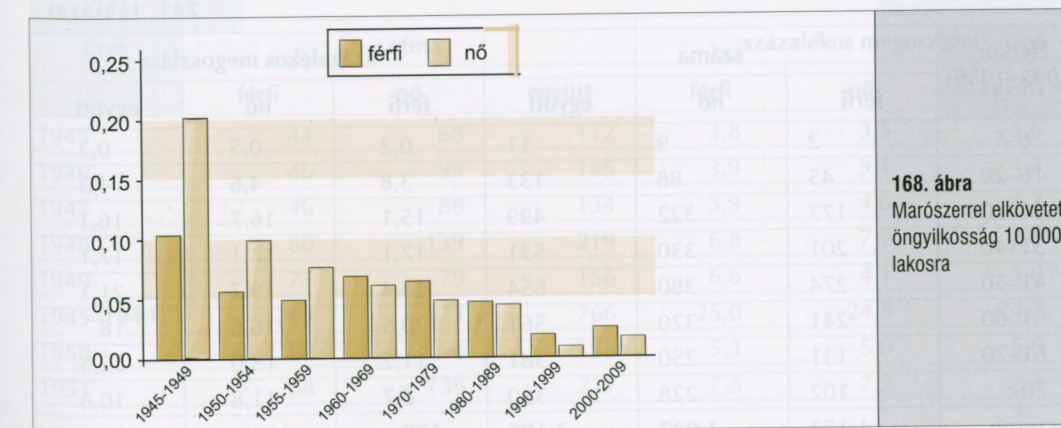
165. ábra
Öngyilkosság nikotinnal
10 000 lakosra

166. ábra
Öngyilkosság
marósszerrel
(1945–1959)

167. ábra
Öngyilkosság
marósszerrel
(1960–2010)

168. ábra
Marósszerrel elkövetett
öngyilkosság 10 000
lakosra

Önkezü mérgezés miatti halálozás Budapesten 1945–2010 között

Önkezü mérgezések az alkalmazott szer alapján

239. táblázat

Elkövetési mód (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
CO-mérgezés	453	894	1 347	38,6	46,4	43,5
Bódítószer-mérgezés	286	602	888	24,4	31,2	28,6
Egyéb mérgezés	434	431	865	37,0	22,4	27,9
Összesen	1 173	1 927	3 100	100	100	100

240. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Trankvillánsok	3 020	5 543	8 563	41,1	55,3	49,3
Gáznemű anyagok	1 265	1 511	2 776	17,2	15,1	16,0
Vegyszerek	1 650	908	2 558	22,5	9,1	14,7
Egyéb nyugtató	936	1 469	2 405	12,7	14,7	13,8
Egyéb gyógyszer	272	357	629	3,7	3,6	3,6
Benzodiazepinek	61	116	177	0,8	1,2	1,0
Barbiturátok	37	78	115	0,5	0,8	0,7
Peszticidek	59	23	82	0,8	0,2	0,5
Alkohol	19	8	27	0,3	0,1	0,2
Kábítószer	12	10	22	0,2	0,1	0,1
Szerves oldószer	16	3	19	0,2	0,0	0,1
Összesen	7 347	10 026	17 373	100	100	100

241. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–5	2	9	11	0,2	0,5	0,3
16–20	45	88	133	3,8	4,6	4,3
21–30	177	322	499	15,1	16,7	16,1
31–40	201	330	531	17,1	17,1	17,1
41–50	274	380	654	23,4	19,7	21,1
51–60	241	320	561	20,5	16,6	18
61–70	131	250	381	11,2	13,0	12,5
70<	102	228	330	8,7	11,8	10,6
Összesen	1 173	1 927	3 100	100	100	100

242. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	18	31	49	0,2	0,3	0,2
16–20	169	176	345	2,3	1,8	2,0
21–30	727	608	1 335	10,0	6,2	7,8
31–40	1 128	1 017	2 145	15,5	10,2	12,4
41–50	1 412	1 474	2 886	19,3	14,7	16,7
51–60	1 342	1 662	3 004	18,1	16,4	17,1
61–70	1 195	1 921	3 116	16,3	19,3	18,0
70<	1 330	3 124	4 454	17,9	31,1	25,5
Ismeretlen	26	13	39	0,4	0,1	0,2
Összesen	7 347	10 026	17 373	100	100	100

243. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	58,6	94,6	153,2	1,34	1,60	1,49
1950–1954	71,8	123,0	194,8	0,90	1,33	1,13
1955–1959	104,2	167,8	272,0	1,24	1,74	1,51
1960–1969	165,9	192,9	358,8	1,91	1,94	1,92
1970–1979	203,0	290,2	493,2	2,12	2,71	2,43
1980–1989	190,5	292,7	483,2	1,98	2,68	2,35
1990–1999	66,6	78,8	145,4	0,74	0,75	0,75
2000–2009	66,1	67,1	68,1	0,84	0,71	0,39

244. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	44	68	112	3,8	3,5	3,6
1946	46	99	145	3,9	5,1	4,7
1947	46	88	134	3,9	4,6	4,3
1948	80	139	219	6,8	7,2	7,1
1949	77	79	156	6,6	4,1	5,0
1945–1949	293	473	766	25,0	24,5	24,7
1950	62	96	158	5,3	5,0	5,0
1951	88	139	227	7,5	7,2	7,3

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1952	73	130	203	6,2	6,7	6,5
1953	60	120	180	5,2	6,2	5,8
1954	76	130	206	6,4	6,7	6,6
1950–1954	359	615	974	30,6	31,8	31,2
1955	74	147	221	6,3	7,6	7,2
1956	65	132	197	5,5	6,8	6,3
1957	98	185	283	8,3	9,7	9,1
1958	138	209	347	11,8	11,0	11,3
1959	146	166	312	12,5	8,6	10,2
1955–1959	521	839	1 360	44,4	43,7	44,1
Összesen	1 173	1 927	3 100	100	100	100

245. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	6 012	9 222	15 234	81,8	92,0	87,7
0,21–0,5	213	221	434	2,9	2,2	2,5
0,51–0,8	139	83	222	1,9	0,8	1,3
0,81–1,5	290	170	460	3,9	1,7	2,6
1,51–2,5	341	177	518	4,6	1,8	3,0
2,51–3,5	189	79	268	2,6	0,8	1,5
3,51–	163	74	237	2,2	0,7	1,4
Összesen	7 347	10 026	17 373	100	100	100

246. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	116	149	265	1,6	1,5	1,5
1961	145	162	307	2,0	1,6	1,8
1962	145	162	307	2,0	1,6	1,8
1963	153	182	335	2,1	1,8	1,9
1964	198	201	399	2,7	2,0	2,3
1965	196	215	411	2,7	2,1	2,4
1966	202	237	439	2,7	2,4	2,5
1967	194	229	423	2,6	2,3	2,4
Összesen	1 173	1 927	3 100	100	100	100

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1968	181	232	413	2,5	2,3	2,4
1969	129	160	289	1,8	1,6	1,7
1960–1969	1 659	1 929	3 588	22,6	19,2	20,7
1970	226	251	477	3,1	2,5	2,7
1971	216	276	492	2,9	2,8	2,8
1972	212	301	513	2,9	3,0	3,0
1973	150	205	355	2,0	2,0	2,0
1974	200	286	486	2,7	2,9	2,8
1975	212	292	504	2,9	2,9	2,9
1976	184	315	499	2,5	3,1	2,9
1977	210	300	510	2,9	3,0	2,9
1978	208	319	527	2,8	3,2	3,0
1979	212	357	569	2,9	3,6	3,3
1970–1979	2 030	2 902	4 932	27,6	28,9	28,4
1980	210	323	533	2,9	3,2	3,1
1981	219	366	585	3,0	3,7	3,4
1982	199	303	502	2,7	3,0	2,9
1983	198	324	522	2,7	3,2	3,0
1984	204	309	513	2,8	3,1	3,0
1985	175	251	426	2,4	2,5	2,5
1986	212	311	523	2,9	3,1	3,0
1987	169	264	433	2,3	2,6	2,5
1988	171	260	431	2,3	2,6	2,5
1989	148	216	364	2,0	2,2	2,1
1980–1989	1 905	2 927	4 832	25,9	29,2	27,8
1990	141	192	333	1,9	1,9	1,9
1991	110	170	280	1,5	1,7	1,6
1992	113	170	283	1,5	1,7	1,6
1993	116	162	278	1,6	1,6	1,6
1994	103	143	246	1,4	1,4	1,4
1995	81	109	190	1,1	1,1	1,1
1996	86	131	217	1,2	1,3	1,2
1997	88	126	214	1,2	1,3	1,2
1998	73	99	172	1,0	1,0	1,0
1999	93	105	198	1,3	1,0	1,1
1990–1999	1 004	1 407	2 411	13,7	14,0	13,9
2000	69	104	173	0,9	1,0	1,0
2001	65	92	157	0,9	0,9	0,9

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2002	64	67	131	0,9	0,7	0,8
2003	58	81	139	0,8	0,8	0,8
2004	82	81	163	1,1	0,8	0,9
2005	64	70	134	0,9	0,7	0,8
2006	61	74	135	0,8	0,7	0,8
2007	62	72	134	0,8	0,7	0,8
2008	70	68	138	1,0	0,7	0,8
2009	71	79	150	1,0	0,8	0,9
2000–2009	666	788	1454	9,1	7,9	8,4
2010	83	73	156	1,1	0,7	0,9
Összesen	7 347	10 026	17 373	100	100	100

Gyógyszerrel elkövetett öngyilkosságok életkor szerint

247. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15						
16–20	10	7	17	3,5	1,6	1,9
21–30	39	74	113	13,7	12,2	12,7
31–40	51	129	180	17,8	21,4	20,3
41–50	68	138	206	23,8	22,9	23,2
51–60	60	118	178	20,9	19,5	20,1
61–70	35	87	122	12,2	14,4	13,7
70<	23	49	72	8,1	8,0	8,1
Összesen	286	602	888	100	100	100

248. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	4	14	18	0,1	0,2	0,2
16–20	71	85	156	1,6	1,1	1,3
21–30	385	383	768	8,8	5,0	6,4
31–40	628	695	1 323	14,3	9,1	11,0
41–50	848	1 109	1 957	19,4	14,6	16,3
51–60	789	1 271	2 060	18,0	16,7	17,2

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
61–70	733	1 496	2 229	16,7	19,7	18,6
70<	906	2 541	3 447	20,7	33,4	28,8
Ismeretlen	15	10	25	0,3	0,1	0,2
Összesen	4 379	7 604	11 983	100	100	100

249. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	7	16	23	2,4	2,7	2,6
1946	3	12	15	1,0	2,0	1,7
1947	6	14	20	2,1	2,3	2,2
1948	16	38	54	5,6	6,3	6,1
1949	11	13	24	3,8	2,1	2,7
1945–1949	43	93	136	14,9	15,4	15,3
1950	15	25	40	5,2	4,1	4,5
1951	31	53	84	10,9	8,8	9,4
1952	23	36	59	8,1	6,0	6,7
1953	23	42	65	8,1	7,0	7,3
1954	15	45	60	5,2	7,5	6,8
1950–1954	107	201	308	37,5	33,4	34,7
1955	20	57	77	7,0	9,5	8,7
1956	14	49	63	4,9	8,1	7,1
1957	24	74	98	8,4	12,3	11,0
1958	44	72	116	15,4	12,0	13,1
1959	34	56	90	11,9	9,3	10,1
1955–1959	136	308	444	47,6	51,2	50,0
Összesen	286	602	888	100	100	100

250. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	41	56	97	0,9	0,7	0,8
1961	46	57	103	1,1	0,7	0,9
1962	51	75	126	1,2	1,0	1,1
1963	45	68	113	1,0	0,9	0,9

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1964	80	93	173	1,8	1,2	1,4
1965	84	96	180	1,9	1,3	1,5
1966	90	122	212	2,1	1,6	1,8
1967	85	113	198	1,9	1,5	1,7
1968	85	134	219	1,9	1,8	1,8
1969	88	137	225	2,0	1,8	1,9
1960–1969	695	951	1646	15,9	12,5	13,7
1970	98	151	249	2,2	2,0	2,1
1971	123	185	308	2,8	2,4	2,6
1972	101	195	296	2,3	2,6	2,5
1973	108	173	281	2,5	2,3	2,3
1974	97	202	299	2,2	2,7	2,5
1975	107	207	314	2,4	2,7	2,6
1976	90	231	321	2,1	3,0	2,7
1977	124	214	338	2,8	2,8	2,8
1978	126	257	383	2,9	3,4	3,2
1979	126	297	423	2,9	3,9	3,5
1970–1979	1 100	2 112	3 212	25,1	27,8	26,8
1980	108	254	362	2,5	3,3	3,0
1981	137	300	437	3,1	3,9	3,6
1982	133	252	385	3,0	3,3	3,2
1983	120	262	382	2,7	3,4	3,2
1984	131	239	370	3,0	3,1	3,1
1985	107	212	319	2,4	2,8	2,7
1986	160	274	434	3,7	3,6	3,6
1987	110	242	352	2,5	3,2	2,9
1988	135	235	370	3,1	3,1	3,1
1989	108	200	308	2,5	2,6	2,6
1980–1989	1 249	2 470	3 719	28,5	32,5	31,0
1990	100	176	276	2,3	2,3	2,3
1991	78	159	237	1,8	2,1	2,0
1992	76	148	224	1,7	1,9	1,9
1993	85	153	238	1,9	2,0	2,0
1994	102	142	244	2,3	1,9	2,0
1995	77	106	183	1,8	1,4	1,5
1996	70	108	178	1,6	1,4	1,5
1997	68	114	182	1,6	1,5	1,5
1998	49	84	133	1,1	1,1	1,1

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1999	72	100	172	1,6	1,3	1,4
1990–1999	777	1 290	2 067	17,7	17,0	17,2
2000	47	92	139	1,1	1,2	1,2
2001	48	81	129	1,1	1,1	1,1
2002	49	58	107	1,1	0,8	0,9
2003	41	73	114	0,9	1,0	1,0
2004	59	74	133	1,3	1,0	1,1
2005	46	64	110	1,1	0,8	0,9
2006	47	72	119	1,1	0,9	1,0
2007	48	64	112	1,1	0,8	0,9
2008	55	61	116	1,3	0,8	1,0
2009	56	75	131	1,3	1,0	1,1
2000–2009	496	714	1210	11,3	9,4	10,1
2010	62	67	129	1,4	0,9	1,1
Összesen	4 379	7 604	11 983	100	100	100

251. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	8,6	18,6	27,2	0,20	0,31	0,26
1950–1954	21,4	40,2	61,6	0,27	0,44	0,36
1955–1959	27,2	61,6	88,8	0,32	0,64	0,49
1960–1969	69,5	95,1	164,6	0,80	0,96	0,88
1970–1979	110,0	211,2	321,2	1,15	1,97	1,58
1980–1989	124,9	247,0	371,9	1,30	2,26	1,81
1990–1999	77,7	129,0	206,7	0,87	1,23	1,06
2000–2009	49,6	71,4	121,0	0,63	0,76	0,70

Szén-monoxid-mérgezés

252. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	1	6	7	0,2	0,7	0,5
16–20	13	53	66	2,9	5,9	4,9
21–30	59	154	213	13,0	17,2	15,8

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
31–40	82	119	201	18,1	13,3	14,9
41–50	113	156	269	25,0	17,5	20,0
51–60	81	146	227	17,9	16,3	16,9
61–70	55	117	172	12,1	13,1	12,8
70<	49	143	192	10,8	16,0	14,2
Összesen	453	894	1 347	100	100	100

253. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	8	13	21	0,7	0,9	0,8
16–20	55	61	116	4,6	4,3	4,4
21–30	137	143	280	11,4	10,1	10,7
31–40	219	176	395	18,2	12,4	15,0
41–50	219	203	422	18,2	14,3	16,1
51–60	218	232	450	18,1	16,3	17,1
61–70	170	254	424	14,1	17,9	16,1
70<	178	338	516	14,8	23,8	19,6
Ismeretlen	2		2	0,2		0,1
Összesen	1 206	1 420	2 626	100	100	100

254. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	22,4	42,2	64,6	0,51	0,71	0,63
1950–1954	23,0	54,6	77,7	0,29	0,59	0,45
1955–1959	45,2	82,0	127,2	0,54	0,85	0,70
1960–1969	57,7	73,3	131,0	0,66	0,74	0,70
1970–1979	43,4	49,0	92,4	0,45	0,46	0,46
1980–1989	17,4	18,6	36,3	0,18	0,17	0,18
1990–1999	0,5	0,5	1,0	0,01		0,01
2000–2009	1,4	0,4	1,4	0,02		0,01

255. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	25	40	65	5,5	4,5	4,8
1946	26	64	90	5,8	7,1	6,7
1947	11	24	35	2,4	2,7	2,6
1948	25	53	78	5,5	5,9	5,8
1949	25	30	55	5,5	3,4	4,1
1945–1949	112	211	323	24,7	23,6	24,0
1950	14	36	50	3,1	4,0	3,7
1951	30	61	91	6,6	6,8	6,7
1952	18	68	86	4,0	7,6	6,4
1953	21	51	72	4,6	5,7	5,3
1954	32	57	89	7,1	6,4	6,6
1950–1954	115	273	388	25,4	30,5	28,7
1955	30	63	93	6,6	7,0	6,9
1956	29	73	102	6,4	8,2	7,6
1957	44	78	122	9,7	8,7	9,1
1958	57	107	164	12,6	12,0	12,2
1959	66	89	155	14,6	10,0	11,5
1955–1959	226	410	636	49,9	45,9	47,3
Összesen	453	894	1 347	100	100	100

256. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	54	71	125	4,5	5,0	4,8
1961	59	81	140	4,9	5,7	5,3
1962	60	69	129	5,0	4,9	4,9
1963	70	89	159	5,8	6,3	6,1
1964	72	78	150	6,0	5,5	5,7
1965	70	85	155	5,8	6,0	5,9
1966	70	93	163	5,8	6,5	6,2
1967	63	84	147	5,2	5,9	5,6
1968	59	83	142	4,9	5,8	5,4
1969						
1960–1969	577	733	1 310	47,8	51,6	49,9
1970	64	69	133	5,3	4,9	5,1

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1971	49	61	110	4,1	4,3	4,2
1972	66	76	142	5,5	5,4	5,4
1973						
1974	48	57	105	4,0	4,0	4,0
1975	58	55	113	4,8	3,9	4,3
1976	41	51	92	3,4	3,6	3,5
1977	40	59	99	3,3	4,2	3,8
1978	39	32	71	3,2	2,3	2,7
1979	29	30	59	2,4	2,1	2,2
1970–1979	434	490	924	36,0	34,5	35,2
1980	41	41	82	3,4	2,9	3,1
1981	31	37	68	2,6	2,6	2,6
1982	27	33	60	2,2	2,3	2,3
1983	23	25	48	1,9	1,8	1,8
1984	13	27	40	1,1	1,9	1,5
1985	18	10	28	1,5	0,7	1,1
1986	7	8	15	0,6	0,6	0,6
1987	8	6	14	0,7	0,4	0,5
1988	1		1	0,1		
1989	5	1	6	0,4	0,1	0,2
1980–1989	174	188	362	14,4	13,2	13,8
1990	1	1	2	0,1	0,1	0,1
1991	1		1	0,1		
1992	1	2	3	0,1	0,1	0,1
1993	2		2	0,2		0,1
1994						
1995						
1996						
1997						
1998		1	1		0,1	
1999		1	1		0,1	
1990–1999	5	5	10	0,4	0,4	0,4
2000	2		2	0,2		0,1
2001	1	1	2	0,1	0,1	0,1
2002		1	1		0,1	
2003	2		2	0,2		0,1
2004		1	1		0,1	
2005	1		1	0,1		

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2006	1		1	0,1		
2007	3		3	0,2		0,1
2008	1	1	2	0,1	0,1	0,1
2009	3		3	0,2		0,1
2000–2009	14	4	18	1,2	0,3	0,7
2010	2		2	0,2		0,1
Összesen	1 206	1 420	2 626	100	100	100

Nikotinmérgezés

257. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15						
16–20	2	1	3	2,3	1,8	2,0
21–30	20	11	31	22,4	19,6	21,4
31–40	13	9	22	14,6	16,0	15,2
41–50	20	14	34	22,4	25,1	23,5
51–60	15	8	23	16,9	14,3	15,9
61–70	13	9	22	14,6	16,0	15,2
70<	6	4	10	6,8	7,2	6,8
Összesen	89	56	145	100	100	100

258. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
16–20	6	3	9	2,7	3,1	2,8
21–30	22	6	28	9,9	6,1	8,8
31–40	26	14	40	11,7	14,3	12,5
41–50	40	15	55	18,0	15,3	17,2
51–60	40	23	63	18,0	23,5	19,7
61–70	58	20	78	26,1	20,4	24,4
70<	29	17	46	13,1	17,3	14,4
Ismeretlen	1		1	0,5		0,3
Összesen	222	98	320	100	100	100

259. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	4,2	2,2	6,4	0,096	0,037	0,062
1950–1954	5,4	3,2	8,6	0,067	0,035	0,050
1955–1959	8,2	5,8	14	0,098	0,060	0,078
1960–1969	12,7	5,9	18,6	0,146	0,059	0,100
1970–1979	7,0	3,3	10,3	0,073	0,031	0,051
1980–1989	1,9	0,5	2,4	0,020	0,005	0,012
1990–1999	0,3		0,3	0,003		0,002
2000–2009	0,3	0,1	0,4	0,004	0,001	0,002

260. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945						
1946	1		1	1,1		0,7
1947	5	3	8	5,6	5,4	5,5
1948	8	5	13	9,0	8,9	9,0
1949	7	3	10	7,9	5,4	6,9
1945–1949	21	11	32	23,6	19,7	22,1
1950	5	2	7	5,6	3,6	4,8
1951	9	4	13	10,1	7,1	9,0
1952	7	3	10	7,9	5,4	6,9
1953	2	2	4	2,2	3,6	2,7
1954	4	5	9	4,5	8,9	6,2
1950–1954	27	16	43	30,3	28,6	29,6
1955	9	9	18	10,1	16,1	12,4
1956	8	4	12	9,0	7,1	8,3
1957	12	7	19	13,5	12,5	13,1
1958	9	5	14	10,1	8,9	9,7
1959	3	4	7	3,4	7,1	4,8
1955–1959	41	29	70	46,1	51,7	48,3
Összesen	89	56	145	100	100	100

261. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	6	7	13	2,7	7,1	4,1
1961	13	3	16	5,9	3,1	5,0
1962	11	4	15	5,0	4,1	4,7
1963	13	7	20	5,9	7,1	6,3
1964	16	7	23	7,2	7,1	7,2
1965	18	11	29	8,1	11,2	9,1
1966	7	7	14	3,2	7,1	4,4
1967	20	5	25	9,0	5,1	7,8
1968	12		12	5,4		3,8
1969	11	8	19	5,0	8,2	5,9
1960–1969	127	59	186	57,2	60,2	58,1
1970	17	4	21	7,7	4,1	6,6
1971	10	7	17	4,5	7,1	5,3
1972	15	5	20	6,8	5,1	6,3
1973	3	4	7	1,4	4,1	2,2
1974	3	2	5	1,4	2,0	1,6
1975	4	4	8	1,8	4,1	2,5
1976	6	1	7	2,7	1,0	2,2
1977	6	1	7	2,7	1,0	2,2
1978	3	1	4	1,4	1,0	1,3
1979	3	4	7	1,4	4,1	2,2
1970–1979	70	33	103	31,5	33,7	32,2
1980	4	1	5	1,8	1,0	1,6
1981	5		5	2,3		1,6
1982	1		1	0,5		0,3
1983	1	1	2	0,5	1,0	0,6
1984	6	2	8	2,7	2,0	2,5
1985						
1986		1	1		1,0	0,3
1987	1		1	0,5		0,3
1988						
1989	1		1	0,5		0,3
1980–1989	19	5	24	8,6	5,1	7,5
1990	1		1	0,5		0,3
1991						
1992	1		1	0,5		0,3
1993						

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1994						
1995						
1996						
1997						
1998						
1999	1		1	0,5		0,3
1990–1999	3		3	1,4		0,9
2000	1		1	0,5		0,3
2001						
2002		1	1		1,0	0,3
2003						
2004	2		2	0,9		0,6
2005						
2006						
2007						
2008						
2009						
2000–2009	3	1	4	1,4	1,0	1,3
2010						
Összesen	222	98	320	100	100	100

Savak, lúgok okozta mérgezés

262. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15		2	2		1,4	0,8
16–20	4	11	15	4,9	7,7	6,7
21–30	13	29	42	15,9	20,2	18,7
31–40	15	21	36	18,3	14,7	16,0
41–50	17	32	49	20,7	22,4	21,8
51–60	18	23	41	22,0	16,1	18,2
61–70	6	13	19	7,3	9,1	8,4
70<	9	12	21	10,9	8,4	9,4
Összesen	82	143	225	100	100	100

Ipari mérgek okozta mérgezés

263. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
16–20	3	5	8	1,4	2,7	2,0
21–30	17	17	34	8,2	9,1	8,6
31–40	26	25	51	12,6	13,4	12,9
41–50	45	38	83	21,7	20,3	21,1
51–60	46	32	78	22,2	17,1	19,8
61–70	46	37	83	22,2	19,8	21,1
70<	24	33	57	11,6	17,6	14,5
Összesen	207	187	394	100	100	100

264. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	4,6	12,0	17,6	0,11	0,20	0,17
1950–1954	4,6	9,2	14,8	0,06	0,10	0,09
1955–1959	4,2	7,4	12,6	0,05	0,08	0,07
1960–1969	6,0	6,1	12,1	0,07	0,06	0,06
1970–1979	6,2	5,2	11,4	0,06	0,05	0,06
1980–1989	4,6	4,8	9,4	0,05	0,04	0,05
1990–1999	1,7	0,9	2,6	0,02	0,01	0,01
2000–2006	2,0	1,6	3,6	0,03	0,02	0,02

265. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945		4	4		3,4	2,2
1946	6	9	14	7,3	6,3	6,7
1947	4	21	26	6,1	14,6	11,4
1948	11	14	26	13,4	10,4	11,5
1949	6	10	16	7,3	7,0	7,1
1945–1949	28	60	88	34,2	41,9	39,0
1950	10	10	20	12,2	7,0	8,9
1951	4	12	16	4,9	8,4	7,11
1952	8	5	13	9,8	3,4	4,8

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1953	1	12	13	1,2	8,4	4,8
1954	4	7	12	6,1	4,9	5,3
1950–1954	28	46	74	34,2	32,2	32,9
1955	7	10	17	8,4	7,0	7,6
1956	4	4	9	6,1	2,8	4,0
1957	1	10	10	0,5	7,0	4,4
1958	4	9	14	6,1	6,3	6,2
1959	9	4	13	11,0	2,8	4,8
1955–1959	26	37	63	31,6	24,9	28,1
Összesen	82	143	224	100	100	100

266. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	1	5	6	0,5	2,7	1,5
1961	5	7	12	2,4	3,7	3,0
1962	6	4	10	2,9	2,1	2,5
1963	7	6	13	3,4	3,2	3,3
1964	8	8	16	3,9	4,3	4,1
1965	7	9	16	3,4	4,8	4,1
1966	4	4	8	1,9	2,1	2,0
1967	9	13	22	4,3	7,0	5,6
1968	6		6	2,9		1,5
1969	7	5	12	3,4	2,7	3,0
1960–1969	60	61	121	29,0	32,6	30,7
1970	3	5	8	1,4	2,7	2,0
1971	9	7	16	4,3	3,7	4,1
1972	4	6	10	1,9	3,2	2,5
1973	8	1	9	3,9	0,5	2,3
1974	7	2	9	3,4	1,1	2,3
1975	7	5	12	3,4	2,7	3,0
1976	4	11	15	1,9	5,9	3,8
1977	7	3	10	3,4	1,6	2,5
1978	4	9	13	1,9	4,8	3,3
1979	9	3	12	4,3	1,6	3,0
1970–1979	62	52	114	30,0	27,8	28,9
1980	3	4	7	1,4	2,1	1,8

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1981	6	9	15	2,9	4,8	3,8
1982	5	4	9	2,4	2,1	2,3
1983	12	3	15	5,8	1,6	3,8
1984	1	5	6	0,5	2,7	1,5
1985	4	9	13	1,9	4,8	3,3
1986	4	1	5	1,9	0,5	1,3
1987	4	4	8	1,9	2,1	2,0
1988	4	5	9	1,9	2,7	2,3
1989	3	4	7	1,4	2,1	1,8
1980–1989	46	48	94	22,2	25,7	23,9
1990	1	1	2	0,5	0,5	0,5
1991	3	1	4	1,4	0,5	1,0
1992	5	3	8	2,4	1,6	2,0
1993	4	2	6	1,9	1,1	1,5
1994						
1995						
1996						
1997						
1998	1		1	0,5		0,3
1999	3	2	5	1,4	1,1	1,3
1990–1999	17	9	26	8,2	4,8	6,6
2000	9	5	14	4,3	2,7	3,6
2001	3	3	6	1,4	1,6	1,5
2002						
2003	1	1	2	0,5	0,5	0,5
2004	2	1	3	1,0	0,5	0,8
2005	1		1	0,5		0,3
2006	1	1	2	0,5	0,5	0,5
2007		1	1		0,5	0,3
2008	2	2	4	1,0	1,1	1,0
2009	1		1	0,5		0,3
2000–2009	20	16	36	9,7	8,6	9,1
2010	2	1	3	1,0	0,5	0,8
Összesen	207	187	394	100	100	100

ÖNAKASZTÁS FORMÁJÁBAN ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK

A vizsgált 65 éves időszak alatt összesen 10 579 önkasztás történt Budapesten, vagyis az összes öngyilkos 26%-a ezt az elkövetési módon választotta. Eseteink életkor, illetve nem szerinti megoszlását a 267. és 268. TÁBLÁZAT tartalmazza. Kitűnik, hogy a 8006 férfi önkasztás, az összes önkasztásnak 75,7%-át jelenti, szemben a nők 2573 esetével, mely 24,3%-os arányt mutat.

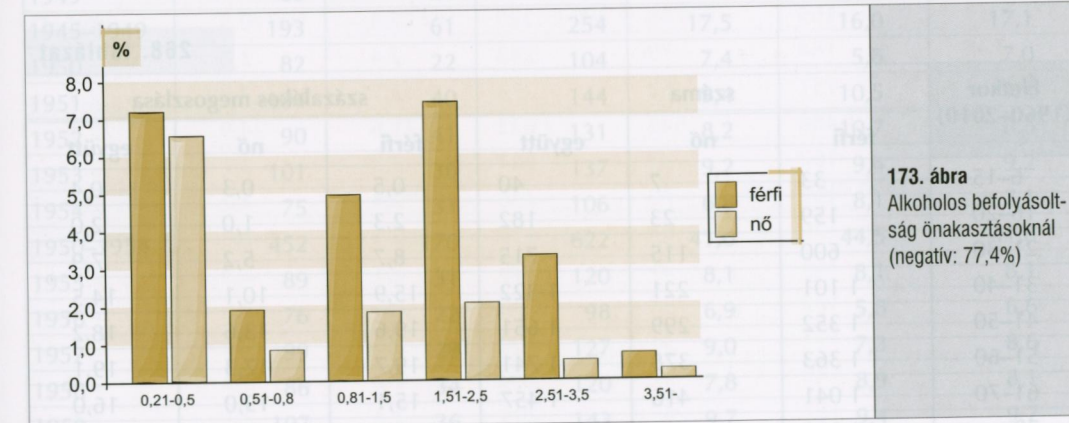
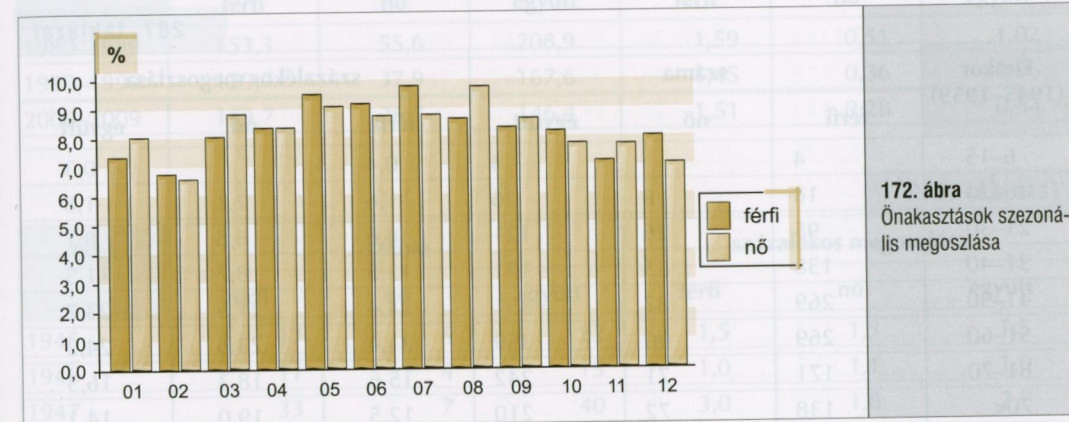
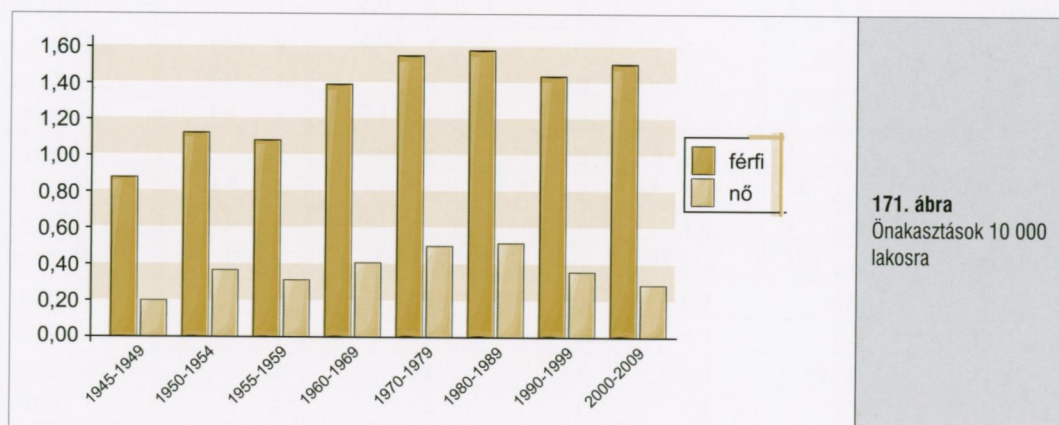
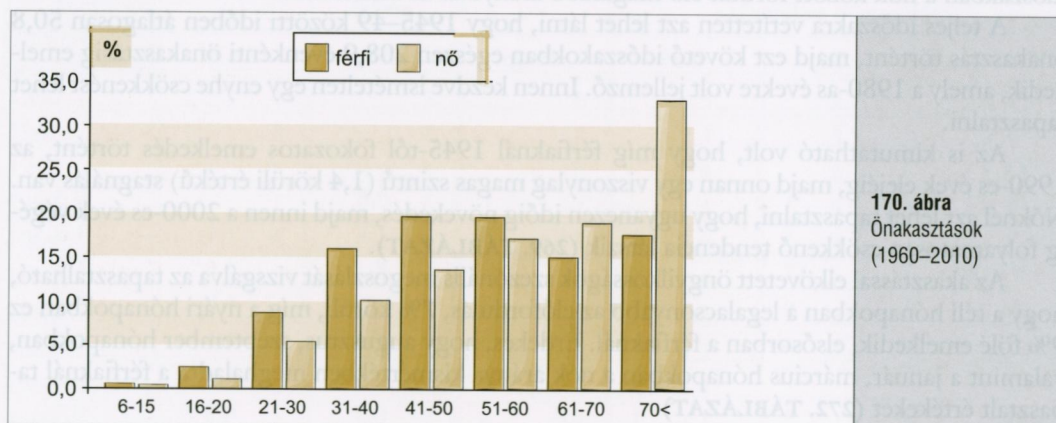
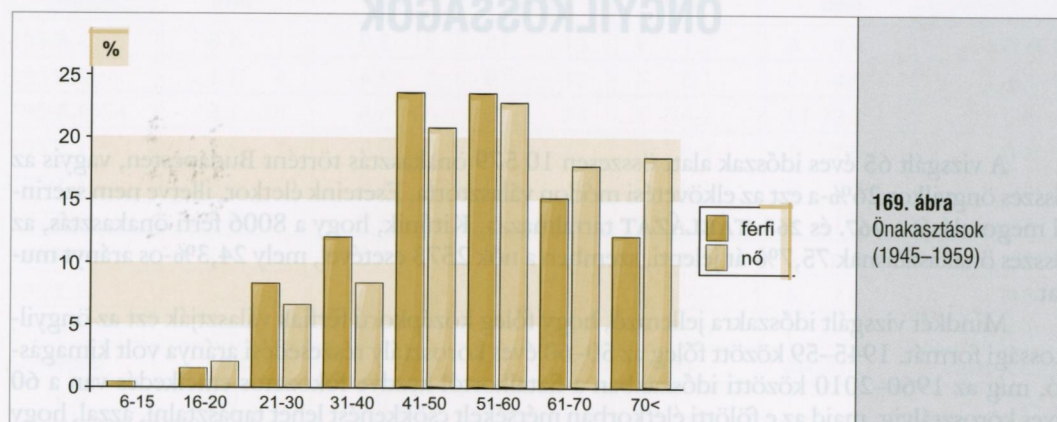
Mindkét vizsgált időszakra jellemző, hogy főleg középkorú férfiak választják ezt az öngyilkossági formát. 1945–59 között főleg az 50–60 éves korosztály részesedési aránya volt kimagasló, míg az 1960–2010 közötti időszakban a fiatalkortól kezdve fokozatos emelkedés van a 60 éves korosztályig, majd az e fölötti életkorban mérsékelt csökkenést lehet tapasztalni, azzal, hogy a 60 év alatti korosztályoknál a férfiak részaránya magasabb, ettől kezdve pedig mindkét vizsgált időszakban a nők között fordult elő magasabb arányban az önakasztás.

A teljes időszakra vetítetten azt lehet látni, hogy 1945–49 közötti időben átlagosan 50,8 önakasztás történt, majd ezt követő időszakokban egészen 208,9 évenkénti önakasztásig emelkedik, amely a 1980-as évekre volt jellemző. Innen kezdve ismételtén egy enyhe csökkenést lehet tapasztalni.

Az is kimutatható volt, hogy míg férfiaknál 1945-től fokozatos emelkedés történt, az 1990-es évek elejéig, majd onnan egy viszonylag magas szintű (1,4 körüli értékű) stagnálás van. Nőknél azt lehet tapasztalni, hogy ugyanezen időig növekedés, majd innen a 2000-es évek végéig folyamatosan csökkenő tendencia látszik (269. TÁBLÁZAT).

Az akasztással elkövetett öngyilkosságok szezonális megoszlását vizsgálva az tapasztalható, hogy a téli hónapokban a legalacsonyabb az előfordulás, 7% körüli, míg a nyári hónapokban ez 9% fölé emelkedik, elsősorban a férfiaknál. Érdekes, hogy augusztus, szeptember hónapokban, valamint a január, március hónapokban a nők aránya kismértékben meghaladta a férfiaknál tapasztalt értékeket (272. TÁBLÁZAT).

Önakasztás miatt boncolt esetek (1945–2010)

Önakasztás miatti halálozás Budapesten 1945–2010 között

267. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	4		4	0,4		0,3
16–20	18	8	26	1,6	2,1	1,8
21–30	95	26	121	8,6	6,8	8,1
31–40	138	33	171	12,5	8,7	11,5
41–50	269	82	351	24,4	21,5	23,7
51–60	269	90	359	24,4	23,6	24,2
61–70	171	71	242	15,6	18,3	16,3
70<	138	72	210	12,5	19,0	14,1
Összesen	1 102	3 82	1 484	100	100	100

268. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	33	7	40	0,5	0,3	0,4
16–20	159	23	182	2,3	1,0	2,0
21–30	600	115	715	8,7	5,2	7,9
31–40	1 101	221	1 322	15,9	10,1	14,5
41–50	1 352	299	1 651	19,6	13,6	18,2
51–60	1 363	378	1 741	19,7	17,3	19,1
61–70	1 041	416	1 457	15,1	19,0	16,0
70<	1 218	724	1 942	17,6	33,0	21,4
Ismeretlen	37	8	45	0,5	0,4	0,5
Összesen	6 904	2 191	9 095	100	100	100

269. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	38,6	12,2	50,8	0,88	0,21	0,49
1950–1954	90,4	34,0	124,4	1,13	0,37	0,72
1955–1959	91,4	30,2	121,6	1,09	0,31	0,67
1960–1969	122,1	40,8	162,9	1,40	0,41	0,87
1970–1979	148,8	54,5	203,3	1,56	0,51	1,00

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1980–1989	153,3	55,6	208,9	1,59	0,51	1,02
1990–1999	129,7	37,9	167,6	1,45	0,36	0,86
2000–2009	119,7	26,7	146,4	1,51	0,28	0,84

270. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	17	5	22	1,5	1,3	1,5
1946	11	4	15	1,0	1,1	1,0
1947	33	7	40	3,0	1,8	2,7
1948	64	21	85	5,8	5,5	5,7
1949	68	24	92	6,2	6,3	6,2
1945–1949	193	61	254	17,5	16,0	17,1
1950	82	22	104	7,4	5,8	7,0
1951	104	40	144	9,4	10,5	9,7
1952	90	41	131	8,2	10,7	8,8
1953	101	36	137	9,2	9,4	9,2
1954	75	31	106	6,8	8,1	7,1
1950–1954	452	170	622	41,0	44,5	41,8
1955	89	31	120	8,1	8,1	8,1
1956	76	22	98	6,9	5,8	6,6
1957	99	28	127	9,0	7,3	8,6
1958	86	34	120	7,8	8,9	8,1
1959	107	36	143	9,7	9,4	9,7
1955–1959	457	151	608	41,5	39,5	41,1
Összesen	1 102	382	1 484	100	100	100

271. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	107	36	143	1,5	1,6	1,6
1961	107	43	150	1,5	2,0	1,6
1962	95	40	135	1,4	1,8	1,5
1963	134	46	180	1,9	2,1	2,0
1964	114	19	133	1,7	0,9	1,5

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1965	143	38	181	2,1	1,7	2,0
1966	116	46	162	1,7	2,1	1,8
1967	142	30	172	2,1	1,4	1,9
1968	131	56	187	1,9	2,6	2,1
1969	132	54	186	1,9	2,5	2,0
1960–1969	1 221	408	1 629	17,7	18,6	17,9
1970	124	36	160	1,8	1,6	1,8
1971	131	41	172	1,9	1,9	1,9
1972	153	40	193	2,2	1,8	2,1
1973	163	62	225	2,4	2,8	2,5
1974	149	56	205	2,2	2,6	2,3
1975	141	49	190	2,0	2,2	2,1
1976	147	65	212	2,1	3,0	2,3
1977	165	55	220	2,4	2,5	2,4
1978	164	79	243	2,4	3,6	2,7
1979	151	62	213	2,2	2,8	2,3
1970–1979	1 488	545	2 033	21,6	24,9	22,4
1980	162	82	244	2,3	3,7	2,7
1981	166	70	236	2,4	3,2	2,6
1982	129	64	193	1,9	2,9	2,1
1983	145	51	196	2,1	2,3	2,2
1984	172	58	230	2,5	2,6	2,5
1985	171	35	206	2,5	1,6	2,3
1986	149	51	200	2,2	2,3	2,2
1987	157	47	204	2,3	2,1	2,2
1988	138	56	194	2,0	2,6	2,1
1989	144	42	186	2,1	1,9	2,0
1980–1989	1 533	556	2 089	22,2	25,4	23,0
1990	141	33	174	2,0	1,5	1,9
1991	141	56	197	2,0	2,6	2,2
1992	165	35	200	2,4	1,6	2,2
1993	130	56	186	1,9	2,6	2,0
1994	138	37	175	2,0	1,7	1,9
1995	112	26	138	1,6	1,2	1,5
1996	139	32	171	2,0	1,5	1,9
1997	116	33	149	1,7	1,5	1,6
1998	99	42	141	1,4	1,9	1,6
1999	116	29	145	1,7	1,3	1,6

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1990–1999	1 297	379	1 676	18,8	17,3	18,4
2000	154	47	201	2,2	2,1	2,2
2001	136	23	159	2,0	1,0	1,7
2002	109	24	133	1,6	1,1	1,5
2003	117	33	150	1,7	1,5	1,6
2004	123	18	141	1,8	0,8	1,6
2005	99	25	124	1,4	1,1	1,4
2006	99	17	116	1,4	0,8	1,3
2007	99	25	124	1,4	1,1	1,4
2008	115	29	144	1,7	1,3	1,6
2009	146	26	172	2,1	1,2	1,9
2000–2009	1 197	267	1 464	17,3	12,2	16,1
2010	168	36	204	2,4	1,6	2,2
Összesen	6 904	2 191	9 095	100	100	100

Szezonális megoszlás

272. táblázat

Hónap	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	509	177	686	7,4	8,1	7,5
02	468	145	613	6,8	6,6	6,7
03	561	194	755	8,1	8,9	8,3
04	577	184	761	8,4	8,4	8,4
05	662	200	862	9,6	9,1	9,5
06	638	193	831	9,2	8,8	9,1
07	677	193	870	9,8	8,8	9,6
08	598	214	812	8,7	9,8	8,9
09	578	190	768	8,4	8,7	8,4
10	570	171	741	8,3	7,8	8,1
11	499	171	670	7,2	7,8	7,4
12	555	156	711	8,0	7,1	7,8
Ismeretlen	12	3	15	0,2	0,1	0,2
Összesen	6 904	2 191	9 095	100	100	100

Az alkohol szerepe

273. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	5 123	1 920	7 043	74,2	87,6	77,4
0,21–0,5	504	145	649	7,3	6,6	7,1
0,51–0,8	133	19	152	1,9	0,9	1,7
0,81–1,5	346	41	387	5,0	1,9	4,3
1,51–2,5	515	46	561	7,5	2,1	6,2
2,51–3,5	234	13	247	3,4	0,6	2,7
3,51–	49	7	56	0,7	0,3	0,6
Összesen	6 904	2 191	9 095	100	100	100

ÖNKEZŐ VÍZBEFÜLLADÁSOK

Magyarországra a két világháború közötti időben jellemzőnek tartották, főleg fiatalabb nők körében, a vízbefulladás, kútba, folyóba ugrással elkövetett öngyilkosságokat. A vizsgált időszakban összesen 1225 ilyen esemény fordult elő, mely az összes önkéntes cselekmény 3%-át jelenti. Úgy találtuk, hogy férfiaknál nagyobb gyakorisággal, mintegy 60%-ban fordul elő (735 haláleset), míg nőknél 40%-ban (490 haláleset). A 274. és 275. TÁBLÁZATban tüntettük fel az 1945–59, illetőleg az 1960–2010 közötti időszakban előforduló vízbefulladás elkövetett öngyilkossági esetek életkor és nem szerinti megoszlását. Mindkét időszakra jellemző, hogy a 20 év alatti korosztályban, főleg a 16–20 évesek körében aránylag magas az arány, majd igazán magas a 20 év fölötti korosztályban válik.

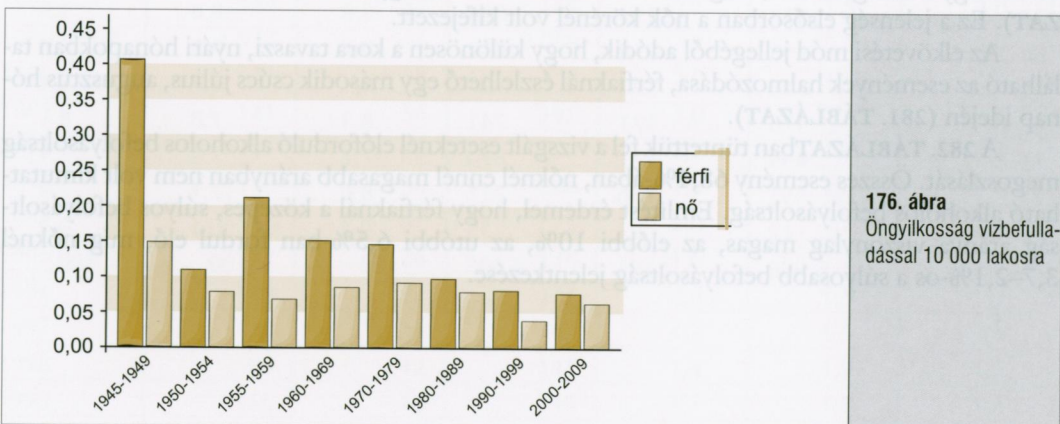
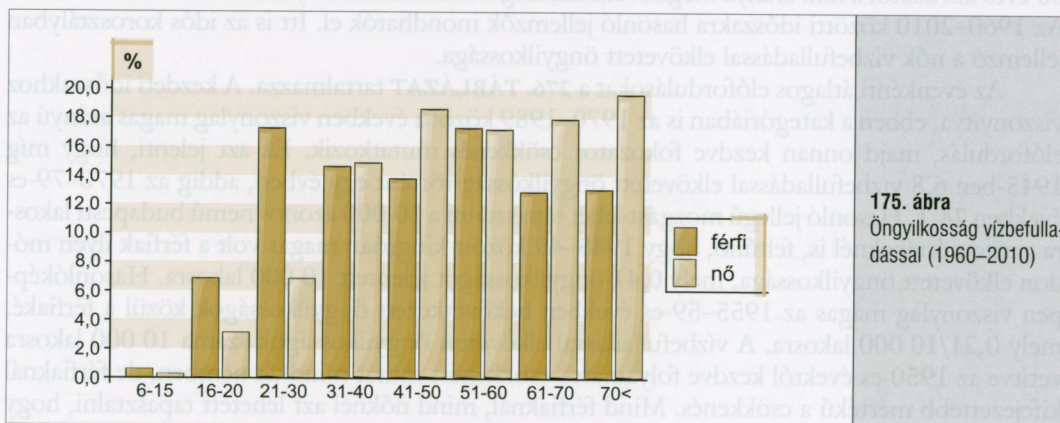
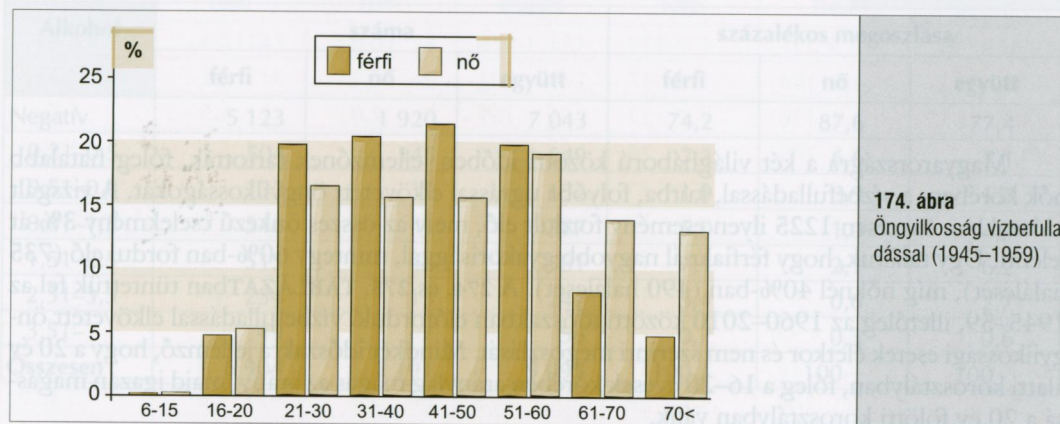
1945–60 között, egészen a 60 éves korig viszonylag egyenletes a megoszlás azáltal, hogy 60 éves koruktól a nők aránya megnövekszik, míg a férfiaknál ez folyamatos csökkenést mutat. Az 1960–2010 közötti időszakra hasonló jellemzők mondhatók el. Itt is az idős korosztályban jellemző a nők vízbefulladás elkövetett öngyilkossága.

Az évenkénti átlagos előfordulásokat a 276. TÁBLÁZAT tartalmazza. A kezdeti időszakhoz viszonyítva, ebben a kategóriában is az 1970–1989 közötti években viszonylag magas arányú az előfordulás, majd onnan kezdve fokozatos csökkenés mutatkozik. Ez azt jelenti, hogy míg 1945-ben 6,8 vízbefulladás elkövetett öngyilkosság történt egy évben, addig az 1970–79-es években 24,1. Hasonló jellegű mozgást lehet tapasztalni a 10 000 azonos nemű budapesti lakosra vetített értékeknek is, feltűnő, hogy 1945–49 között kiugróan magas volt a férfiak ilyen módon elkövetett öngyilkossága, mely 0,41 öngyilkosságot jelentett 10 000 lakosra. Hasonlóképpen viszonylag magas az 1955–59-es években bekövetkezett öngyilkosságok közül a férfiaké, mely 0,21/10 000 lakosra. A vízbefulladás elkövetett öngyilkosságok száma 10 000 lakosra vetítve az 1950-es évektől kezdve folyamatos csökkenést mutat mindkét nemben, de férfiaknál kifejezettebb mértékű a csökkenés. Mind férfiaknál, mind nőknél azt lehetett tapasztalni, hogy 1960–2010-ig terjedő időben a fiatalabb korosztálynál kifejezetten csökkenő jelleggel fordul elő ez az öngyilkossági forma, míg idősebb korban valamivel gyakoribbá vált (279., 280. TÁBLÁZAT). Ez a jelenség elsősorban a nők körénél volt kifejezett.

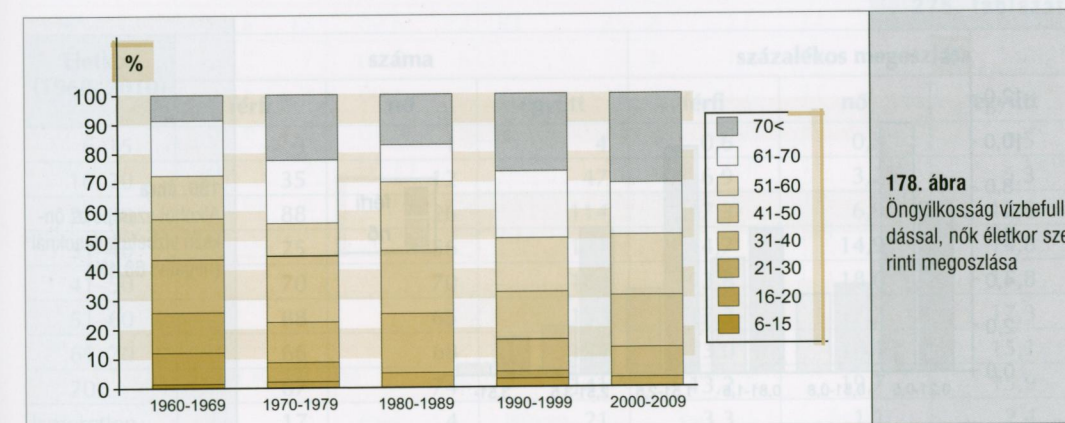
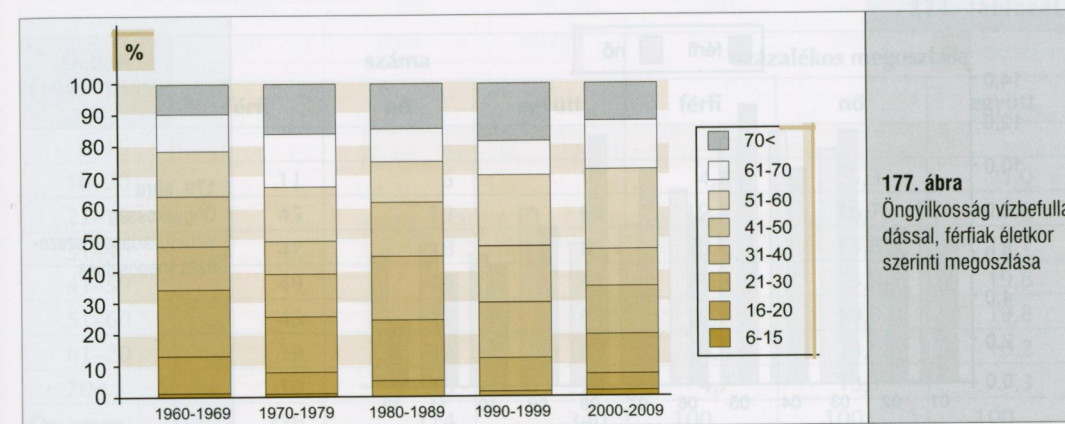
Az elkövetési mód jellegéből adódik, hogy különösen a kora tavaszi, nyári hónapokban található az események halmozódása, férfiaknál észlelhető egy második csúcs július, augusztus hónap idején (281. TÁBLÁZAT).

A 282. TÁBLÁZATban tüntettük fel a vizsgált eseteknél előforduló alkoholos befolyásoltság megoszlását. Összes esemény 68,4%-ában, nőknél ennél magasabb arányban nem volt kimutatható alkoholos befolyásoltság. Említést érdemel, hogy férfiaknál a közepes, súlyos befolyásoltság aránya viszonylag magas, az előbbi 10%, az utóbbi 6,5%-ban fordul elő, míg nőknél 3,7–2,1%-os a súlyosabb befolyásoltság jelentkezése.

Önkező vízbefulladás miatt boncolt esetek (1945–2010)

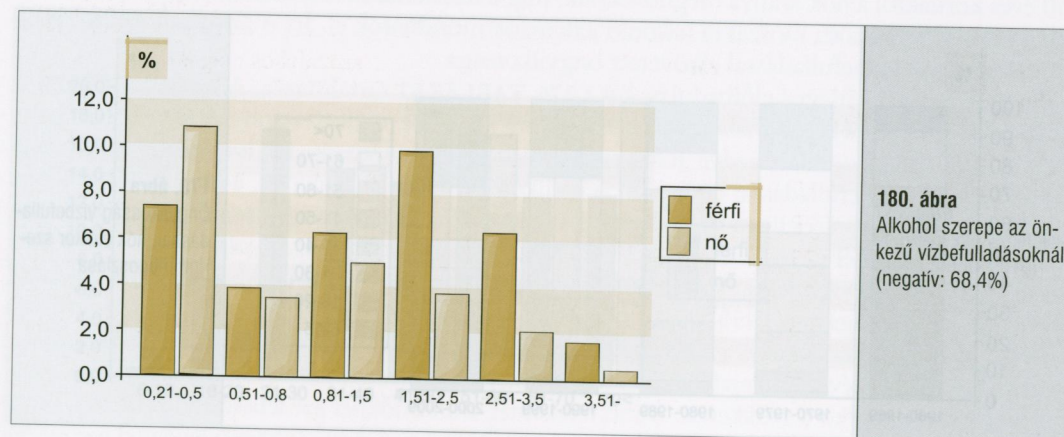
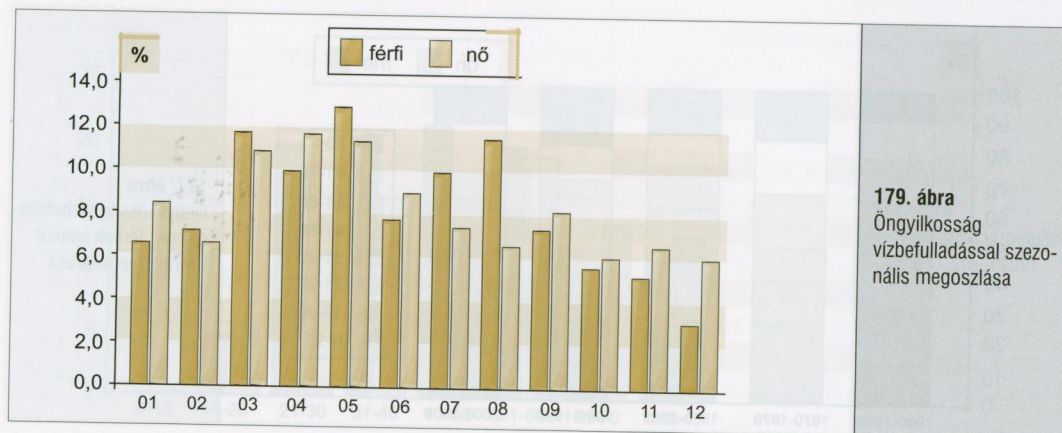
Önkező vízbefulladások Budapesten 1945–2010 között

Összesen	509	376	885	100	100	100
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Időszak	Évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	18,0	8,8	6,8	0,41	0,15	0,07
1950–1954	9,0	7,4	16,4	0,11	0,08	0,10
1955–1959	18,0	6,6	4,8	0,21	0,07	0,03
1960–1969	13,4	8,5	21,9	0,15	0,09	0,12
1970–1979	14,2	9,9	24,1	0,15	0,09	0,12
1980–1989	9,5	8,8	18,3	0,10	0,08	0,09
1990–1999	7,4	4,1	11,5	0,08	0,04	0,06
2000–2009	6,0	6,0	12,0	0,08	0,06	0,07

Önkező vízbefulladás miatt becsült esetek (1945–2010)

Önkező vízbefulladások Budapesten 1945–2010 között

274. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15						
16–20	11	6	17	4,8	5,3	5,0
21–30	45	19	64	19,9	16,7	18,8
31–40	47	18	65	20,7	15,8	19,1
41–50	49	18	67	21,6	15,8	19,8
51–60	45	22	67	19,9	19,3	19,8
61–70	19	16	35	8,4	14,0	10,2
70<	10	15	25	4,7	13,1	7,3
Összesen	226	114	340	100	100	100

275. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	3	1	4	0,6	0,3	0,5
16–20	35	12	47	6,9	3,2	5,3
21–30	88	26	114	17,3	6,9	12,9
31–40	75	56	131	14,7	14,9	14,8
41–50	70	70	140	13,8	18,6	15,8
51–60	88	65	153	17,3	17,3	17,3
61–70	66	68	134	13,0	18,1	15,1
70<	67	74	141	13,2	19,7	15,9
Ismeretlen	17	4	21	3,3	1,1	2,4
Összesen	509	376	885	100	100	100

276. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	18,0	8,8	6,8	0,41	0,15	0,07
1950–1954	9,0	7,4	16,4	0,11	0,08	0,10
1955–1959	18,0	6,6	4,8	0,21	0,07	0,03
1960–1969	13,4	8,5	21,9	0,15	0,09	0,12
1970–1979	14,2	9,9	24,1	0,15	0,09	0,12
1980–1989	9,5	8,8	18,3	0,10	0,08	0,09
1990–1999	7,4	4,1	11,5	0,08	0,04	0,06
2000–2009	6,0	6,0	12,0	0,08	0,06	0,07

277. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	5	3	8	2,21	2,63	2,35
1946	30	11	41	13,30	13,30	13,30
1947	6	15	41	11,50	11,50	11,50
1948	15	4	19	6,60	6,60	6,60
1949	14	11	5	6,30	6,30	6,30
1945–1949	90	44	134	39,90	39,90	39,90
1950	18	9	7	8,00	8,00	8,00
1951	9	7	16	4,00	4,00	4,00
1950	6	10	16	0,60	0,60	0,60
1953	5	5	10	0,00	0,00	0,00
1954	7	6	13	3,00	3,00	3,00
1950–1954	45	37	80	19,80	19,80	19,80
1955	11	8	19	4,90	4,90	4,90
1956	17	4	1	7,50	7,50	7,50
1957	11	10	1	4,90	4,90	4,90
1958	1	8	9	9,30	9,30	9,30
1959	31	3	34	13,70	13,70	13,70
1955–1959	91	33	124	40,30	40,30	40,30
Összesen	226	114	340	100	100	100

278. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	9	7	16	1,8	1,9	1,8
1961	13	8	21	2,6	2,1	2,4
1962	6	7	13	1,2	1,9	1,5
1963	14	7	21	2,8	1,9	2,4
1964	17	8	25	3,3	2,1	2,8
1965	14	13	27	2,8	3,5	3,1
1966	15	17	32	2,9	4,5	3,6
1967	22	9	31	4,3	2,4	3,5
1968	12	5	17	2,4	1,3	1,9
1969	12	4	16	2,4	1,1	1,8
1960–1969	134	85	219	26,3	22,6	24,7
1970	15	7	22	2,9	1,9	2,5
1971	14	7	21	2,8	1,9	2,4

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1972	14	9	23	2,8	2,4	2,6
1973	11	9	20	2,2	2,4	2,3
1974	16	10	26	3,1	2,7	2,9
1975	15	11	26	2,9	2,9	2,9
1976	15	11	26	2,9	2,9	2,9
1977	24	22	46	4,7	5,9	5,2
1978	10	4	14	2,0	1,1	1,6
1979	8	9	17	1,6	2,4	1,9
1970–1979	142	99	241	27,9	26,3	27,2
1980	14	10	24	2,8	2,7	2,7
1981	14	16	30	2,8	4,3	3,4
1982	9	6	15	1,8	1,6	1,7
1983	10	6	16	2,0	1,6	1,8
1984	13	12	25	2,6	3,2	2,8
1985	7	6	13	1,4	1,6	1,5
1986	8	7	15	1,6	1,9	1,7
1987	8	13	21	1,6	3,5	2,4
1988	4	7	11	0,8	1,9	1,2
1989	8	5	13	1,6	1,3	1,5
1980–1989	95	88	183	18,7	23,4	20,7
1990	3	3	6	0,6	0,8	0,7
1991	8	7	15	1,6	1,9	1,7
1992	13	7	20	2,6	1,9	2,3
1993	8	6	14	1,6	1,6	1,6
1994	8	7	15	1,6	1,9	1,7
1995	9	5	14	1,8	1,3	1,6
1996	4	2	6	0,8	0,5	0,7
1997	6	1	7	1,2	0,3	0,8
1998	9	2	11	1,8	0,5	1,2
1999	6	1	7	1,2	0,3	0,8
1990–1999	74	41	115	14,5	10,9	13,0
2000	2	7	9	0,4	1,9	1,0
2001	6	7	13	1,2	1,9	1,5
2002	5	3	8	1,0	0,8	0,9
2003	12	4	16	2,4	1,1	1,8
2004	6	9	15	1,2	2,4	1,7
2005	4	9	13	0,8	2,4	1,5
2006	11	8	19	2,2	2,1	2,1

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2007	6	5	11	1,2	1,3	1,2
2008	6	5	11	1,2	1,3	1,2
2009	2	3	5	0,4	0,8	0,6
2000–2009	60	60	120	11,8	16,0	13,6
2010	4	3	7	0,8	0,8	0,8
Összesen	509	376	885	100	100	100

279. táblázat

Férfiak / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2009	Mind
6–15	1	1	0	0	1	3
16–20	16	10	5	1	3	35
21–30	29	26	18	7	8	88
31–40	18	19	18	11	9	75
41–50	21	14	16	12	7	70
51–60	20	25	12	15	16	88
61–70	15	25	10	7	9	66
70<	13	22	13	12	7	67
Ismeretlen	1	0	3	9	4	17
Összesen	134	142	95	74	64	509

280. táblázat

Nők / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2009	Mind
6–15	1					1
16–20	9	2		1		12
21–30	12	7	4	1	2	26
31–40	15	13	18	4	6	56
41–50	12	22	19	6	11	70
51–60	13	12	20	7	13	65
61–70	15	21	12	9	11	68
70<	8	22	15	10	19	74
Ismeretlen				3	1	4
Összesen	85	99	88	41	63	376

Szezonális megoszlás

281. táblázat

Hónap	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	34	32	66	6,7	8,5	7,5
02	37	25	62	7,3	6,6	7,0
03	60	41	101	11,8	10,9	11,4
04	51	44	95	10,0	11,7	10,7
05	66	43	109	13,0	11,4	12,3
06	40	34	74	7,9	9,0	8,4
07	51	28	79	10,0	7,4	8,9
08	59	25	84	11,6	6,6	9,5
09	38	31	69	7,5	8,2	7,8
10	29	23	52	5,7	6,1	5,9
11	27	25	52	5,3	6,6	5,9
12	16	23	39	3,1	6,1	4,4
Ismeretlen	1	2	3	0,2	0,5	0,3
Összesen	509	376	885	100	100	100

282. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	326	279	605	64,0	74,2	68,4
0,21–0,5	38	41	79	7,5	10,9	8,9
0,51–0,8	20	13	33	3,9	3,5	3,7
0,81–1,5	32	19	51	6,3	5,1	5,8
1,51–2,5	51	14	65	10,0	3,7	7,3
2,51–3,5	33	8	41	6,5	2,1	4,6
3,51–	9	2	11	1,8	0,5	1,2
Összesen	509	376	885	100	100	100

FEGYVERREL ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK

A vizsgált időszakban 976 esetben szerepelt fegyver vagy robbanószer, mint elkövetési eszköz az öngyilkosságok között. Ez az összes öngyilkosság 2,4%-át jelenti. Megjegyezzük, hogy 1945–59 közötti időszakban még az öngyilkosságok 4,7%-a ezen a módon történt.

A lőfegyverrel elkövetett öngyilkosság döntő mértékben férfiakra jellemző, itt az összes fegyverrel, robbanószerrel elkövetett öngyilkosság 91,2%-át jelenti. Az események életkor szerinti megoszlását a 284. és 285. TÁBLÁZAT tartalmazza. A vizsgált két időszak között jellemző különbség, hogy 1945–59 között a fegyverrel elkövetett öngyilkosságok 65,1%-a 40 év alatti korosztályban fordult elő, míg 1960-t követő időszakban csupán 44,1%-a. Az 1960 utáni időszakban a 31–40 éves korosztálynál a nők aránya kiugróan magas, 39,5%.

Az elkövetéshez használt fegyverfajtákat vizsgálva (283. TÁBLÁZAT), azt lehetett találni, hogy 88,9%-ban kézi lőfegyver volt az elkövetés eszköze, míg a katonai és vadászfegyverek aránya 4,5% körüli értéken volt.

Az évenkénti átlagos esetszámot a 288. TÁBLÁZAT tartalmazza. Ebből említést érdemel, hogy 1945–49 között 27,8 fegyverrel elkövetett öngyilkosság fordult elő évente, de 1950-től kezdve már ez 15–19 esemény/év értékre csökkent. 10 000 azonos nemű lakosra vetítve azt tapasztaljuk, hogy a férfiaknál előforduló esetek 7–9-szer gyakoribbak, mint nőknél.

Az 1945–49 közötti időszakban férfiaknál a 0,52 esemény/10 000 értéket találtunk, amely kiugróan magas. Ezt követően már 0,16-ról fokozatosan csökken, majd az 1990-es évektől kezdődően 0,2–0,19-es értéken található. Lényegében azt tapasztaltuk, hogy az 1950-es évektől kezdve az 1990-es évekig egy lassú, mérsékelt csökkenés volt, majd ezt követően egy hirtelen emelkedés mutatkozott.

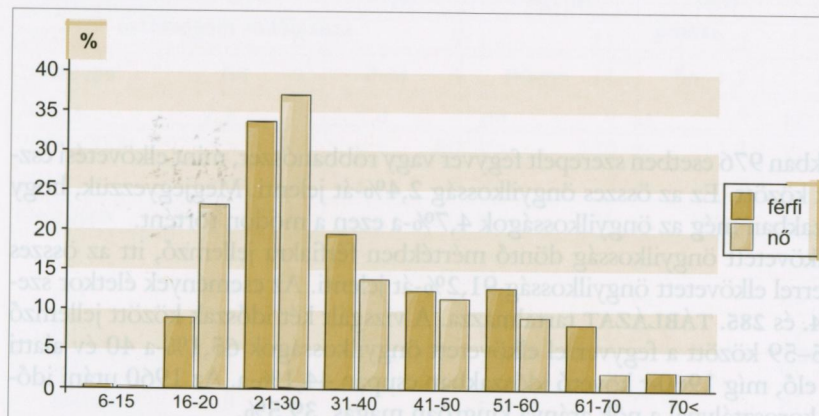
A 289. és 290. TÁBLÁZATban az életkor szerinti megoszlást tüntettük fel 1960–2010-ig 10 éves bontásban. A teljes időszakra jellemző, hogy a 20 és 60 év közötti korosztálynál fordul elő férfiaknál a legnagyobb számban fegyverrel elkövetett öngyilkosság.

Az alkoholfogyasztás szerepét vizsgálva (291. TÁBLÁZAT) az összes eset 62,7%-ában a szervezetben alkoholt nem lehetett kimutatni, viszonylag magas volt az enyhe, igen enyhe alkoholos befolyásoltságok aránya 13,5%, mely főleg nőkre jellemző. Ezt követően a középsúlyos befolyásoltságok aránya volt még magasabb, mely 6–7% körüli értéket mutat.

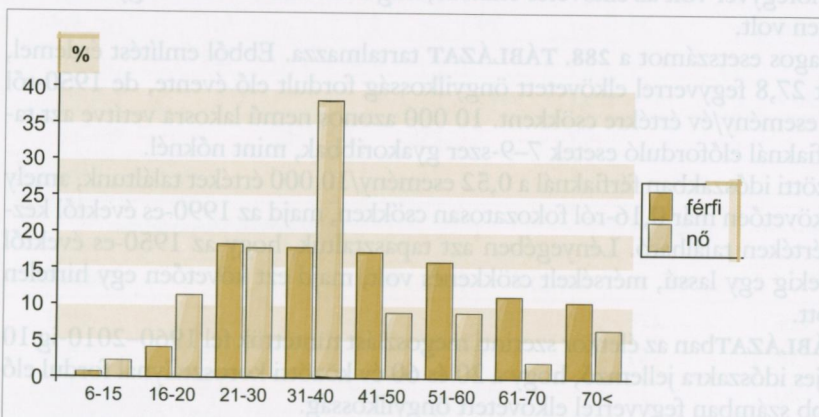
A fegyverrel elkövetett öngyilkosságok esetében szezonális ingadozást vagy eltérést nem lehetett találni, talán említést érdemel, hogy március és augusztus hónapokban a nőknél kiugróan magas értékek mutatkoztak (292. TÁBLÁZAT).

A halál bekövetkezésének helye szerinti bontásban (293. TÁBLÁZAT) látszik, hogy az esetek közel fele, nőknél háromnegyede lakásban következett be. Viszonylag magas azon esetek száma, amelyeknél még kórházi ellátásra volt lehetőség. Ez mind férfiak, mind nők esetében nagyjából egyforma arányban jelentkezett, és 21,29%-os gyakoriságot jelent. Aránylag magas volt a közterületen bekövetkező öngyilkosságok száma, illetőleg aránya, mely 15,25%-ot tett ki. Aránylag gyakori, főleg férfiaknál a munkahelyen elkövetett fegyveres öngyilkosság, amely 10,4%-os előfordulási gyakoriságot mutat.

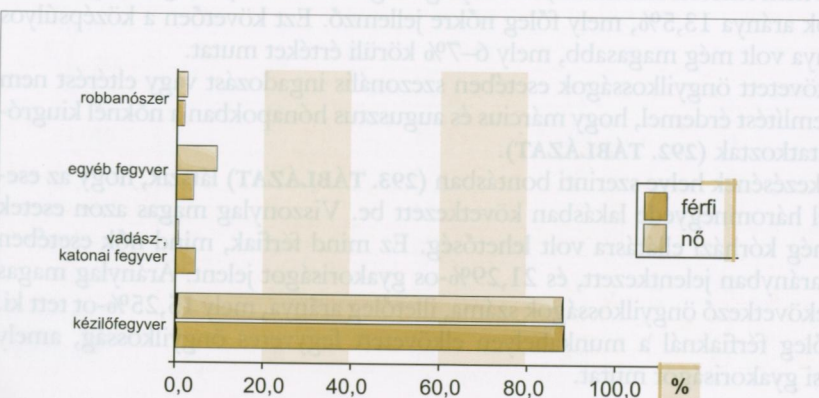
Lőfegyverrel elkövetett öngyilkosság miatt boncolt esetek (1945–2010)

181. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok
(1945–1959)

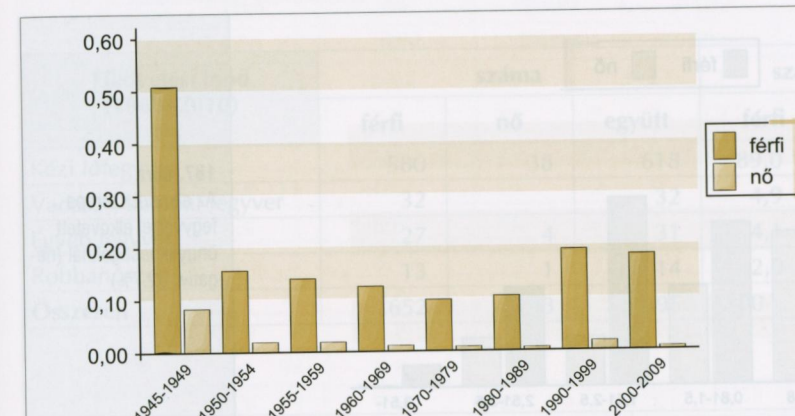

182. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok
(1960–2010)

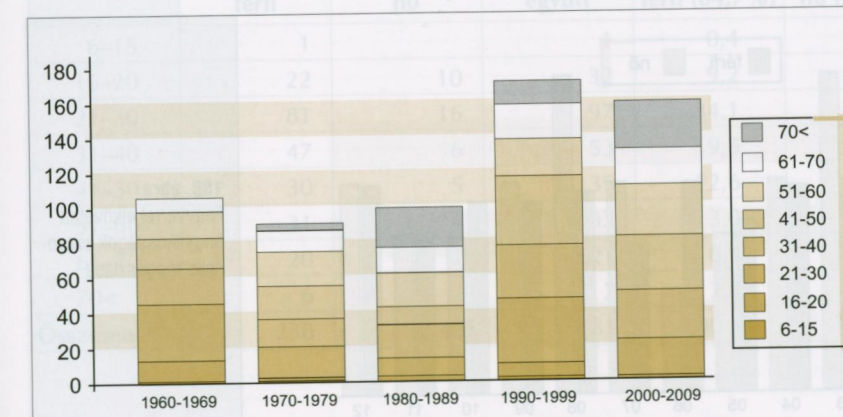

183. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok
fegyvernemenként
(1960–2010)

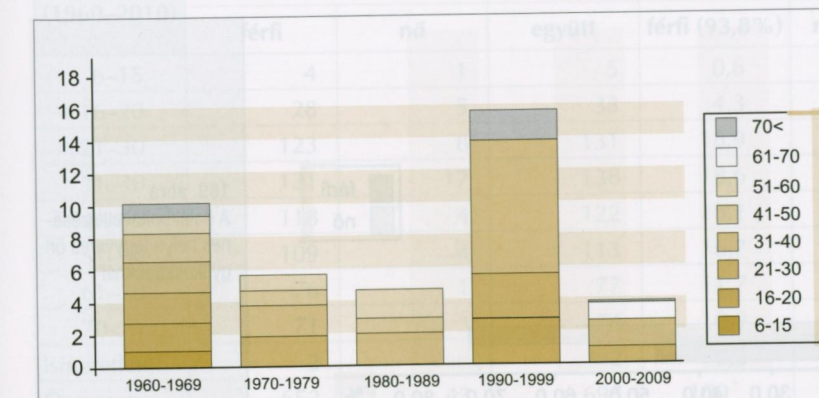
Fegyverrel elkövetett öngyilkosságok Budapestén 1945–2010 között

184. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok
100 000 lakosra

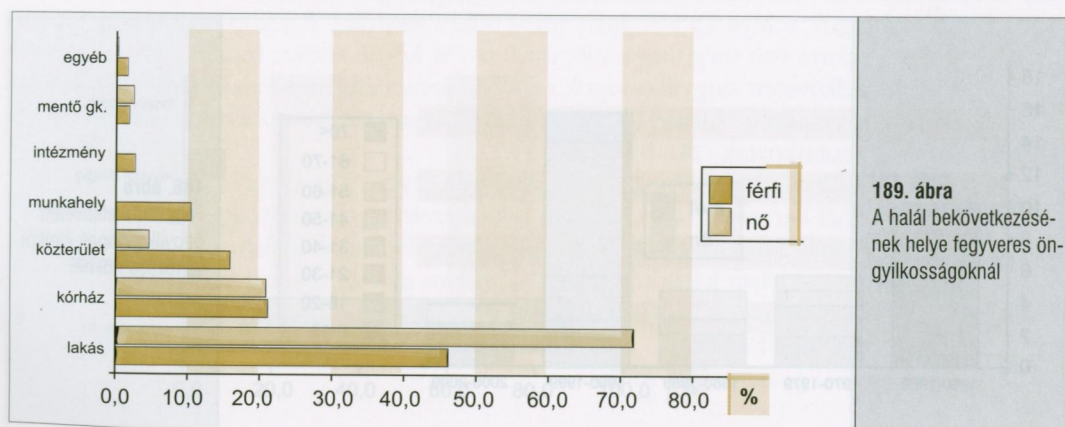
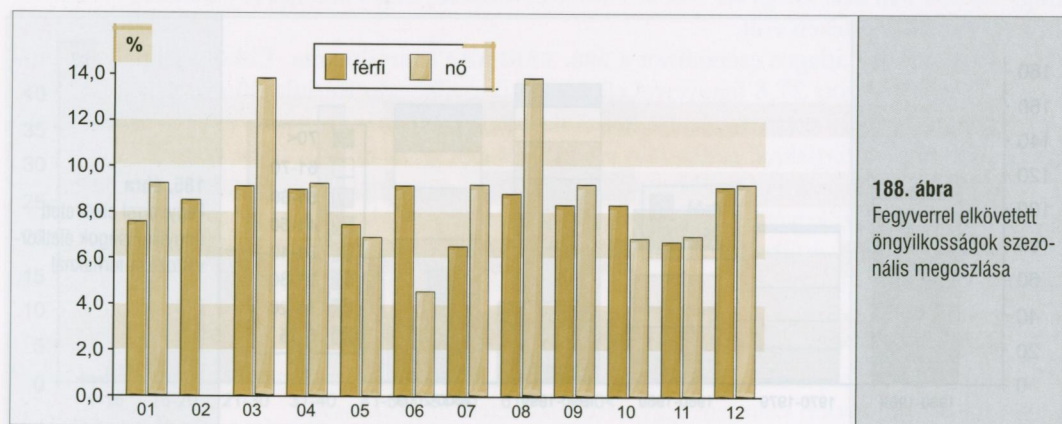
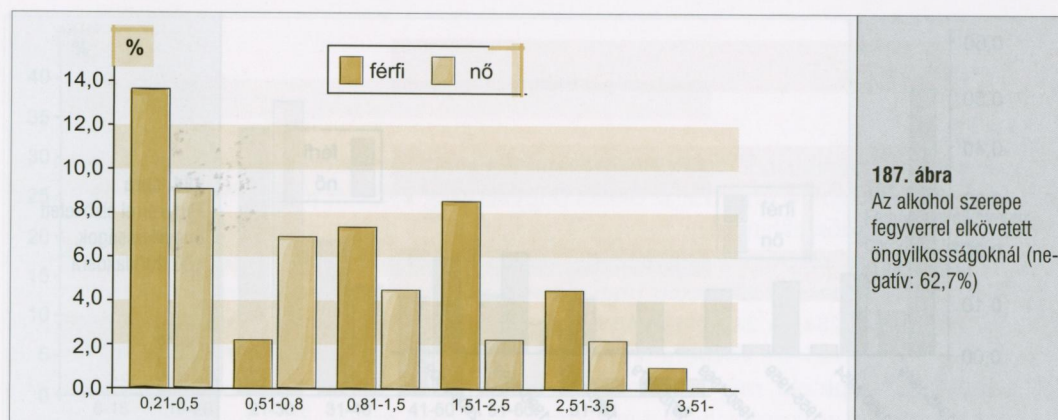

185. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok életkor-
változása férfiaknál

186. ábra
Fegyverrel elkövetett
öngyilkosságok életkor-
változása nőknél

Lőfegyverrel elkövetett öngyilkosság miatt bontott esetek (1945–2010)

Fegyverrel elkövetett öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

283. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Kézi lőfegyver	580	38	618	89,0	88,4	88,9
Vadász-, katonai fegyver	32		32	4,9		4,6
Egyéb fegyver	27	4	31	4,1	9,3	4,5
Robbanószer	13	1	14	2,0	2,3	2,0
Összesen	652	43	695	100	100	100

284. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi (84,7%)	nő (15,3%)	együtt
6–15	1		1	0,4		0,3
16–20	22	10	32	9,2	23,3	11,4
21–30	81	16	97	34,1	37,3	34,5
31–40	47	6	53	19,8	13,9	18,9
41–50	30	5	35	12,6	11,6	12,5
51–60	31	4	35	13,0	9,3	12,5
61–70	20	1	21	8,4	2,3	7,4
70<	6	1	7	2,5	2,3	2,5
Összesen	238	43	281	100	100	100

285. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi (93,8%)	nő (6,2%)	együtt
6–15	4	1	5	0,6	2,3	0,7
16–20	28	5	33	4,3	11,6	4,7
21–30	123	8	131	18,9	18,6	18,8
31–40	121	17	138	18,6	39,5	19,9
41–50	118	4	122	18,1	9,3	17,6
51–60	109	4	113	16,7	9,3	16,3
61–70	76	1	77	11,7	2,3	11,1
70<	71	3	74	10,9	7,0	10,6
Ismeretlen	2		2	0,3		0,3
Összesen	652	43	695	100	100	100

286. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	48	12	60	20,4	27,9	21,4
1946	17	6	23	7,1	13,9	8,2
1947	17	4	21	7,1	9,3	7,5
1948	11	2	13	4,4	4,7	4,6
1949	21	1	22	8,8	2,3	7,8
1945–1949	114	25	139	47,8	58,1	49,5
1950	19		19	8,0		6,8
1951	13	4	17	5,5	9,3	6,0
1952	19	3	22	8,0	7,0	7,8
1953	8	2	10	3,3	4,7	3,5
1954	5		5	2,1		1,8
1950–1954	64	9	73	26,9	21,0	25,9
1955	10	1	11	4,2	2,3	3,9
1956	13	1	14	5,5	2,3	5,0
1957	15	3	18	6,3	7,0	6,4
1958	13	1	14	5,5	2,3	5,0
1959	9	3	12	3,8	7,0	4,3
1955–1959	60	9	69	25,3	20,9	24,6
Összesen	238	43	281	100	100	100

287. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	17	3	20	2,6	7,0	2,9
1961	10	1	11	1,5	2,3	1,6
1962	11	1	12	1,7	2,3	1,7
1963	9		9	1,4		1,3
1964	11	3	14	1,7	7,0	2,0
1965	13		13	2,0		1,9
1966	12		12	1,8		1,7
1967	11		11	1,7		1,6
1968	9	2	11	1,4	4,7	1,6
1969	7	1	8	1,1	2,3	1,2
1960–1969	110	11	121	16,9	25,6	17,4
1970	10	1	11	1,5	2,3	1,6

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1971	13	1	14	2,0	2,3	2,0
1972	7		7	1,1		1,0
1973	6	2	8	0,9	4,7	1,2
1974	11		11	1,7		1,6
1975	11	1	12	1,7	2,3	1,7
1976	12		12	1,8		1,7
1977	9		9	1,4		1,3
1978	11	1	12	1,7	2,3	1,7
1979	6		6	0,9		0,9
1970–1979	96	6	102	14,7	14,0	14,7
1980	9		9	1,4		1,3
1981	12		12	1,8		1,7
1982	10		10	1,5		1,4
1983	10	1	11	1,5	2,3	1,6
1984	11	2	13	1,7	4,7	1,9
1985	7		7	1,1		1,0
1986	11	1	12	1,7	2,3	1,7
1987	11		11	1,7		1,6
1988	9		9	1,4		1,3
1989	13	1	14	2,0	2,3	2,0
1980–1989	103	5	108	15,8	11,6	15,5
1990	10	1	11	1,5	2,3	1,6
1991	12		12	1,8		1,7
1992	14	2	16	2,1	4,7	2,3
1993	12		12	1,8		1,7
1994	18	2	20	2,8	4,7	2,9
1995	23	1	24	3,5	2,3	3,5
1996	23	4	27	3,5	9,3	3,9
1997	27	5	32	4,1	11,6	4,6
1998	18	2	20	2,8	4,7	2,9
1999	21		21	3,2		3,0
1990–1999	178	17	195	27,3	39,5	28,1
2000	19		19	2,9		2,7
2001	13	1	14	2,0	2,3	2,0
2002	21		21	3,2		3,0
2003	25		25	3,8		3,6
2004	6	1	7	0,9	2,3	1,0
2005	15	1	16	2,3	2,3	2,3

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2006	12		12	1,8		1,7
2007	13		13	2,0		1,9
2008	14		14	2,1		2,0
2009	11		11	1,7		1,6
2000–2009	149	3	152	22,9	7,0	21,9
2010	16	1	17	2,5	2,3	2,4
Összesen	652	43	695	100	100	100

288. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	22,8	5,0	27,8	0,52	0,08	0,27
1950–1954	12,8	1,8	14,6	0,16	0,02	0,08
1955–1959	12,0	1,8	13,8	0,14	0,02	0,08
1960–1969	11,0	1,1	12,1	0,13	0,01	0,06
1970–1979	9,6	0,6	10,2	0,10	0,01	0,05
1980–1989	10,3	0,5	10,8	0,11	0,00	0,05
1990–1999	17,8	1,7	19,5	0,20	0,02	0,10
2000–2006	14,9	0,3	15,2	0,19	0,00	0,09

289. táblázat

Férfiak / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
6–15	1	1	0	2	0	4
16–20	13	2	3	8	2	28
21–30	33	19	11	39	21	123
31–40	22	17	19	32	31	121
41–50	18	18	11	40	31	118
51–60	15	21	21	22	30	109
61–70	8	12	14	20	22	76
70<	0	5	24	15	27	71
Ismeretlen	0	1	0	0	1	2
Összesen	110	96	103	178	165	652

290. táblázat

Nők / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
6–15	1					1
16–20	2			3		5
21–30	2	2		3	1	8
31–40	2	2	2	9	2	17
41–50	2	1	1			4
51–60	1	1	2			4
61–70					1	1
70<	1			2		3
Összesen	11	6	5	17	4	43

291. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	404	32	436	62,0	74,4	62,7
0,21–0,5	90	4	94	13,8	9,3	13,5
0,51–0,8	15	3	18	2,3	7,0	2,6
0,81–1,5	49	2	51	7,5	4,7	7,3
1,51–2,5	57	1	58	8,7	2,3	8,3
2,51–3,5	30	1	31	4,6	2,3	4,5
3,51–	7		7	1,1		1,0
Összesen	652	43	695	100	100	100

292. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	50	4	54	7,7	9,3	7,8
02	56		56	8,6		8,1
03	60	6	66	9,2	14,0	9,5
04	59	4	63	9,0	9,3	9,1
05	49	3	52	7,5	7,0	7,5
06	60	2	62	9,2	4,7	8,9
07	43	4	47	6,6	9,3	6,8
08	58	6	64	8,9	14,0	9,2
09	55	4	59	8,4	9,3	8,5

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
10	55	3	58	8,4	7,0	8,3
11	44	3	47	6,7	7,0	6,8
12	60	4	64	9,2	9,3	9,2
Ismeretlen	3		3	0,5		0,4
Összesen	652	43	695	100	100	100

293. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Lakás	304	31	335	46,63	72,09	48,20
Kórház	139	9	148	21,32	20,93	21,29
Közterület	104	2	106	15,95	4,65	15,25
Munkahely	68		68	10,43		9,78
Intézmény	17		17	2,61		2,45
Mentő gk.	11	1	12	1,69	2,33	1,73
Egyéb	9		9	1,38		1,29
Összesen	652	43	695	100	100	100

ÉGÉSSSEL, FORRÁZÁSSAL ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK

Az egészséssel, forrázással elkövetett öngyilkosság a vizsgált időszakban 270 alkalommal fordult elő, ami az összes öngyilkossági eset 0,66%-át jelenti. Férfiaknál nagyobb gyakorisággal 63%-ban, míg nőknél 37%-ban fordult elő. Úgy találtuk (294., 295. TÁBLÁZAT), hogy ez az öngyilkossági forma gyakorlatilag 20 éves kortól 70 éves korig, nagyjából egyenletesen, egyformán jelentkezett valamennyi korosztálynál. Talán a 40–50 év közötti korcsoport érdemel említést, mely meghaladja a többi életkori csoportot. 50 évnél idősebb nőknél magasabb arányban fordult elő ilyen módon történő öngyilkosság.

Évenként átlagosan 0,4 és 6,8 esetben lehetett ezt a formáját találni az öngyilkosságnak, úgy, hogy 1945-től egészen 1979-ig egyenletes növekedés mutatkozik, majd ezt követően mintegy 50%-os csökkenést láttunk.

A 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékekből kitűnik, hogy 1970-ig egy lassú emelkedés van, majd hirtelen emelkedést követően ismét fokozatos esetszám-csökkenést lehet tapasztalni. Kiemelkedően magasabb férfiak körében az ilyen módon történő öngyilkosság.

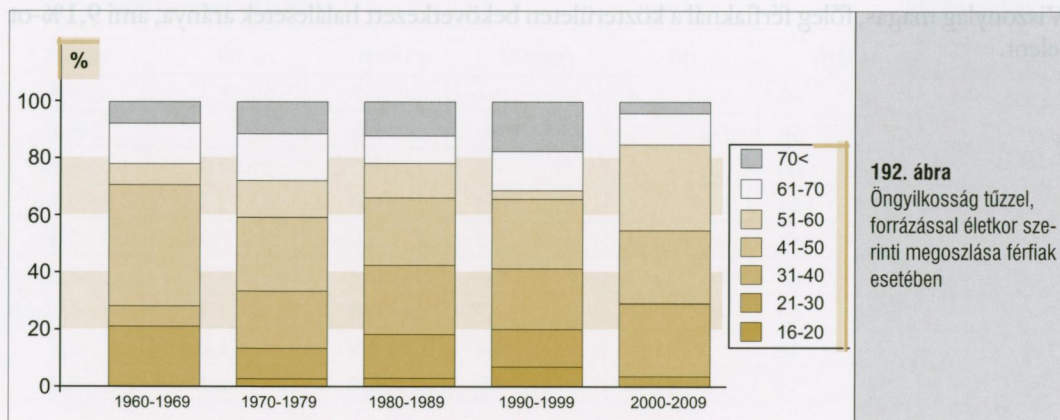
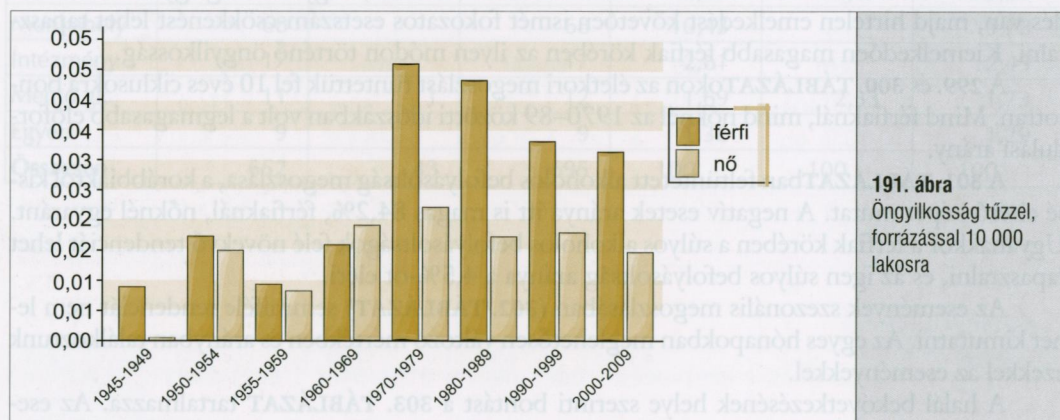
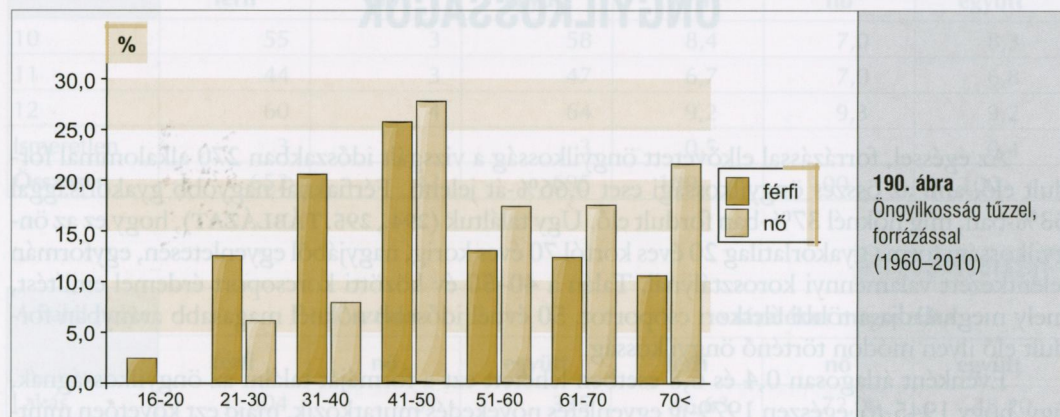
A 299. és 300. TÁBLÁZATokon az életkori megoszlást tüntettük fel 10 éves ciklusokra bontottan. Mind férfiaknál, mind nőknél az 1970–89 közötti időszakban volt a legmagasabb előfordulási arány.

A 301. TÁBLÁZATban feltüntetett alkoholos befolyásoltság megoszlása, a korábbiaktól kissé eltérő képet mutat. A negatív esetek aránya itt is magas 84,2%, férfiaknál, nőknél egyaránt. Ugyanakkor a férfiak körében a súlyos alkoholos befolyásoltságok felé növekvő tendenciát lehet tapasztalni, és az igen súlyos befolyásoltság aránya a 4,5%-ot eléri.

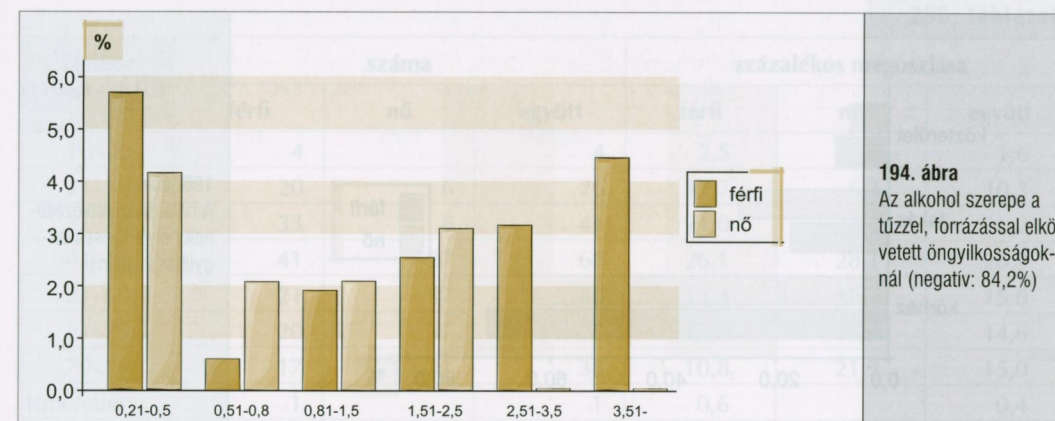
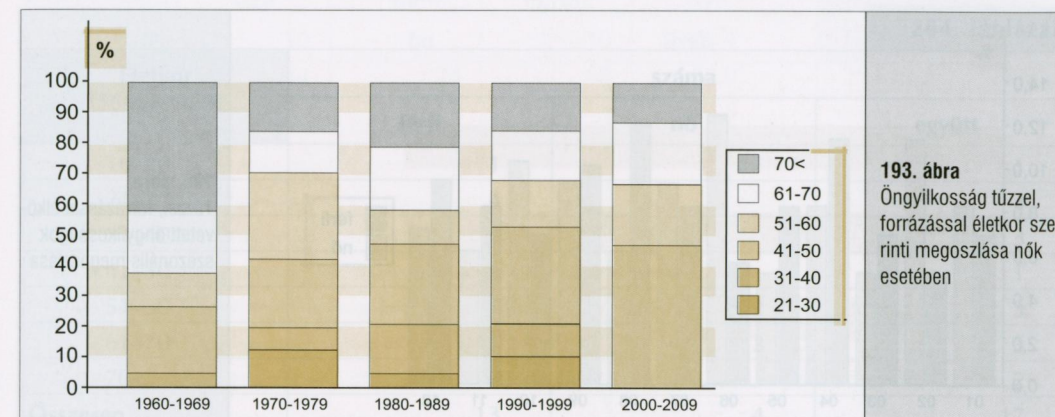
Az események szezonális megoszlásában (302. TÁBLÁZAT) semmiféle tendenciát nem lehet kimutatni. Az egyes hónapokban meglehetősen változó mértékben és arányban találkoztunk ezekkel az eseményekkel.

A halál bekövetkezésének helye szerinti bontást a 303. TÁBLÁZAT tartalmazza. Az esemény jellegéből adódóan, mintegy 2/3-uk, férfiaknál 72%, nőknél 65,6% kórházban következett be a halál. Az esetek 25%-ában a halál az orvosi ellátás nélkül, már a lakásban bekövetkezett. Viszonylag magas, főleg férfiaknál a közterületen bekövetkezett halálesetek aránya, ami 9,1%-ot jelent.

Önkezű égés, forrázás miatt boncolt esetek (1945–2010)

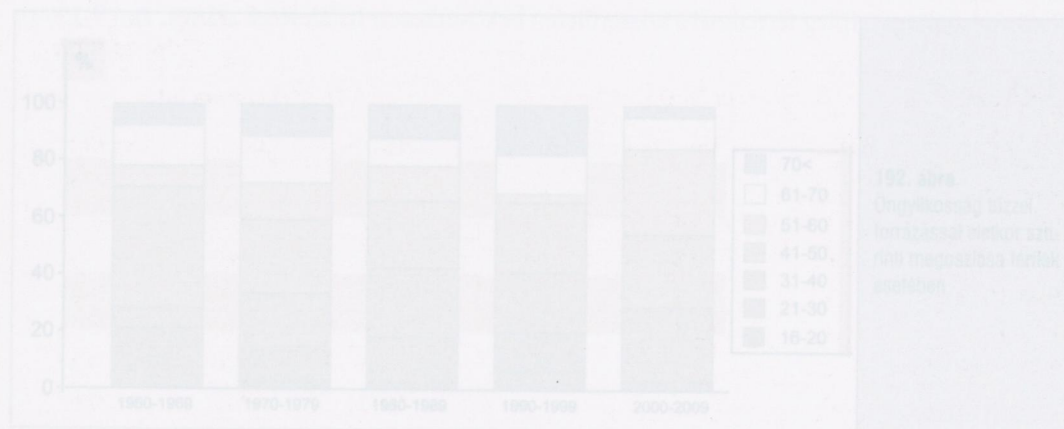
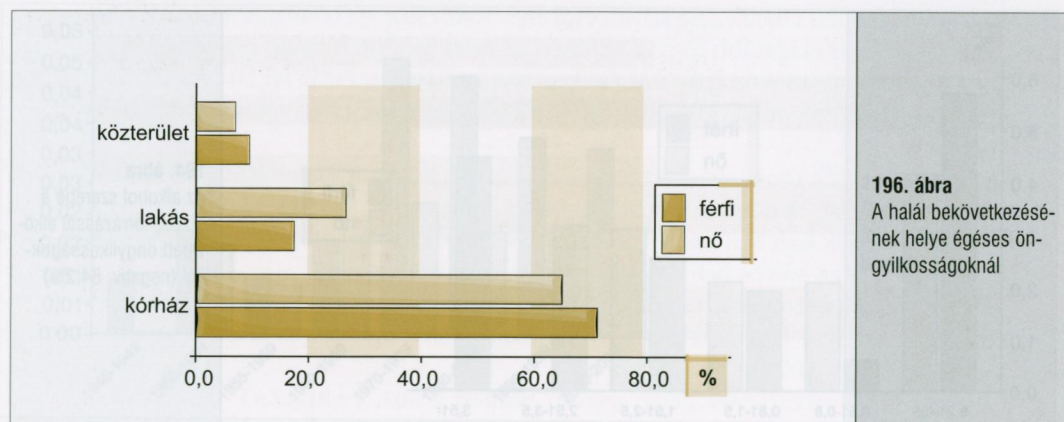
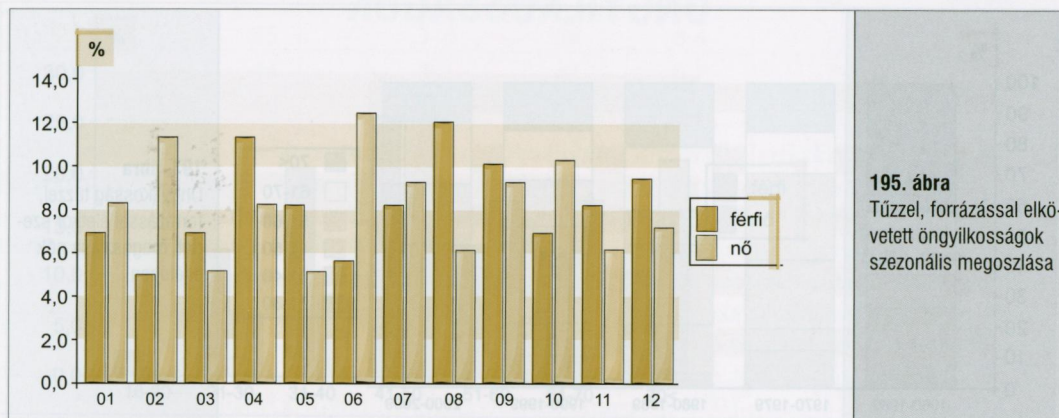

Tűzzel, forrázással öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945-1949	0,4		0,4	0,01		0,00
1950-1954	1,4	1,4	1,4	0,02	0,02	0,01
1955-1959	0,8	0,8	0,8	0,01	0,01	0,00
1960-1969	1,4	1,9	3,3	0,02	0,02	0,02
1970-1979	4,4	2,4	6,8	0,05	0,02	0,03
1980-1989	4,2	1,9	6,1	0,04	0,02	0,03
1990-1999	3,0	1,9	4,9	0,03	0,02	0,03
2000-2009	2,5	1,4	3,9	0,03	0,01	0,02

Önkezü égés, forrázás miatt bement esetek (1945–2010)

Tűzzel, forrázással öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

294. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma		
	férfi	nő	együtt
16–20	1		1
21–30	4		4
31–40	3		3
41–50	1		1
51–60	1	2	3
61–70	1	2	3
70<	2		2
Összesen	13	4	17

295. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
16–20	4		4	2,5		1,6
21–30	20	6	26	12,7	6,3	10,3
31–40	33	8	41	21,0	8,3	16,2
41–50	41	27	68	26,1	28,1	26,9
51–60	21	17	38	13,4	17,7	15,0
61–70	20	17	37	12,7	17,7	14,6
70<	17	21	38	10,8	21,9	15,0
Ismeretlen	1		1	0,6		0,4
Összesen	157	96	253	100	100	100

296. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	0,4		0,4	0,01		0,00
1950–1954	1,4	1,4	1,4	0,02	0,02	0,01
1955–1959	0,8	0,8	0,8	0,01	0,01	0,00
1960–1969	1,4	1,9	3,3	0,02	0,02	0,02
1970–1979	4,4	2,4	6,8	0,05	0,02	0,03
1980–1989	4,2	1,9	6,1	0,04	0,02	0,03
1990–1999	3,0	1,9	4,9	0,03	0,02	0,03
2000–2009	2,5	1,4	3,9	0,03	0,01	0,02

297. táblázat

Évek	száma		
	férfi	nő	együtt
1947	1		1
1948	1		1
1950		3	3
1951	1		1
1952	1		1
1953	3		3
1954	2		2
1956		1	1
1957	2		2
1958	2		2
Összesen	13	4	17

298. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960						
1961	2	1	3	1,3	1,0	1,2
1962	1		1	0,6		0,4
1963	2	2	4	1,3	2,1	1,6
1964	1	1	2	0,6	1,0	0,8
1965		2	2	0,0	2,1	0,8
1966	1	1	2	0,6	1,0	0,8
1967	2	1	3	1,3	1,0	1,2
1968	1	7	8	0,6	7,3	3,2
1969	4	4	8	2,5	4,2	3,2
1960–1969	14	19	33	8,9	19,8	13,0
1970	2	1	3	1,3	1,0	1,2
1971	2	4	6	1,3	4,2	2,4
1972	4	4	8	2,5	4,2	3,2
1973	6	1	7	3,8	1,0	2,8
1974	3	2	5	1,9	2,1	2,0
1975	3	1	4	1,9	1,0	1,6
1976	6		6	3,8	0,0	2,4
1977	5	4	9	3,2	4,2	3,6
1978	3	7	10	1,9	7,3	4,0

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1979	10		10	6,4		4,0
1970–1979	44	24	68	28,0	25,0	26,9
1980	4	1	5	2,5	1,0	2,0
1981	5	4	9	3,2	4,2	3,6
1982	6	2	8	3,8	2,1	3,2
1983		1	1	0,0	1,0	0,4
1984	2	3	5	1,3	3,1	2,0
1985	5		5	3,2		2,0
1986	3	1	4	1,9	1,0	1,6
1987	7	3	10	4,5	3,1	4,0
1988	4	2	6	2,5	2,1	2,4
1989	6	2	8	3,8	2,1	3,2
1980–1989	42	19	61	26,8	19,8	24,1
1990	4	4	8	2,5	4,2	3,2
1991	7	3	10	4,5	3,1	4,0
1992	7	4	11	4,5	4,2	4,3
1993	4	1	5	2,5	1,0	2,0
1994	1	2	3	0,6	2,1	1,2
1995	1	2	3	0,6	2,1	1,2
1996	2	1	3	1,3	1,0	1,2
1997		1	1	0,0	1,0	0,4
1998	1	1	2	0,6	1,0	0,8
1999	3		3	1,9		1,2
1990–1999	30	19	49	19,1	19,8	19,4
2000	6	2	8	3,8	2,1	3,2
2001	1		1	0,6		0,4
2002	1	1	2	0,6	1,0	0,8
2003	2	2	4	1,3	2,1	1,6
2004	5	3	8	3,2	3,1	3,2
2005	1		1	0,6		0,4
2006	3	2	5	1,9	2,1	2,0
2007	2	2	4	1,3	2,1	1,6
2008	2	1	3	1,3	1,0	1,2
2009	2	1	3	1,3	1,0	1,2
2000–2009	25	14	39	15,9	14,6	15,4
2010	2	1	3	1,3	1,0	1,2
Összesen	157	96	253	100	100	100

299. táblázat

Férfiak / Időszak / Életkor	száma			százalékos megoszlása		
	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
16–20		1	1	2		4
21–30	3	5	7	4	1	20
31–40	1	9	10	6	7	33
41–50	6	11	10	7	7	41
51–60	1	6	5	1	8	21
61–70	2	7	4	4	3	20
70<	1	5	5	5	1	17
Ismeretlen				1		1
Összesen	14	44	42	30	27	157

300. táblázat

Nők / Időszak / Életkor	száma			százalékos megoszlása		
	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
21–30		3	1	2		6
31–40	1	2	3	2		8
41–50	4	5	5	6	7	27
51–60	2	7	2	3	3	17
61–70	4	3	4	3	3	17
70<	8	4	4	3	2	21
Összesen	19	24	19	19	15	96

301. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	128	85	213	81,5	88,5	84,2
0,21–0,5	9	4	13	5,7	4,2	5,1
0,51–0,8	1	2	3	0,6	2,1	1,2
0,81–1,5	3	2	5	1,9	2,1	2,0
1,51–2,5	4	3	7	2,5	3,1	2,8
2,51–3,5	5		5	3,2		2,0
3,51–	7		7	4,5		2,8
Összesen	157	96	253	100	100	100

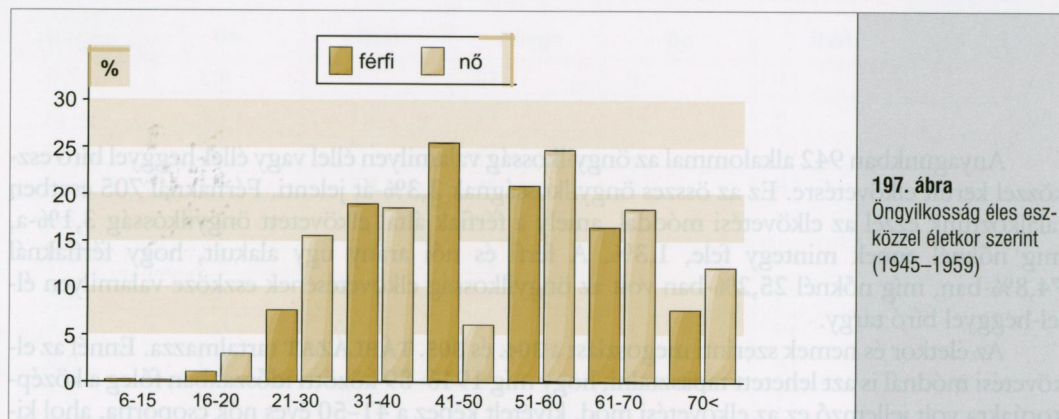
302. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	11	8	19	7,0	8,3	7,5
02	8	11	19	5,1	11,5	7,5
03	11	5	16	7,0	5,2	6,3
04	18	8	26	11,5	8,3	10,3
05	13	5	18	8,3	5,2	7,1
06	9	12	21	5,7	12,5	8,3
07	13	9	22	8,3	9,4	8,7
08	19	6	25	12,1	6,3	9,9
09	16	9	25	10,2	9,4	9,9
10	11	10	21	7,0	10,4	8,3
11	13	6	19	8,3	6,3	7,5
12	15	7	22	9,6	7,3	8,7
Összesen	157	96	253	100	100	100

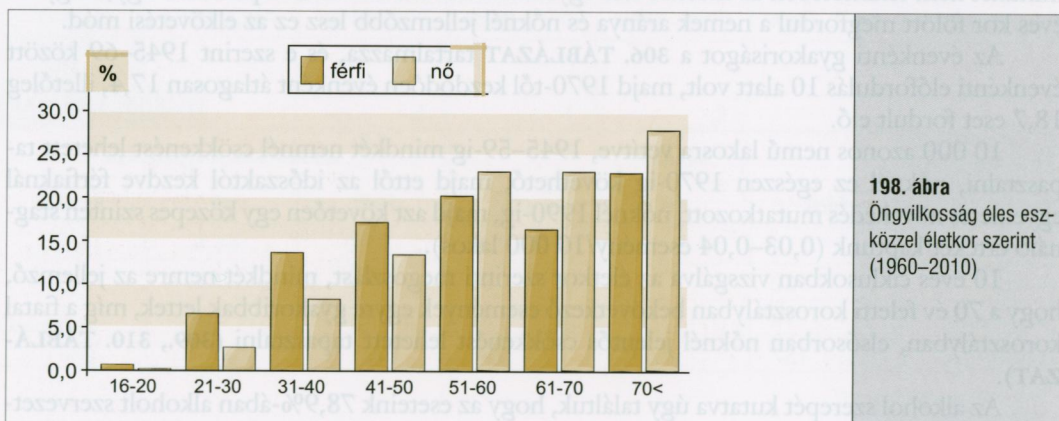
303. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Kórház	113	63	176	72,0	65,6	69,6
Lakás	28	26	54	17,8	27,1	21,3
Közterület	16	7	23	10,2	7,3	9,1
Összesen	157	96	253	100	100	100

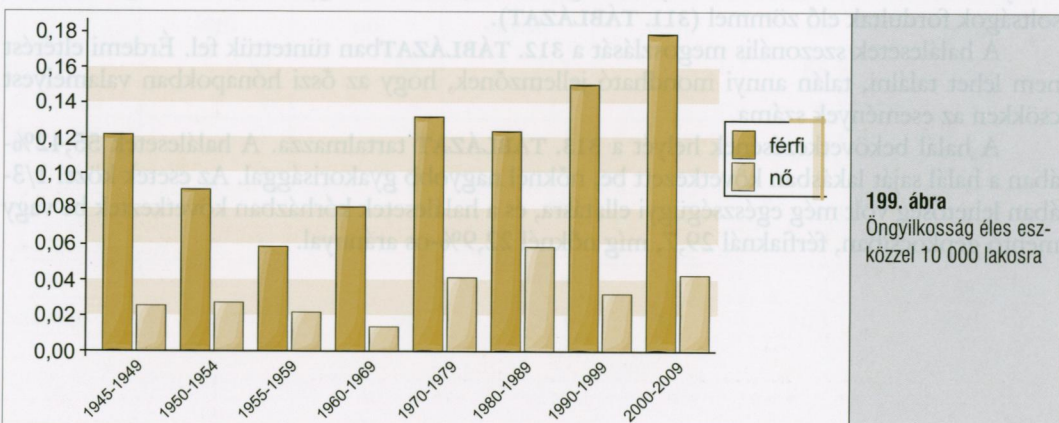
Éles eszközzel elkövetett öngyilkosság miatt boncolt esetek (1945–2010)

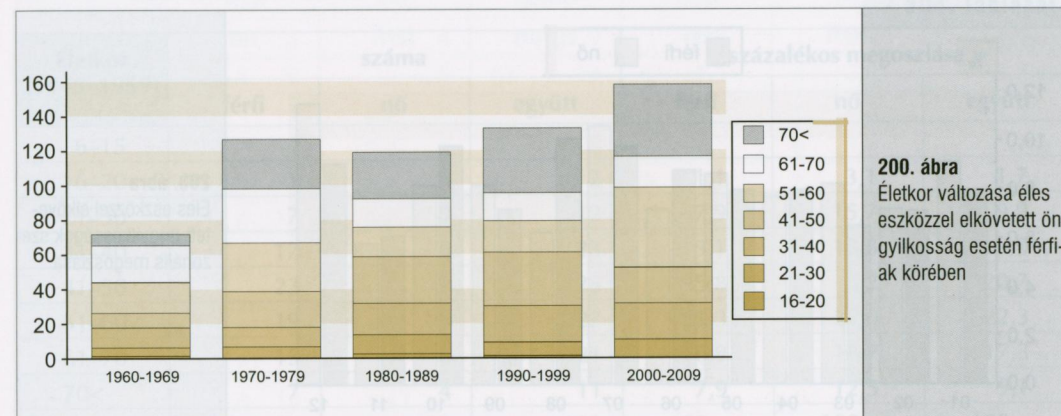
197. ábra
Öngyilkosság éles eszközzel életkor szerint (1945–1959)

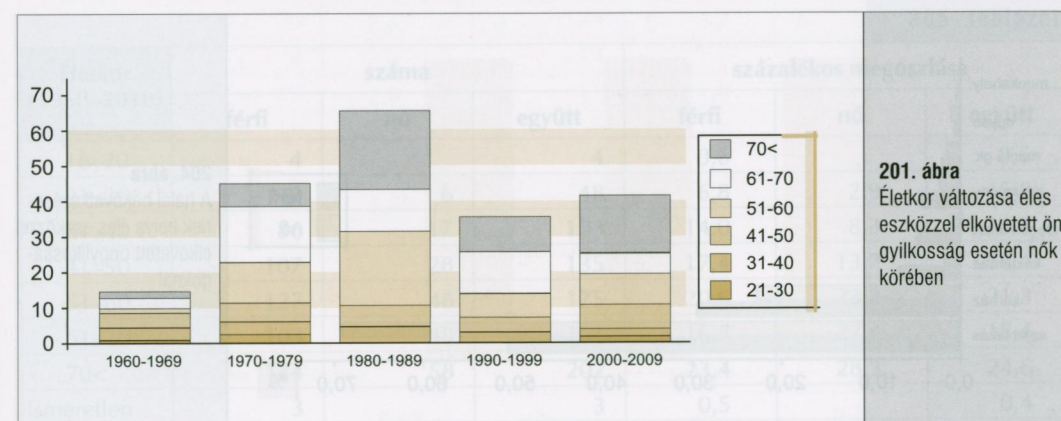
198. ábra
Öngyilkosság éles eszközzel életkor szerint (1960–2010)

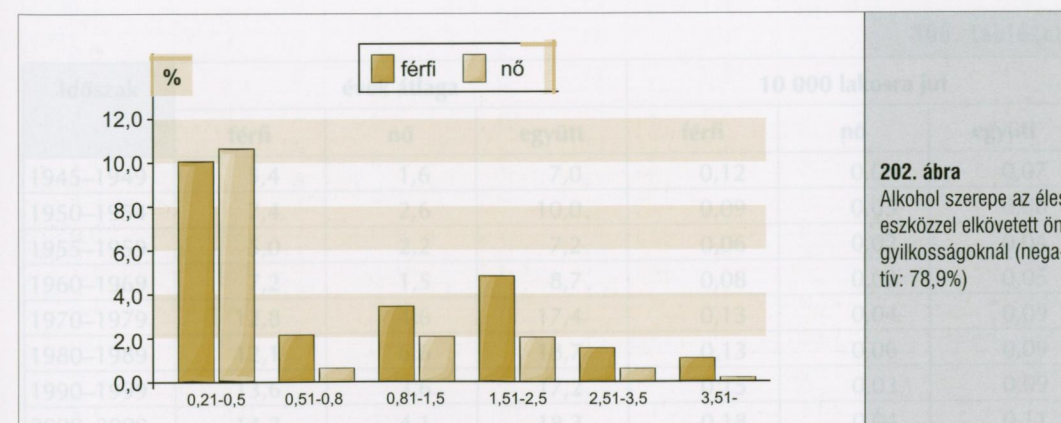
199. ábra
Öngyilkosság éles eszközzel 10 000 lakosra

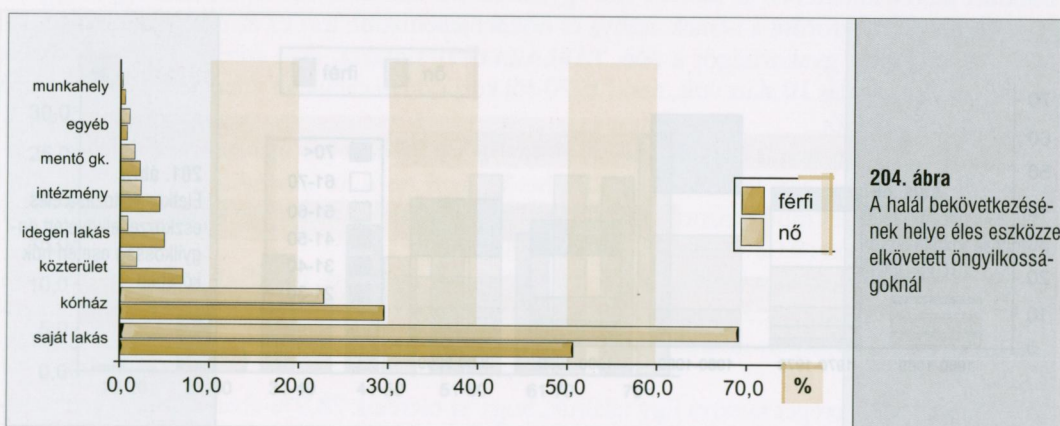
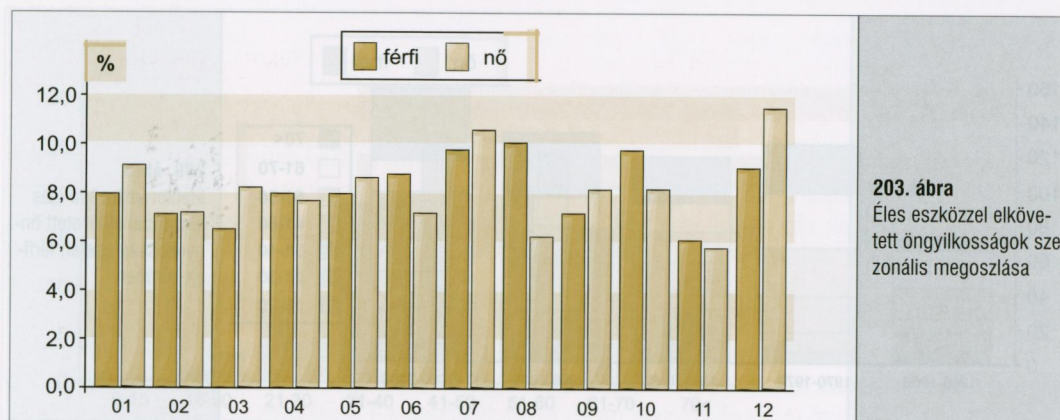
200. ábra
Életkor változása éles eszközzel elkövetett öngyilkosság esetén férfiak körében

201. ábra
Életkor változása éles eszközzel elkövetett öngyilkosság esetén nők körében

202. ábra
Alkohol szerepe az éles eszközzel elkövetett öngyilkosságoknál (negatív: 78,9%)

Éles eszközzel öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

304. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15						
16–20	1	1	2	1,1	3,1	1,7
21–30	7	5	12	7,9	15,7	9,9
31–40	17	6	23	19,1	18,8	19,0
41–50	23	2	25	25,8	6,2	20,7
51–60	19	8	27	21,3	25,0	22,3
61–70	15	6	21	16,9	18,7	17,3
70<	7	4	11	7,9	12,5	9,1
Összesen	89	32	121	100	100	100

305. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
16–20	4		4	0,6		0,5
21–30	42	6	48	6,8	2,9	5,8
31–40	86	17	103	14,0	8,3	12,5
41–50	107	28	135	17,4	13,7	16,4
51–60	127	48	175	20,6	23,4	21,3
61–70	103	48	151	16,7	23,4	18,4
70<	144	58	202	23,4	28,3	24,6
Ismeretlen	3		3	0,5		0,4
Összesen	616	205	821	100	100	100

306. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	5,4	1,6	7,0	0,12	0,03	0,07
1950–1954	7,4	2,6	10,0	0,09	0,03	0,06
1955–1959	5,0	2,2	7,2	0,06	0,02	0,04
1960–1969	7,2	1,5	8,7	0,08	0,02	0,05
1970–1979	12,8	4,6	17,4	0,13	0,04	0,09
1980–1989	12,1	6,6	18,7	0,13	0,06	0,09
1990–1999	13,6	3,6	17,2	0,15	0,03	0,09
2000–2009	14,2	4,1	18,3	0,18	0,04	0,11

307. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	8	2	10	9	6,3	8,3
1946	3		3	3,4		2,4
1947	6		6	6,7		5,0
1948	5	5	10	5,6	15,6	8,3
1949	5	1	6	5,6	3,1	5,0
1945–1949	27	8	35	30,3	25,0	29,0
1950	7	1	8	7,9	3,1	6,6
1951	7	3	10	7,9	9,3	8,2
1952	5	5	10	5,6	15,5	8,3
1953	10	2	12	11,2	6,3	9,8
1954	8	2	10	9,0	6,3	8,3
1950–1954	37	13	50	41,6	40,5	41,2
1955	4	2	6	4,5	6,3	5,0
1956	5	1	6	5,6	3,1	5,0
1957	4	2	6	4,5	6,3	5,0
1958	5	3	8	5,6	9,4	6,6
1959	7	3	10	7,9	9,4	8,2
1955–1959	25	11	36	28,1	34,5	29,8
Összesen	89	32	121	100	100	100

308. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	11		11	1,8		1,3
1961	10	2	12	1,6	1,0	1,5
1962	5		5	0,8		0,6
1963	5	3	8	0,8	1,5	1,0
1964	9	1	10	1,5	0,5	1,2
1965	5	4	9	0,8	2,0	1,1
1966	5		5	0,8		0,6
1967	6	1	7	1,0	0,5	0,9
1968	7	2	9	1,1	1,0	1,1
1969	9	2	11	1,5	1,0	1,3
1960–1969	72	15	87	11,7	7,3	10,6
1970	9	3	12	1,5	1,5	1,5
1971	14	1	15	2,3	0,5	1,8

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1972	5	4	9	0,8	2,0	1,1
1973	9	5	14	1,5	2,4	1,7
1974	11	8	19	1,8	3,9	2,3
1975	17	8	25	2,8	3,9	3,0
1976	11	3	14	1,8	1,5	1,7
1977	17	4	21	2,8	2,0	2,6
1978	20	9	29	3,2	4,4	3,5
1979	15	1	16	2,4	0,5	1,9
1970–1979	128	46	174	20,8	22,4	21,2
1980	11	8	19	1,8	3,9	2,3
1981	14	5	19	2,3	2,4	2,3
1982	10	6	16	1,6	2,9	1,9
1983	19	6	25	3,1	2,9	3,0
1984	20	8	28	3,2	3,9	3,4
1985	9	5	14	1,5	2,4	1,7
1986	10	2	12	1,6	1,0	1,5
1987	10	8	18	1,6	3,9	2,2
1988	9	9	18	1,5	4,4	2,2
1989	9	9	18	1,5	4,4	2,2
1980–1989	121	66	187	19,6	32,2	22,8
1990	16	1	17	2,6	0,5	2,1
1991	21	6	27	3,4	2,9	3,3
1992	12	1	13	1,9	0,5	1,6
1993	15	7	22	2,4	3,4	2,7
1994	13	5	18	2,1	2,4	2,2
1995	14	5	19	2,3	2,4	2,3
1996	10	3	13	1,6	1,5	1,6
1997	15	3	18	2,4	1,5	2,2
1998	8	3	11	1,3	1,5	1,3
1999	12	2	14	1,9	1,0	1,7
1990–1999	136	36	172	22,1	17,6	21,0
2000	8	3	11	1,3	1,5	1,3
2001	11	5	16	1,8	2,4	1,9
2002	13	6	19	2,1	2,9	2,3
2003	19	1	20	3,1	0,5	2,4
2004	12	3	15	1,9	1,5	1,8
2005	20	3	23	3,2	1,5	2,8
2006	11	8	19	1,8	3,9	2,3

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2007	7	7	14	1,1	3,4	1,7
2008	25	4	29	4,1	2,0	3,5
2009	16	1	17	2,6	0,5	2,1
2000–2009	142	41	183	23,1	20,0	22,3
2010	17	1	18	2,8	0,5	2,2
Összesen	616	205	821	100	100	100

309. táblázat

Férfiak / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
16–20	1		2	1		4
21–30	5	7	12	8	10	42
31–40	12	11	19	22	22	86
41–50	9	21	25	31	21	107
51–60	17	28	18	18	46	127
61–70	21	32	16	16	18	103
70<	7	29	28	38	42	144
Ismeretlen			1	2		3
Összesen	72	128	121	136	159	616

310. táblázat

Nők / Időszak / Életkor	1960–1969	1970–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2010	együtt
21–30	1	3			2	6
31–40	4	3	5	3	2	17
41–50	4	6	6	5	7	28
51–60	1	11	21	6	9	48
61–70	3	16	12	12	5	48
70<	2	7	22	10	17	58
Ismeretlen						
Összesen	15	46	66	36	42	205

311. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	475	173	648	77,1	84,4	78,9
0,21–0,5	62	22	84	10,1	10,7	10,2
0,51–0,8	13	1	14	2,1	0,5	1,7
0,81–1,5	21	4	25	3,4	2,0	3,0
1,51–2,5	30	4	34	4,9	2,0	4,1
2,51–3,5	9	1	10	1,5	0,5	1,2
3,51–	6		6	1,0		0,7
Összesen	616	205	821	100	100	100

312. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	50	19	69	8,1	9,3	8,4
02	45	15	60	7,3	7,3	7,3
03	41	17	58	6,7	8,3	7,1
04	50	16	66	8,1	7,8	8,0
05	50	18	68	8,1	8,8	8,3
06	55	15	70	8,9	7,3	8,5
07	61	22	83	9,9	10,7	10,1
08	63	13	76	10,2	6,3	9,3
09	45	17	62	7,3	8,3	7,6
10	61	17	78	9,9	8,3	9,5
11	38	12	50	6,2	5,9	6,1
12	57	24	81	9,3	11,7	9,9
Összesen	616	205	821	100	100	100

nincs. 70 éves kor feletiekkel az összes eset 8,4%-ában fordult elő és jellemzően nőknél nagyobb gyakorisággal, 13,2%, szemben a férfiak 6,8%-os arányával.

Az évenkénti előfordulásokat a 320. TÁBLÁZAT mutatja 1945–59 közötti időszakban, míg az 1960–2010 közötti éveket a 321. TÁBLÁZATban láthatjuk fel.

Azt lehetett megállapítani, hogy férfiaknál a 1945–49 években, évente átlagosan 18,4 eset fordult elő, 1960-ban 41,9, innen fokozatosan, 1999-ig emelkedett az előfordulás 70 eseménnyre évente, majd egy közel 10%-os csökkenést lehetett észlelni, férfiak esetében. A nőknél 1945–69-ig növekedés volt 12,8 eseménnyel/évről 60,1 eseménnyel/évre, majd onnan 33,4-re csökkent 2010-re.

10 000 azonos nemű lakosra vetítve 1945–60-ig egy alacsonyabb szinten, egyenletes előfordulás volt, majd 1960-tól fokozatos emelkedést lehetett tapasztalni, mind férfiak, mind nők körében, amely a 1970-es évek elejéig tartott. Ezt követően egy enyhe csökkenés mutatkozik, el-

313. táblázat

A halál helyes	száma		együtt	százalékos megoszlása		
	férfi	nő		férfi	nő	együtt
Saját lakás	313	142	455	50,81	69,27	55,42
Kórház	183	47	230	29,71	22,93	28,01
Közterület	44	4	48	7,14	1,95	5,85
Idegen lakás	30	2	32	4,87	0,98	3,90
Intézmény	27	5	32	4,38	2,44	3,90
Mentő gk.	13	3	16	2,11	1,46	1,95
Egyéb	4	2	6	0,65	0,98	0,73
Munkahely	2		2	0,32		0,24
Összesen	616	205	821	100	100	100

„TOMPA TÁRGGYAL” ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK

Tompa tárggyal, magasból leugrással vagy mozgó objektum elé ugrással elkövetett öngyilkosság anyagunkban 5916 esetben fordul elő, ami az összes öngyilkossági eset 14,54%-a. Férfiaknál nagyobb gyakorisággal 57,85%-ban, míg nőknél 42,15%-ban volt az öngyilkosságnak ez a választott formája. Az öngyilkosságot elkövetett összes férfi közül 15,1%, míg nőknél 13,86% választotta ezt az öngyilkossági formát.

Az események döntő része magasból való leugrás formájában valósult meg ez 1960–2010 között 4128 esetet jelent, ami az összes esemény 78,1%-a volt. A mozgó jármű elé ugrással 1081 esetben követtek el öngyilkosságot, ami az összes esemény 20,5%-át jelenti (314. TÁBLÁZAT).

Az életkor és nemek szerinti megoszlást a 315. és 316. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Erre az elkövetési módra is jellemző, mint a korábban már tárgyalt öngyilkossági formákra, hogy 1945–59 között, főleg a 20–60 éves korosztálynál halmozódtak az esetek és a 70 éves kor fölöttieknél egy határozottan csökkenés volt. Ugyanakkor 1960–2010 között azt tapasztaltuk, hogy a 20 éves kortól, egészen a 70 éves korig viszonylag egyenletesen magas az előfordulás aránya és idős korban, elsősorban nőknél, kifejezett emelkedést lehet megfigyelni.

Az elkövetési mód jellege szerint részletezve a 317. TÁBLÁZATban található, a közelebből meg nem határozott tompa tárggyal történő elkövetési mód, amely 77 esetben fordult elő. Jellemzően a fiatal felnőtt kortól, munkaképes korúak között fordul elő legnagyobb gyakorisággal és jellemzően idős korban, 70 év fölött, a nőknél az arány 43,5%-ot jelent, szemben a férfiak 7,4%-ával (317. TÁBLÁZAT).

A magasból való leugrások életkor és nem szerinti bontását a 318. TÁBLÁZAT tartalmazza. Összesen 4128 eset fordult elő. Itt is azt láttuk, hogy 20 éves kortól 70 éves korig átlagosan 12–14%-os gyakorisággal jelentkezett, nőknél kissé magasabb arányban. 70 éves kor fölött, mindkét nemnél magas előfordulási arányt lehet találni, férfiaknál 21,1%, nőknél 24%-ban.

A mozgó objektummal (gépjármű, vonat, villamos) elkövetett öngyilkosságoknál (319. TÁBLÁZAT), fiatal korban alacsony előfordulás van, míg 21–30 éves korban meglehetősen magas 20,9%, itt a férfiak aránya jelentősen meghaladja a nőkéét. Majd azt követően a 70 éves korig 10–15% között mozgó arányt lehet tapasztalni, általában a nemek között lényeges különbség nincs. 70 éves kor fölöttieknek az összes eset 8,4%-ában fordult elő és jellemzően nőknél nagyobb gyakorisággal, 13,2%, szemben a férfiak 6,8%-os arányával.

Az évenkénti előfordulásokat a 320. TÁBLÁZAT mutatja 1945–59 közötti időszakban, míg az 1960–2010 közötti éveket a 321. TÁBLÁZATban tüntettük fel.

Azt lehetett megállapítani, hogy férfiaknál a 1945–49 években, évente átlagosan 18,4 eset fordult elő, 1960-ban 41,9, innen fokozatosan, 1999-ig emelkedett az előfordulás 70 eseményre évente, majd egy közel 10%-os csökkenést lehetett észlelni, férfiak esetében. A nőknél 1945–69-ig növekedés volt 12,8 esemény/évről 60,1 esemény/évre, majd onnan 33,4-re csökkent 2010-re.

10 000 azonos nemű lakosra vetítve 1945–60-ig egy alacsonyabb szinten, egyenletes előfordulás volt, majd 1960-tól fokozatos emelkedést lehetett tapasztalni, mind férfiak, mind nők körében, amely a 1970-es évek elejéig tartott. Ezt követően egy enyhe csökkenés mutatkozik, el-

sősorban a nők körében. Valamennyi időszakban férfiaknál az előfordulás gyakorisága meghaladta a nőknél tapasztalt értéket (323. TÁBLÁZAT).

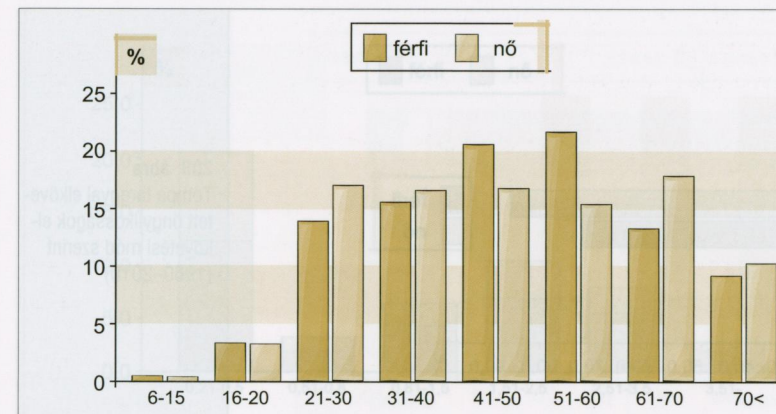
Az alkohol szerepét vizsgálva (324., 325. TÁBLÁZAT) azt lehetett találni, hogy negatív, ill. 0,5 ezrelék alatti alkohol értékek voltak az összes esemény 83,7%-ában. Aránylag magas az 1,5–2,5 ezrelék közötti enyhe alkoholos befolyásoltságok értéke, mely férfiaknál 7%, nőknél 3,3% volt.

A 326. TÁBLÁZATban részleteztük az egyes elkövetési módokhoz tartozó alkoholértéket, külön férfiak és nők esetében. Mindkét nemből azt lehet megállapítani, hogy az enyhe-közepes alkoholos befolyásoltság volt jellemző ezekre az elkövetési módokra.

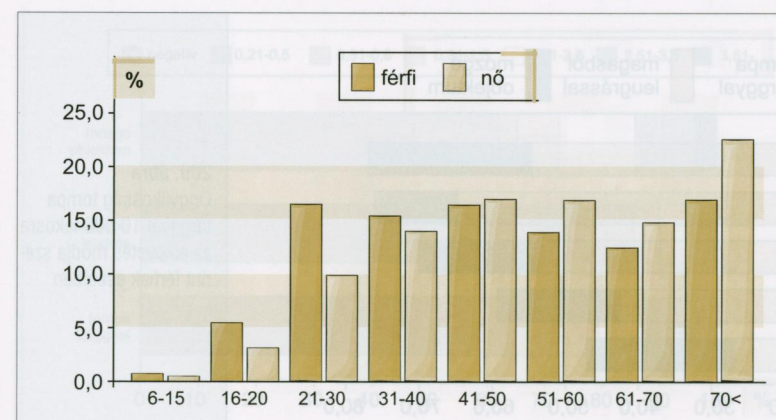
Az események szezonális megoszlását a 327. TÁBLÁZAT tartalmazza és lényegében ezen öngyilkossági formánál szezonális ingadozást igazán nem lehet kimutatni, minimális szaporodása van az eseményeknek a nyári hónapokban, de tulajdonképpen ez nem tekinthető jellemzőnek.

A 328. TÁBLÁZATban az egyes elkövetési formákra vonatkozóan foglaltuk össze a havonkénti előfordulást, de ilyen értelemben sem lehet jellemző különbséget kimutatni.

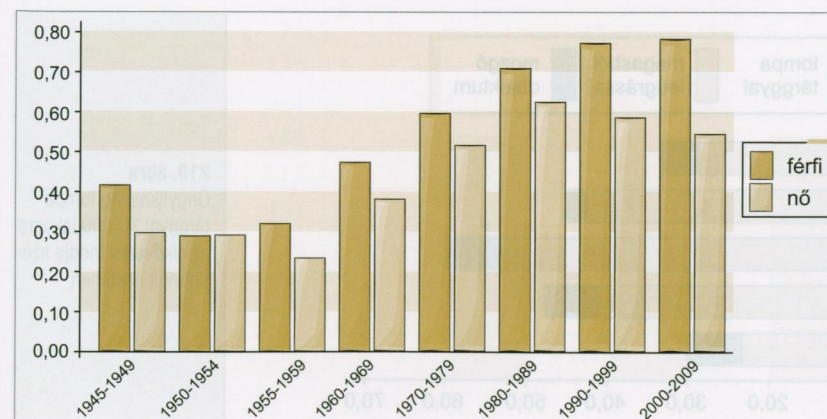
Tompa tárgyjal elkövetett öngyilkosság miatt boncolt esetek (1945–2010)

205. ábra
Tompa tárgyjal elkövetett öngyilkosságok (1945–1959)

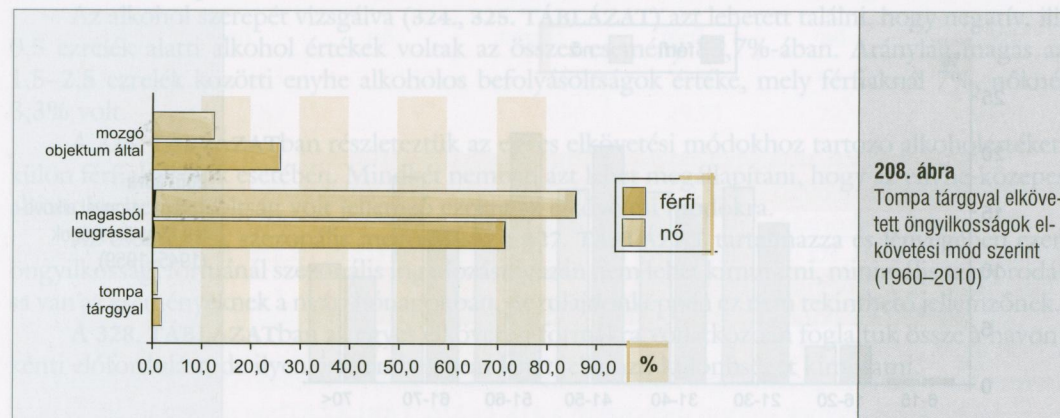

206. ábra
Tompa tárgyjal elkövetett öngyilkosságok (1960–2010)

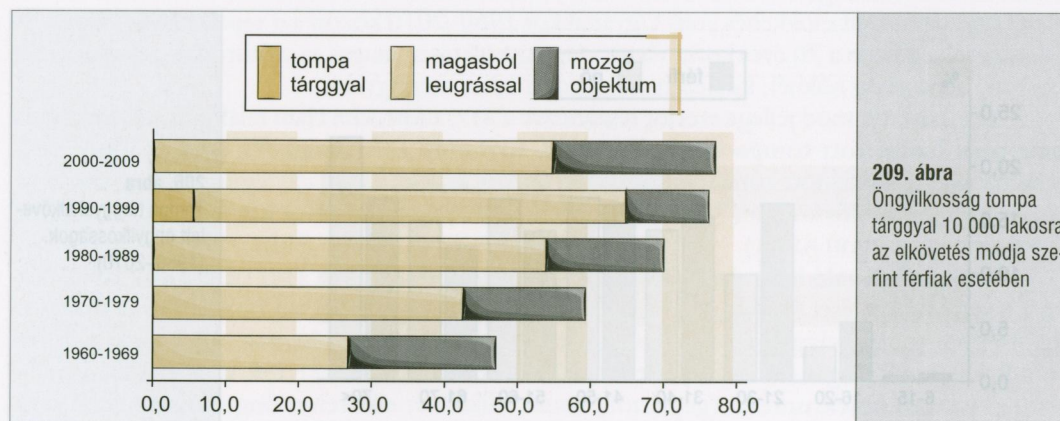

207. ábra
Öngyilkosság tompa tárgyjal 10 000 lakosra

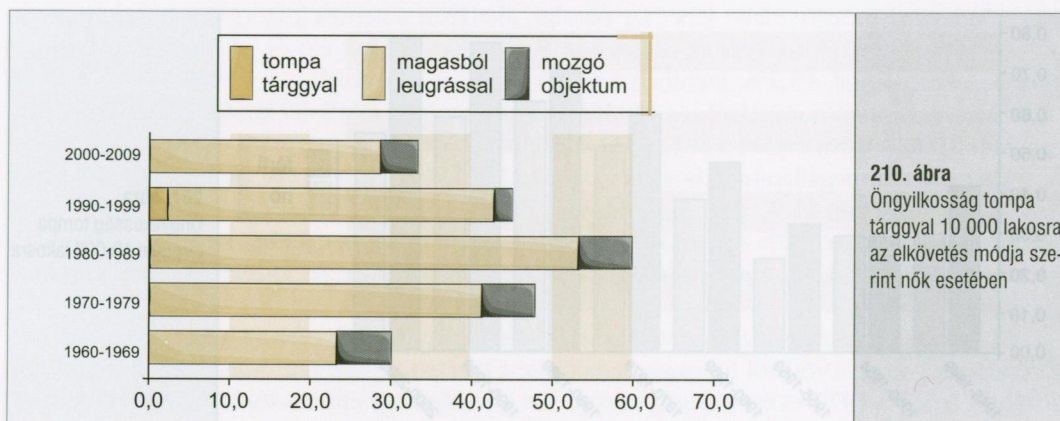
(TOMPA TÁRGGYAL) ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK ELKÖVETÉSI MÓDJA SZERINT (1960–2010)

208. ábra
Tompa tárggyal elkövetett öngyilkosságok elkövetési módja szerint (1960–2010)

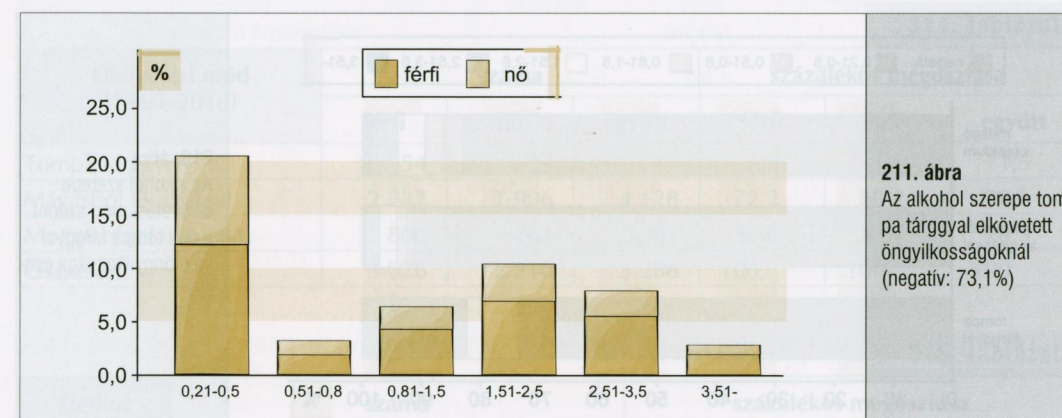

209. ábra
Öngyilkosság tompa tárggyal 10 000 lakosra az elkövetés módja szerint férfiak esetében

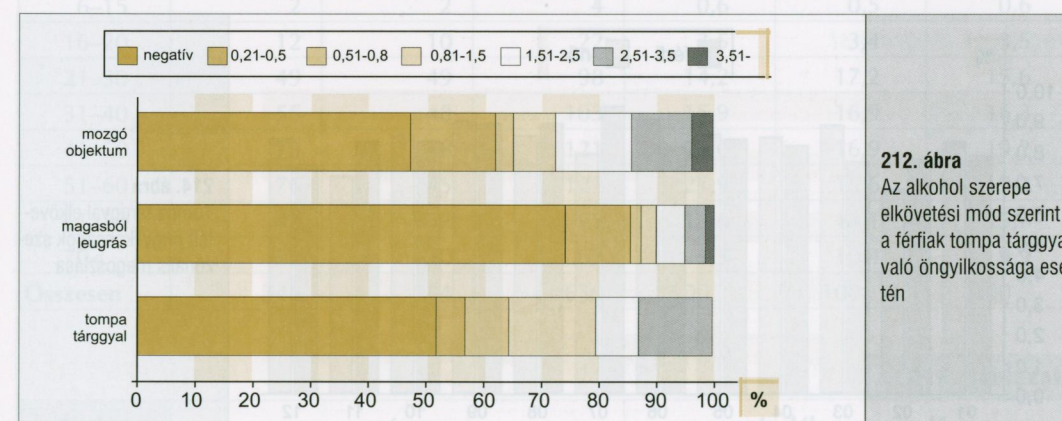

210. ábra
Öngyilkosság tompa tárggyal 10 000 lakosra az elkövetés módja szerint nők esetében

Tompa tárggyal elkövetett öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

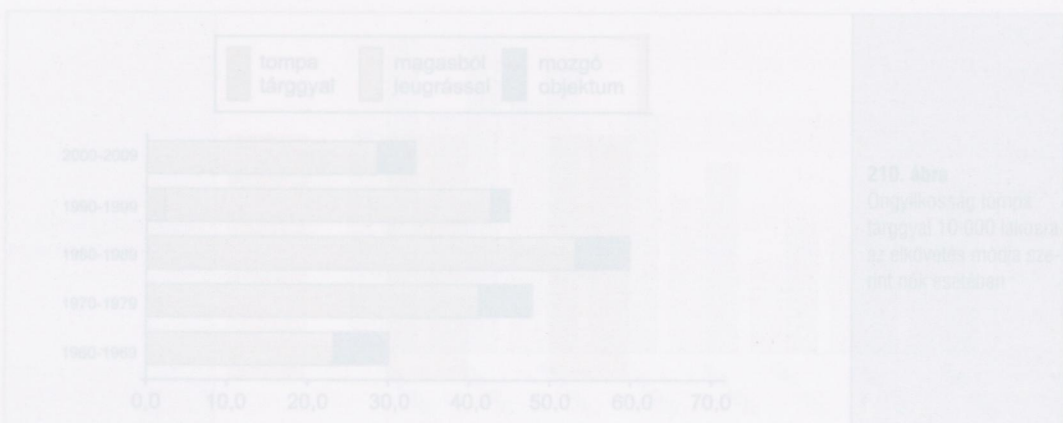
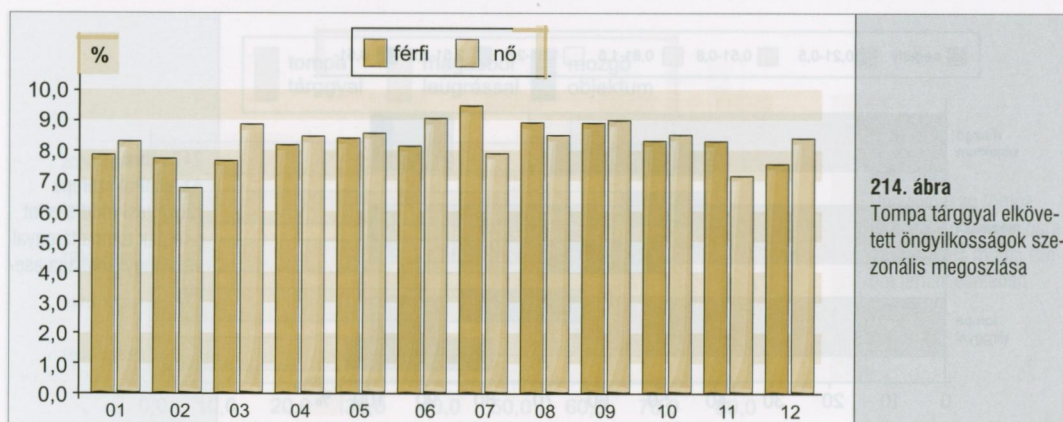
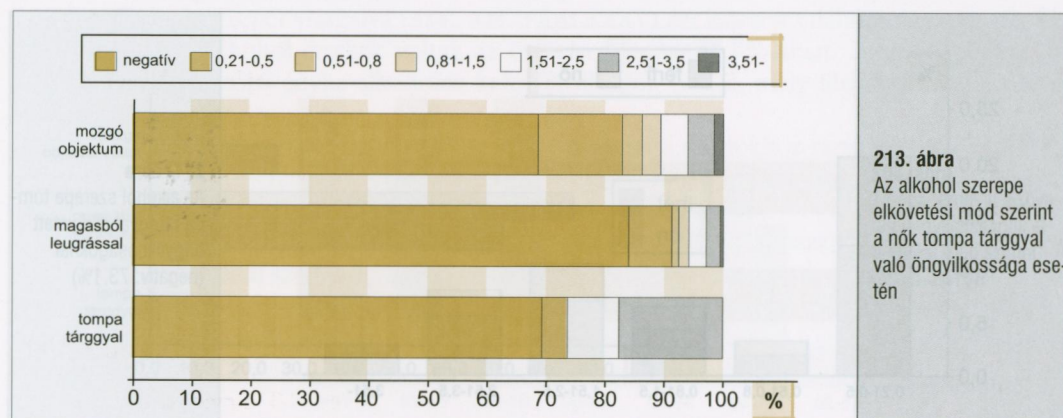

211. ábra
Az alkohol szerepe tompa tárggyal elkövetett öngyilkosságoknál (negatív: 73,1%)

212. ábra
Az alkohol szerepe elkövetési módja szerint a férfiak tompa tárggyal való öngyilkossága esetén

(1960–2010)	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	22	9	31	0,7	0,4	0,6
16–20	171	71	242	5,6	3,2	4,6
21–30	514	224	738	16,7	10,1	14,0
31–40	480	313	793	15,6	14,2	15,0
41–50	513	375	888	16,7	17,0	16,8
51–60	434	377	811	14,1	17,1	15,3
61–70	390	329	719	12,7	14,9	13,6
70+	526	504	1 030	17,1	22,8	19,5
Ismeretlen	26	8	34	0,8	0,4	0,6
Összesen	3 076	2 210	5 286	100	100	100

Tompá tárgyval elkövetett öngyilkosságok Budapesten 1945–2010 között

314. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Tompá tárgyval	54	23	77	1,8	1,0	1,5
Magasból leugrással	2 222	1 906	4 128	72,2	86,2	78,1
Mozgó objektum által	800	281	1081	26,0	12,7	20,5
Összesen	3 076	2 210	5 286	100	100	100

315. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	2	2	4	0,6	0,5	0,6
16–20	12	10	22	3,5	3,4	3,5
21–30	49	49	98	14,2	17,2	15,6
31–40	55	48	103	15,9	16,9	16,3
41–50	73	48	121	21,0	16,9	19,2
51–60	76	45	121	21,9	15,6	19,2
61–70	47	52	99	13,6	18,1	15,7
70<	32	30	62	9,3	10,4	9,9
Összesen	346	284	630	100	100	100

316. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	22	9	31	0,7	0,4	0,6
16–20	171	71	242	5,6	3,2	4,6
21–30	514	224	738	16,7	10,1	14,0
31–40	480	313	793	15,6	14,2	15,0
41–50	513	375	888	16,7	17,0	16,8
51–60	434	377	811	14,1	17,1	15,3
61–70	390	329	719	12,7	14,9	13,6
70<	526	504	1 030	17,1	22,8	19,5
Ismeretlen	26	8	34	0,8	0,4	0,6
Összesen	3 076	2 210	5 286	100	100	100

Tompa tárggyal elkövetett öngyilkosság

317. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15		2	2	0,0	8,7	2,6
16–20	5		5	9,3		6,5
21–30	10		10	18,5		13,0
31–40	8	1	9	14,8	4,3	11,7
41–50	7	3	10	13,0	13,0	13,0
51–60	8	4	12	14,8	17,4	15,6
61–70	6	2	8	11,1	8,7	10,4
70<	4	10	14	7,4	43,5	18,2
Ismeretlen	6	1	7	11,1	4,3	9,1
Összesen	54	23	77	100	100	100

Magasból leugrással

318. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	18	3	21	0,8	0,2	0,5
16–20	110	46	156	5,0	2,4	3,8
21–30	322	180	502	14,5	9,4	12,2
31–40	336	271	607	15,1	14,2	14,7
41–50	364	326	690	16,4	17,1	16,7
51–60	298	322	620	13,4	16,9	15,0
61–70	299	295	594	13,5	15,5	14,4
70<	468	457	925	21,1	24,0	22,4
Ismeretlen	7	6	13	0,3	0,3	0,3
Összesen	2 222	1 906	4 128	100	100	100

Mozgó objektum által

319. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
6–15	4	4	8	0,5	1,4	0,7
16–20	56	25	81	7,0	8,9	7,5
21–30	182	44	226	22,8	15,7	20,9

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
31–40	136	41	177	17,0	14,6	16,4
41–50	142	46	188	17,8	16,4	17,4
51–60	128	51	179	16,0	18,1	16,6
61–70	85	32	117	10,6	11,4	10,8
70<	54	37	91	6,8	13,2	8,4
Ismeretlen	13	1	14	1,6	0,4	1,3
Összesen	800	281	1081	100	100	100

Tompaerő alkalmazásával elkövetett öngyilkosságok évenkénti alakulása

320. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	16	10	26	4,3	3,5	4,1
1946	8	7	15	2,3	2,4	2,3
1947	9	4	13	2,6	1,4	2,0
1948	26	24	50	7,6	8,5	7,9
1949	33	19	52	9,6	6,6	8,2
1945–1949	92	64	156	26,7	22,4	24,5
1950	22	21	43	6,3	7,4	6,8
1951	34	35	69	9,9	12,4	10,9
1952	23	30	53	6,6	10,6	8,3
1953	19	21	40	5,5	7,4	6,3
1954	21	30	51	6,0	10,6	8,0
1950–1954	119	137	256	34,3	48,4	40,3
1955	26	22	48	7,5	7,8	7,6
1956	18	23	41	5,2	8,0	6,4
1957	29	3	32	8,3	1,1	5,8
1958	32	16	48	9,3	5,6	7,6
1959	30	19	49	8,7	6,7	7,8
1955–1959	135	83	218	39,0	29,2	35,2
Összesen	346	284	630	100	100	100

321. táblázat

Évek	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
1960		25	15	40		25	3	28	68
1961	1	24	14	39		16	12	28	67
1962		18	22	40		23	7	30	70
1963		17	13	30		25	5	30	60
1964		21	12	33		26	12	38	71
1965		18	30	48		18	1	19	67
1966		24	21	45		27	5	32	77
1967		22	23	45		35	9	44	89
1968		39	15	54		20	7	27	81
1969		31	14	45		20	7	27	72
1960–1969	1	239	179	419		235	68	303	722
1970		28	14	42		30	9	39	81
1971		34	11	45		25	1	26	71
1972		40	8	48		27	7	34	82
1973		32	9	41		27	8	35	76
1974		42	17	59		41	7	48	107
1975		51	18	69		45	2	47	116
1976		53	16	69		44	9	53	122
1977		33	22	55		51	7	58	113
1978		51	28	79		60	8	68	147
1979		53	20	73		64	9	73	146
1970–1979		417	163	580		414	67	481	1 061
1980		54	12	66		57	9	66	132
1981		49	20	69		61	7	68	137
1982		56	9	65		62	5	67	132
1983		56	20	76		61	9	70	146
1984		46	29	75		59	7	66	141
1985		64	21	85		58	8	66	151
1986		54	13	67		35	6	41	108
1987	1	65	16	82		49	4	53	135
1988		41	11	52		46	4	50	102
1989		48	7	55		48	6	54	109
1980–1989	1	533	158	692		536	65	601	1 293
1990		65	8	73		51	7	58	131
1991		58	9	67		44	5	49	116

Évek	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
1992		56	11	67		42	2	44	111
1993		58	15	73		40	1	41	114
1994	8	59	8	75	1	35	1	37	112
1995	40	51	11	102	21	42	2	65	167
1996	3	53	10	66	1	50	1	52	118
1997		49	9	58		42	1	43	101
1998	1	58	11	70		29	2	31	101
1999		38	11	49		32		32	81
1990–1999	52	545	103	700	23	407	22	452	1 152
2000		42	12	54		24	4	28	82
2001		51	14	65		33	5	38	103
2002		62	21	83		35	5	40	123
2003		45	25	70		28	4	32	102
2004		37	23	60		31	8	39	99
2005		50	19	69		27	2	29	98
2006		34	20	54		23	4	27	81
2007		39	15	54		22	3	25	79
2008		43	13	56		39	4	43	99
2009		41	18	59		26	7	33	92
2000–2009		444	180	624		288	46	334	958
2010		44	17	61		26	13	39	100
Összesen	54	2 222	800	3 076	23	1 906	281	2 210	5 286

322. táblázat

Évek átlaga	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
1945–1949				18,4				12,8	31,2
1950–1954				23,8				27,4	51,2
1955–1959				27				16,6	43,6
1960–1969	0,1	23,9	17,9	41,9		23,5	6,8	30,3	72,2
1970–1979		41,7	16,3	58,0		41,4	6,7	48,1	106,1
1980–1989	0,1	53,3	15,8	69,2		53,6	6,5	60,1	129,3
1990–1999	5,2	54,5	10,3	70,0	2,3	40,7	2,2	45,2	115,2
2000–2009		44,4	18,0	62,4		28,8	4,6	33,4	95,8

323. táblázat

10000 lakosra jut	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
1945–1949				0,42				0,22	0,30
1950–1954				0,30				0,30	0,30
1955–1959				0,32				0,17	0,24
1960–1969		0,27	0,21	0,48		0,24	0,07	0,30	0,39
1970–1979		0,44	0,17	0,61		0,39	0,06	0,45	0,52
1980–1989		0,55	0,16	0,72		0,49	0,06	0,55	0,63
1990–1999	0,06	0,61	0,11	0,78	0,02	0,39	0,02	0,43	0,59
2000–2009		0,56	0,23	0,79		0,31	0,05	0,35	0,55

Alkohol szerepe

324. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	2 060	1 806	3 866	67,0	81,7	73,1
0,21–0,5	378	184	562	12,3	8,3	10,6
0,51–0,8	60	30	90	2,0	1,4	1,7
0,81–1,5	134	47	181	4,4	2,1	3,4
1,51–2,5	215	73	288	7,0	3,3	5,4
2,51–3,5	169	53	222	5,5	2,4	4,2
3,51–	60	17	77	2,0	0,8	1,5
Összesen	3 076	2 210	5 286	100	100	100

Alkohol és elkövetési mód (esetszám)

325. táblázat

Alkohol	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
Negatív	28	1 651	381	2 060	16	1 597	193	1 806	3 866
0,21–0,5	3	258	117	378	1	143	40	184	562
0,51–0,8	4	33	23	60		20	10	30	90
0,81–1,5	8	64	62	134		39	8	47	181
1,51–2,5	4	104	107	215	2	57	14	73	288

Alkohol	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
2,51–3,5	7	81	81	169	4	37	12	53	222
3,51–		31	29	60		13	4	17	77
Összesen	54	2 222	800	3 076	23	1 906	281	2 210	5 286

Alkohol és az elkövetési mód

326. táblázat

Elkövetési mód és alkoholos befolyásoltság mértéke									
Alkohol	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
Negatív	51,9	74,3	47,6	67,0	69,6	83,8	68,7	81,7	73,1
0,21–0,5	5,6	11,6	14,6	12,3	4,3	7,5	14,2	8,3	10,6
0,51–0,8	7,4	1,5	2,9	2,0		1,0	3,6	1,4	1,7
0,81–1,5	14,8	2,9	7,8	4,4		2,0	2,8	2,1	3,4
1,51–2,5	7,4	4,7	13,4	7,0	8,7	3,0	5,0	3,3	5,4
2,51–3,5	13,0	3,6	10,1	5,5	17,4	1,9	4,3	2,4	4,2
3,51–		1,4	3,6	2,0		0,7	1,4	0,8	1,5
Összesen	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Különböző alkoholszintek aránya elkövetési módoknál

Alkohol	Féfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
Negatív	1,4	80,1	18,5	100	0,9	88,4	10,7	100	3 866
0,21–0,5	0,8	68,3	31,0	100	0,5	77,7	21,7	100	562
0,51–0,8	6,7	55,0	38,3	100		66,7	33,3	100	90
0,81–1,5	6,0	47,8	46,3	100		83,0	17,0	100	181
1,51–2,5	1,9	48,4	49,8	100	2,7	78,1	19,2	100	288
2,51–3,5	4,1	47,9	47,9	100	7,5	69,8	22,6	100	222
3,51–		51,7	48,3	100		76,5	23,5	100	77
Összesen	1,8	72,2	26,0	100	1,0	86,2	12,7	100	5 286

327. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	243	185	428	7,9	8,4	8,1
02	239	150	389	7,8	6,8	7,4
03	236	197	433	7,7	8,9	8,2
04	253	188	441	8,2	8,5	8,3
05	259	189	448	8,4	8,6	8,5
06	252	201	453	8,2	9,1	8,6
07	293	176	469	9,5	8,0	8,9
08	276	189	465	9,0	8,6	8,8
09	277	200	477	9,0	9,0	9,0
10	257	189	446	8,4	8,6	8,4
11	257	159	416	8,4	7,2	7,9
12	234	187	421	7,6	8,5	8,0
Összesen	3 076	2 210	5 286	100	100	100

328. táblázat

Hónapok	Férfiak				Nők				Mind
	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Férfi összes	Tompa tárgygyal	Magasból leugrás	Mozgó objektum	Nők összes	
01	6	183	54	243	4	161	20	185	428
02	5	165	69	239	1	130	19	150	389
03	2	182	52	236		169	28	197	433
04	4	177	72	253	4	168	16	188	441
05	7	184	68	259	3	175	11	189	448
06	6	188	58	252		177	24	201	453
07	8	205	80	293	1	150	25	176	469
08	1	203	72	276	1	166	22	189	465
09	5	190	82	277	1	168	31	200	477
10	4	186	67	257	3	159	27	189	446
11	1	180	76	257	4	123	32	159	416
12	5	179	50	234	1	160	26	187	421
Összesen	54	2 222	800	3 076	23	1 906	281	2 210	5 286

EMBERÖLÉSEK ELŐFORDULÁSA BUDAPESTEN

Ebbe a csoportba csupán azokat az eseteket soroltuk, melyeknél a halál idegenkezű, szándékos cselekmény következménye volt. Természetesen boncolási anyagunk baleseti halálokokat tárgyaló részében, illetve a természetes kórok miatti haláleseteknél is felmerült valaki kívülről felelőssége, és ilyen ok miatt hatósági eljárásra is sor került, azonban itt a szándékosság hiánya miatt ezek az esetek nem kerültek be az emberölések csoportjába. Ezen kategória döntő részénél már a boncolás megkezdésekor is nyilvánvaló volt, hogy a haláleset bűncselekmény alapos gyanújával áll összefüggésben. Néhány esetben ennek tényét csak a boncolás befejeztével lehetett megállapítani.

A vizsgált időszakban 3295 emberölés fordult elő, amely az összes boncolt esetünk 1,65%-át teszi ki, és az összes erőszakos ok miatt bekövetkezett haláleset 3,6%-a. A halálesetek nagyjából része 60,5% férfiaknál következett be, amely 1994 eset volt. Nőknél előforduló 1301 haláleset 39,5%-os arányt jelent. Az összes erőszakos ok miatt boncolt eset 3,53%-a férfiak körében, míg 3,67%-a a nőknél jelentkezett.

A 329. és 330. TÁBLÁZATban a legjellemzőbb elkövetési módok nemenkénti megoszlását tüntettük fel. Jellegzetes különbség látszik az 1945–1959 időszak és az 1960–2010 időszak között, mivel az első csoportban a leggyakoribb elkövetési mód a lőfegyver alkalmazása, mely az összes eset 31%-ában jelent meg. Második leggyakoribb ok valamilyen tompa erőhatás szerepe, mely 29,5%, illetőleg harmadik helyen az éles eszköz alkalmazása volt, amely 18,3%-os gyakoriságú. Az 1960 utáni időszakban a lövéses sérülés az 5. helyre szorult vissza 8,3%-os gyakorisággal. Döntő részben a tompa erőhatás szerepelt, amely az események 43,5%-ában fordul elő, ide értve a testi erővel, egyéb tompa tárgygyal vagy magasból történő lelökéssel elkövetett emberöléseket. Az esetek 25,3%-ában valamilyen élel-heggyel bíró eszköz alkalmazása történt. A megfojtásra – amely 13%-os arányban fordult elő – mindkét időszakban jellemző volt a nők férfiakét lényegesen meghaladó részaránya.

Az életkor szerinti megoszlást a 331. és 332. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Mindkét időszakra jellemző az 1 év alatti korosztály magas részesedése, mely 7,1, illetve 7,6%-ot jelent. Ezen esetek döntő részében az újszülöttek megölése jelentkezik. Az emberölések sértettjeinek életkora jellemzően a 20–60 éves korosztályból kerül ki. Az idősebb kor felé már csökkenő tendencia mutatkozik, és 70 év fölötti korosztályra jellemző a nők magasabb részaránya.

Az események szezonális előfordulását a 333. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Azt lehet tehát látni, hogy egyértelmű szezonális ingadozás az eseményeknél nem mutatható ki, mindössze említést érdemelhet, hogy október hónapban a férfiaknál, április hónapban nőknél átlag alatti az esetszám.

Az évenkénti átlagos esetszámot a 334. TÁBLÁZAT tartalmazza. Az 1945–49 közötti időszakban kiemelkedően magas 83 emberölés történt évente, amely innen kezdve fokozatos csökkenést mutat a 1990-es évekig. Ekkor kiugróan magasabb 90,4 átlagos évenkénti emberölés előfordulás van, amely 1999-ig tartott.

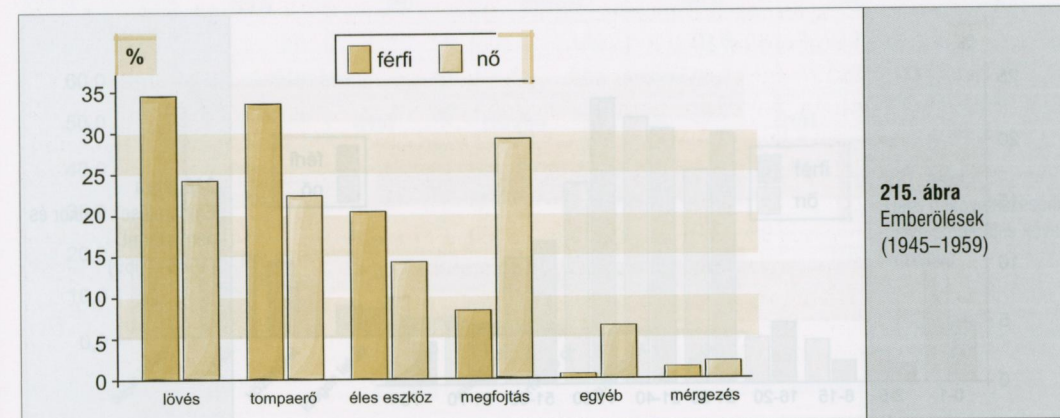
10 000 azonos nemű budapesti lakosra vetítetten azt lehet találni, hogy az 1945–1949-es években kiemelkedően magas a férfiak aránya, amely 1,23 emberölés/10 000 lakos értéken volt.

Ezt követően jelentős csökkenést tapasztaltunk, majd az 1950-es évektől kezdődően egy lassú, egyenletes növekedést lehetett látni, amely csúcspontját az 1990–1999 közötti években érte el, itt is kiemelkedően magas a férfiak érintettsége, amely 0,65 emberölés/10 000 lakos értékű volt, szemben a nők 0,31 emberölés/10 000 lakos értékével.

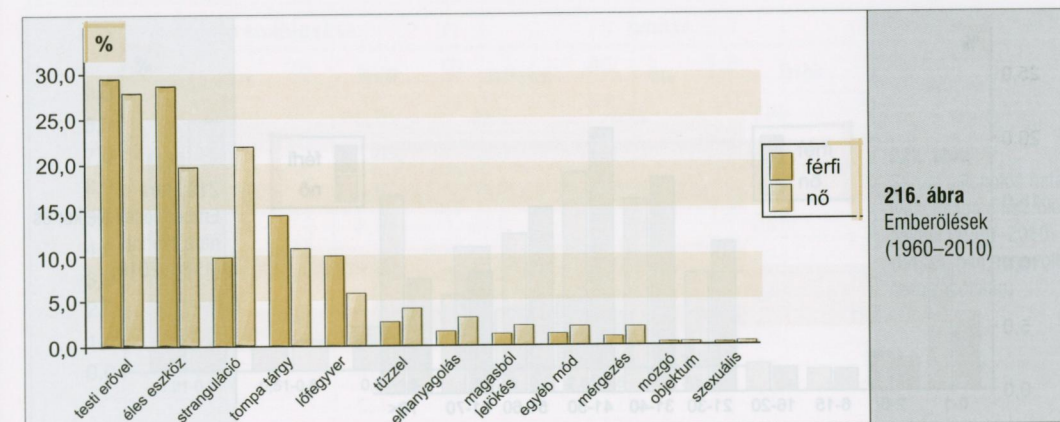
A halál bekövetkezésének helye szerint vizsgálva az emberöléses eseteket (337. TÁBLÁZAT) azt lehetett megállapítani, hogy leggyakrabban lakáson történt az esemény, 39%-ban, mely nőknél, több mint az esetek felét, 53,5%-ot jelentett. Az emberölések esetén is magas a bántalmazás után kórházba kerülők aránya, ez 28,6%-ot tesz ki. A 3. leggyakoribb elkövetési hely a közterület volt, itt következett be az összes esemény 15,8%-a.

Az alkoholfogyasztás szerepét vizsgálva azt találtuk, hogy mind férfiaknál, mind nőknél 84,2%-ban alkoholfogyasztás nem történt. Minimális mennyiségű alkoholfogyasztást az esetek 7,5%-ában lehetett találni, majd lényegében az enyhe-közepes alkoholos befolyásoltság fordult elő nagyobb arányban, jellemzően férfi sértettek eseteiben (338. TÁBLÁZAT).

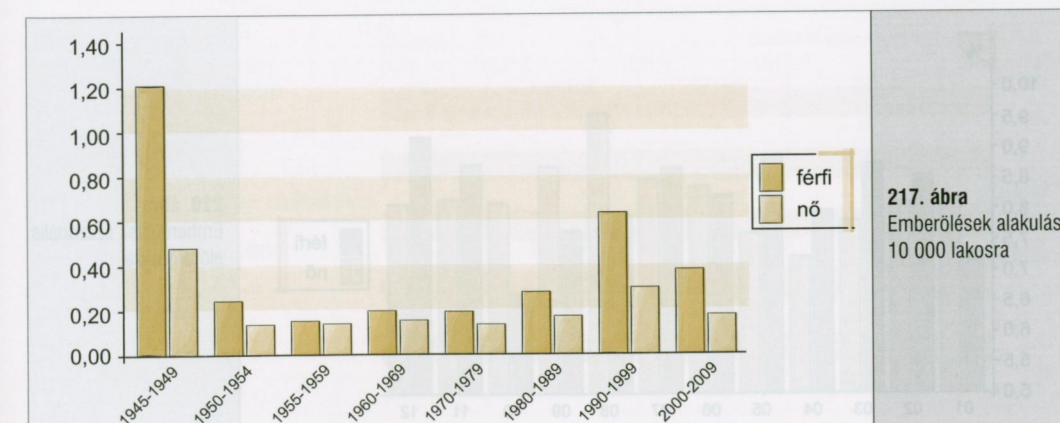
Emberölések miatt boncolt esetek (1945–2010)

215. ábra
Emberölések
(1945–1959)

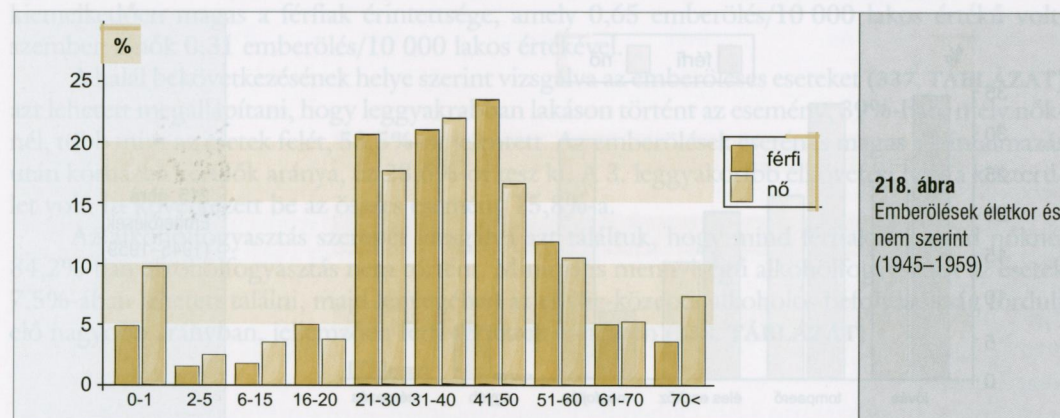

216. ábra
Emberölések
(1960–2010)

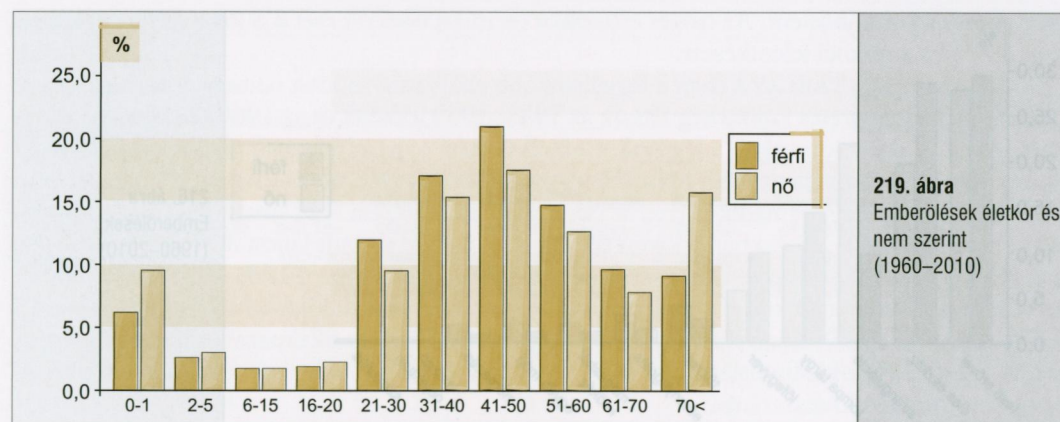

217. ábra
Emberölések alakulása
10 000 lakosra

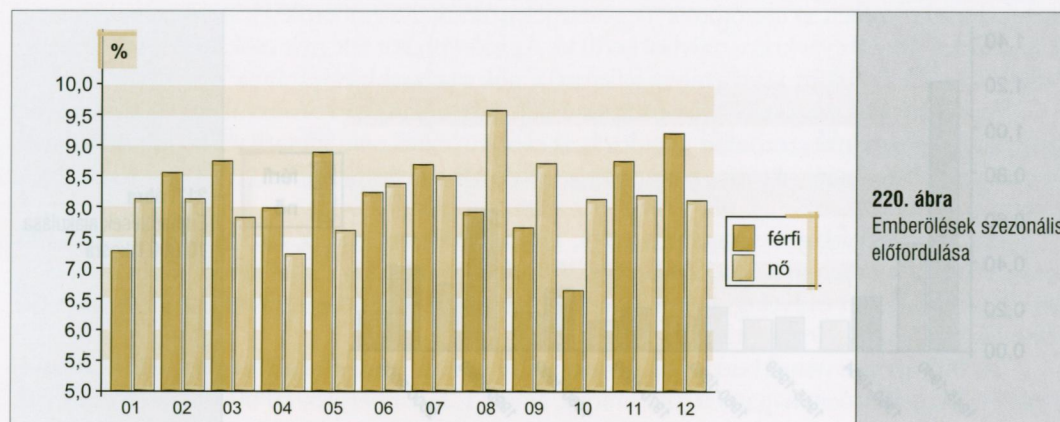
Ezt követően jelentős (0,185-0,248) százalékos növekedés következett, amely csúcsát az 1990-1999 közötti években érte el, itt is

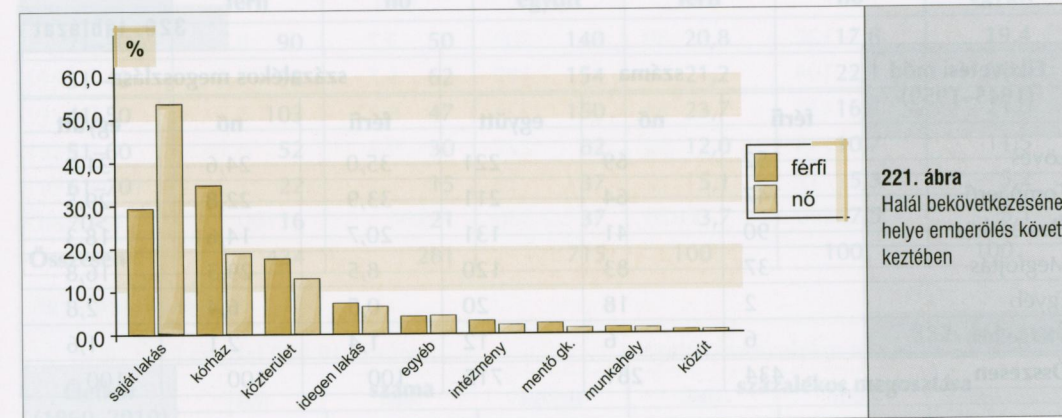
218. ábra
Emberölések életkor és nem szerint (1945-1959)

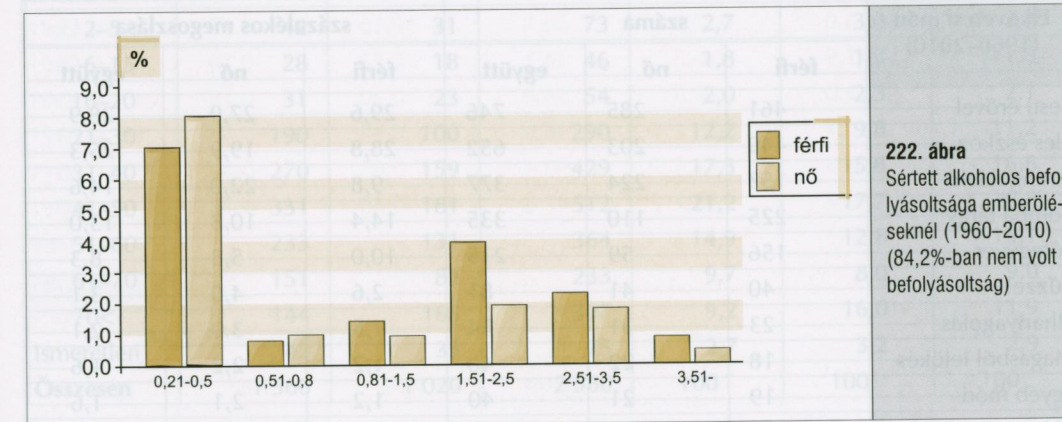
219. ábra
Emberölések életkor és nem szerint (1960-2010)

220. ábra
Emberölések szezonális előfordulása

221. ábra
Halál bekövetkezésének helye emberölés következtében

222. ábra
Sértett alkoholos befolyásoltsága emberöléseknél (1960-2010) (84,2%-ban nem volt befolyásoltság)

Emberölések Budapestén 1945–2010 között

329. táblázat

Elkövetési mód (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Lövés	152	69	221	35,0	24,6	31,0
Tompaerő	147	64	211	33,9	22,8	29,5
Éles eszköz	90	41	131	20,7	14,6	18,3
Megfojtás	37	83	120	8,5	29,5	16,8
Egyéb	2	18	20	0,5	6,4	2,8
Mérgezés	6	6	12	1,4	2,1	1,6
Összesen	434	281	715	100	100	100

330. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Testi erővel	461	285	746	29,6	27,9	28,9
Éles eszköz	449	203	652	28,8	19,9	25,3
Stranguláció	153	224	377	9,8	22,0	14,6
Tompa tárgy	225	110	335	14,4	10,8	13,0
Lőfegyver	156	59	215	10,0	5,8	8,3
Tűzzel	40	41	81	2,6	4,0	3,1
Elhanyagolás	23	31	54	1,5	3,0	2,1
Magasból leökés	18	22	40	1,2	2,2	1,6
Egyéb mód	19	21	40	1,2	2,1	1,6
Mérgezés	14	20	34	0,9	2,0	1,3
Mozgó objektum	2	2	4	0,1	0,2	0,2
Szexuális		2	2	0,0	0,2	0,1
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

331. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	22	28	50	5,0	9,9	7,1
2–5	7	7	14	1,6	2,5	2,0
6–15	8	10	18	1,8	3,6	2,5
16–20	22	11	33	5,1	3,9	4,6

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
21–30	90	50	140	20,8	17,8	19,4
31–40	92	62	154	21,2	22,1	21,6
41–50	103	47	150	23,7	16,7	21,0
51–60	52	30	82	12,0	10,7	11,5
61–70	22	15	37	5,1	5,3	5,2
70<	16	21	37	3,7	7,5	5,1
Összesen	434	281	715	100	100	100

332. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	98	99	197	6,3	9,7	7,6
2–5	42	31	73	2,7	3,0	2,8
6–15	28	18	46	1,8	1,8	1,8
16–20	31	23	54	2,0	2,3	2,1
21–30	190	100	290	12,2	9,8	11,2
31–40	270	159	429	17,3	15,6	16,6
41–50	331	181	512	21,2	17,7	19,8
51–60	233	131	364	14,9	12,8	14,1
61–70	151	82	233	9,7	8,0	9,0
70<	144	163	307	9,2	16,0	11,9
Ismeretlen	42	33	75	2,7	3,2	2,9
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

333. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	114	83	197	7,3	8,1	7,6
02	134	83	217	8,6	8,1	8,4
03	137	80	217	8,8	7,8	8,4
04	125	74	199	8,0	7,3	7,7
05	139	78	217	8,9	7,6	8,4
06	129	86	215	8,3	8,4	8,3
07	136	87	223	8,7	8,5	8,6
08	124	98	222	7,9	9,6	8,6

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
09	120	89	209	7,7	8,7	8,1
10	104	83	187	6,7	8,1	7,2
11	137	84	221	8,8	8,2	8,6
12	144	83	227	9,2	8,1	8,8
Ismeretlen	17	12	29	1,1	1,2	1,1
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

334. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	53,8	29,2	83,0	1,23	0,49	0,81
1950–1954	20,0	13,2	33,2	0,25	0,14	0,19
1955–1959	13,0	13,8	26,8	0,16	0,14	0,15
1960–1969	17,9	16,2	34,1	0,21	0,16	0,18
1970–1979	19,0	15,8	34,8	0,20	0,15	0,17
1980–1989	27,7	19,2	46,9	0,29	0,18	0,23
1990–1999	57,9	32,5	90,4	0,65	0,31	0,46
2000–2009	30,4	17,2	47,6	0,38	0,18	0,27

335. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	127	46	173	29,3	16,4	24,2
1946	64	44	108	14,7	15,7	15,1
1947	39	19	58	9,0	6,8	8,1
1948	18	24	42	4,1	8,5	5,9
1949	21	13	34	4,8	4,6	4,8
1945–1949	269	146	415	61,9	52,0	58,1
1950	20	12	32	4,6	4,3	4,5
1951	32	20	52	7,4	7,1	7,3
1952	19	7	26	4,4	2,5	3,6
1953	13	14	27	3,0	5,0	3,8
1954	16	13	29	3,7	4,6	4,0
1950–1954	100	66	166	23,1	23,5	23,2
1955	15	15	30	3,5	5,3	4,2

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1956	15	7	22	3,5	2,5	3,1
1957	14	19	33	3,2	6,8	4,6
1958	14	11	25	3,2	3,9	3,5
1959	7	17	24	1,6	6,0	3,3
1955–1959	65	69	134	15,0	24,5	18,7
Összesen	434	281	715	100	100	100

336. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	11	14	25	0,7	1,4	1,0
1961	24	16	40	1,5	1,6	1,6
1962	16	17	33	1,0	1,7	1,3
1963	15	9	24	1,0	0,9	0,9
1964	17	8	25	1,1	0,8	1,0
1965	18	15	33	1,2	1,5	1,3
1966	12	18	30	0,8	1,8	1,2
1967	17	18	35	1,1	1,8	1,4
1968	32	21	53	2,1	2,1	2,1
1969	17	26	43	1,1	2,5	1,7
1960–1969	179	162	341	11,5	15,9	13,2
1970	20	19	39	1,3	1,9	1,5
1971	26	19	45	1,7	1,9	1,7
1972	18	19	37	1,2	1,9	1,4
1973	19	15	34	1,2	1,5	1,3
1974	25	14	39	1,6	1,4	1,5
1975						
1976	16	16	32	1,0	1,6	1,2
1977	18	14	32	1,2	1,4	1,2
1978	23	21	44	1,5	2,1	1,7
1979	25	21	46	1,6	2,1	1,8
1970–1979	190	158	348	12,2	15,5	13,5
1980	27	17	44	1,7	1,7	1,7
1981	22	16	38	1,4	1,6	1,5
1982	24	16	40	1,5	1,6	1,6
1983	27	20	47	1,7	2,0	1,8
1984	29	13	42	1,9	1,3	1,6

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1985	33	13	46	2,1	1,3	1,8
1986	26	15	41	1,7	1,5	1,6
1987	25	26	51	1,6	2,5	2,0
1988	29	22	51	1,9	2,2	2,0
1989	35	34	69	2,2	3,3	2,7
1980–1989	277	192	469	17,8	18,8	18,2
1990	47	24	71	3,0	2,4	2,8
1991	55	34	89	3,5	3,3	3,4
1992	70	45	115	4,5	4,4	4,5
1993	66	44	110	4,2	4,3	4,3
1994	76	37	113	4,9	3,6	4,4
1995	60	38	98	3,8	3,7	3,8
1996	52	28	80	3,3	2,7	3,1
1997	45	29	74	2,9	2,8	2,9
1998	54	25	79	3,5	2,5	3,1
1999	54	21	75	3,5	2,1	2,9
1990–1999	579	325	904	37,1	31,9	35,0
2000	32	27	59	2,1	2,6	2,3
2001	48	24	72	3,1	2,4	2,8
2002	57	25	82	3,7	2,5	3,2
2003	26	18	44	1,7	1,8	1,7
2004	25	19	44	1,6	1,9	1,7
2005	21	14	35	1,3	1,4	1,4
2006	17	13	30	1,1	1,3	1,2
2007	25	9	34	1,6	0,9	1,3
2008	24	13	37	1,5	1,3	1,4
2009	29	10	39	1,9	1,0	1,5
2000–2009	304	172	476	19,5	16,9	18,4
2010	31	11	42	2,0	1,1	1,6
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

337. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Saját lakás	459	546	1005	29,4	53,5	39,0
Kórház	546	192	738	35,0	18,8	28,6
Közterület	275	132	407	17,6	12,9	15,8

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Idegen lakás	114	64	178	7,3	6,3	6,9
Egyéb	65	42	107	4,2	4,1	4,1
Intézmény	46	20	66	2,9	2,0	2,6
Mentő gk.	36	12	48	2,3	1,2	1,9
Munkahely	14	9	23	0,9	0,9	0,9
Közút	5	3	8	0,3	0,3	0,3
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

338. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	1 300	873	2 173	83,3	85,6	84,2
0,21–0,5	111	83	194	7,1	8,1	7,5
0,51–0,8	13	10	23	0,8	1,0	0,9
0,81–1,5	23	10	33	1,5	1,0	1,3
1,51–2,5	62	20	82	4,0	2,0	3,2
2,51–3,5	37	19	56	2,4	1,9	2,2
3,51–	14	5	19	0,9	0,5	0,7
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100	100

Évek	száma	százalékos megoszlás	Évek	száma	százalékos megoszlás
együtt	férfi	nő	együtt	férfi	nő
1988-1990	33	13	46	2,1	1,3
1988-1990	26	15	41	1,7	1,5
1988-1990	25	26	15	1,6	2,5
1988-1990	29	22	51	1,9	2,2
1988-1990	35	34	69	2,2	3,3
1988-1990	277	192	8	17,8	2,8
1988-1990	740	424	71	10,0	4,4
1991	55	34	89	3,5	3,3
1991	70	45	115	4,5	4,4
1991	68	44	110	4,2	4,3
1994	37	11	48	3,6	1,0
1991-1999	60	38	98	3,8	3,8
1991-1999	52	28	80	3,3	2,7
1991-1999	43	29	74	2,9	2,8
1991-1999	45	25	70	3,5	2,5
1991-1999	54	21	75	3,5	2,1
1991-1999	579	325	904	37,1	31,9
2000-2009	32	27	59	2,1	2,6
2000-2009	48	24	72	3,1	2,4
2000-2009	740	424	71	10,0	4,4
2003	26	18	44	1,7	1,8
2004	25	19	44	1,6	1,9
2005	21	14	35	1,3	1,4
2006	17	13	30	1,1	1,3
2007	25	9	34	1,6	0,9
2008	24	13	37	1,5	1,3
2009	29	10	39	1,9	1,0
2000-2009	304	172	476	19,5	16,9
2010	31	11	42	2,0	1,1
Összesen	1 560	1 020	2 580	100	100

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Saját lakás	459	546	1005	29,4	53,5	39,0
Kórház	546	192	738	35,0	18,8	28,6
Közterület	275	132	407	17,6	12,9	15,8

TESTI ERŐVEL ELKÖVETETT EMBERÖLÉSEK

A vizsgált időszakban 1338 olyan emberölés történt, amelynek hátterében dulakodás, verekedés állt. Ez az összes emberölés eset 40,6%-a. Férfiaknál nagyobb gyakorisággal 63,75%-ban fordult elő, szemben a nők 36,25%-os részesedésével.

Az eseteink életkor és nemek szerinti megoszlását a 339. és 340. TÁBLÁZAT tartalmazza.

Mindkét vizsgált időszakra jellemző, hogy a férfiak aránya viszonylag magasabb, kivéve a 70 év feletti korosztályt. Mindkét csoportnál a 21 év felettiéknél kezdenek halmozódni az esetek, legmagasabb értéket a 41–50 éves korosztály éri el és ez mindkét nemre jellemző.

A vizsgált két időszakot összehasonlítva az látszik, hogy az 1960–2010-es években a sértettek életkora az idősebb korosztály felé jelentős eltolódást mutat, míg a 1945–59 között a 61–70 évesek aránya 7,1%, addig a második időszakban 12,2%, illetőleg a 70 év feletti korosztálynál 7,6%-ról 16,4%-ra növekedett az emberölések aránya.

Az évenkénti átlagos előfordulást a 343. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Itt az figyelhető meg, hogy az 1945–1949-es évek 20,8 évenkénti halálesetéről az 1959 év végére 7,8 eseményre csökkent, majd innen ismételen növekedést lehetett tapasztalni, amely csúcst az 1990–1999 közötti időszakban éri el az évenkénti 38,5 haláleset/év értékkel.

A 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékek is hasonló tendenciát mutatnak. Jellemző az 1945–1949 közötti években a férfiak kiugróan magas 0,34 haláleset/10 000 lakosra érték. Ezen időtől kezdve hirtelen visszaesést lehet találni, majd 1955-től folyamatosan emelkedik, mind férfiaknál, mind nőknél a 10 000 lakosra számított érték, majd 1990–1999 között eléri 0,20/10 000 lakost.

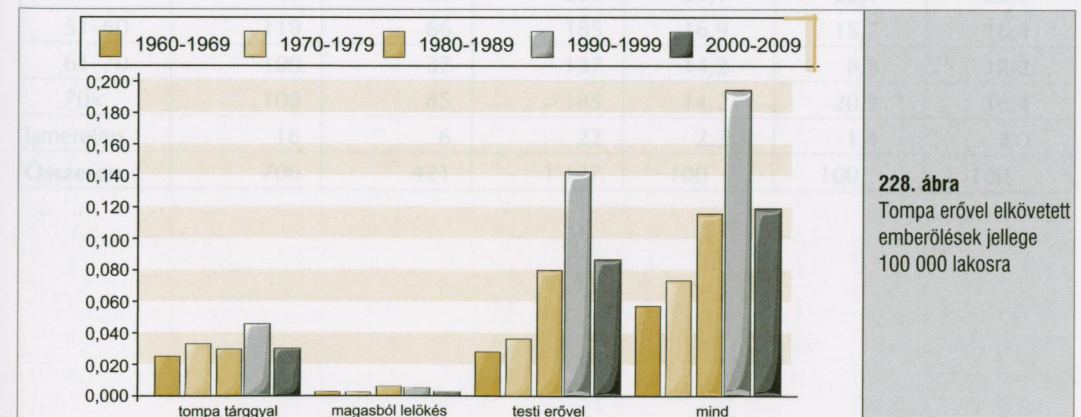
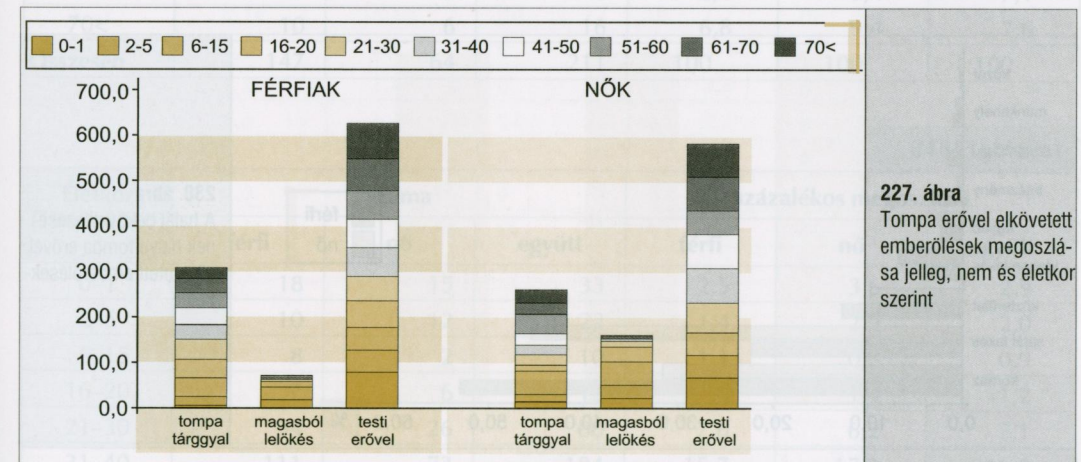
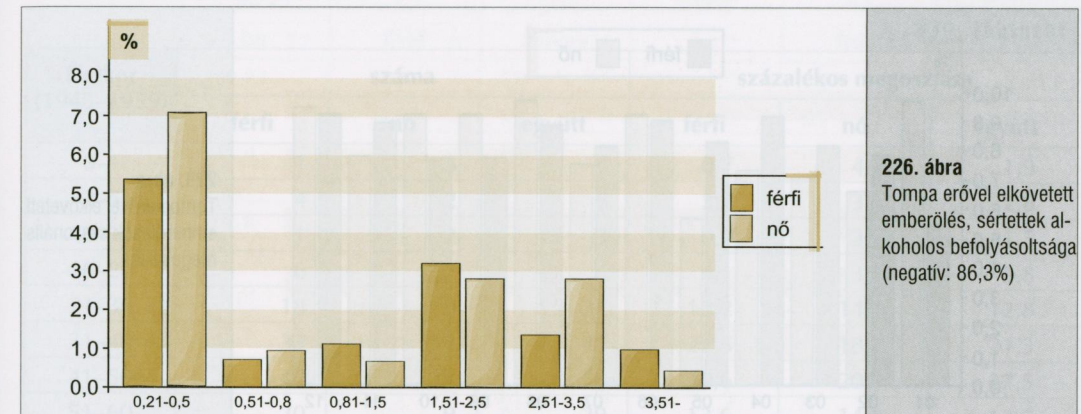
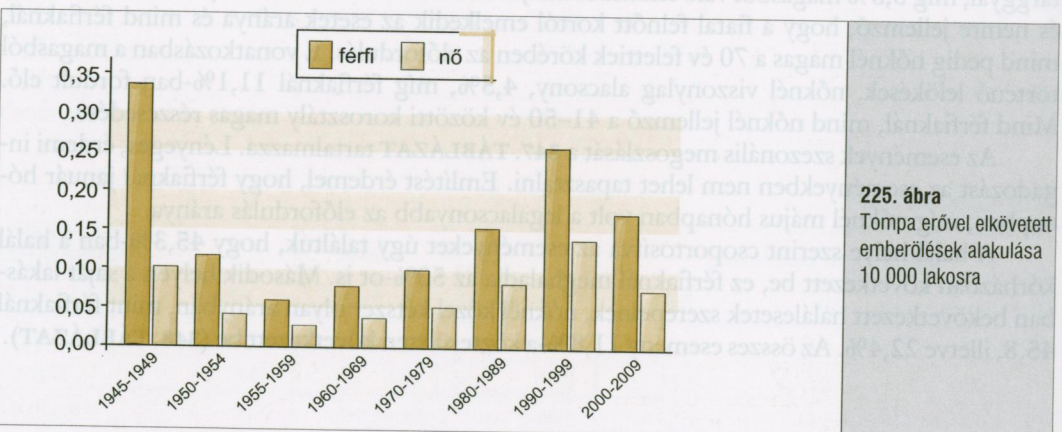
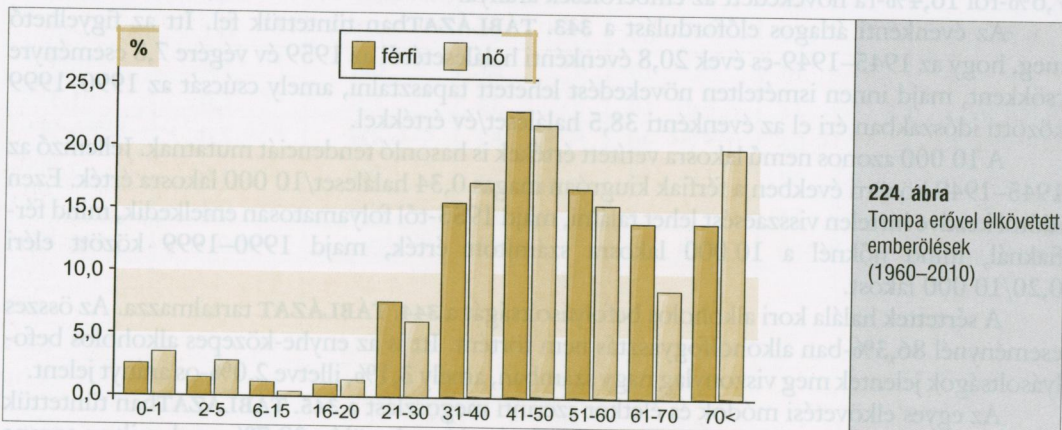
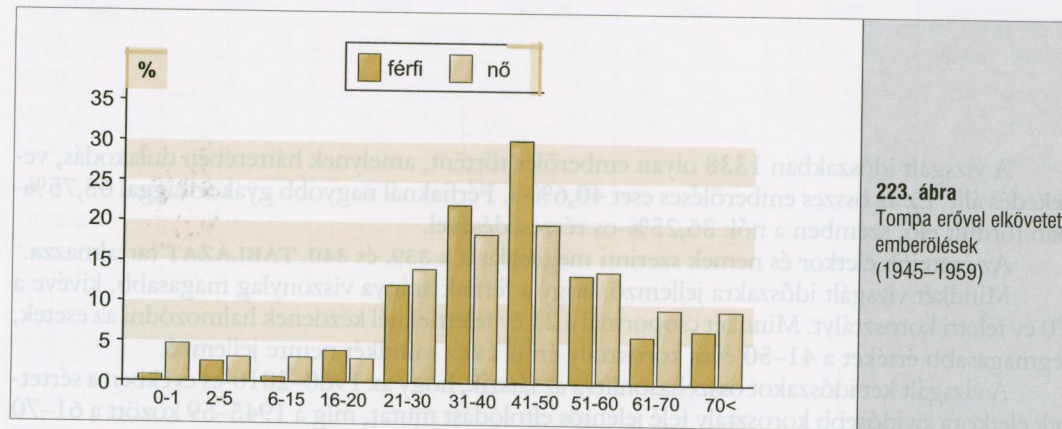
A sértettek halála kori alkoholos befolyásoltságát a 344. TÁBLÁZAT tartalmazza. Az összes eseménynél 86,3%-ban alkoholfogyasztás nem történt. Itt is az enyhe-közepes alkoholos befolyásoltságok jelentek meg viszonylag nagy számban, amely 3,1%, illetve 2,0%-os arányt jelent.

Az egyes elkövetési módok és életkor szerinti megoszlást a 345. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Az események döntő része 66,7%, testi erővel való emberölés, 29,7%-a valamilyen tompa tárggyal, míg 3,5% magasból való lelökés formájában fordult elő. Valamennyi elkövetési módra és nemre jellemző, hogy a fiatal felnőtt kortól emelkedik az esetek aránya és mind férfiaknál, mind pedig nőknél magas a 70 év felettiéknél körében az előfordulás. E vonatkozásban a magasból történő lelökések, nőknél viszonylag alacsony, 4,5%, míg férfiaknál 11,1%-ban fordult elő. Mind férfiaknál, mind nőknél jellemző a 41–50 év közötti korosztály magas részesedése.

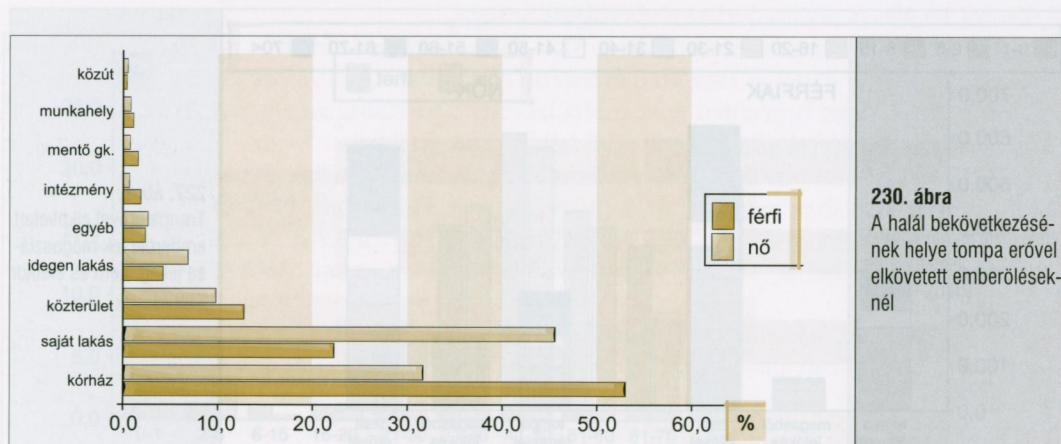
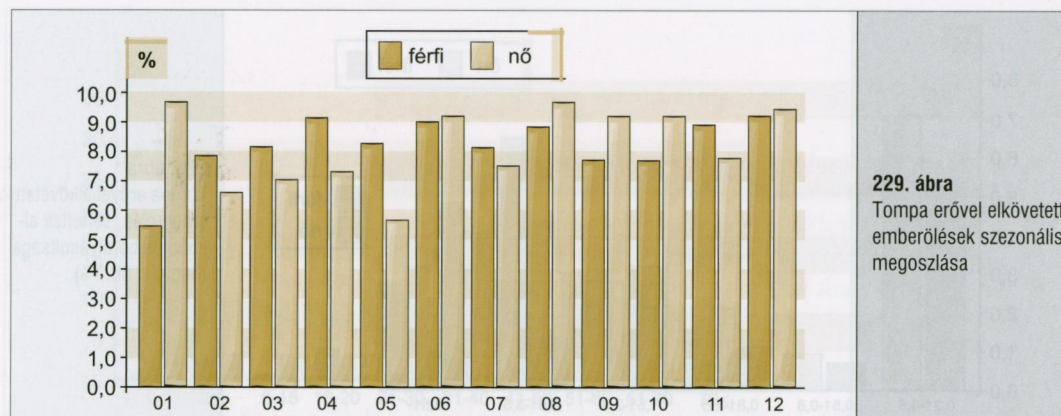
Az események szezonális megoszlását a 347. TÁBLÁZAT tartalmazza. Lényeges, érdemi ingadozást az eseményekben nem lehet tapasztalni. Említést érdemel, hogy férfiaknál január hónapban, míg nőknél május hónapban volt a legalacsonyabb az előfordulás aránya.

A halál helye szerint csoportosítva az eseményeket úgy találtuk, hogy 45,3%-ban a halál kórházban következett be, ez férfiaknál meghaladja az 50%-ot is. Második helyen a saját lakásban bekövetkezett halálesetek szerepelnek, nőknél közel kétszer olyan arányban, mint férfiaknál 45,8, illetve 22,4%. Az összes esemény 11,8%-a közterületen következett be (348. TÁBLÁZAT).

Testi erővel elkövetett emberölés miatt boncolt esetek (1945-2010)

Testi erővel elkövetett emberölés miatt börtönbe kerültek (1945–2010)

Testi erővel elkövetett emberölések Budapesten 1945–2010 között

339. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	1	3	4	0,7	4,7	1,9
2–5	4	2	6	2,7	3,1	2,8
6–15	1	2	3	0,7	3,2	1,5
16–20	6	2	8	4,1	3,1	3,8
21–30	18	9	27	12,2	14,1	12,8
31–40	33	12	45	22,5	18,8	21,3
41–50	45	13	58	30,6	20,1	27,5
51–60	20	9	29	13,6	14,1	13,7
61–70	9	6	15	6,1	9,4	7,1
70<	10	6	16	6,8	9,4	7,6
Összesen	147	64	211	100	100	100

340. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	18	15	33	2,5	3,6	2,9
2–5	10	12	22	1,4	2,9	2,0
6–15	8	2	10	1,1	0,5	0,9
16–20	7	6	13	1,0	1,4	1,2
21–30	54	26	80	7,6	6,2	7,1
31–40	111	73	184	15,7	17,3	16,3
41–50	163	93	256	23,1	22,1	22,7
51–60	119	66	185	16,9	15,7	16,4
61–70	100	37	137	14,2	8,8	12,2
70<	100	85	185	14,2	20,2	16,4
Ismeretlen	16	6	22	2,3	1,4	2,0
Összesen	706	421	1 127	100	100	100

341. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	23	10	33	15,7	15,7	15,6
1946	20	12	32	13,6	18,9	15,2
1947	15	4	19	10,2	6,2	9,0
1948	8	1	9	5,4	1,6	4,3
1949	8	3	11	5,4	4,7	5,2
1945–1949	74	30	104	50,3	47,1	49,3
1950	12	6	18	8,2	9,4	8,5
1951	11	4	15	7,5	6,2	7,1
1952	10		10	6,8		4,7
1953	8	4	12	5,4	6,2	5,7
1954	7	6	13	4,8	9,4	6,2
1950–1954	48	20	68	32,7	31,2	32,2
1955	5	4	9	3,4	6,2	4,3
1956	6	2	8	4,1	3,1	3,8
1957	8	4	12	5,4	6,2	5,7
1958	4		4	2,7		1,9
1959	2	4	6	1,4	6,2	2,8
1955–1959	25	14	39	17	21,7	18,5
Összesen	147	64	211	100	100	100

342. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	5	2	7	0,7	0,5	0,6
1961	12	5	17	1,7	1,2	1,5
1962	5	3	8	0,7	0,7	0,7
1963	3	3	6	0,4	0,7	0,5
1964	5	3	8	0,7	0,7	0,7
1965	6	3	9	0,8	0,7	0,8
1966	6	5	11	0,8	1,2	1,0
1967	13	5	18	1,8	1,2	1,6
1968	11	3	14	1,6	0,7	1,2
1969	3	9	12	0,4	2,1	1,1
1960–1969	69	41	110	9,8	9,7	9,8
1970	10	6	16	1,4	1,4	1,4

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1971	12	8	20	1,7	1,9	1,8
1972	7	7	14	1,0	1,7	1,2
1973	6	2	8	0,8	0,5	0,7
1974	14	6	20	2,0	1,4	1,8
1975						
1976	8	5	13	1,1	1,2	1,2
1977	9	4	13	1,3	1,0	1,2
1978	13	9	22	1,8	2,1	2,0
1979	17	10	27	2,4	2,4	2,4
1970–1979	96	57	153	13,6	13,5	13,6
1980	17	7	24	2,4	1,7	2,1
1981	10	5	15	1,4	1,2	1,3
1982	12	5	17	1,7	1,2	1,5
1983	17	9	26	2,4	2,1	2,3
1984	17	6	23	2,4	1,4	2,0
1985	15	8	23	2,1	1,9	2,0
1986	12	8	20	1,7	1,9	1,8
1987	16	15	31	2,3	3,6	2,8
1988	13	12	25	1,8	2,9	2,2
1989	22	18	40	3,1	4,3	3,5
1980–1989	151	93	244	21,4	22,1	21,7
1990	20	12	32	2,8	2,9	2,8
1991	25	19	44	3,5	4,5	3,9
1992	29	27	56	4,1	6,4	5,0
1993	30	18	48	4,2	4,3	4,3
1994	30	19	49	4,2	4,5	4,3
1995	19	12	31	2,7	2,9	2,8
1996	23	13	36	3,3	3,1	3,2
1997	18	12	30	2,5	2,9	2,7
1998	20	7	27	2,8	1,7	2,4
1999	20	12	32	2,8	2,9	2,8
1990–1999	234	151	385	33,1	35,9	34,2
2000	15	11	26	2,1	2,6	2,3
2001	19	8	27	2,7	1,9	2,4
2002	29	8	37	4,1	1,9	3,3
2003	11	8	19	1,6	1,9	1,7
2004	10	5	15	1,4	1,2	1,3
2005	11	10	21	1,6	2,4	1,9

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2006	6	6	12	0,8	1,4	1,1
2007	13	6	19	1,8	1,4	1,7
2008	10	3	13	1,4	0,7	1,2
2009	15	8	23	2,1	1,9	2,0
2000–2009	139	73	212	19,7	17,3	18,8
2010	17	6	23	2,4	1,4	2,0
Összesen	706	421	1 127	100	100	100

343. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	14,8	6,0	20,8	0,34	0,10	0,20
1950–1954	9,6	4,0	13,6	0,12	0,04	0,08
1955–1959	5,0	2,8	7,8	0,06	0,03	0,04
1960–1969	6,9	4,1	11,0	0,08	0,04	0,06
1970–1979	9,6	5,7	15,3	0,10	0,05	0,08
1980–1989	15,1	9,3	24,4	0,16	0,09	0,12
1990–1999	23,4	15,1	38,5	0,26	0,14	0,20
2000–2006	13,9	7,3	21,2	0,18	0,08	0,12

344. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	615	358	973	87,1	85,0	86,3
0,21–0,5	38	30	68	5,4	7,1	6,0
0,51–0,8	5	4	9	0,7	1,0	0,8
0,81–1,5	8	3	11	1,1	0,7	1,0
1,51–2,5	23	12	35	3,3	2,9	3,1
2,51–3,5	10	12	22	1,4	2,9	2,0
3,51–	7	2	9	1,0	0,5	0,8
Összesen	706	421	1 127	100	100	100

Elkövetési módok

345. táblázat

Életkor / Férfiak	Szám				Százalékos megoszlása			
	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind
0–1	1	3	14	18	0,4	16,7	3,0	2,5
2–5	2	3	5	10	0,9	16,7	1,1	1,4
6–15	3	1	4	8	1,3	5,6	0,9	1,1
16–20	3		4	7	1,3		0,9	1,0
21–30	24	2	28	54	10,7	11,1	6,0	7,6
31–40	36	4	71	111	16,0	22,2	15,3	15,7
41–50	60		103	163	26,7		22,2	23,1
51–60	40	1	78	119	17,8	5,6	16,8	16,9
61–70	33		67	100	14,7		14,5	14,2
70<	21	2	77	100	9,3	11,1	16,6	14,2
Ismeretlen	2	2	12	16	0,9	11,1	2,6	2,3
Férfi összesen	225	18	463	706	100	100	100	100
Életkor / Nők	Szám				Százalékos megoszlása			
	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind
0–1	2	3	10	15	1,8	13,6	3,5	3,6
2–5	2	4	6	12	1,8	18,2	2,1	2,9
6–15	1	1		2	0,9	4,5		0,5
16–20	1	2	3	6	0,9	9,1	1,0	1,4
21–30	6	3	17	26	5,5	13,6	5,9	6,2
31–40	14	3	56	73	12,7	13,6	19,4	17,3
41–50	20	3	70	93	18,2	13,6	24,2	22,1
51–60	30	1	35	66	27,3	4,5	12,1	15,7
61–70	10		27	37	9,1		9,3	8,8
70<	23	1	61	85	20,9	4,5	21,1	20,2
Ismeretlen	1	1	4	6	0,9	4,5	1,4	1,4
Nők összesen	110	22	289	421	100	100	100	100
Összesen	335	40	752	1 127	29,7	3,5	66,7	100

346. táblázat

Életkor	Férfiak				Nők			
	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind
0-1	5,6	16,7	77,8	100	13,3	20,0	66,7	100
2-5	20,0	30,0	50,0	100	16,7	33,3	50,0	100
6-15	37,5	12,5	50,0	100	50,0	50,0		100
16-20	42,9		57,1	100	16,7	33,3	50,0	100
21-30	44,4	3,7	51,9	100	23,1	11,5	65,4	100
31-40	32,4	3,6	64,0	100	19,2	4,1	76,7	100
41-50	36,8		63,2	100	21,5	3,2	75,3	100
51-60	33,6	0,8	65,5	100	45,5	1,5	53,0	100
61-70	33,0	0,0	67,0	100	27,0		73,0	100
70<	21,0	2,0	77,0	100	27,1	1,2	71,8	100
Ismeretlen	12,5	12,5	75,0	100	16,7	16,7	66,7	100
Összesen	31,9	2,5	65,6	100	26,1	5,2	68,6	100

347. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	39	41	80	5,5	9,7	7,1
02	56	28	84	7,9	6,7	7,5
03	58	30	88	8,2	7,1	7,8
04	65	31	96	9,2	7,4	8,5
05	59	24	83	8,4	5,7	7,4
06	64	39	103	9,1	9,3	9,1
07	58	32	90	8,2	7,6	8,0
08	63	41	104	8,9	9,7	9,2
09	55	39	94	7,8	9,3	8,3
10	55	39	94	7,8	9,3	8,3
11	63	33	96	8,9	7,8	8,5
12	66	40	106	9,3	9,5	9,4
Ismeretlen	5	4	9	0,7	1,0	0,8
Összesen	706	421	1 127	100	100	100

348. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Kórház	376	134	510	53,3	31,8	45,3
Saját lakás	158	193	351	22,4	45,8	31,1
Közterület	91	42	133	12,9	10,0	11,8
Idegen lakás	30	29	59	4,2	6,9	5,2
Egyéb	17	11	28	2,4	2,6	2,5
Intézmény	13	3	16	1,8	0,7	1,4
Mentő gk.	11	3	14	1,6	0,7	1,2
Munkahely	7	4	11	1,0	1,0	1,0
Közút	3	2	5	0,4	0,5	0,4
Összesen	706	421	1 127	100	100	100

349. táblázat

Évek	Szám				Százalékos megoszlása			
	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind	Tompa tárgy	Magasból lelökés	Testi erővel	Mind
1960	5		2	7	1,5		0,3	0,6
1961	8	2	7	17	2,4	5,0	0,9	1,5
1962	2	1	5	8	0,6	2,5	0,7	0,7
1963	2		4	6	0,6		0,5	0,5
1964	2		6	8	0,6		0,8	0,7
1965	4		5	9	1,2		0,7	0,8
1966	4		7	11	1,2		0,9	1,0
1967	11	2	5	18	3,3	5,0	0,7	1,6
1968	6	1	7	14	1,8	2,5	0,9	1,2
1969	6		6	12	1,8		0,8	1,1
1960-1969	50	6	54	110	14,9	15,0	7,2	9,8
1970	10		6	16	3,0		0,8	1,4
1971	9	1	10	20	2,7	2,5	1,3	1,8
1972	6		8	14	1,8		1,1	1,2
1973	3		5	8	0,9		0,7	0,7
1974	8		12	20	2,4		1,6	1,8
1975								
1976	6	2	5	13	1,8	5,0	0,7	1,2
1977	5		8	13	1,5		1,1	1,2
1978	13		9	22	3,9		1,2	2,0
1979	10	3	14	27	3,0	7,5	1,9	2,4

Évek	Szám				Százalékos megoszlása			
	Tompa tárgy	Magasból lelőkés	Testi erővel	Mind	Tompa tárgy	Magasból lelőkés	Testi erővel	Mind
1970–1979	70	6	77	153	20,9	15,0	10,2	13,6
1980	8	1	15	24	2,4	2,5	2,0	2,1
1981	4		11	15	1,2		1,5	1,3
1982	5		12	17	1,5		1,6	1,5
1983	12	3	11	26	3,6	7,5	1,5	2,3
1984	4	1	18	23	1,2	2,5	2,4	2,0
1985	1		22	23	0,3		2,9	2,0
1986	8		12	20	2,4		1,6	1,8
1987	5	3	23	31	1,5	7,5	3,1	2,8
1988	6	3	16	25	1,8	7,5	2,1	2,2
1989	10	2	28	40	3,0	5,0	3,7	3,5
1980–1989	63	13	168	244	18,8	32,5	22,3	21,7
1990	3	4	25	32	0,9	10,0	3,3	2,8
1991	10	1	33	44	3,0	2,5	4,4	3,9
1992	6		50	56	1,8		6,6	5,0
1993	12		36	48	3,6		4,8	4,3
1994	9	2	38	49	2,7	5,0	5,1	4,3
1995	6		25	31	1,8		3,3	2,8
1996	18		18	36	5,4		2,4	3,2
1997	12	1	17	30	3,6	2,5	2,3	2,7
1998	6	1	20	27	1,8	2,5	2,7	2,4
1999	10	1	21	32	3,0	2,5	2,8	2,8
1990–1999	92	10	283	385	27,5	25,0	37,6	34,2
2000	9		17	26	2,7		2,3	2,3
2001	9	1	17	27	2,7	2,5	2,3	2,4
2002	4	2	31	37	1,2	5,0	4,1	3,3
2003	7		12	19	2,1		1,6	1,7
2004	2		13	15	0,6		1,7	1,3
2005	3	1	17	21	0,9	2,5	2,3	1,9
2006	4		8	12	1,2		1,1	1,1
2007	7		12	19	2,1		1,6	1,7
2008	5		8	13	1,5		1,1	1,2
2009	4	1	18	23	1,2	2,5	2,4	2,0
2000–2009	54	5	153	212	16,1	12,5	20,3	18,8
2010	6		17	23	1,8		2,3	2,0
Összesen	335	40	752	1 127	100	100	100	100

ÉLES ESZKÖZZEL ELKÖVETETT EMBERÖLÉSEK

A vizsgált időszakban 783 olyan emberölési eset fordult elő, amelyben valamilyen élel-heggyel bíró eszközzel történt az elkövetés. Ez az összes emberölések 23,7%-át jelenti. Férfiaknál 539 eset, amely 68,8%, nőknél 244 eset, 31,2%-os arányban fordult elő. Jellemző a férfiak jelentős túlsúlya. Az életkor és nemek szerinti megoszlást a 350. és 351. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Erre az eseményre is jellemzőnek mondható, hogy döntő része a munkaképes korú felnőttek körében a leggyakoribb.

Az 1945–1959-es időszakban kiemelkedően magas volt a 21–30 éves korosztály érintettsége, 30,5%, férfiaknál 32,2, szemben a nők 26,8%-os arányával. Ez az érték az 1960–2010 közötti idősokra 16,9%-ra csökkent, férfiaknál 17,4%, nőknél 15,8%. Ebben az időszakban a legmagasabb előfordulási arány a 41–50 éves korosztály körében jelentkezett. A korábbi idősokra az volt jellemző, különösen nők esetében, hogy a 21 éves kortól kezdődően, az idős kor felé, jelentős csökkenést lehetett találni, míg az 1960 utáni időszakban ugyan csökkenés mutatkozik, de a 70 év fölötti korosztálynál ismét növekedés jelentkezik, a nők jelentős túlsúlyával.

Az események előfordulását évenkénti bontásban a 352., 353., illetve a 354. TÁBLÁZAT tartalmazza. Ezekből kitűnik, hogy az 1945–1949-es időszakban évente átlagosan 12 éles eszközzel elkövetett emberölés fordult elő, majd innen csökkenés mutatkozott az 1980-as évek elejéig, ahonnan ismét egy ingadozó emelkedés van és az 1990–1999 közötti években ez a szám 26,8 emelkedett.

A 10 000 azonos nemű lakosra vetített értékeknél azt lehetett látni, hogy 1945–1949-es években kiemelkedően magas volt a férfiak aránya, mely megközelíti a 0,2 esemény/10 000 lakost, illetőleg az 1990–1999 között ismételtlen egy kiugróan magas érték található a férfiak vonatkozásában, amely 0,22 esemény/10 000 lakos értéket ér el (354. TÁBLÁZAT).

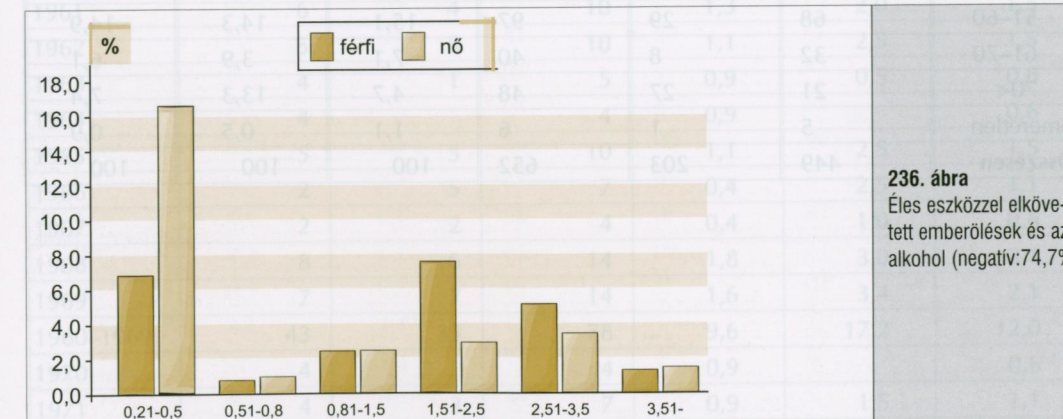
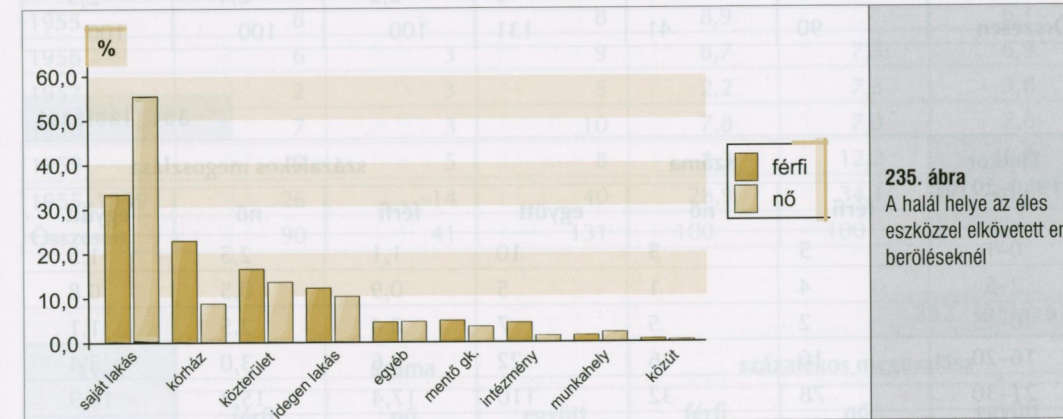
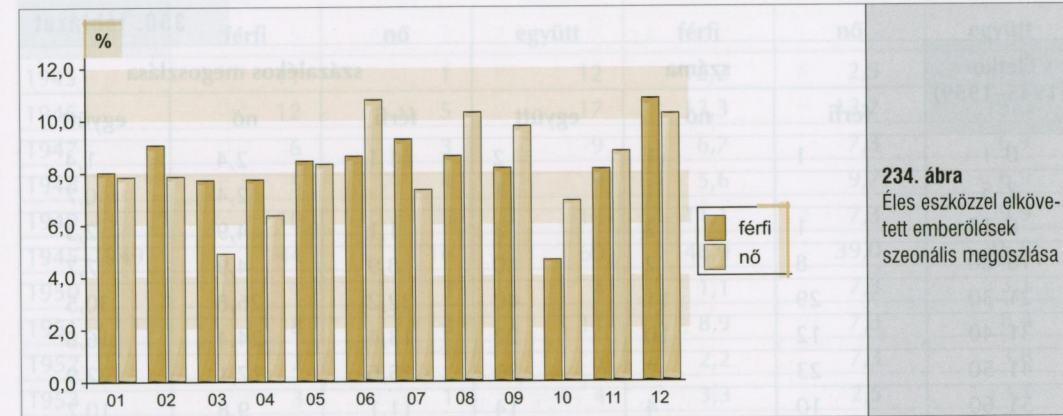
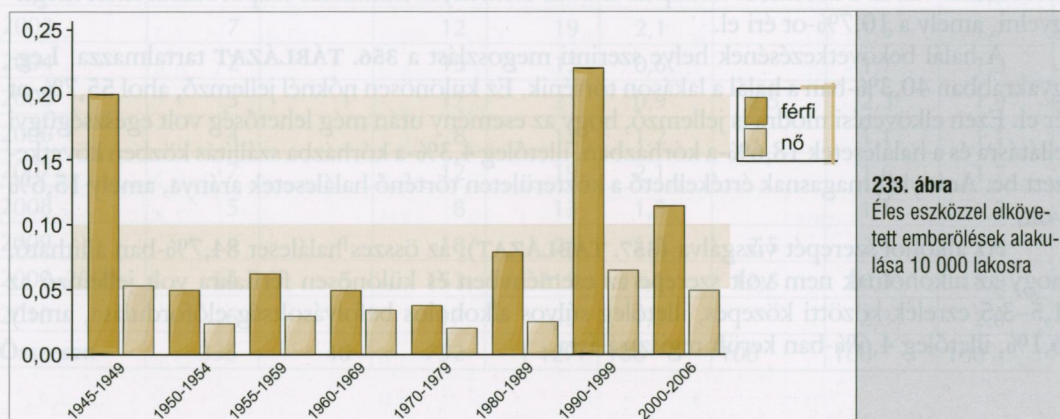
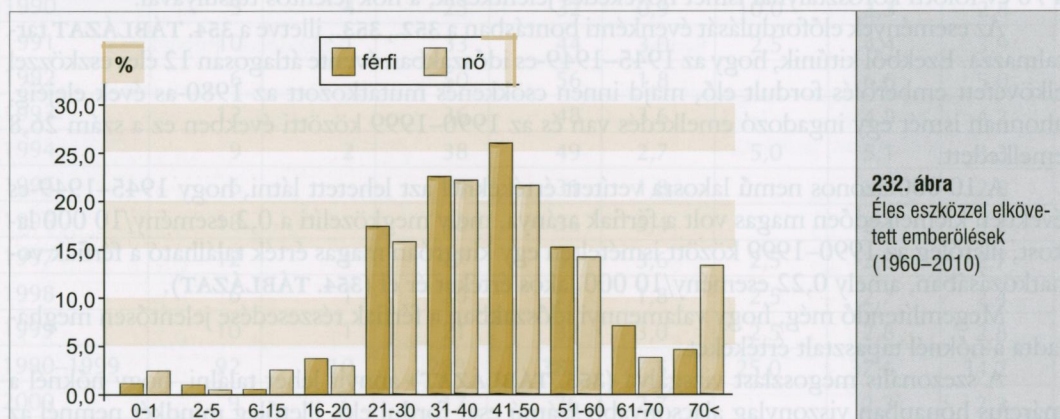
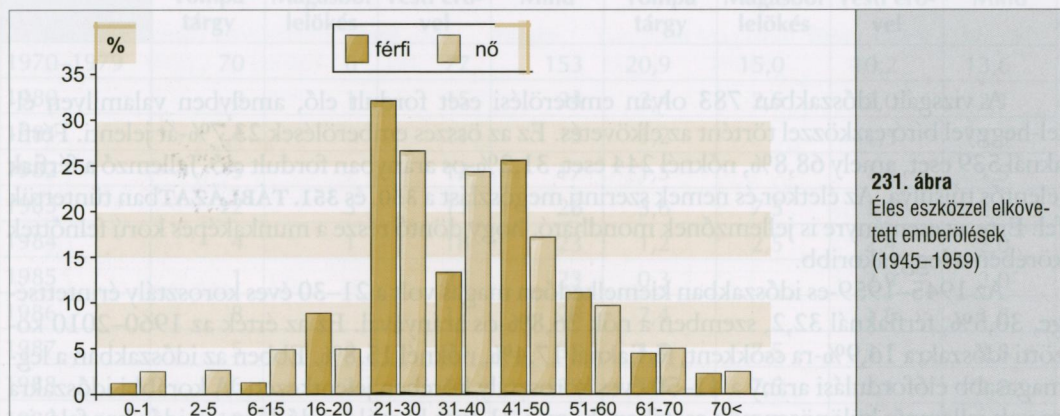
Megemlíthető még, hogy valamennyi időszakban a férfiak részesedése jelentősen meghaladta a nőknél tapasztalt értékeket.

A szezonális megoszlást vizsgálva (355. TÁBLÁZAT) annyit lehet találni, hogy nőknél a március hónapban viszonylag alacsonyabb számú eset fordul elő, illetőleg mindkét nemnél az október hónap jelentett egy alacsonyabb mértéket a többi hónapokban gyakorlatilag egyenletes előfordulás van és a december hónap az ahol az események minimális szaporodását lehet megfigyelni, amely a 10,7%-ot éri el.

A halál bekövetkezésének helye szerinti megoszlást a 356. TÁBLÁZAT tartalmazza. Leggyakrabban 40,3%-ban a halál a lakáson történik. Ez különösen nőknél jellemző, ahol 55,7%-ot ér el. Ezen elkövetési módra is jellemző, hogy az esemény után még lehetőség volt egészségügyi ellátásra és a halálesetek 18,6%-a kórházban, illetőleg 4,3%-a kórházba szállítás közben következett be. Aránylag magasnak értékelhető a közterületen történő halálesetek aránya, amely 15,6% volt.

Az alkohol szerepét vizsgálva (357. TÁBLÁZAT), az összes haláleset 84,7%-ban állítható, hogy az alkoholnak nem volt szerepe az eseményben és különösen férfiakra volt jellemző az 1,5–3,5 ezrelék közötti közepes, illetőleg súlyos alkoholos befolyásoltság előfordulása, amely 6,1%, illetőleg 4,6%-ban került regisztrálásra.

Éles eszközzel elkövetett emberölés miatt boncolt esetek (1945–2010)

Éles eszközzel elkövetett emberölések Budapesten 1945–2010 között

350. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	1	1	2	1,1	2,4	1,4
2–5		1	1		2,4	0,7
6–15	1	2	3	1,1	4,9	2,3
16–20	8	2	10	8,9	4,9	7,7
21–30	29	11	40	32,2	26,8	30,5
31–40	12	10	22	13,4	24,4	16,8
41–50	23	7	30	25,6	17,1	22,9
51–60	10	4	14	11,1	9,8	10,7
61–70	4	2	6	4,4	4,9	4,7
70<	2	1	3	2,2	2,4	2,3
Összesen	90	41	131	100	100	100

351. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	5	5	10	1,1	2,5	1,5
2–5	4	1	5	0,9	0,5	0,8
6–15	2	5	7	0,4	2,5	1,1
16–20	16	6	22	3,6	3,0	3,4
21–30	78	32	110	17,4	15,8	16,9
31–40	101	45	146	22,5	22,2	22,4
41–50	117	44	161	26,1	21,7	24,7
51–60	68	29	97	15,1	14,3	14,9
61–70	32	8	40	7,1	3,9	6,1
70<	21	27	48	4,7	13,3	7,4
Ismeretlen	5	1	6	1,1	0,5	0,9
Összesen	449	203	652	100	100	100

352. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	11	1	12	12,2	2,5	9,1
1946	12	5	17	13,3	12,2	13,0
1947	6	3	9	6,7	7,3	6,9
1948	5	4	9	5,6	9,7	6,9
1949	10	3	13	11,1	7,3	9,9
1945–1949	44	16	60	48,9	39,0	45,8
1950	1	3	4	1,1	7,3	3,1
1951	8	3	11	8,9	7,3	8,4
1952	2	3	5	2,2	7,3	3,8
1953	3	1	4	3,3	2,5	3,1
1954	6	1	7	6,7	2,5	5,3
1950–1954	20	11	31	22,2	26,9	23,7
1955	8		8	8,9		6,1
1956	6	3	9	6,7	7,3	6,9
1957	2	3	5	2,2	7,3	3,8
1958	7	3	10	7,8	7,3	7,6
1959	3	5	8	3,3	12,2	6,1
1955–1959	26	–14	40	28,9	34,1	30,5
Összesen	90	41	131	100	100	100

353. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960				0,0	0,0	0,0
1961	6	4	10	1,3	2,0	1,5
1962	5	5	10	1,1	2,5	1,5
1963	4	1	5	0,9	0,5	0,8
1964	4		4	0,9		0,6
1965	5	5	10	1,1	2,5	1,5
1966	2	5	7	0,4	2,5	1,1
1967	2	2	4	0,4	1,0	0,6
1968	8	6	14	1,8	3,0	2,1
1969	7	7	14	1,6	3,4	2,1
1960–1969	43	35	78	9,6	17,2	12,0
1970	4		4	0,9		0,6
1971	4	3	7	0,9	1,5	1,1

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1972	1	4	5	0,2	2,0	0,8
1973	6	3	9	1,3	1,5	1,4
1974	4	2	6	0,9	1,0	0,9
1975				0,0	0,0	0,0
1976	3	3	6	0,7	1,5	0,9
1977	4	2	6	0,9	1,0	0,9
1978	6		6	1,3		0,9
1979	4	5	9	0,9	2,5	1,4
1970–1979	36	22	58	8,0	10,8	8,9
1980	7	3	10	1,6	1,5	1,5
1981	7	2	9	1,6	1,0	1,4
1982	8	4	12	1,8	2,0	1,8
1983	8	1	9	1,8	0,5	1,4
1984						
1985	8	1	9	1,8	0,5	1,4
1986	12	2	14	2,7	1,0	2,1
1987	7	6	13	1,6	3,0	2,0
1988	9	2	11	2,0	1,0	1,7
1989	9	7	16	2,0	3,4	2,5
1980–1989	75	28	103	16,7	13,8	15,8
1990	16	5	21	3,6	2,5	3,2
1991	25	7	32	5,6	3,4	4,9
1992	33	9	42	7,3	4,4	6,4
1993	24	8	32	5,3	3,9	4,9
1994	32	7	39	7,1	3,4	6,0
1995	19	9	28	4,2	4,4	4,3
1996	13	5	18	2,9	2,5	2,8
1997	9	9	18	2,0	4,4	2,8
1998	14	5	19	3,1	2,5	2,9
1999	14	5	19	3,1	2,5	2,9
1990–1999	199	69	268	44,3	34,0	41,1
2000	8	6	14	1,8	3,0	2,1
2001	16	6	22	3,6	3,0	3,4
2002	15	10	25	3,3	4,9	3,8
2003	10	2	12	2,2	1,0	1,8
2004	5	7	12	1,1	3,4	1,8
2005	6	1	7	1,3	0,5	1,1
2006	7	4	11	1,6	2,0	1,7

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2007	5	2	7	1,1	1,0	1,1
2008	11	7	18	2,4	3,4	2,8
2009	8	1	9	1,8	0,5	1,4
2000–2009	91	46	137	20,3	22,7	21,0
2010	5	3	8	1,1	1,5	1,2
Összesen	449	203	652	100	100	100

354. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	8,8	3,2	12,0	0,20	0,05	0,12
1950–1954	4,0	2,2	6,2	0,05	0,02	0,04
1955–1959	5,2	2,8	8,0	0,06	0,03	0,04
1960–1969	4,3	3,5	7,8	0,05	0,04	0,04
1970–1979	3,6	2,2	5,8	0,04	0,02	0,03
1980–1989	7,5	2,8	10,3	0,08	0,03	0,05
1990–1999	19,9	6,9	26,8	0,22	0,07	0,14
2000–2006	9,1	4,6	13,7	0,12	0,05	0,08

355. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	36	16	52	8,0	7,9	8,0
02	41	16	57	9,1	7,9	8,7
03	35	10	45	7,8	4,9	6,9
04	35	13	48	7,8	6,4	7,4
05	38	17	55	8,5	8,4	8,4
06	39	22	61	8,7	10,8	9,4
07	42	15	57	9,4	7,4	8,7
08	39	21	60	8,7	10,3	9,2
09	37	20	57	8,2	9,9	8,7
10	21	14	35	4,7	6,9	5,4
11	37	18	55	8,2	8,9	8,4
12	49	21	70	10,9	10,3	10,7
Összesen	449	203	652	100	100	100

356. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Saját lakás	150	113	263	33,4	55,7	40,3
Kórház	103	18	121	22,9	8,9	18,6
Közterület	74	28	102	16,5	13,8	15,6
Idegen lakás	55	21	76	12,2	10,3	11,7
Egyéb	20	9	29	4,5	4,4	4,4
Mentő gk.	21	7	28	4,7	3,4	4,3
Intézmény	19	3	22	4,2	1,5	3,4
Munkahely	6	4	10	1,3	2,0	1,5
Közút	1		1	0,2		0,2
Összesen	449	203	652	100	100	100

357. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	341	146	487	75,9	71,9	74,7
0,21–0,5	31	34	65	6,9	16,7	10,0
0,51–0,8	3	2	5	0,7	1,0	0,8
0,81–1,5	11	5	16	2,4	2,5	2,5
1,51–2,5	34	6	40	7,6	3,0	6,1
2,51–3,5	23	7	30	5,1	3,4	4,6
3,51–	6	3	9	1,3	1,5	1,4
Összesen	449	203	652	100	100	100

FULLADÁSSAL OKOZOTT EMBERÖLÉSEK

Azokat az emberölési eseteket soroltuk ebbe a kategóriába, amelyek megfojtással, zsinegéléssel, légzőnyílások elfedésével vagy vízbefojtás formájában következtek el, és a halál megállapított oka a fulladás volt. A vizsgált időszakban 497 ilyen fulladás formájában bekövetkezett emberöléssel összefüggő haláleset történt, mely az összes emberölés 15,1%-át jelenti. Az ilyen módon elkövetett emberölésekre jellemző a nők nagyobb arányú részesedése, amely 307 haláleset jelent és ez 61,8%-os részarány, szemben a férfiak 190 esetével, amely 38,2%-os arány. Tehát úgy találtuk, hogy a korábbiaktól eltérően ez a fajta elkövetési mód elsősorban a nők sérelmére történt.

Eseteinket életkor és nem szerinti bontásban a 358. és 359. TÁBLÁZATban tüntettük fel. Mindkét vizsgált időszakban jellemzőnek mondható, hogy az 1 év alatti, gyakorlatilag újszülöttek sérelmére elkövetett emberölések aránya a legmagasabb 31,6%, illetőleg 1960 utáni időszakban 32,9%. Az idősebb korosztályoknál a 20–40 éves korcsoportban kiemelkedően magas a nők részaránya, a férfiaké lassú, egyenletes emelkedést mutat. Jellemzőnek tartható a 60–70 év fölötti korosztály maga részesedése, különösen a nők tekintetében.

A 360. és 361. TÁBLÁZATunkban az évenkénti előfordulásokat foglaltuk össze, míg a 362. TÁBLÁZATban az évenkénti átlagos előfordulást, mely 6–10 haláleset/év közötti értéken ingadozott.

A 10 000 azonos nemű lakosra számított értékeknél jellemző az 1945–1949 közötti kiugróan magas előfordulás, a férfiaknál 0,08, nőknél 0,11 esemény előfordulását jelenti. Ezt követően lassú csökkenést lehet tapasztalni mind férfiak, mind nők esetében 0,02–0,03 haláleset/10 000 lakos értékig.

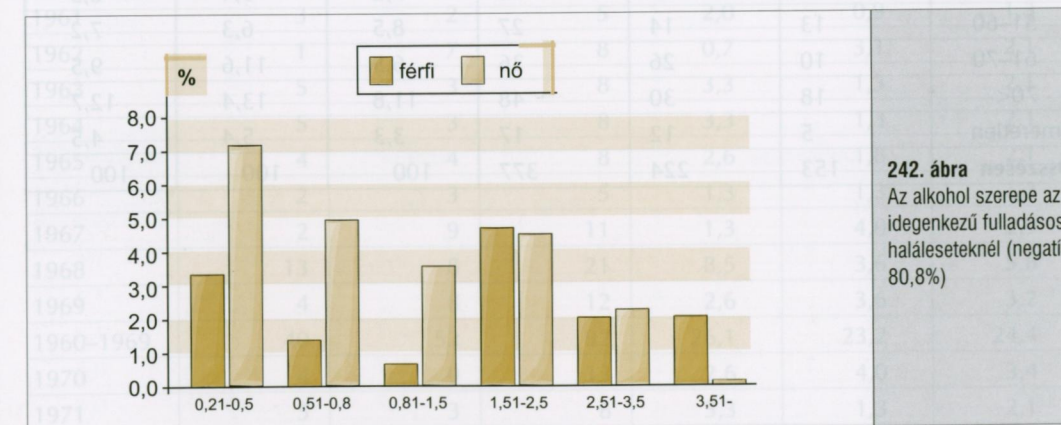
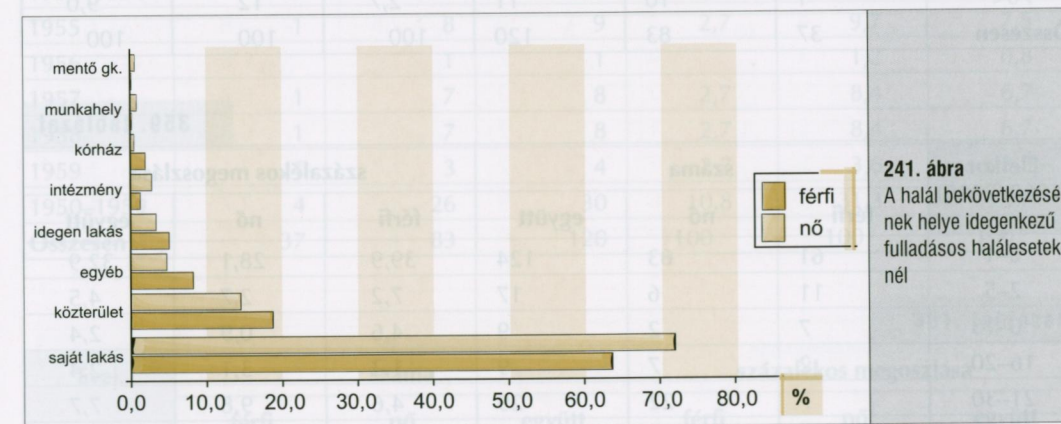
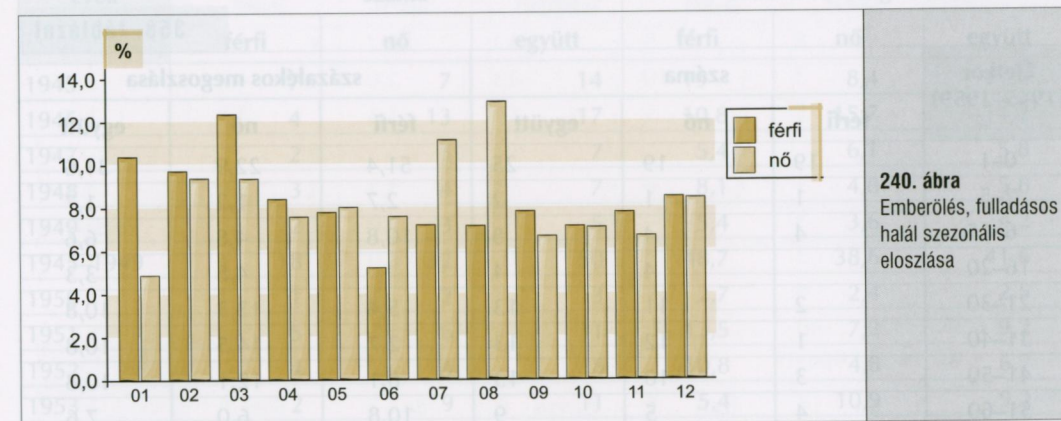
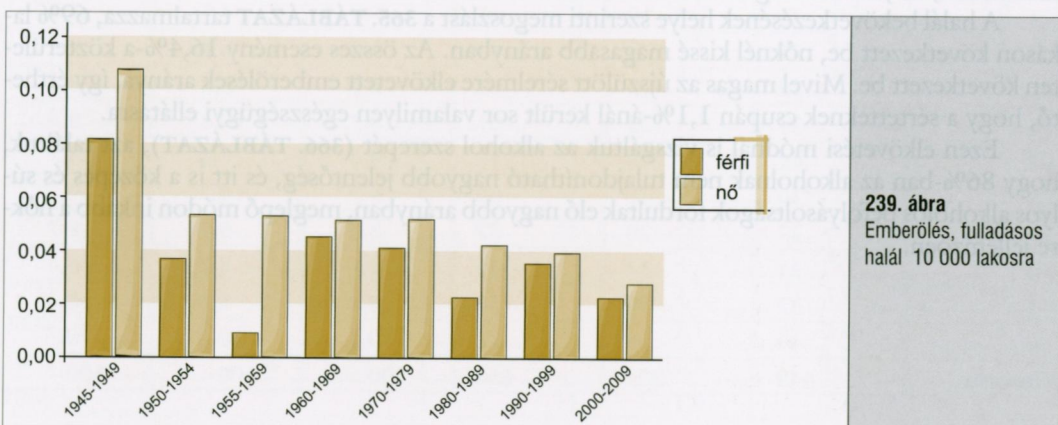
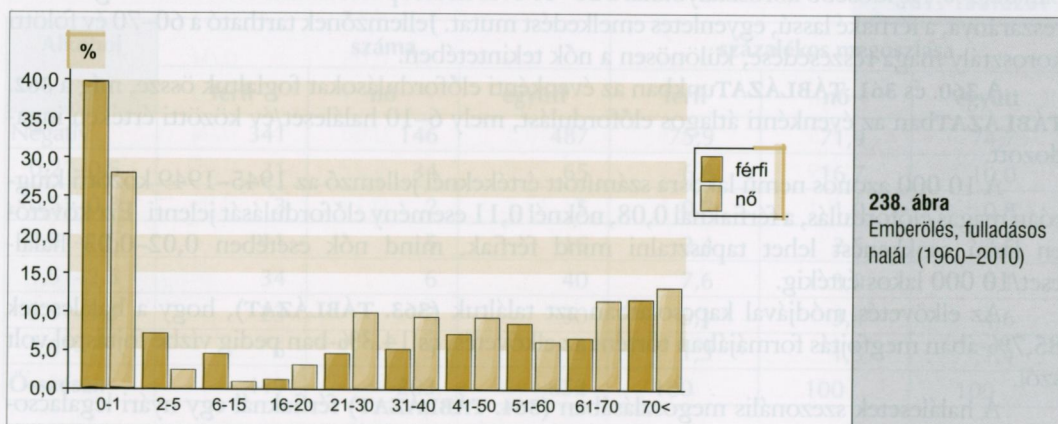
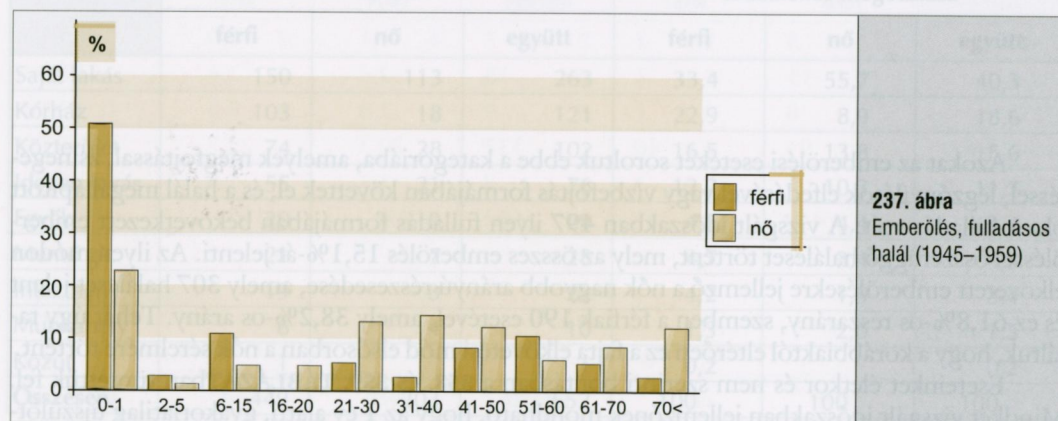
Az elkövetés módjával kapcsolatban azt találtuk (363. TÁBLÁZAT), hogy a halálesetek 85,7%-ában megfojtás formájában történt az elkövetés, és 14,3%-ban pedig vízbe fojtásról volt szó.

A halálesetek szezonális megoszlásában (364. TÁBLÁZAT) férfiaknál egy nyári legalacsonyabb előfordulással szemben, a nőknél inkább a június, augusztus hónapban lehetett halmozódást találni, de jellemző ingadozást nem lehet kimutatni.

A halál bekövetkezésének helye szerinti megoszlást a 365. TÁBLÁZAT tartalmazza, 69% lakáson következett be, nőknél kissé magasabb arányban. Az összes esemény 16,4%-a közterületen következett be. Mivel magas az újszülött sérelmére elkövetett emberölések aránya, így érthető, hogy a sértetteknek csupán 1,1%-ánál került sor valamilyen egészségügyi ellátásra.

Ezen elkövetési módnál is vizsgáltuk az alkohol szerepét (366. TÁBLÁZAT), azt találtuk, hogy 86%-ban az alkoholnak nem tulajdonítható nagyobb jelentőség, és itt is a közepes és súlyos alkoholos befolyásoltságok fordultak elő nagyobb arányban, meglepő módon inkább a nőkre jellemzően.

Megfojtás miatt boncolt esetek (1945–2010)

Fulladás okozta emberölések Budapesten 1945–2010 között

358. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	19	19	25	51,4	22,9	31,6
2–5	1	1	2	2,7	1,2	1,7
6–15	4	4	8	10,8	4,8	6,6
16–20		4	4		4,8	3,3
21–30	2	11	13	5,4	13,3	10,8
31–40	1	12	13	2,7	14,5	10,8
41–50	3	10	13	8,1	12,1	10,8
51–60	4	5	9	10,8	6,0	7,6
61–70	2	7	9	5,4	8,4	7,6
70<	1	10	11	2,7	12	9,0
Összesen	37	83	120	100	100	100

359. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	61	63	124	39,9	28,1	32,9
2–5	11	6	17	7,2	2,7	4,5
6–15	7	2	9	4,6	0,9	2,4
16–20	2	7	9	1,3	3,1	2,4
21–30	7	22	29	4,6	9,8	7,7
31–40	8	21	29	5,2	9,4	7,7
41–50	11	21	32	7,2	9,4	8,5
51–60	13	14	27	8,5	6,3	7,2
61–70	10	26	36	6,5	11,6	9,5
70<	18	30	48	11,8	13,4	12,7
Ismeretlen	5	12	17	3,3	5,4	4,5
Összesen	153	224	377	100	100	100

360. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	7	7	14	19	8,4	11,6
1946	4	13	17	10,8	15,7	14,2
1947	2	5	7	5,4	6,1	5,8
1948	3	4	7	8,1	4,8	5,8
1949	2	3	5	5,4	3,6	4,2
1945–1949	18	32	50	48,7	38,6	41,6
1950	1	2	3	2,7	2,4	2,5
1951	5	6	11	13,5	7,2	9,2
1952	4	4	8	10,8	4,8	6,7
1953	2	9	11	5,4	10,9	9,2
1954	3	4	7	8,1	4,8	5,8
1950–1954	15	25	40	40,5	30,1	33,4
1955	1	8	9	2,7	9,7	7,5
1956		1	1		1,2	0,8
1957	1	7	8	2,7	8,4	6,7
1958	1	7	8	2,7	8,4	6,7
1959	1	3	4	2,7	3,6	3,3
1950–1959	4	26	30	10,8	31,3	25,0
Összesen	37	83	120	100	100	100

361. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	1	5	6	0,7	2,2	1,6
1961	3	2	5	2,0	0,9	1,3
1962	1	7	8	0,7	3,1	2,1
1963	5	3	8	3,3	1,3	2,1
1964	5	3	8	3,3	1,3	2,1
1965	4	4	8	2,6	1,8	2,1
1966	2	3	5	1,3	1,3	1,3
1967	2	9	11	1,3	4,0	2,9
1968	13	8	21	8,5	3,6	5,6
1969	4	8	12	2,6	3,6	3,2
1960–1969	40	52	92	26,1	23,2	24,4
1970	4	9	13	2,6	4,0	3,4
1971	5	3	8	3,3	1,3	2,1

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1972	8	5	13	5,2	2,2	3,4
1973	3	10	13	2,0	4,5	3,4
1974	5	5	10	3,3	2,2	2,7
1975						
1976	5	8	13	3,3	3,6	3,4
1977	3	4	7	2,0	1,8	1,9
1978	3	7	10	2,0	3,1	2,7
1979	4	5	9	2,6	2,2	2,4
1970–1979	40	56	96	26,1	25,0	25,5
1980	2	6	8	1,3	2,7	2,1
1981	2	4	6	1,3	1,8	1,6
1982	2	3	5	1,3	1,3	1,3
1983		10	10		4,5	2,7
1984	4	4	8	2,6	1,8	2,1
1985	3	4	7	2,0	1,8	1,9
1986		2	2		0,9	0,5
1987	1	1	2	0,7	0,4	0,5
1988	5	7	12	3,3	3,1	3,2
1989	3	6	9	2,0	2,7	2,4
1980–1989	22	47	69	14,4	21,0	18,3
1990	5	4	9	3,3	1,8	2,4
1991	3	6	9	2,0	2,7	2,4
1992	2	2	4	1,3	0,9	1,1
1993	5	12	17	3,3	5,4	4,5
1994	2	2	4	1,3	0,9	1,1
1995	3	2	5	2,0	0,9	1,3
1996	4	5	9	2,6	2,2	2,4
1997	4	4	8	2,6	1,8	2,1
1998	1	4	5	0,7	1,8	1,3
1999	3	1	4	2,0	0,4	1,1
1990–1999	32	42	74	20,9	18,8	19,6
2000	2	7	9	1,3	3,1	2,4
2001	3	7	10	2,0	3,1	2,7
2002	5	1	6	3,3	0,4	1,6
2003		4	4		1,8	1,1
2004	2	3	5	1,3	1,3	1,3
2005	1	1	2	0,7	0,4	0,5
2006	1	2	3	0,7	0,9	0,8

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2007	2		2	1,3		0,5
2008	2	1	3	1,3	0,4	0,8
2009		1	1		0,4	0,3
2000–2009	18	27	45	11,8	12,1	11,9
2010	1		1	0,7		0,3
Összesen	153	224	377	100	100	100

362. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	3,6	6,4	10	0,08	0,11	0,10
1950–1954	3	5	8	0,04	0,05	0,05
1955–1959	0,8	5,2	6	0,01	0,05	0,03
1960–1969	4,0	5,2	9,2	0,05	0,05	0,05
1970–1979	4,0	5,6	9,6	0,04	0,05	0,05
1980–1989	2,2	4,7	6,9	0,02	0,04	0,03
1990–1999	3,2	4,2	7,4	0,04	0,04	0,04
2000–2009	1,8	2,7	4,5	0,02	0,03	0,03

363. táblázat

Elkövetési mód	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Megfojtás	125	198	323	81,7	88,4	85,7
Vízbefojtás	28	26	54	18,3	11,6	14,3
Összesen	153	224	377	100	100	100

364. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	16	11	27	10,5	4,9	7,2
02	15	21	36	9,8	9,4	9,5
03	19	21	40	12,4	9,4	10,6
04	13	17	30	8,5	7,6	8,0
05	12	18	30	7,8	8,0	8,0

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
06	8	17	25	5,2	7,6	6,6
07	11	25	36	7,2	11,2	9,5
08	11	29	40	7,2	12,9	10,6
09	12	15	27	7,8	6,7	7,2
10	11	16	27	7,2	7,1	7,2
11	12	15	27	7,8	6,7	7,2
12	13	19	32	8,5	8,5	8,5
Összesen	153	224	377	100	100	100

365. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Saját lakás	98	162	260	64,1	72,3	69,0
Közterület	29	33	62	19,0	14,7	16,4
Egyéb	13	11	24	8,5	4,9	6,4
Idegen lakás	8	8	16	5,2	3,6	4,2
Intézmény	2	6	8	1,3	2,7	2,1
Kórház	3	1	4	2,0	0,4	1,1
Munkahely		2	2		0,9	0,5
Mentő gk.		1	1		0,4	0,3
Összesen	153	224	377	100	100	100

366. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	143	208	351	85,8	77,5	80,8
0,21–0,5	4	10	14	3,4	7,2	5,7
0,51–0,8	2	3	5	1,4	5,0	3,5
0,81–1,5		1	1	0,7	3,6	2,4
1,51–2,5	2	2	4	4,7	4,5	4,6
2,51–3,5	1		1	2,0	2,3	2,2
3,51–	1		1	2,0		0,8
Összesen	153	224	377	100	100	100

LŐFEGYVERREL ELKÖVETETT EMBERÖLÉSEK

Ebbe a körbe soroltunk minden lőfegyverrel, robbanószerrel elkövetett emberöléses esetet. A vizsgált időszakban 436 ilyen haláleset történt, mely az összes emberölés 13,2%-át jelentette. Férfiaknál 308 eset, gyakrabban, 70,6%-ban, míg nőknél 128 eset, amely 29,4%-os arányt jelentett.

A 367. TÁBLÁZATban az alkalmazott eszköz jellege szerint csoportosítva az összes haláleset 88,4%-ában kézi lőfegyver, 5,6%-ban valamilyen puska, illetőleg 6%-ban robbanószer volt az elkövetés konkrét eszköze.

Az életkor és nemek szerinti megoszlást a 368. és 369. TÁBLÁZAT tartalmazza. Eszerint mind a két vizsgált időszakban 21 év feletti korosztály érintettsége a legjellemzőbb. 1945–1959 között a 31–40 éves korú nőknél kiemelkedően magas 34,7%-os az előfordulás aránya. 1960 utáni időszakban a 21–30 éves korú férfiaknál fordult elő legnagyobb gyakorisággal, majd innen az életkor előrehaladtával folyamatos csökkenést lehetett tapasztalni, míg nőknél a 21–60 éves kor között azonos gyakorisággal fordultak elő a halálesetek.

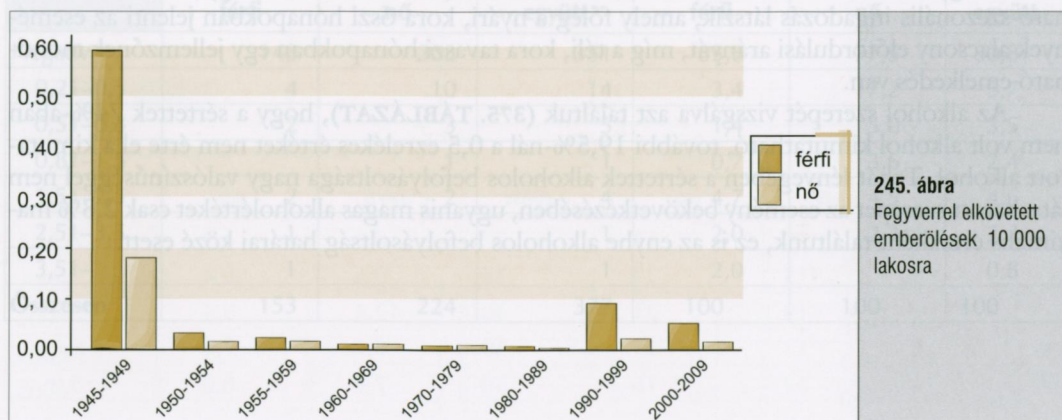
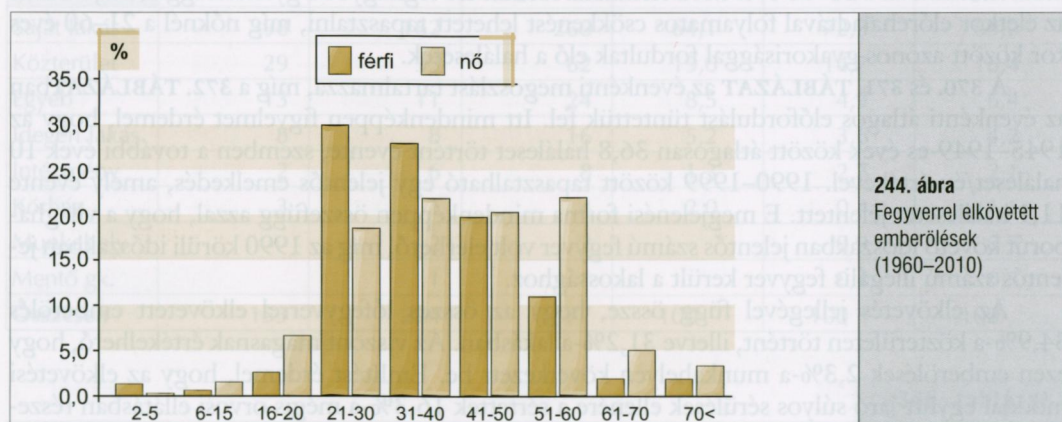
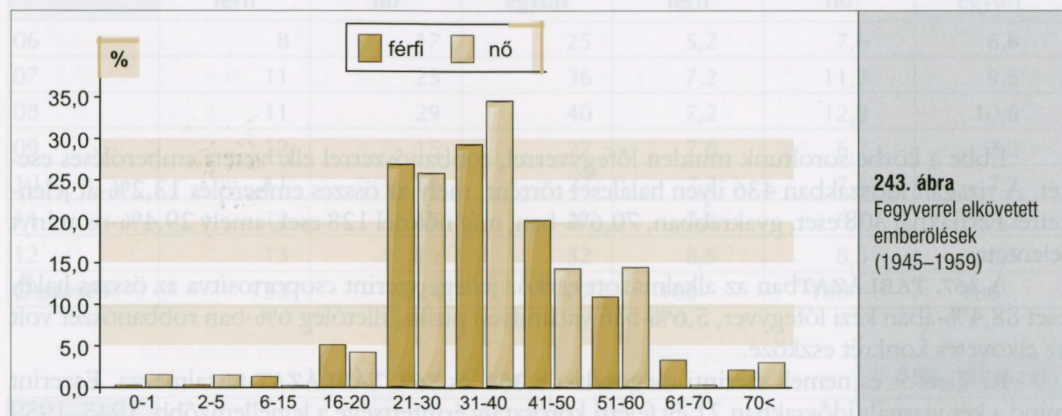
A 370. és 371. TÁBLÁZAT az évenkénti megoszlást tartalmazza, míg a 372. TÁBLÁZATban az évenkénti átlagos előfordulást tüntettük fel. Itt mindenképpen figyelmet érdemel, hogy az 1945–1949-es évek között átlagosan 36,8 haláleset történt évente, szemben a további évek 10 haláleset/év értékével. 1990–1999 között tapasztalható egy jelentős emelkedés, amely évente 11,1 halálesetet jelentett. E megjelenési forma mindenképpen összefügg azzal, hogy a világháborút követő időszakban jelentős számú fegyver volt elérhető, míg az 1990 körüli időszakban jelentős számú illegális fegyver került a lakossághoz.

Az elkövetés jellegével függ össze, hogy az összes lőfegyverrel elkövetett emberölés 34,9%-a közterületen történt, illetve 31,2%-a lakásban. Az viszont magasnak értékelhető, hogy ezen emberölések 2,3%-a munkahelyen következett be. Említést érdemel, hogy az elkövetési móddal együtt járó súlyos sérülések ellenére a sértettek 16,3%-a mégis orvosi ellátásban részesülhetett és halála már a kórházban következett be (373. TÁBLÁZAT).

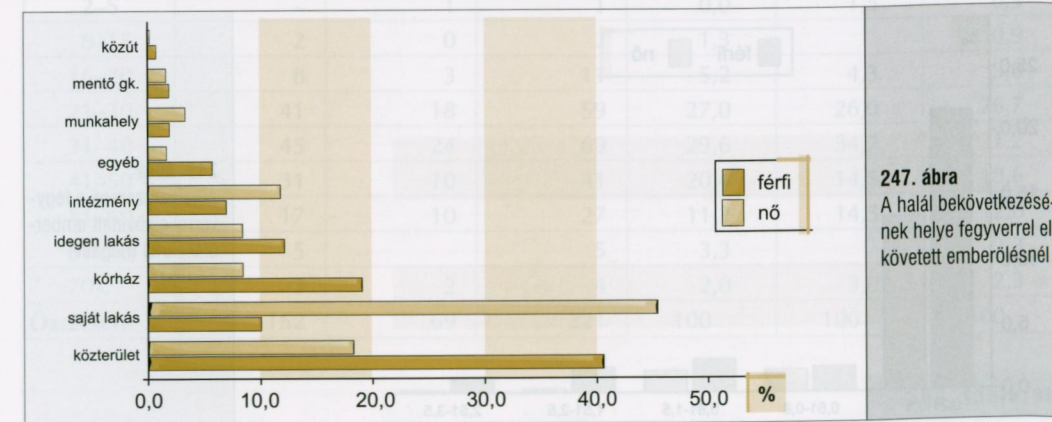
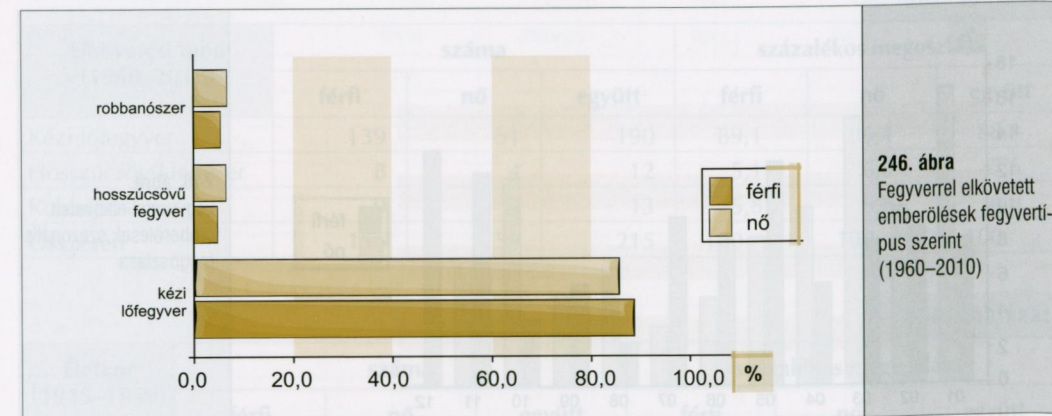
A fegyverrel elkövetett emberölések tekintetében (374. TÁBLÁZAT) egy jellemzőnek tartható szezonális ingadozás látszik, amely főleg a nyári, kora őszi hónapokban jelenti az események alacsony előfordulási arányát, míg a téli, kora tavaszi hónapokban egy jellemzőnek mondható emelkedés van.

Az alkohol szerepét vizsgálva azt találtuk (375. TÁBLÁZAT), hogy a sértettek 74%-ában nem volt alkohol kimutatható, további 19,5%-nál a 0,5 ezrelékes értéket nem érte el a kimutató alkohol. Tehát lényegében a sértettek alkoholos befolyásoltsága nagy valószínűséggel nem játszhatott szerepet az esemény bekövetkezésében, ugyanis magas alkoholértéket csak 2,3% maximális értéként találtunk, ez is az enyhe alkoholos befolyásoltság határai közé esett.

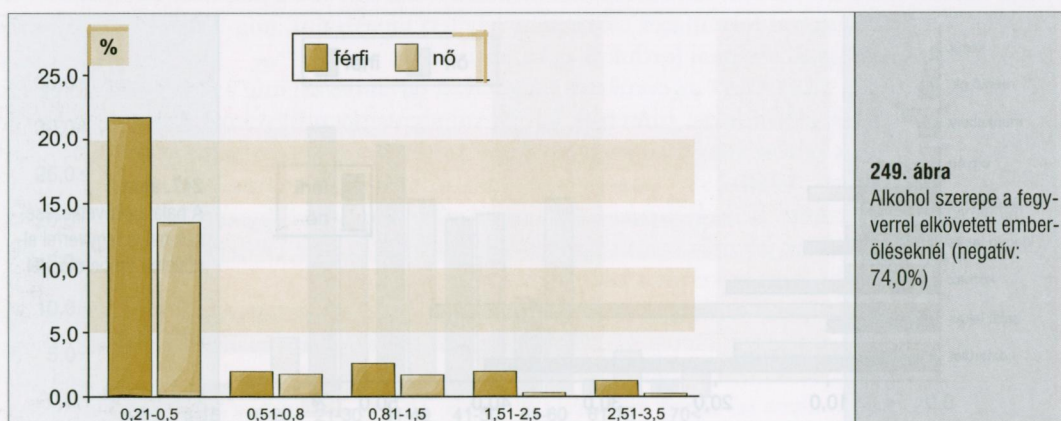
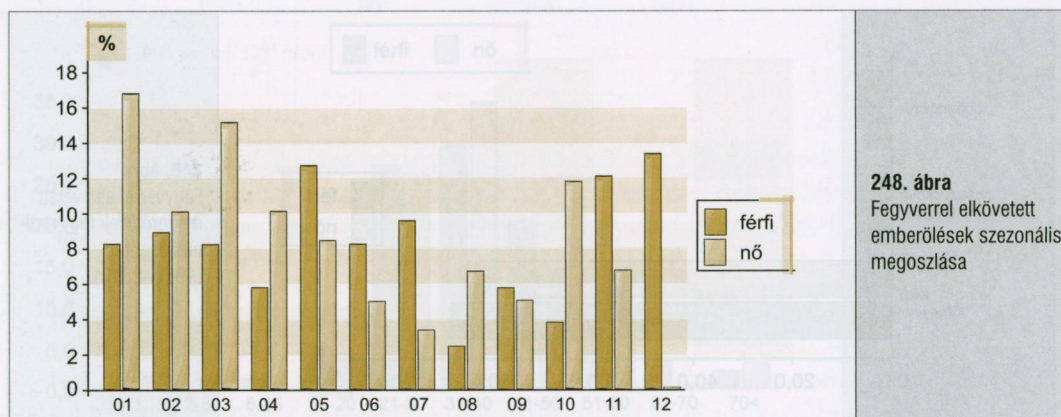
Lőfegyverrel elkövetett emberölés miatt boncolt esetek (1945–2010)

Lőfegyverrel elkövetett emberölések Budapestén 1945–2010 között

életkor (1945–2010)	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2–5	2	1	2	1,3	0,9	0,9
6–15	1	1	2	0,6	1,7	0,9
16–20	4	4	8	2,6	6,8	3,7
21–30	47	11	58	30,1	8,6	27,0
31–40	44	13	57	28,2	22,0	26,5
41–50	31	12	43	19,9	20,3	20,0
51–60	17	13	30	10,9	22,0	14,0
61–70	3	3	6	1,9	5,1	2,8
70<	3	2	5	1,9	3,4	2,3
ismeretlen	4		4	2,6		1,9
Összesen	156	59	215	100	100	100

Lőfegyverrel elkövetett emberölések Budapesten 1945–2010 között

367. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Kézi lőfegyver	139	51	190	89,1	86,4	88,4
Hosszúcsövű fegyver	8	4	12	5,1	6,8	5,6
Robbanószer	9	4	13	5,8	6,8	6,0
Összesen	156	59	215	100	100	100

368. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	–	1	1	0,0	1,5	0,5
2–5	–	1	1	0,0	1,5	0,5
6–15	2	0	2	1,3	–	0,9
16–20	8	3	11	5,2	4,3	5,0
21–30	41	18	59	27,0	26,0	26,7
31–40	45	24	69	29,6	34,7	31,2
41–50	31	10	41	20,4	14,5	18,6
51–60	17	10	27	11,2	14,5	12,0
61–70	5	–	5	3,3	–	2,3
70<	3	2	4	2,0	3,0	2,3
Összesen	152	69	221	100	100	100

369. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2–5	2	–	2	1,3	–	0,9
6–15	1	1	2	0,6	1,7	0,9
16–20	4	4	8	2,6	6,8	3,7
21–30	47	11	58	30,1	18,6	27,0
31–40	44	13	57	28,2	22,0	26,5
41–50	31	12	43	19,9	20,3	20,0
51–60	17	13	30	10,9	22,0	14,0
61–70	3	3	6	1,9	5,1	2,8
70<	3	2	5	1,9	3,4	2,3
Ismeretlen	4	–	4	2,6	–	1,9
Összesen	156	59	215	100	100	100

370. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	85	28	113	55,9	40,7	51,2
1946	27	14	41	17,8	20,3	18,6
1947	15	6	21	9,9	8,7	9,5
1948	2	2	4	1,3	2,9	1,8
1949	1		5	0,7	5,8	2,3
1945–1949	130	54	184	85,6	78,4	83,4
1950	4	1	5	2,6	1,4	2,3
1951	7	5	12	4,6	7,3	5,4
1952	2		2	1,3		0,9
1953						
1954		1	1		1,4	0,4
1950–1954	13	7	20	8,5	10,1	9,0
1955	1	2	3	0,7	2,9	1,3
1956	3	1	4	1,9	1,4	1,8
1957	2	3	5	1,3	4,4	2,3
1958	2	1	3	1,3	1,4	1,3
1959	1	1	2	0,7	1,4	0,9
1955–1959	9	8	17	5,9	11,5	7,6
Összesen	152	69	221	100	100	100

371. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1960	3	4	7	1,9	6,8	3,3
1961	2	1	3	1,3	1,7	1,4
1962	3	1	4	1,9	1,7	1,9
1963						
1964		1	1		1,7	0,5
1965		1	1		1,7	0,5
1966		1	1		1,7	0,5
1967						
1968		2	2		3,4	0,9
1969	1		1	0,6		0,5
1960–1969	9	11	20	5,8	18,6	9,3
1970	1		1	0,6		0,5
1971	4	3	7	2,6	5,1	3,3

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1972	1	1	2	0,6	1,7	0,9
1973						
1974	1	1	2	0,6	1,7	0,9
1975						
1976						
1977		3	3		5,1	1,4
1978	1		1	0,6		0,5
1979		1	1	0,0	1,7	0,5
1970–1979	8	9	17	5,1	15,3	7,9
1980						
1981	1	1	2	0,6	1,7	0,9
1982	1		1	0,6	0,0	0,5
1983						
1984						
1985						
1986						
1987						
1988	1		1	0,6		0,5
1989		1	1	0,0	1,7	0,5
1980–1989	3	2	5	1,9	3,4	2,3
1990	2		2	1,3		0,9
1991	2	1	3	1,3	1,7	1,4
1992	5	3	8	3,2	5,1	3,7
1993	7	4	11	4,5	6,8	5,1
1994	9	4	13	5,8	6,8	6,0
1995	11	1	12	7,1	1,7	5,6
1996	10		10	6,4		4,7
1997	11	4	15	7,1	6,8	7,0
1998	18	6	24	11,5	10,2	11,2
1999	12	1	13	7,7	1,7	6,0
1990–1999	87	24	111	55,8	40,7	51,6
2000	5	2	7	3,2	3,4	3,3
2001	7	1	8	4,5	1,7	3,7
2002	5	2	7	3,2	3,4	3,3
2003	4	2	6	2,6	3,4	2,8
2004	7	2	9	4,5	3,4	4,2
2005	1	1	2	0,6	1,7	0,9
2006	2		2	1,3		0,9

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
2007	3		3	1,9		1,4
2008	1	1	2	0,6	1,7	0,9
2009	6		6	3,8		2,8
2000–2009	41	11	52	26,3	18,6	24,2
2010	8	2	10	5,1	3,4	4,7
Összesen	156	59	215	100	100	100

372. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1949	26,0	10,8	36,8	0,60	0,18	0,36
1950–1954	2,6	1,4	4	0,03	0,02	0,02
1955–1959	1,8	1,6	3,4	0,02	0,02	0,02
1960–1969	0,9	1,1	2,0	0,01	0,01	0,01
1970–1979	0,8	0,9	1,7	0,01	0,01	0,01
1980–1989	0,3	0,2	0,5	0,00	0,00	0,00
1990–1999	8,7	2,4	11,1	0,10	0,02	0,06
2000–2009	4,1	1,4	5,9	0,05	0,02	0,03

373. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Közterület	64	11	75	41,0	18,6	34,9
Saját lakás	16	27	43	10,3	45,8	20,0
Kórház	30	5	35	19,2	8,5	16,3
Idegen lakás	19	5	24	12,2	8,5	11,2
Intézmény	11	7	18	7,1	11,9	8,4
Egyéb	9	1	10	5,8	1,7	4,7
Munkahely	3	2	5	1,9	3,4	2,3
Mentő gk.	3	1	4	1,9	1,7	1,9
Közút	1		1	0,6	0,0	0,5
Összesen	156	59	215	100	100	100

374. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	13	10	23	8,0	17,0	11,0
02	14	6	20	9,0	10,0	9,0
03	13	9	22	8,0	15,0	10,0
04	9	6	15	6,0	10,0	7,0
05	20	5	25	13,0	8,0	12,0
06	13	3	16	8,0	5,0	7,0
07	15	2	17	10,0	3,0	8,0
08	4	4	8	3,0	7,0	4,0
09	9	3	12	6,0	5,0	6,0
10	6	7	13	4,0	12,0	6,0
11	19	4	23	12,0	7,0	11,0
12	21		21	13,0		10,0
Összesen	156	59	215	100	100	100

375. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	110	49	159	70,5	83,1	74,0
0,21–0,5	34	8	42	21,8	13,6	19,5
0,51–0,8	3	1	4	1,9	1,7	1,9
0,81–1,5	4	1	5	2,6	1,7	2,3
1,51–2,5	3		3	1,9		1,4
2,51–3,5	2		2	1,3		0,9
Összesen	156	59	215	100	100	100

MÉRGEZÉSELKÖVETETT EMBERÖLÉSEK

A vizsgált időszakban, összesen 46 mérgezéssel elkövetett emberölési eset fordult elő, férfiaknál 20, míg nőknél 26 alkalommal. Ez az összes emberölésnek 1,4%-át jelenti.

Az elkövetési mód tekintetében az 1960 utáni időszak adatait a 376. TÁBLÁZATban foglaltuk össze, ahol mérgező anyagként 29,4%-ban valamilyen gyógyszer szerepelt, 17,6%-ban valamilyen gáznemű anyag, 35,3%-ban gyógyszernek nem minősülő egyéb vegyszert alkalmaztak az elkövetők.

Az életkor és nem szerinti előfordulásokat a 377. és 378. TÁBLÁZAT tartalmazza.

Mindkét időszakban kiemelkedően magas a 14 év alatti korosztályba tartozó sértek aránya, mely 1945–1959 között az összes mérgezéssel elkövetett emberölés 50%-át jelenti, míg 1960–2010 között 41,2%-ban. A felnőtt lakosság körében viszonylag alacsonyabb értékek vannak, de a kifejezetten idős korosztálynál ismét az esetek halmozódását lehetett tapasztalni.

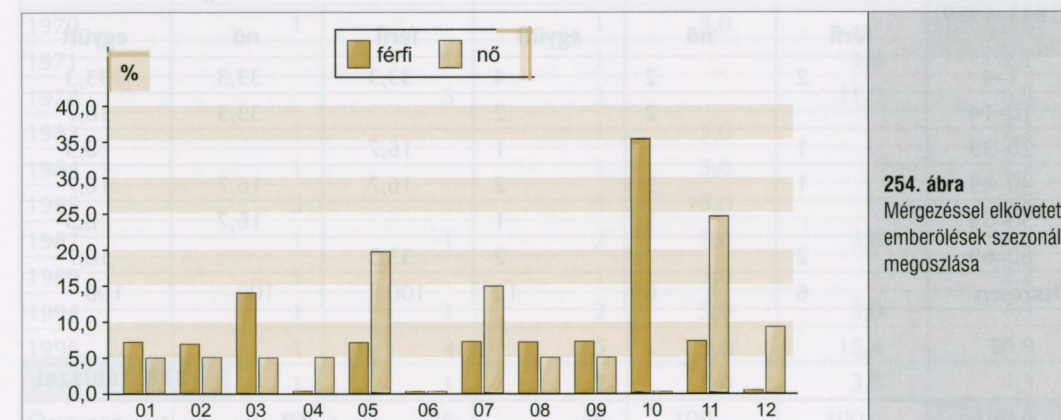
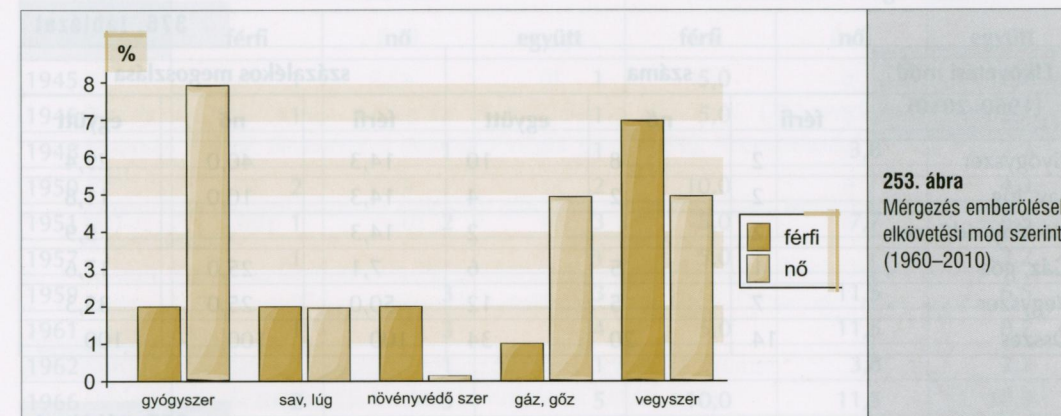
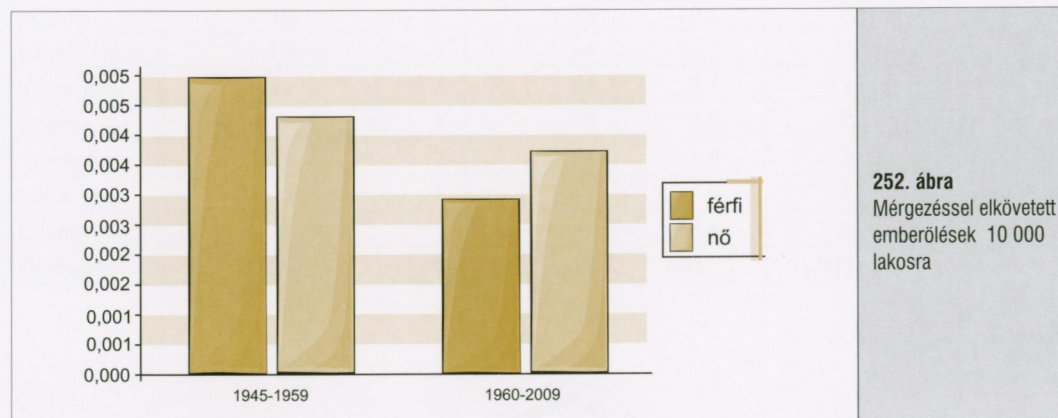
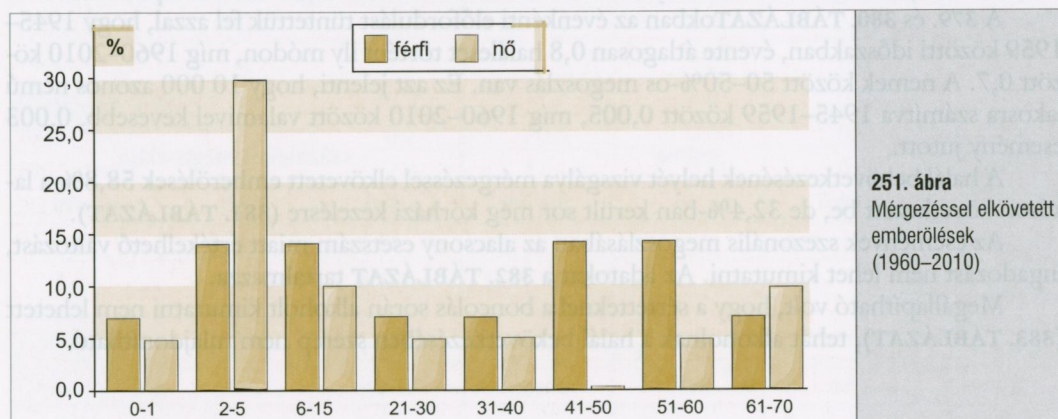
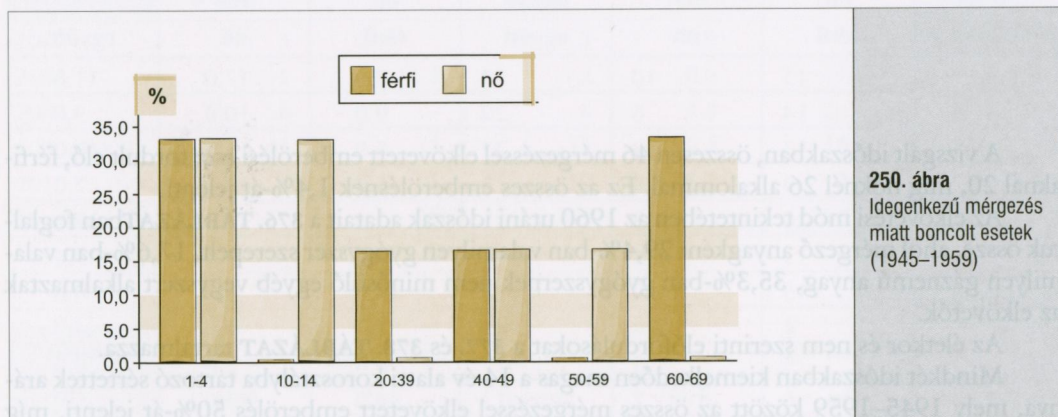
A 379. és 380. TÁBLÁZATokban az évenkénti előfordulást tüntettük fel azzal, hogy 1945–1959 közötti időszakban, évente átlagosan 0,8 haláleset történt ily módon, míg 1960–2010 között 0,7. A nemek között 50–50%-os megoszlás van. Ez azt jelenti, hogy 10 000 azonos nemű lakosra számítva 1945–1959 között 0,005, míg 1960–2010 között valamivel kevesebb, 0,003 esemény jutott.

A halál bekövetkezésének helyét vizsgálva mérgezéssel elkövetett emberölések 58,8%-a lakáson következett be, de 32,4%-ban került sor még kórházi kezelésre (381. TÁBLÁZAT).

Az események szezonális megoszlásában az alacsony esetszám miatt értékelhető változást, ingadozást nem lehet kimutatni. Az adatokat a 382. TÁBLÁZAT tartalmazza.

Megállapítható volt, hogy a sértetteknl a boncolás során alkoholt kimutatni nem lehetett (383. TÁBLÁZAT), tehát alkoholnak a halál bekövetkezésében szerep nem tulajdonítható.

Idegenkezű mérgezés miatt boncolt esetek (1945–2010)

Mérgezéssel elkövetett emberölések Budapesten 1945–2010 között

376. táblázat

Elkövetési mód (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Gyógyszer	2	8	10	14,3	40,0	29,4
Sav, lúg	2	2	4	14,3	10,0	11,8
Növényvédő szer	2		2	14,3		5,9
Gáz, gőz	1	5	6	7,1	25,0	17,6
Vegyszer	7	5	12	50,0	25,0	35,3
Összes	14	20	34	100	100	100

377. táblázat

Életkor (1945–1959)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1–4	2	2	4	33,3	33,3	33,3
10–14		2	2		33,3	16,7
20–39	1		1	16,7		8,3
40–49	1	1	2	16,7	16,7	16,7
50–59		1	1		16,7	8,3
60–69	2		2	33,3		16,7
Összesen	6	6	12	100	100	100

378. táblázat

Életkor (1960–2010)	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
0–1	1	1	2	7,1	5,0	5,9
2–5	2	6	8	14,3	30,0	23,5
6–15	2	2	4	14,3	10,0	11,8
21–30	1	1	2	7,1	5,0	5,9
31–40	1	1	2	7,1	5,0	5,9
41–50	2		2	14,3		5,9
51–60	2	1	3	14,3	5,0	8,8
61–70	1	2	3	7,1	10,0	8,8
70<	2	6	8	14,3	30,0	23,5
Összesen	14	20	34	100	100	100

379. táblázat

Évek	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945	1		1	5,0		2,2
1946	1		1	5,0		2,2
1948		1	1		3,8	2,2
1950	2		2	10,0		4,3
1951	1	2	3	5,0	7,7	6,5
1957	1		1	5,0		2,2
1959		3	3		11,5	6,5
1961	1	3	4	5,0	11,5	8,7
1962		1	1		3,8	2,2
1966	2	3	5	10,0	11,5	10,9
1968		1	1		3,8	2,2
1969		1	1		3,8	2,2
1970	1		1	5,0		2,2
1971		1	1		3,8	2,2
1978		3	3		11,5	6,5
1983	1		1	5,0		2,2
1984	1		1	5,0		2,2
1985	3		3	15,0		6,5
1987	1	1	2	5,0	3,8	4,3
1989	1		1	5,0		2,2
1994	1	1	2	5,0	3,8	4,3
1996	1	4	5	5,0	15,4	10,9
1998	1	1	2	5,0	3,8	4,3
Összesen	20	26	46	100	100	100

380. táblázat

Időszak	évek átlaga			10 000 lakosra jut		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
1945–1959	0,4	0,4	0,8	0,005	0,004	0,005
1960–2009	0,3	0,4	0,7	0,003	0,004	0,003

381. táblázat

A halál helye	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Saját lakás	6	14	20	42,9	70,0	58,8
Közterület	2		2	14,3	0,0	5,9
Intézmény		1	1		5,0	2,9
Kórház	6	5	11	42,9	25,0	32,4
Összesen	14	20	34	100	100	100

382. táblázat

Hónapok	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
01	1	1	2	7,1	5,0	5,9
02	1	1	2	7,1	5,0	5,9
03	2	1	3	14,3	5,0	8,8
04		1	1	0,0	5,0	2,9
05	1	4	5	7,1	20,0	14,7
06						
07	1	3	4	7,1	15,0	11,8
08	1	1	2	7,1	5,0	5,9
09	1	1	2	7,1	5,0	5,9
10	5		5	35,7	0,0	14,7
11	1	5	6	7,1	25,0	17,6
12		2	2		10,0	5,9
Összesen	14	20	34	100	100	100

383. táblázat

Alkohol	száma			százalékos megoszlása		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
Negatív	14	20	34	41,2	58,8	100
51-60	2	1	3	14,3	5,0	8,8
61-70	1	2	3	7,1	10,0	8,8
70+	2	6	8	14,3	30,0	23,5
Összesen	14	20	34	100	100	100

IRODALOM

1. Acsády, Gy.: Halálzási statisztika. A halandóság alakulása. Differenciális halandóság. In: Szabady, E. (ed): Bevezetés a demográfiában. pp. 317-343. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1964.
2. Ádány, R.: A magyar lakosság egészségi állapota az ezredfordulón. Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest. 2003.
3. Balogh, E. (szerk.): Demográfia. Polay Elemér Alapítvány Tansegédletei. Szeged. 2005.
4. Buday, J.: Demográfia-szomatometria-epidemiológia. Pécsi Orvostudományi Egyetem. Pécs. 1993.
5. Demográfia (Népegészségtudományi folyóirat) 1958-1999. számai
6. Dési, I.: Népegészségtan (5. kiadás). Semmelweis Kiadó. 2003.
7. Ember, I.: Népegészségügyi Orvostan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs. 2007.
8. Gárdos, É. (szerk.): Adatok a halálloki struktúra változásáról Magyarországon 1991-2001 között. Központi Statisztikai Hivatal. 2002.
9. Gárdos, É.: Életminőség és egészség. Központi Statisztikai Hivatal. 2002.
10. Hoózi demográfia. Tankönyvkiadó. Budapest. 1988.
11. Józán, P., Heves, Jné., Náray, Gy.: A halandóság alakulásának néhány jellegzetessége az 1970-es években Magyarországon. Központi Statisztikai Hivatal. 1981.
12. Józán, P.: A halandóság alapirányzata a XX. században és az ezredforduló halálzási viszonyai Magyarországon. Magyar Tudomány. XLVIII/4. 419-439. 2002.
13. Józán, P.: Fordulat a halandóságban és az életkilátásokban, epidemiológiai korszakváltás Magyarországon? Orvosi Hetilap. 144/10. 451-460. 2003.
14. Józán, P.: Válság és megújulás a II. Világháború utáni epidemiológiai fejlődésben Magyarországon. MTA Társadalomkutató Központ. 2008.
15. Kenyeres, I., Somogyi, E., Szuchovszky, Gy.: Rendkívüli halálzási Budapest 1945-1959. Medicina Könyvkiadó. Budapest. 1965.
16. Kerülő, J.: Demográfia. Nyíregyházi Főiskola. 2007.
17. Klinger, A., Józán, P., Gorincsek, Gyné., Miklóssy, Lné.: Halandósági vizsgálatok. 2. Magyarország népességének rövidített halandósági táblái (1949-1981).
18. Nemeskéri, J. (szerk.): Budapesti öngyilkosságok vizsgálata. 1972. Központi Statisztikai Hivatal. Népegészségtudományi Kutató Intézet. 1976.
19. OECD Factbook 2011-2012. OECD Gazdasági felmérések: Magyarország 2010.
20. Petrilla, A.: Közegészségügyi Statisztika. Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat. 1943.
21. Szép, K.: Halandóság területi különbségei Magyarországon 2000-2006. Központi Statisztikai Hivatal. 2008.
22. Vargáné Hajdú, P., Boján, F.: Demográfia (kézirat). Debreceni Orvostudományi Egyetem. Debrecen. 1990.

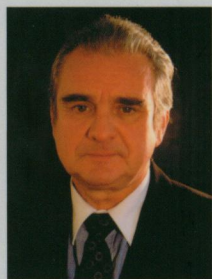
X 209561

Dr. Dunay György orvosi diplomáját a Semmelweis Egyetemen 1963-ban szerezte meg. Igazságügyi orvostan és társadalom-orvostan szakorvosa. 1963-tól rendőrorvosként dolgozott Somogy és Heves megyében, a Belügy Minisztérium Egészségügyi Csoportfőnökségén. Az Országos Rendőr Főkapitányság Egészségügyi Osztály vezetőjeként vonult nyugdíjba. 1994-től dolgozik a Semmelweis Egyetemen az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet tudományos munkatársaként. Részt vesz az egyetemi oktatásban, valamint főiskolai docensként a Rendőrtiszt Főiskolán a rendőrképzésben. Tudományos érdeklődési területe a közlekedési balesetek, lövés sérülések és fiatalkori hirtelen halál esetek okainak elemzése. Publikációi is e témakörökben jelentek meg.

Dr. Keller Éva, a Semmelweis Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet intézetvezető egyetemi tanára. Tudományos tevékenysége az egyetemi éve alatt az Igazságügyi Orvostani Intézetben kezdődött. Az első években a hirtelen szívhalállal foglalkozott, jelenleg a kábítószer okozta patológiai elváltozások, valamint az addikció genetikai hátterének kutatása a fő tudományos tevékenysége. Számos külföldi kutatóintézet munkájában vett részt. Az Igazságügyi orvostan, orvosszakértés és biztosítási orvostan Tagozat és az ETT/ISZT elnöke, továbbá igazságügyi orvostan területén országos szakfelügyelői munkát lát el.

Dr. Sótonyi Péter professor emeritus, az orvostudományok doktora, az MTA rendes tagja. 1963-ban szerzett orvosi diplomát a Budapesti Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán. Azóta megszakítás nélkül dolgozik az Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében, 1992 és 2003 között mint tanszékevezető egyetemi tanár. Szakorvosi képesítést szerzett igazságügyi orvostanból, kórbonctanból és egészségbiztosításból. 1997-től 2000-ig az Általános Orvostudományi Kar dékánja, majd 2000-től 2003-ig a Semmelweis Egyetem rektora volt. 2001-től az Egészségügyi Tudományos Tanács elnöke, 2003-tól Emeritus Rector. A Patológiai Tudományok Doktori Iskolájában vezeti a Nép- és Közegészségtudományok Doktori Programot. Főbb érdeklődési területe a forensicus pathologia és az új morfológiai módszerek lehetőségei az igazságügyi orvostan gyakorlatában. Széchenyi-díjas (2009).

A Budapesten 1945 és 2010 évek között rendkívüli halál következtében 190 000 hatósági boncolás történt. A könyv, különböző szempontok figyelembevételével, az esetek halálloki-statisztikai elemzését foglalja össze. A Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézetének hatósági boncolási eset-száma hazánkban a legnagyobb, de európai viszonylatban is jelentős. Az intézet fennállása óta (1890) következetesen azt az elvet képviseli, hogy a rendkívüli halálozás tapasztalatait közkinccsé kell tenni, és eredményeit indokolt felhasználni a társadalom és a tudományos élet számos területén. Az összehasonlító elemzés lehetővé teszi más tudományterületek kutatóinak az adatok széleskörű felhasználását. A rendelkezésre álló anyag az orvostudományon túlmenően, más tudományterületek művelőinek, így elsősorban a demográfia, a statisztika, a jog, a kriminalisztika, a szociológia és a bűnüldöző hatóságok számára is értékes és felhasználható információkat szolgáltat. A könyv ugyanis segítséget nyújthat a rendkívüli halálozás összetett rendszerében, a biztos eligazodásban. Éppen ezért ajánljuk mindazoknak a szakembereknek, de a laikusoknak is, akik ezzel a kérdéskörrel részletekbe menően foglalkozni kívánnak. Az össznépszerűség és összhálózás adataival való összehasonlítás nem volt a feladatunk. Az egyes halálnemekben elhalt egyének nagy száma lehetőséget adott arra, hogy bizonyos korlátozó körülmények figyelembevételével, az adatközlő jelleg ellenére, a kapott következtetéseket alkalmasnak ítéljük, általános megállapítások (konzekvenciák) levonására. A szöveg szemléltetését és kezelhetőségét nagyszámú táblázat és színes grafika segíti.

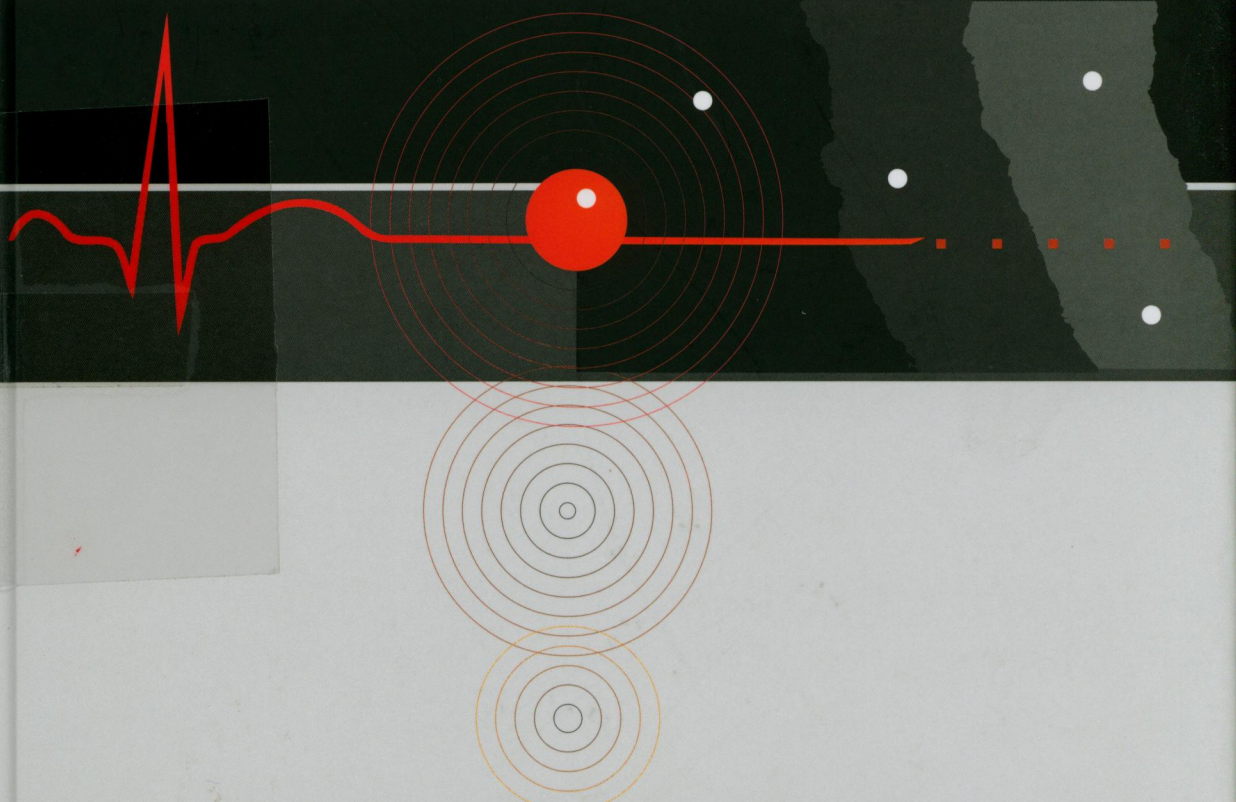
ISBN 9789633312353

9 789633 312353

**Dunay György,
Keller Éva,
Sótonyi Péter**

RENDKÍVÜLI HALÁLOZÁS BUDAPESTEN 1945–2010

Semmelweis Kiadó